

Møteinnkalling

Utvalg: Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested: Ørnes hotell, Meløy kommune
Dato: 30.05.2013
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf.952 54 183. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Orienteringssaker:

- Presentasjon av situasjonsanalyse for de store verneområdene innenfor Midtre Nordland nasjonalparkstyrets geografiske virkeområde – Nordlandsforskning v/ Ingrid Bay-Larsen
- Presentasjon av arbeidsutvalgets forslag - vedrørende utvidelse og revisjon av verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark – Fylkesmannen i Nordland

Minner om befaringsreise 29. mai for styrets medlemmer klokka 08.30 fra Ørnes hotell

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 36/2013	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 37/2013	Delegerte saker		2003/577
DS 1/2013	Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Bodø jeger- og fiskeforening		2013/2792
DS 2/2013	Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Salten fuglehundklubb		2013/2792
DS 3/2013	Midnor - Sjunkehatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til kjøring med snøscooter for frakt av bagasje og utstyr til hytte i Korsvik - Trond Nyquist		2013/2267
DS 4/2013	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon motorisert transport til hytte ved Solvågvatnet - Stein Halvorsen		2012/3464
DS 5/2013	Storlia naturreservat - dispensasjon fra verneforskriften for nødvendig transport med snøskuter av saltstein og utstyr - Wanja Rakvaag		2012/6568
DS 6/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Søknad om motorisert ferdsel til hytte ved Kvitbergvatnet - Terje Berg		2012/1717
DS 7/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Tverbrenvatnet - Reidar Bjørkmo		2013/1727
DS 8/2013	Gåsvatnan landskapsverneområde/Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - søknad om bruk av snøskuter til nødvendig transport til 2 egne hytter - "Serga" ved Nordre Bjøllåvatn og og hytte ved Kvitbergvatnet - Astrid Nilsen og Ove Nilsen		2013/522
DS 9/2013	Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte i Harondalen - Hjalmar Johansen og Kåre Johansen		2013/751
DS 10/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert ferdsel til hytte ved Kvitbergvatnet - Synøve Berg		2013/1213
DS 11/2013	Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Hessihompvatnet - Hjalmar Johansen og Kåre Johansen		2013/751

DS 12/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om dispensasjon til bruk av skuter til egen hytte i Stabbursdalen - Arvid Stifjell	2013/1018
DS 13/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om bruk av snøskuter til egen hytte ved Kvitbergvatnet - Jan-Even Jensen	2013/1137
DS 14/2013	Saltfjellet landskapsvernområde - søknad om dispensasjon for bruk av snøskuter til egen hytte ved Austre Viskisvatn - Arvid Norbergsen	2013/1680
DS 15/2013	Saltfjellet landskapsvernområde - søknad om dispensasjon for bruk av snøskuter til egen hytte ved Øvre Viskisvatn - Kirsten Norbergsen	2013/850
DS 16/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte på Jarbrufjell - Jan Steinar Olsen m.fl.	2013/753
DS 17/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om bruk av snøskuter til hytte i Stabbursdalen - Ragnhild Christoffersen m.fl	2013/1532
DS 18/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte i Stabbursdalen - Lillian T. og Helge Osbak	2013/517
DS 19/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Store Gåsvatna - Halvortun hyttesameie v/K. Kåsno	2013/1233
DS 20/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om bruk av snøskuter til transport av proviant og utstyr til hytte ved Kvitbergvatnet - Karin og Stein Berntsen	2013/932
DS 21/2013	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøscooter i forbindelse med transport av varer og utstyr til hytte ved Svartevannet i Bødø kommune - Harald Schjølberg	2013/1248
DS 22/2013	Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Kvitbergvatnet - Jan Steinar Olsen m.fl.	2013/753
ST 38/2013	Referatsaker	2003/577
RS 9/2013	Forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole - veien videre – Brev fra Fauna KF datert 8. mai 2013	2013/1852
RS 10/2013	Referat administrativt kontaktutvalg 24. april	2013/3749
RS 11/2013	Vedrørende dispensasjon fra verneforskriften – Gåsvatnan LVO - Finn Rusaanes	2012/5810
RS	Vedrørende bruk av Ramskjell som tur- og	2013/3314

12/2013	rekreasjonsområde	
RS 13/2013	Stenging av Bukkhågstua i Tollådalen i kalvingstiden for rein	2013/2946
RS 14/2013	Søknad om kjentmannskjøring for Røde Kors innenfor Midtre Nordland nasjonalparkstyres geografiske ansvarsområde	2012/214
RS 15/2013	Oversendelse av vedtak - Dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Gang- og sykkelsti Lønsdal - Kjemåga - Saltdal	2011/7506
RS 16/2013	Søknad om økonomisk støtte - Kjøp av 4-hjuling - Beiarn Røde Kors Hjelpekorps	2013/3696
RS 17/2013	Midler til forvaltning av nasjonalparker og tilhørende verneområder - Midtre Nordland nasjonalparkstyre	2012/7805
RS 18/2013	Lakhu nasjonalpark - framtidig forvaltningsansvar	2013/2541
RS 19/2013	Vedtak om tillatelse til kjøring med snøscooter for hjelpekorps	2012/214
RS 20/2013	Forberedende klagebehandling - Klage på vilkår i tillatelse til bruk av snøskuter	2012/3464
RS 21/2013	Tilrådning - Motorferdsel i Sjunkehatten nasjonalpark - Johan Furebotten	2011/6955
RS 22/2013	Generelt om utforming av anmeldelser- brev fra Salten politidistrikt	2011/5852
ST 39/2013	Utkast til forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - innspill fra styret	2012/3644
ST 40/2013	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Innspill fra nasjonalparkstyret til utvidelse og revidering av eksisterende vern rundt Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	2013/3772
ST 41/2013	Retningslinjer for utbetaling av honorar ved befaringer og konferanser	2013/3764
ST 42/2013	Administrativt kontaktutvalg MNNPS - invitasjon til Nordland fylkeskommune om å være representert med en observatør i utvalget	2013/3769
ST 43/2013	Faglig rådgivende utvalg - forslag til endret sammensetning etter høringsrunde	2013/1192
ST 44/2013	Samarbeidsavtale mellom Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Fauna KF/Forprosjekt Sjunkehatten folkehøgskole	2013/1852
ST 45/2013	Junkerdal nasjonalpark - Behandling av klage på vedtak i sak 30/2013 i Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Søknad om å få sette vedovn i naust ved Kjemåvatnet - Ørjan Eliassen	2012/8564

ST 46/2013	Rago nasjonalpark - Endelig godkjenning av forvaltningsplan	2011/5030
ST 47/2013	Eventuelt	2003/577

ST 37/2013 Delegerte saker

DS 1/2013 Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Bodø jeger- og fiskeforening

DS 2/2013 Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Salten fuglehundklubb

DS 3/2013 Midnor - Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til kjøring med snøscooter for frakt av bagasje og utstyr til hytte i Korsvik - Trond Nyquist

DS 4/2013 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon motorisert transport til hytte ved Solvågvatnet - Stein Halvorsen

DS 5/2013 Storlia naturreservat - dispensasjon fra verneforskriften for nødvendig transport med snøskuter av saltstein og utstyr - Wanja Rakvaag

DS 6/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Søknad om motorisert ferdsel til hytte ved Kvitbergvatnet - Terje Berg

DS 7/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Tverbrenvatnet - Reidar Bjørkmo

DS 8/2013 Gåsvatnan landskapsverneområde/Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - søknad om bruk av snøskuter til nødvendig transport til 2 egne hytter - "Serga" ved Nordre Bjøllåvatn og og hytte ved Kvitbergvatnet - Astrid Nilsen og Ove Nilsen

DS 9/2013 Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte i Harondalen - Hjalmar Johansen og Kåre Johansen

DS 10/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert ferdsel til hytte ved Kvitbergvatnet - Synøve Berg

DS 11/2013 Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Hessihompvatnet - Hjalmar Johansen og Kåre Johansen

DS 12/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om dispensasjon til bruk av skuter til egen hytte i Stabbursdalen - Arvid Stifjell

DS 13/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om bruk av snøskuter til egen hytte ved Kvitbergvatnet - Jan-Even Jensen

DS 14/2013 Saltfjellet landskapsvernområde - søknad om dispensasjon for bruk av snøskuter til egen hytte ved Austre Viskisvatn - Arvid Norbergsen

DS 15/2013 Saltfjellet landskapsvernområde - søknad om dispensasjon for bruk av snøskuter til egen hytte ved Øvre Viskisvatn - Kirsten Norbergsen

DS 16/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte på Jarbrufjell - Jan Steinar Olsen m.fl.

DS 17/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om bruk av snøskuter til hytte i Stabbursdalen - Ragnhild Christoffersen m.fl

DS 18/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte i Stabbursdalen - Lillian T. og Helge Osbak

DS 19/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Store Gåsvatna - Halvortun hyttesameie v/K. Kåsmo

DS 20/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - søknad om bruk av snøskuter til transport av proviant og utstyr til hytte ved Kvitbergvatnet - Karin og Stein Berntsen

DS 21/2013 Sjunkehatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til bruk av snøscooter i forbindelse med transport av varer og utstyr til hytte ved Svartevannet i Bødø kommune - Harald Schjølberg

DS 22/2013 Gåsvatnan landskapsvernområde - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Kvitbergvatnet - Jan Steinar Olsen m.fl.

ST 38/2013 Referatsaker

Til samarbeidspartnere

Fauna KF/SHFS/BM/009/8. mai 2013

Forprosjekt Sjunkehatten folkehøgskole – informasjon

27. mars 2013 leverte Fauske kommune en søknad til Utdanningsdirektoratet (UDIR) om godkjenning av Sjunkehatten folkehøgskole i Valnesfjord. UDIR har så langt ikke gitt tilbakemelding til søknadens kontaktperson, som fortsatt er prosjektleder Bror Myrvang.

Søknaden ble forfattet med støtte fra Nordland fylkeskommune, Salten regionråd og Fauske kommune. Nordland fylkeskommune og Salten regionråd har også vedtatt politisk støtte til prosjektet. Forprosjektet har informert Nordlandsbenken på Stortinget om søknaden. En rekke bedrifter og institusjoner i Salten har uttrykt støtte og ønske om samarbeid. Din bedrift/instans er blant de som Forprosjektet har innledet et samarbeid med. Hensikten med dette skrivet er å informere om hvor saken står.

Styringsgruppen, Fauna KF og noen frivillige personer fortsetter arbeidet med å få etablert en folkehøgskole i Valnesfjord. Listen over godkjente folkehøgskoler i Norge er temmelig statisk. Godkjenning og etablering av en ny folkehøgskole er lite sannsynligvis uten et godt, (tverr-)politisk samarbeid. Styringsgruppen etablerer for tiden kontakt med en rekke sentrale politikere og fagfolk for å utvide engasjementet. Planen er å gjennomføre et større møte om saken på Fauske hotell 13. juni. I tillegg vil vi bruke oppdukkende muligheter i forbindelse med valgkampen og ellers til å informere om folkehøgskolesøknaden, og anmode om støtte. Vi mottar gjerne innspill og initiativer fra samarbeidspartnere.

En elektronisk kopi av søknaden kan oversendes på oppfordring til bror@faunakf.no.

Med vennlig hilsen

Kristian Amundsen

Daglig leder

Med vennlig hilsen

BROR MYRVANG

prosjektleder

Mobil 481 74 683

www.faunakt.no

Side 10

Referat fra møte 24. april 2013 (Vensmoen, Røkland) i administrativt kontaktutvalg for kommunene

Tilstede: Hilde Sofie Hansen (Rana kommune), Gudrun Hagalinsdottir (Fauske kommune), Otto John Navjord (Beiarn kommune), Rune Berg (Saltdal kommune), Jan Wasmuth (Bodø kommune) og Trond Skoglund (Meløy kommune). Asbjørn Hagen deltok i tillegg fra Nordland nasjonalparksenter. Midtre Nordland nasjonalparkstyre (MNNPS) var representert ved nasjonalparkforvalterne Hanne Etnestad, Ole Petter Rundhaug og Ronny Skansen.

Forfall: (Rødøy kommune)

- MNNPS orienterte om arbeidet i 2012-2013
  1. Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne.
  2. Presentasjon av MNNPS i alle kommuner, bortsett fra Bodø kommune. Wasmuth følger opp i forhold til mulig presentasjon i Bodø kommune i løpet av våren.
  3. Erfaringer fra rådgivende utvalg. Manglende oppslutning fra flere brukergrupper ble blant annet nevnt av MNNPS. Rune Berg kommenterte at kommunen er med på å ivareta interessen for en del av disse gruppene. Jon Otto Navjord orienterte om at kommunen har fått henvendelser på stenging av Bukkhågstua og problematikk rundt dette med bruk av drenger i reindrifta og villmannskjøring.
  4. Søknader om fuglehundprøver i slutten av april. MNNPS har gitt avslag på dette. Kontaktutvalget var enig at dette fortrinnsvis burde skje på høsten. Dette var også en sak som burde tas opp med overordnede myndigheter.
  5. Åpning av Láhku nasjonalpark 10. august. Forvaltningsansvaret for parken ennå ikke avklart. Foreløpig ligger forvaltningsansvaret hos Fylkesmannen. Sannsynlighet at forvaltningen blir lagt til MNNPS. Jon Otto Navjord nevnte at saken ikke har vært til behandling i Beiarn kommune. Trond Skoglund trodde ikke Meløy kommune hadde mottatt brev i sakens anledning.
  6. MNNPS orienterte om en del krevende saker som har vært det siste året som blant annet kjentmannsturer Røde Kors, Sykkelsti Lønsdal-Kjemåga.
  7. MNNPS er ett av 4 nasjonalparkstyrer hvor Riksrevisjonen skal foreta en revisjon innen nærmeste fremtid. MNNPS har oversendt 5 saker til Riksrevisjon. Styret og forvalterne blir intervjuet i begynnelsen av mai.
  8. Sekretariatet oppsummerte status for de ulike forvaltningsplanene. Sjunkehatten NP godkjent og under trykking. Junkerdal NP godkjent 2008. Saltfjellet-Svartisen NP første utkast behandles i førstkommende styremøte. Rago NP endelig utkast behandles i førstkommende styremøte før oversendelse DN.

- Hanne Etnestad gikk gjennom C-lista i bestillingsdialogen. Totalt bevilget 1 345 000 kroner. Beløpet dekker nesten alt som er omsøkt. Enkelte prosjekt er samarbeidsprosjekt der blant annet kommuner er involvert.
- De tre kommunene som har Sjunkehatten NP innenfor sin kommune ble på forhånd utfordret til å si noen ord om hva kommunene synes om fremdriften i prosjektene som ligger rundt Sjunkehatten NP. Oppfølging av arkitektkonkurransen (hovedinnfallsporter), fylkesdelplan, administrativ stilling tilknyttet fylkesdelplan er sentrale stikkord.

Gudrun Hagalinsdottir (Fauske kommune):

Stor entusiasme i starten ved opprettelsen av nasjonalparken. En nasjonalpark med høyt ambisjonsnivå. Mange av prosjektene i fylkesdelplan og forvaltningsplan er gode prosjekter, men mye har stoppet opp. Gudrun Hagalinsdottir mener det er uavklart hva som er kommunens rolle og ansvar. Mange forventninger i forhold til Sjunkehatten NP fra mange hold. Synd at det blir mye negativ fokus på en positiv sak. Fauske kommune har lagt penger inn i økonomiplanen for en 3-årig prosjektstilling. Viktig at ansvarsfordeling for hovedinnfallsporter avklares. Kommunen har stor vilje til å videreutvikle Fridalen i samarbeid med andre aktører. Det er vilje til finansiering fra kommunens side. Videreutviklingen av området i Fridalen vil kunne skape store ringvirkninger i forhold til blant annet Sjunkehatten folkehøgskole og Valnesfjord helsesportsenter.

Jan Wasmuth (Bodø kommune):

Enig i mye av det som Gudrun Hagalinsdottir nevner. Det har vært en omstillingsprosess i Bodø kommune. Ny stilling på idrett/friluftsliv. Bodø kommune har satt av penger til 3-årig prosjektstilling (oppfølging fylkesdelplan). For å kunne få fremdrift videre i prosessen rundt Sjunkehatten må noen påta seg ansvaret. Det må sørges for at søknaden blir sendt inn til Fylkeskommunen. Wasmuth foreslår et felles møte mellom de tre kommunene og MNNPS, der en finner ut veien videre. Enighet om at en tar et møte den 23. mai i Fauske. Det har vært en del diskusjon rundt valg av hovedinnfallsport i Bodø kommune. Nå er det konkludert med at Vatnvatnet er Bodø kommune sin hovedinnfallsport i Sjunkehatten NP. Ønske om at MNNPS kommer å presentere seg for bystyret i løpet av våren. Jan Wasmuth følger opp saken.

Erik Stendal (Sørfold kommune):

Påpeker at det er viktig at det blir en fremdrift i de planene som foreligger og er enig i at det er fornuftig med et felles møte mellom kommunene og MNNPS innen kort tid. Viktig at planene med hovedinnfallsporene kommer på plass da det er andre aktører i kommunen som er avhengig av dette. Det er uavklart om kommunen har satt av midler til en 3-årig prosjektstilling (oppfølging av fylkesdelplan). MNNPS sender ut referatene fra møter med Fylkeskommunen til de tre kommunene.

- Asbjørn Hagen orienterte om Nordland nasjonalparksenter. Asbjørn går ut i permisjon fra utgangen av juni. Ny daglig leder vil tiltre nasjonalparksenter. Utbygging ved Storjord fullføres innen 22. mai. Åpning av kunstgalleriet 19. juni. Samarbeidsprosjekt med MNNPS i en del saker. Delvis utfordrende med samarbeid på bakgrunn av at senteret er i stor grad prosjektfinansiert og mye tid går bort til å skaffe midler.

Eventuelt:

- Hilde Sofie Hansen mente det vil være fornuftig å ha møte med friluftsrådene, særlig i forhold til tiltak i bestillingsdialogen. Spørsmål om situasjonen rundt bru på Storvollen. Ole Petter Rundhaug fra MNNPS orienterte om status. Det var et ønske om at informasjonen i nasjonalparkene burde bli bedre.
- Rune Berg mente det var behov for befaring i forbindelse med bru ved Nedre Skaiti. Kommunen tar initiativ til befaring. Spørsmål vedrørende parkering opp til Solvågvatnet, parkering Evenesdalen og oppkjøring av skiløyper.
- Jan Wasmuth mente at nasjonalparkene er for dårlig merket og at dette er en sak for nasjonalparkstyret. MNNPS har dette på sin agenda.

Referent

Ronny Skansen

Fra: Anne Tømmerdal[anntoe01@online.no]
Dato: 08.05.2013 13:42:54
Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Tittel: Midtre Nordland Nasjonalparkstyre/2012/5810-432.2

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug
Arkivkode:2012/5810-432.2

Jeg referer til telefonsamtale med Ole Petter Rundhaug og vil med dette avklare noen forhold rundt dispensasjonen for bruk av skuter gitt til Finn Russånes i LVO.

Finn Russånes har søkt og mottatt dispensasjon til å bruke skuter for nødvendig transport til hytte ved Kvitbergvatnet for sesongene 2013, 2014 og 2015.

Den angjeldende hytte er et felleseie med undertegnede og Finn Russånes som likeverdige eiere med 50% andel hver. Hytten er arvegods fra våre fedre som ikke var i slekt, det er dermed ingen slekt eller familiebånd mellom eierne.

Det er per i dag kun en inngang til ca 30m2 areal, noe som gjør det hensiktsmessig med tidsdeling når det gjelder bruk. Ideelt sett skulle vi gjerne fått delt opp løyvet for skuterkjøring i 3 turer hver, men jeg forstår at dere kun tildeler per enhet, noe som medfører at løyvet må skrives ut i begge eiernes navn. På lengre sikt håper jeg på å eventuelt få bygget på en enhet slik at vi kan benytte hytten uavhengig av hverandre. I påvente av at det kan realiseres ber jeg om at det skrives ut nye papirer i saken og at begge eieres navn påføres slik at dette er klart til neste sesong.

Med hilsen
Anne Tømmerdal
Boks 76, Farskveien
8298 Hamarøy

tlf.99637448

Ramskjell hytteforening
v/Bård Kvæl
8110 Moldjord

Mottatt FM-NO

8 11 APR. 2013

Dokmo 26.04.2013

Til:
Lag/foreninger/næringsliv og skoler/barnehager i Beiarn

Uttalelse om bruk av Ramskjell som tur- og rekreasjonsområde ved økt tilgjengelighet til området

Bakgrunn:

Veien til Ramskjell ble i 2012 av kommunestyret omgjort fra kommunal til privat vei. Med dette vedtaket ble hytteeiere langs veien til- og på Ramskjell, sammen med grunneiere og fastboende, ansvarlige for veien.

Hytteforeningen mener at Ramskjell er et område som er attraktivt for allmennheten, og ønsker å se på tiltak som kan åpne opp for økt bruk av området. Dette i stede for mulig mindre bruk som følge av at ingen greier å påta seg oppgaven å holde veien i forsvarlig stand. Hytteforeningen mener det er en for stor oppgave for foreningens medlemmer å ta vare på og drifte Ramskjellveien.

Målsetting:

Ramskjell hytteforening arbeider for å finne grunner/momenter som kan gi politikerne i Beiarn grunn(er) til å omgjøre vedtaket og på nytt få veien klassifisert som kommunal.

Tiltak:

Hytteforeningen ønsker overfor politikerne i Beiarn å fokusere på det positive ved fortsatt allmenn tilgjengelighet til Ramskjell. I den forbindelse har vi sett på mulige tiltak foreningen kan arbeide videre med for å øke tilgjengeligheten.

1. Opparbeide snuplass og offentlig parkeringsplass på Heia til 20 biler i tillegg til parkering for hyttene i området.
2. Ønsker det offentlige at det etableres toalett i forbindelse med parkeringen, vil dette kunne inngå som del av tilrettelegging ved at grunn tilvises.
3. Grunneiere og hytteeiere etablerer to gapahuker for allmenn benyttelse. En i hver ende av vannet.
4. Vei forbi gårdene flyttes til en enklere trasè som legges mellom dagens vei og øvre skogsvei, slakt skrånende ned til vannet. Dette for å sikre fri ferdsel for allmennheten, hytteeiere og grunneiere.
5. Tilstrekkelig parkering for hyttene i området opparbeides i henhold til reguleringsplan.
6. Grunneierne er positiv og godkjenner forslag om å etablere preparert skitrasè fra tunnel til ny parkeringsplass på Heia.

Hytteforeningen ønsker at ditt lag/forening/bedrift, skole/barnehage kan gi oss en kort skriftlig tilbakemelding på vedlagte skjema (eller eget skriv) om:
Er dette tiltak som gjør at dere fortsatt vil benytte dere av, eventuelt øke bruken av området?

Din tilbakemelding vil kunne bli brukt i hytteforeningens argumentasjon overfor politikerne.
Svarfrist: Innen 05.05.2013 til undertegnede.

Mvh

Ramskjell hytteforening
v/Bård Kvæl

vedlegg

Ut fra de tiltak som er skissert i brev av 26.04.2013 fra Ramskjell hytteforening:

Vårt lag/forening/bedrift/skole/barnehage (navn).....

ved.....(underskrift og dato)

mener at økt tilgjengelighet til Ramskjell vil være i våre medlemmer/kunder/elever/unger sin interesse.
Tiltakene vil føre til fortsatt, og kanskje økt bruk av, området til tur/rekreasjon og undervisning.

Boazodoallohálddahus • Reindriftsforvaltningen

Båatsoe-burriej reereme

Til forvaltning og brukere av Tollådalen i Beiar

Din čuj./Deres ref.:

Min čuj./Vår ref.:

Dátton/Dato:

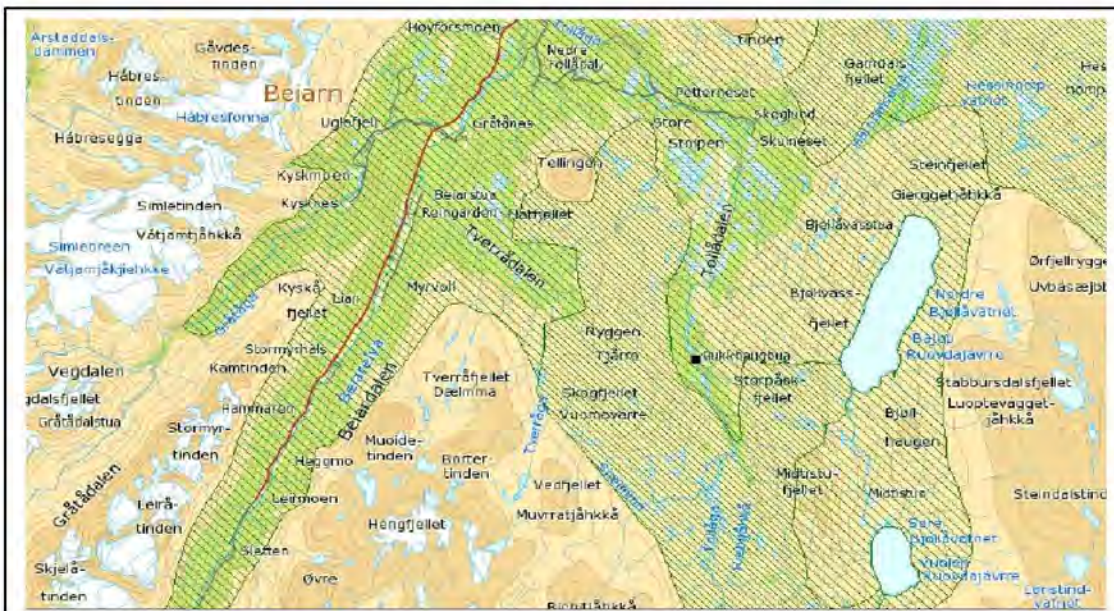
2013/519 / 7226/2013/ SKB/ 606

17.04.2013

STENGING AV BUKKHÅGSTUA I TOLLÅDALEN I BEIARN KOMMUNE I KALVINGSTIDEN FOR REIN.

Reindriftsforvaltningen vil med dette informere forvaltning og aktuelle brukerorganisasjoner om at Bukkhågstua i Tollådalen i Beiar kommune vil bli stengt i kalvings- og pregingstiden for rein, dvs i tidsrommet **25.04.13 – 20.06.13**.

Tollådalen er sentralt kalvingsområde for Saltfjellet reinbeitedistrikt, og som det framgår av kartutsnitt har Bukkhågstua beliggenhet midt inne i dette området. Grønn skravur viser vårbeiteområder på Saltfjellet, herunder også kalvingsland (tette streker).

Som de fleste vil være kjent med er forstyrrelse av reinen under kalvings- og pregingstiden svært uheldig. Både med hensyn til dyrevern og med hensyn til reindriften som næring er det derfor viktig at man i størst mulig grad unngår kanalisering av ferdsel inn i disse viktige kalvingsområdene. Åpne husvære er et

Ádreassa - Adresse
Sjøgt. 78
Fauske8200

Telefovdna - Telefon
75600260
www.reindriftno

Telefáksa - Telefaks
75600261

tiltak som fremmer ferdsel, og hytta vil av denne grunn være stengt i nevnte periode.

Vi viser for øvrig til Reindrifftslovens § 65 om ferdsel i områder hvor rein beiter, og håper at brukerne av Tollådalen/Saltfjellet utviser forståelse.

Vi ber om at de ulike mottakere av dette brevet videresender informasjon til egne underinstanser.

Informasjon offentliggjøres også i Avisa Nordland og Saltenposten.

Med hilsen

Ing-Lill Pavall
Reindrifftsagronom

*Sylvi Katrin Brandsæther
Rådgiver*

Kopi sendt til:

Statskog og Fjelltjenesten
Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Statens Naturoppsyn
Bodø og Omegns Turistforening
NJFF-Nordland
Saltfjellet Reinbeitedistrikt

Side

1

Fra: Sylvi Katrin Brandsæther[skb@reindrift.no]

Dato: 17.04.2013 11:13:34

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland; post@statskog.no; postmottak@dirnat.no; post@bot.no; nordland@njff.no; saltfjellet.rbd@gmail.com

Kopi: Ing-Lill Pavall

Tittel: Stenging av Bukkhågstua i Tollådalen i kalvingstiden for rein.

Vedlagt er varsel om stenging av Bukkhågstua i Tollådalen i Beiarn kommune i kalvingstiden for rein.

Hytta vil være stengt i perioden 25.04.13 - 20.06.13.

Med vennlig hilsen

Sylvi Katrin Brandsæther

Rådgiver

 cid:image001.png@01CD1D45.36074F10

Sjøgata 78
8200 Fauske

Telefon: (+47) 75 60 02 64

E-post: skb@reindrift.no

Web: www.reindrift.no

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

Deres ref

Vår ref
13/746

Dato
20.02.2013

Søknad om kjentmannskjøring for Røde Kors innenfor Midtre Nordland nasjonalparkstyres geografiske ansvarsområde

Vi viser til søknad fra Røde Kors om kjentmannskjøring i verneområder innenfor Midtre Nordland nasjonalparkstyres geografiske ansvarsområde for perioden 2013-2017.

Miljøverndepartementet ga 31. januar 2013 nye retningslinjer for redningstjenestens bruk av snøscooter i verneområder. Det er en intensjon fra departementets side at innkomne søknader om bruk av snøscooter for redningstjenesten skal realitetsbehandles etter de nye retningslinjene med virkning for inneværende sesong.

Departementet tar til etterretning at Midtre Nordland nasjonalparkstyre i styremøte 18. februar 2013 har besluttet å ta søknadene fra Røde Kors opp til behandling på styremøte 30. mai. Da dette ikke er i samsvar med intensjonene over, finner vi det mest hensiktsmessig at søknaden overføres Miljøverndepartementet for behandling her. Vi ber på denne bakgrunn om at alle dokumenter i saken oversendes Direktoratet for naturforvaltning som saksforberedende instans snarest mulig.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Hege Feiring
seniorrådgiver

Kopi:
Røde Kors
Direktoratet for naturforvaltning

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@md.dep.no

Kontoradresse
Myntgt. 2
<http://www.md.dep.no/>

Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling for naturforvaltning
Telefaks

Saksbehandler
Hege H. Feiring
22 24 58 91

Mottatt FM-NO

29 APR. 2013

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

KOPI

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/2815 NAT-NP-MD
Arkivkode:
423.5

Dato:
22.04.2013

Dispensasjon fra verneforskrift for etablering av gang- og sykkelsti langs jernbanen på strekningen Lønsdal-Kjemåga i Saltfjellet landskapsvernområde - anmodning til Miljøverndepartementet om å vurdere gyldigheten av nasjonalparkstyret sitt vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet den 18. februar 2013 søknad fra Saltdal kommune om dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde for å etablere en gang- og sykkelsti langs jernbanen på strekningen Lønsdal-Kjemåga i Saltdal kommune.

Søknaden ble behandlet etter verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde vedtatt ved kgl.res 8. september 1989 og naturmangfoldloven § 48.

Sekretariatet hadde følgende forslag til vedtak:

- «1. Søknaden er vurdert i forhold til gjeldende verneforskrift og naturmangfoldlovens § 48 og konklusjonen er at det ikke er hjemmel for å gi dispensasjon til etablering av omsøkte gang- og sykkelsti innenfor Saltfjellet landskapsvernområde. Søknaden fra Saltdal kommune om dispensasjon må derfor avslås.
2. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ber om at Fylkesmannen i Nordland i forbindelse med forestående revisjon av verneforskriften og vurdering av fremtidige grenser for verneområdene i Saltfjellet, herunder vurderer flytting av grensen nord-/vestover fra jernbanen på strekningen Lønsdal-Kjemågasen slik at omsøkte gang og sykkelsti eventuelt kan etableres uten å berøre verneområdet.
3. På strekningen Kjemågasen-Kjemåga stasjon bør alternativ trase på nordsiden av jernbanen utenfor verneområdet vurderes for å unngå kryssing av Nordlandsbanen.»

Det ble på styremøtet fremmet følgende alternative forslag til vedtak fra Arne B. Vaag:

- «1. Midtre Nordland nasjonalparkstyre gir dispensasjon til etablering av sykkelsti på strekningen Lønsdal-Kjemåga gjennom Saltfjellet landskapsvernområde.

Søknaden er vurdert i forhold til gjeldende verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde, naturmangfoldlovens §§ 7-12, 36 og 48 og Direktoratet for naturforvaltnings håndbok for

områdeforvaltning. Etter en samlet vurdering finner nasjonalparkstyret grunnlag for å gi dispensasjon.

2. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ber videre om at fylkesmannen i Nordland i forbindelse med foreståtte revisjon av verneforskrift og vurdering av fremtidige grenser for verneområdene i Saltfjellet, flytter grensen for Saltfjellet landskapsvernområde på strekningen Lønsdal-Kjemåga vestover slik at den etablerte sykkelstien blir liggende utenfor verneområdet.»

Forslaget til Arne B. Vaag ble vedtatt enstemmig.

Bakgrunn for saken

Søknaden

Saltdal kommune har søkt Midtre Nordland nasjonalparkstyre om dispensasjon for å etablere en gang- og sykkelsti fra Lønsdal til Kjemåga i Saltfjellet landskapsvernområde. Sykkelstiprosjektet er med i utviklingsprogrammet «Naturarven som verdiskaper». Direktoratet har ansvaret for programmet.

Stien skal legges på den gamle anleggsbanen som ble opprettet i 1940 og være i samsvar med de krav som kulturvernmyndighetene har stilt. Sykkelstien skal ha forskjellig bredde utfra de faktiske forhold.

Ny sti på ca. 1, 4 km må etableres fra Viskisoverbygget til Kjemåga tunnel på sørsiden. På denne strekningen vil det benyttes overvannsgrøfter som Jernbaneverket tidligere har tilrettelagt. Kulturminnemyndighetene krever at denne strekningen skal fremstå som ny, uten at det fremgår av søknaden hva dette innebærer. Det opplyses imidlertid at landskapsarkitekt skal være med på utarbeidelsen av denne strekningen.

Ved Kjemåfossen er det et brufundament på begge sider av fossen. Her søkes det om å etablere en enkel bro over fossen med en maksimal bredde på 3 meter.

Det søkes også om tillatelse til at det settes opp ulike informasjonsskilt langs sykkelstien, men det er ikke gitt tillatelse til dette.

Det opplyses at Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal holdes informert om hvordan utformingen av sykkelstien vil fremstå, slik at de kan komme med innspill.

Ulike fagvurderinger av prosjektet

1. Faglig vurdering fra Jernbaneverket og Nordland fylkeskommune av kulturminnene

Konservator Finn Rønnebu mener en eventuell sykkelsti på strekningen Lønsdal Kjemåga vil kunne innebære et dilemma. Kulturminnene vil bli mer tilgjengelige og bidra til en bevisstgjøring av hva som foregikk i Saltdal under krigen, men sykkelstien vil også kunne forringe kulturminnene dersom de legges oppå eksisterende linjer.

Videre sier han at kulturminnene er så spesielle og representerer en så dramatisk del av vår relativt nære historie at de bør forbli urørt. Deler av traseen kan tillates ombygd til sykkelsti, lange partier er overgrodde. Det vises til hans rapport.

Nordland fylkeskommune som øverste kulturminnemyndighet mener at sykkelstien kan legges på anleggsbanen og krigsjernbanen på visse vilkår. Blant annet at den strekningen som må bygges ny må

ha et annet uttrykk og utseende, slik at det blir et klart skille mellom hva som er gammel og ny trase. Videre legges det til grunn at det ikke skal bygges rekkverk i særlig grad. Det vises til rapport fra Nordland fylkeskommune.

Fortidsminneansvarlig ved Jernbaneverket viser til beslutning fra 2004 hvor det fremgår at anleggsbanen ikke har nasjonal verdi. Siden veien ender blindt og har vært vanskelig å formidle, er den tatt ut av landsverneplanen. Dette kan vurderes på nytt dersom veien på en sikker og troverdig måte kan benyttes som sykkelvei uten at kulturmiljøet forringes.

2. Sykkelstiens tverr- og lengdeprofiler som grunnlag for å vurdere inngrepets størrelse, landskapsmessige forhold og miljømessige konsekvenser

Cowi har utarbeidet en tverr- og lengdeprofil på strekningen. Det vises til at stien fra Viskis til Kjemåga må tilrettelegges på en annen måte enn den eksisterende anleggsbanen, i samsvar med kulturminnemyndighetenes krav. Stien skal fremstå som ny. Forslag til løsninger for utforming av sykkelstien vil først foreligge etter at entreprenør/landskapsarkitekter/egne personer har fremlagt sine løsninger ved anbudsrunde.

Området som nå er overbygget ved Viskis må tilrettelegges i forhold til snømengder, da eksisterende overbygg må rives på grunn av asbest. Jernbaneverket ønsker da en samordning på oversiden av Viskis for å få tilrettelagt for sykkelstien. Eksisterende overvannsgrøfter vil kunne gjenbrukes for sykkelsti.

Det hevdes at det ikke er noen alternativ strekning for strekningen Lønsdal – Kjemågnesen, det eneste er E6.

3. Naturfaglig vurdering, konsekvenser for verneverdiene – herunder sumeffekten av planlagte tiltak

Ecofacts har gjennomført den miljøfaglige vurderingen for strekningen Lønsdal – Kjemåga. Det presiseres at sykkelstien i stor grad legges på eksisterende stier/vei, men at det på en strekning på 1,6 km må lages en ny trase. Det vises til planene om å sette opp reingjerder på denne strekningen, nær jernbanen.

Som grunnlag for sine vurderinger har de foretatt befaringer på stedet. De har også innhentet data fra DN's naturbase, artsdatabanken og Fylkesmannen i Nordland. De opplyser at arealet synes lite kartlagt tidligere, men at datagrunnlaget synes godt etter siste befarings i september 2012.

Ecofacts verdivurdering av området: Det ble ikke avdekket verdifulle naturtyper i området, for viltet har området liten til middels verdi. Samlet har området liten til middels verdi for biologisk mangfold. Området er viktig vinterbeite for tamrein, i tillegg er det viktig trekkområde mellom sesongbeitene. Området har stor verdi for reindriften. Området benyttes i begrenset grad til friluftsliv og har liten til middels verdi for friluftsliv. Deler av tiltaksområdet ligger innenfor landskapsvernområdet med tydelige glasielle landskapsformer og vurderes å ha stor verdi for landskap og estetikk.

Ecofacts vurdering av tiltakets omfang: For det biologiske mangfoldet vurderes etablering av en sykkelsti og reingjerder å ha liten eller middels negativ omfang. For reindriften vil etablering av sykkelsti og reingjerder ha stor positiv verdi. Dersom det etableres tilstrekkelig med overganger ved reingjerder er tiltaket vurdert å være positivt for friluftslivet. Sykkelstien og reingjerder vil ha lite til negativt omfang for landskap og estetikk.

Ecofacts samlede vurdering av tiltaket er at det i det vesentlige vil medføre positiv effekt for reindriften, mens det for biologisk mangfold og landskap og estetikk vil gi liten til middels negativ konsekvens.

4. Uttalelse fra kommunen om kravet til dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og dispensasjon fra kravet om plan for tiltak i det vernede området.

Saltdal kommune opplyser at den strekningen på sykkelstien som blir liggende innenfor landskapsvernområdet vil være avgjørende for prosjektets suksess. På denne strekningen vil sykkelturistene få en spektakulær opplevelse og det bred politisk enighet om at strekningen er svært viktig for prosjektet.

Kommunen legger til grunn at sykkelstien ikke trenger noen omfattende planprosess og at det ikke vil være behov for noen reguleringsplan. Konkrete planer for utforming av stien har kommunen ikke, de vil foreligge etter anbudsrunder. Kommunen legger til grunn at det legges til rette for at prosjektet kan gjennomføres. Det vises til at Saltdal kommune er en av de kommunene i landet som har mest vernet areal og når sentrale myndigheter iverksetter verdiskapningsprosjekt som «naturarven som verdiskaper», så forventer kommunen at det legges til rette for at prosjektene kan gjennomføres.

5. Sykkelstien og reingjerdet som felles prosjekt

Jernbaneverket har uttalt at det trolig ikke blir satt opp reingjerder på grunn av terrengets beskaffenhet på enkelte delstrekninger.

Sekretariatets vurderinger av søknaden

Søknaden behandles etter nml. § 48 første alternativ og miljørettsprinsippene i nml §§ 8-12.

Sekretariatet viser til Ecofacts vurdering som fastslår at områdets landskap og estetikk har stor verdi og dette medfører at selv om tiltaket har lite/middels negativt omfang så vil konsekvensene være middels til store. Sekretariatet legger til grunn at det omsøkte tiltaket til en viss grad vil påvirke truet, nær truet eller verdifullt naturmangfold som er omfattet av verneformålet. Sekretariatet mener også at inngrepets samlede belastning (veg, jernbane, hytter, motorferdsel, beiting og jakt og fiske) vil påvirke verneverdiene og landskapet vesentlig.

Sekretariatet konkluderer derfor med at vilkårene for å gi dispensasjon etter nml. § 48 ikke foreligger og innstiller på at søknaden om dispensasjon fra verneforskriften avslås.

Direktoratet sin vurdering av saken

Sykkelprosjektet i Saltdal er en del av programmet Naturarven som verdiskaper. Programmet skal bidra til miljømessig verdiskaping ved å ta vare på verdifull natur, kulturell verdiskaping, som innebærer å løfte fram lokal identitet og stolthet, og til sosial verdiskaping, som stimulerer lokal bevissthet og engasjement for naturområdene.

Prosjektets «sykkelturisme i Saltdal» har som hovedmål er å etablere sykkelstien fra innfallsporten Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ved Lønsdal togstasjon, ned til Størdjord og videre mot Rognan. Gjennom arbeidet skal naturarven ivaretas og naturen bli mer tilgjengelig. Det skal også drives aktiv naturformidling og skapes en plattform for bærekraftig reiseliv.

Det vil også være mulig å ta tog langs strekningen og hoppe av, eller gå på ved ulike stasjoner. Dette gjør det mulig å ta sykkelturner av ulik lengde og vanskelighetsgrad. Gjennom å tilrettelegge slik, ønsker prosjektet å skape et helhetlig tilbud med miljøvennlig transport til og fra aktiviteten.

Direktoratet mener sykkelprosjektet i Saltdal er et spennende prosjekt som oppfyller mange av intensjonene med «Naturarven som verdiskaper». Det har imidlertid hele tiden vært en forutsetning at prosjektene som ble igangsatt ikke måtte komme i konflikt med eller true verneverdier og verneformål i verneområdene. Direktoratet håper derfor at sykkelstiprosjektet lar seg gjennomføre på en måte som både initiativtaker og miljøvernmyndigheter er tilfredse med, innenfor de rammer som verneforskriftene setter. Direktoratet vil være behjelpelig med å finne løsninger.

Saksbehandlingsfeil

I følge fvl. § 35 kan et forvaltningsorgan omgjøre eget vedtak uten at det er påklaget i ulike angitte tilfelle, blant annet i de tilfelle hvor vedtaket må anses som ugyldig, jf. § 35 bokstav c). Klageinstans eller annet overordnet organ har samme kompetansen til å omgjøre vedtak, jf. § 35 annet ledd.

Ugyldighet er betinget av at det er begått en feil når avgjørelse blir truffet. Det kan være feil ved selve vedtaket, for eksempel at vedtaket mangler hjemmel eller at det er gjort saksbehandlingsfeil som medfører at vedtaket er ugyldig, jf. fvl § 41.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre fattet den 18. februar 2013 vedtak hvor det ble gitt tillatelse til etablering av sykkelsti på strekningen Lønsdal-Kjemåga gjennom Saltfjellet landskapsvernområde. Det knyttes ingen vilkår til dispensasjonen. Vedtaket er fattet med hjemmel i nml. § 48 og er ikke begrunnet.

I følge fvl. § 24 skal et enkeltvedtak begrunnes og hovedregelen er at begrunnelsen skal gis samtidig med vedtaket treffes. Fvl. § 25 angir hva en begrunnelse skal inneholde. Manglende begrunnelse kan være en saksbehandlingsfeil ved vedtaket som medfører at vedtaket er ugyldig, jf. fvl. 41.

Det fremgår av nml. § 48 at søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. Dersom det gis dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene og hvilken vekt det er lagt på dette. Denne bestemmelsen kommer i tillegg til og supplerer forvaltningsloven reglers og gjør at man ikke kan unnlate å begrunne vedtak etter reglene i fvl. § 24.

Direktoratet kan ikke se at nasjonalparkstyret har begrunnet sitt vedtak i foreliggende sak. Generelt legges det til grunn at jo mer inngripende og alvorlig avgjørelsen er, jo grundigere bør begrunnelsen være. Det samme er tilfelle dersom avgjørelsen fremstår som kontroversiell eller at den lov som vedtaket er hjemlet i forutsetter en konkret og individuell vurdering av hver enkelt søknad.

Det er uklart for direktoratet hvilke faktiske forhold vedtaket bygger på, særlig siden søknaden ikke inneholder noen nærmere beskrivelse av sykkelstiens utforming og utseende, jf. fvl. § 25 annet ledd. Det fremgår heller ikke hvilke hovedhensyn som har vært avgjørende for nasjonalparkstyret sitt vedtak, jf. fvl. § 25 tredje ledd. De supplerende kravene til begrunnelse i nml. § 48 siste ledd er heller ikke oppfylt, styret har ikke vurdert tiltakets innvirkning på verneverdiene og heller ikke opplyst noe om hvilken vekt det er lagt på dette.

Den manglende begrunnelsen for vedtaket gjør det uklart for direktoratet om styrets behandling av saken bygger på en riktig forståelse av regelverket. Direktoratet mener derfor at dette er en saksbehandlingsfeil som medfører at vedtaket er ugyldig, jf. fvl § 41.

Mangel ved vedtakets innhold

Dispensasjon til omsøkte tiltak er hjemlet i nml. § 48 første ledd, første alternativ. I følge denne bestemmelsen så kan det bare gis dispensasjon dersom tiltaket strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

I følge nml. § 48 fjerde ledd første punktum så skal søknad om dispensasjon inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. Kravet til dokumentasjon er etter direktoratet sin vurdering oppfylt.

Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap, jf. forskrift om vern av Saltfjellet landskapsvernområde vedtatt ved kgl.res. 8. september 1989 pkt. II. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som inneholder mange samiske og andre kulturminner.

I landskapsvernområdet må det ikke gjøres inngrep som endrer landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

Det fremgår av saksdokumentene at Saltdal kommune ønsker å etablere en sykkelsti på en strekning på ca. 1,4 -1,6 km fra Viskis-overbygget til Kjemågtunnelen på sørsiden. Direktoratet antar at det også vil være behov for bygging av en bro på eksisterende brufundament ved Kjemågfossen, men det er ikke fattet vedtak om dette. Det anslås at sykkelstien skal ha en bredde på ca. 1,5 meter, men enkelte steder vil den være smalere og noen steder bredere.

Det foreligger dokumentasjon for det omsøkte tiltakets virkning på verneverdiene gjennom de uttalelser som foreligger fra Cowi, Ecofakt, kulturminnemyndighetene og forvalter.

I følge rapport fra Cowi vedrørende tverr- og lengdeprofiler så vil det på deler av traseen måtte gjøres irreversible inngrep og på noen strekninger vil tiltaket måtte medføre betydelige fjellskjæringer og fyllinger.

Ecofakt har utredet de naturfaglige konsekvenser av tiltaket og konkludert med at det i forhold til de landskapsmessige verdier så vil tiltaket ha betydelig negative konsekvenser.

Kulturminnemyndighetene har stilt flere krav til et eventuelt tiltak, blant annet at den del av traseen som er ikke er opparbeidet skal fremstå som ny, for å få et tydelig skille til eksisterende trase.

Den eksakte betydningen tiltaket har på verneformålet vil ikke være mulig å fastslå med sikkerhet, siden det foreløpig ikke er tatt stilling til sykkelstiens utseende og utforming. Dette vil først være klart etter anbudsinnhenting. Direktoratet mener allikevel at det neppe er hjemmel til å fatte det vedtak som nasjonalparkstyret har gjort i denne sak. På bakgrunn av de rapporter som særlig Cowi og Ecofact har gjort, er det klart at det må gjøres betydelige inngrep i verneområdet, blant annet betydelige fjellskjæringer og fyllinger. Dette vil kunne endre landskapets særpreg og karakter vesentlig. Tiltaket vil påvirke verneverdiene og være i strid med verneformålet. Det er derfor etter direktoratet sin

vurdering ikke hjemmel til å fatte det vedtak som Midtre Nordland nasjonalparkstyre har gjort.
Direktoratet mener derfor at vedtaket er ugyldig.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Berit Lein
avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Kopi til:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	ROGNAN

Mottatt FM-NO

16 MAI 2013

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps
Bjørn Laukslett
Tollånes
8114 Tollå

Tollå, 12.mai 2013

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Søknad om økonomisk støtte til kjøp av 4-hjuling med belter og utstyr

De siste årene har Beiarn Røde Kors Hjelpekorps hatt en klar økning av redningsaksjoner, og da spesielt aksjoner som har vart over flere dager. I tillegg har dette vært aksjoner som har krevd mye av våre mannskaper, enten på grunn av været eller på grunn av vanskelig terreng i lete-områdene. Flere av disse aksjonene har krevd et stort mannskap og jo flere folk som kreves, jo større er mengden utstyr som er i bruk. Vi har dermed sett et behov for få på plass et transportmiddel som kan løse problemene med å transportere ut utstyr og i enkelte situasjoner også mannskaper til lete-områdene. I denne prosessen har vi til slutt endt opp med at en firhjuling med helårs beltekitt, kjelker og hengere vil være det utstyret som er mest egnet til de transportoppgaver som skal løses.

På sommeraksjoner er en av de store utfordringene å få på plass et samband som fungerer tilfredsstillende. Dette handler om å klare å plassere ut repeater høyt nok i terrenget, slik at man unngår radioskygger.

Hjelpekorpsset har også vært bedt om å bistå Salten Brann der det ikke har vært vei fram til brannstedet, så ved å få på plass en firhjuling med beltekitt vil beredskapen være styrket i forhold til å kunne bistå andre nødetater i deres arbeid i områder uten veiforbindelse, det være seg brann eller ambulanse. Bare i Beiarn er det rundt 700 hytter, der de aller fleste mangler veiforbindelse.

Hjelpekorpsset har i dag ca 60 medlemmer, og ved flere av de siste års leteaksjoner har faktisk 30 til 40 av våre medlemmer stilt opp samtidig. I tillegg har vi opplevd at ca 30 personer har meldt seg som frivillige på enkelte aksjoner. Da er det ikke tvil at samband og logistikken av utstyr bør fungere så godt som mulig.

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps vil med dette søke om økonomisk støtte fra dere på 10 000,- kr, slik at vi kan gå til anskaffelse av en firhjuling med helårs beltekitt, kjelke og hengere. Skulle denne summen være for høy eller for lav i forhold til hva dere ønsker å bidra med, så vil alle bidrag være til hjelp for å kunne fullføre prosjektet og alle bidrag mottas selvfølgelig med stor takk.

Håper på snarlig svar fra dere.

Eventuell støtte kan settes inn på bankkontonr 4500 82 32265.

Vennlig hilsen

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps

Bjørn Laukslett

Operativ leder

Budsjett finansiering

Kjøp av firhjuling med beltekitt + utstyr

Tilskudd til transport-utstyr Norges Røde Kors	105 400,-
Søknad om støtte hos:	
Beiarn Kommune	30 000,-
Sjøfossen Energi AS	20 000,-
Salten Kraftsamband	15 000,-
Statskraft Region Nord	10 000,-
Salten Brann	20 000,-
Midtre Nordland Nasjonalparkstyre	10 000,-
Bodø omegn turistforening	10 000,-
Egne midler	45 100,-
Totalsum	265 500,-

Tilbud på firhjuling med beltekitt + utstyr

ATV	
Can-Am Outlander max 650. Traktor registrert	221 400,-
Med følgende utstyr: Apache beltesett helårsbruk	
Lasteramme foran	
Lasteramme bak	
Bagasjeboks	
Bukbeskyttelse	
Overtrekk	
Krok Scooterkjelke	
BK kombihenger boggi til ATV	19 500,-
Scooterkjelke til ATV	5 700,-
Biltilhenger for å frakte dette utstyret	16 900,-
Kostnad profilprogram Norges Røde Kors	2 000,-
Totalsum	265 500,-

Se og vedlagt tilbud fra Rognan Auto

TILBUD PÅ KJØRETØY

Navn: Beiarn Røde Kors Hjelpekorps
 Adr: _____
 Postnr: 8114
 Sted: Tollå
 Email: b-lauksl@online.no

Dato: 2. april 2013
 Tlf: 41 69 58 34

Modell	Merke	Avgift	Veil ut pris
Can-Am	Outlander Max 650 T3		168 700
Rabatt			6 000
Total pris inkl mva og avgifter			162 700

Utstyr	Varenr	Pris inkl mva
Apache Beltesett helårsbruk		45 000
Montering beltesats		3 500
Ekstra lasteramme foran		1 500
Ekstra lasteramme bak		1 500
Overtrekk		2 000
Bagsjeboks bak stor		2 900
BK Kombihenger boggi		19 500
Full bukbeskyttelse plast		3 500
Stor scooterkjelke	Jakobs 960 96x211 44 kg	5 700
Biltilhenger	Brentex 325 P1 3,25 x 1,51 Nyttelast 740 kg	16 900
Krok for scooterkjelke		1 500
Totalt pris utstyr inkl mva		103 500
Rabatt		6 700
Total pris utstyr		96 800

Monterings og leverings kostnader	4 000
-----------------------------------	-------

Tilbuds pris	263 500
--------------	---------

Innbytte	Type	Årsmod	Pris
		Km stand	

Total pris og betale	263 500
Mva inklusive med kr	52 700

LÅNEKOSTNADER PR MND		
563 kr		
Kredittid	Rente	Egenkapital
60 mnd	67,50 %	0 kr

Håper tilbudet er av interesse, og skulle noe være uklart, svarer vi gjerne på spørsmål.

Tilbudet er gyldig 1 måned fra dato

Med vennlig hilsen: Rognan Auto AS

Sign: _____

Telefon: 75 68 16 70

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 BODØ

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2012/16188 NAT-NP-KT
Arkivkode:
423.0

Dato:
13.03.2013

Midler til forvaltning av nasjonalparker og tilhørende verneområder

Det vises til innmeldte behov for midler til forvaltning, informasjons-, skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i verneområder innenfor Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt ansvarsområde, for 2013.

Følgende midler kan disponeres til drift og tiltak innenfor deres ansvarsområder:

OFF. STYRENAVN	Lønn til forvalter	Felles-administrative tjenester	Driftsutgift sekretariat	Driftsutgifter for utvalgene	Midler - forvaltningsplaner	Bestillingdialog
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	1 670 000	334 000	441 200	830 000	150 000	1345000

Nærmere spesifisering av tildelingen av midler gjennom SNOs bestillingsdialog følger i vedlegg 1.

Midlene blir overført til styrene via fylkesmannen som er regnskapsansvarlig, og er forutsatt benyttet til følgende formål:

Lønn forvalter og felles administrative tjenester:

Lønn til forvalterstilling, inkluderer også alle sosiale utgifter. Felles administrative tjenester utføres av Fylkesmannen og skal dekke faktiske utgifter til arkiv, forværelse, personalarbeid etc. Midlene disponeres av fylkesmannen.

Drift av sekretariatet:

Driftsposten dekker faste utgifter til kontorhold, reiseutgifter, telefon, porto, kontorrekvisita, og ev andre administrative kontorutgifter. Midlene disponeres i samarbeid mellom fylkesmannen og styret.

Driftsutgifter for utvalgene

Reise- og møtegodtgjøring for forvaltningsstyret og arbeidsutvalget, samt reiseutgifter for rådgivende utvalg. Midlene disponeres av styret.

Forvaltningsplan

Utgifter til arbeid med forvaltningsplanene, midlene kan benyttes til dekning av utgifter i forbindelse med nødvendige registreringer, medvirkningsprosesser, trykking etc. Der behov for slike midler er meldt inn over bestillingsdialogen, har DN sørget for å overføre innmeldingene til riktig budsjettpost. Midlene disponeres av styret.

Bestillingsdialog 1426.30

Tiltaks-/investeringsmidler i nasjonalparker og andre større verneområder i tråd med forvaltnings-/skjøtselsplan eller andre relevante styringsdokumenter. Midlene skal gå til tiltak som er nødvendig for å ta vare på verneverdiene, inkludert investeringsutgifter til informasjon, skjøtsels-, og tilretteleggingstiltak. mv.

Midlene tildeles gjennom overføringer til fylkesmannen og disponeres av styrene, eller til lokalansatt ved SNO, dette framkommer av spesifiseringene som er gjort i vedlegg 1. Der tildelingen er gjort som pott til styret (v/FM) eller lokalansatt SNO, må styret velge hvilke av de innmeldte tiltak som skal gjennomføres, ut fra prioriteringslisten og tilgjengelige ressurser. De uspesifiserte tiltaksmidlene tildeles etter samme fordelingsnøkkel som i 2012. Disse midlene går i år over post 1426.30, noe som framgår av vedlegg 1, og er j fr statsbudsjettet avsatt til skjøtsels- og tilretteleggingstiltak i tråd med forvaltningsplaner for de enkelte verneområder.

Rapportering:

1426.30:

Av hensyn til nasjonal statistikk og rapportering ber vi om at rapportering på bruk av midlene gjøres i tråd med Notat – opplegg for gjennomføring av bestillingsdialogen mellom FM/nasjonalpark-/verneområdestyrer og SNO for 2013.

Forutsetninger for utbetalingen:

Det gjøres oppmerksom på at DN og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Det gjøres videre oppmerksom på at DN helt eller delvis kan kreve utbetalte midler tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for bruken av midlene bortfaller.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Direktør, avdeling for naturbruk og vern

Reidar Andersen
Direktør, Statens naturoppsyn

Vedlegg 1: Bestillingsdialogskjema

Kopi til:
Fylkesmannen i Nordland   Statens hus   8002   Bodø

Fra: Kari Killi Olsen[Kari-Killi.Olsen@dirnat.no]
Dato: 19.03.2013 09:09:06
Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Kopi: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Tittel: Midler til forvaltning av nasjonalparker og tilhørende verneområder

---

Vår ref.: 2012/16188-31

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur. Denne oversendelsen vil kun bli sendt elektronisk.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Direktoratet for naturforvaltning gjøres til postmottak@dirnat.no

Med hilsen

Kari Killi Olsen

konsulent

avdeling for naturbruk og vern

Mob.: 455 16 237

Direktoratet for naturforvaltning

Tlf.: 73 58 05 00

www.dirnat.no

Tildeling tiltaksmidler post 1426.30

Bestiller	Verneområde	Beskrivelse	Oppfølging av tidligere tiltak	Forankring i Skjutsels- eller forv.plan	Pri	Økonomisk ansvarlig (Styret eller SNO -lokalt)	Omsøkt beløp	Vurdering iht postformål	Tildelt beløp
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Junkerdal - nasjonalpark	Brøyting av vedlikehold av vei Ner Skaiti. Kostnadene delt i tre; hytteforening, kommunen og MNNS. Årlig dekning av deler av kostnadene ved brøyting og vedlikehold av parkeringsplassen.	Ja	Ja	1	Styret	10 000		10 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Junkerdal nasjonalpark	Info.rom Balvatnet - tilskudd til drift. Statskog v/fjelltjenesten tilsyn og vedlikehold av rommet, årlig dekning av deler av Fjelltjenesten sine kostnader ved info.rommet. Behov for midler til div. vedlikeholdsmateriell samt vedlikehold av PC-løsning.	Ja	Ja	2	SNO v/FT	5 000		5 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Rago nasjonalpark	Drift av toalett i Lakshola. Kommunen driftet bygget i 2012 og 2011, dekning av deler av kostnadene ved drift i 2012. Tiltak i faglig godkjent forvaltningsplan. MNNS dekke deler av kostnadene ved driften av toalettet i 2013.	Ja	Ja	3	Styret	15 000		15 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Brøyting og vedlikehold av P-plass Tollådalen og Stolpen. Forutsetter avtale mellom kommune og grunneier. Årlig dekning av deler av kommunenes kostnader til drift av parkeringsplassene. (10000,- pr. kommune)	Ja		4	Styret	20 000		20 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Grusing og vedlikehold av veier i forbindelse med innfallsporter. SNO midler og kommunale midler. Fast tiltak med en tidsintervall på tre år?	Ja	Ja	5	Styret	30 000		30 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Rago nasjonalpark	Vedlikehold og drift av anlegg og åpne husvær tilhørende parken. Tilsyn og jevnlig vedlikehold av hyttene; Storskoghytta og Ragohytta, naust og Sørengamma, div. utstyr og gass. Vedlikehold av hengebruer, klipper, stiger, skilt osv. Helikoptertransport av gass, pluss ved opp til Ragohytta. Transporten samordnes med Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening sitt behov for transport opp til sine hytter i området.	Ja	Ja	6	SNO v/FT	15 000		15 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Vedlikehold og drift av anlegg og åpne husvær eid av Statskog / reindriftsforvaltning, Bukkhågbua, Bjellådsbua, Glomdalshytta, Pikhåghytta, steinstuer Krukki og N-Bjellåvatn, skogstua Blakkådalen, gammer/bruer/trekk-stoler /båttrakk. Årlig dekning av deler av kostnadene ved anleggene.	Ja		7	SNO v/FT	50 000		50 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Junkerdal nasjonalpark	Transport av ved og gass til turistforeningshytter i parkene. På Saltfjellet og i Junkerdal np. Kan utføres av Statskog FT forutsatt at de innvilges et fast årlig dekning av kostnader ved transporten.	Ja		8	SNO v/FT	30 000		30 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Utarbeide helhetlig plan for uttak av fremmede treslag i parken. Eventuelt avvikning granplantefelt Sjunkfjorden. Bruk av eksternt kompetanse. Samarbeid med grunneier. Må ses i sammenheng med et mulig kulturlandkapsprosjekt med bygninger, innmark m.m.		Ja	9	Styret	100 000		100 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Storlia naturreservat	Avvikning av granplantefelt "Område 1" på 100 da høsten 2013 - offentlig anskaffelse. Fagrapport for "Område 2" på 60 da - vurdering av trusel i forhold til verneverdier i Storlia NR. Forutsetter avtale med grunneierne. Egen styresak desember 2012.	Ja		10	Styret	200 000		200 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Skjutsel slåttemarker Bredek- Inner Bredek, Omfattende rapport for 2012 er utarbeidet av FT med forslag til prioriteringer i 2013 ut fra skjutselsplan. Det er brukt 350 timer på skjutsel av Bredek, inner-Bredek, Granneset og Stormdalsgården i 2012 - de 2 sistnevnte skilles ut som eget prosjekt i 2013. For Bredek og Inner-Bredek foreslås avsatt kr. 200.000,- også i 2013 da det er behov for skogrydding/restaurering av grøtter i tillegg til ordinær slått. Rapporten er lagt ut på MNNS sin hjemmeside.	Ja	Ja	11	SNO v/FT	200 000	Tildelingen vil bli supplert med kulturlandkapsmidler fra DNs tilskuddspost, etter søknad fra Statskog gjennom FMNO.	130 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Junkerdal nasjonalpark	Barmarkskjøring - registrering av kjørespor og aktuelle traseer, utarbeide overvåkningsplan. - registrering av kjørespor og aktuelle traseer. Midler til helikopter.		Ja	12	Styret	20 000		20 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Innfallspor Beiarfjellet. Innspill fra Beiar kommune. Samarbeid om tilrettelegging for utfart på Beiarfjellet; toalett, informasjon, o.a. mellom kommune, Statens vegevesen, Nfk og MNNS - dekning av andel av investeringskostnader.			13	Styret	50 000		50 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Alle verneområdene	Informasjon om reindriften i nasjonalparkene. Samarbeid med reindriftsforvaltningen om utarbeidelse av et generelt informasjonsoppslag om reindriftsnæringas arealbruk, rettigheter og behov for hensyntakelse. Det utarbeides informasjonsmaterieell for oppslagstavler rundt områdene, brosjyrer for utdeling og for MNNS nettside. Tjenestekjøp Nordland nasjonalparksenter.		Ja	14	Styret	20 000		20 000
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Opprydding søppel ved Heggmovatnet og Bogvatnet. Rapport fra Fjelltjenesten 2012. Bl.a. gamle bølgeblikkplater, pipe og ovnsrør.			15	Styret	20 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Junkerdal nasjonalpark	Opprydding gamle båter Rosna og Fuglevatnet. Foreligger registreringsrapport. 2012: Kartlagt eiere til en del båter og informert en del av eierne. MNNS avklare videre oppfølging med Statskog og Saltal kommune. Dekning av kostnader ved uttransport av båtvrak samt deponering. Opprydding søppel i Storengdalen. Rapport fra Fjelltjenesten i 2012. Kontakte kommunen om pålegg for opprydding og fjerning av søppel. Dekning av kostnader ved transport av søppel ut av området, eve. helikopter-transport.	Ja	Ja	16	Styret	30 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Fjerning av gamle kabler nord for Blakkådalshytta - brukabler som aldri er blitt bruk. Opprydding av søppel langs gamle E6, rasteplasser og jernbanen. Kartlegge situasjonen og vurdere tiltak i samarbeid med Rana/Saltal kommune. Avsettes midler til dekning av andel helikopterutgifter.			17	SNO v/FT	15 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Junkerdal nasjonalpark	Steinlegging, rydding og skilting av enkelte stier og innfallsporter inn i parken. Steinlegging langs stien Balvatnet - Fuglevatnet, rydding sti Vassbotn, stier Storengdal. Dekning av kostnader ved transport, samt skilting / merking.	Ja		18	SNO v/FT	30 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Dekning av andel av utgifter til vårbryting av adkomstveg Fykan - Glomfjordfjellet. Veien brøytes til påske. Viktige utfartsområder for lokalbefolkningen. Aktualiseres ytterligere når Lakhu opprettes i 2012. Et tiltak som prioriteres høyt av Meløy kommune. Dekning av andel av totalkostnadene.			19	Styret	15 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Junkerdal nasjonalpark	Tilskudd nybygging og utbedring av to hengebruer tilhørende turistforeningen. Hengebru Skaitikjeften - SOT og hengebru Storengdalen - BOT.			20	Styret	60 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Klopplegging av sti fra Skau grendehus til Steigtind / Skautuva. 4 partier a 10 m. Samarbeid MNNS, Bodø kommune og grunneier.		Ja	21	Styret	20 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Flytting og vedlikehold av stokkbru over Langvasselva fra Rundtjøna. Ødelagt av isgang 2008. Materialer, helikopter + dugnadsinnsats Bodø markas venner.		Ja	22	Styret	40 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Informasjonshäfte om parkens historie og verneverdier. - "Historien om Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark". Samarbeid med fylkeskommune og ulike instanser. Prosjekt i regi av NP-senteret hvor MNNS bidrar med en andel.			24	Styret	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Nye tavler ved hovedinnfallsporter med lokal informasjon. Om verneområdet, ferdsløp og kart M1:50 000 som viser stier, turmål m.v. ved de mest brukte innfallsporene - Engabreen, Trollhaugan, Beiarfjellet, Polarsirkelsenteret og Storvollan. Samarbeidsprosjekt med kommuner, Statskog, grunneierlag m.v. Tjenestekjøp hos NP-senteret vurderes som aktuelt.			25	Styret	75 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Utbedring og vedlikehold av eksisterende klipper, stiger og bruer både utenfor og i nasjonalparken. Heggmoen/Stormyra. Tot. kostnad kr 100 000,-. Samarbeidsprosjekt MNNS, Bodø kommune og grunneiere / hytteeiere.		Ja	26	Styret	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Skjutsel slåttemarker Stormdalen og Granneset. Høsten 2012 ble hogst igangsatt for å åpne landskapet og starte restaurering rundt Stormdalsgården. Viktig å starte opp med slått rett etter hogst og det foreslås prioritert i 2013. Slåmaskin bør anskaffes i 2013. For Granneset er det viktig å følge opp med ordinær slått.	Ja		27	SNO v/FT	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Synliggjøring av den gamle ferdsløpsvegen langs telegraflinja med kulturminner. Planlegging av tiltak i samarbeid med Riksantikvaren, Nordland fylkeskommune, lag og foreninger m.fl. Bidra til innsamling av kunnskap om telegraflinja og kulturminnene. Vurdere hvilke restaureringstiltak som bør gjennomføres på steinbuene ved Krukki og Nordre Bjellåvatn.			28	Styret	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Rago nasjonalpark	Utarbeide turkart. Eget turkart for nasjonalparken 1:50000. Kontakte Salten Friluftsråd om utarbeidning av kart, bidrag fra MNNS.		Ja	29	Styret	30 000		

Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Alle verneområdene	Skilting inn til parkene fra E6 og hovedveier. Behov for samarbeid med Statens Vegvesen - de er invitert for å orientere om retningslinjer og planer på styremøte 6.desember 2012. Andel i samarbeidsprosjekt.			30	Styret	10 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Tavle ved Heggmoen. Vurdere behov for tavle innerst i Heggmoen. FT har levert rapport.			31	Styret	8 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Sjunkhatten nasjonalpark	Ny p-plass ved Heia i Bodø kommune. Kommunen grunneier. Området ferdig regulert. Bodø kommune og NFK finansierer hoveddelen.	Ja		32	Styret	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Nye tavler ved hovedinnfallsportene med lokal informasjon. Om verneområdet, ferdsel og kart M1:50 000 som viser stier, turmål m.v. ved de mest brukte innfallsportene - Semska, Lønsdal, Sjørdalen, Fisktjønnmoen. Samarbeidsprosjekt med kommuner, Statskog,grunneierlag m.v. Tjenestekjøp hos NP-senteret vurderes som aktuelt.			33	Styret	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	Fjerning av sitkagrønt i Nordfjorden. Ungt bestand på 4 da som er enkelt å ta ut. Brenning på stedet synes mest aktuelt. Avtale med grunneier er en forutsetning for at uttak kan skje høsten 2013.			34	Styret	50 000		
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Uspesifiserte tiltaksmidler	Uspesifiserte tiltaksmidler				Styret		Uspesifiserte tiltaksmidler.	650 000

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

SAKSBEHANDLER: OLE PETTER RUNDHAUG

ARKIVKODE: 2013/2541 - DATO: 30.04.2013

Lakhu nasjonalpark - framtidig forvaltningsansvar

Det vises til brev fra Miljøverndepartementet datert 15.mars 2013.

Saken ble behandlet som AU-sak 16/2013 i møte 15.april 2013 med vedtak slik det framgår av vedlagte saksprotokoll.

AU legger opp til at også styret får saken til behandling på sitt neste møte 30.mai 2013.

Med hilsen

Ole Petter Rundhaug
Nasjonalparkforvalter

Kopi til:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Sametinget		9730	Karasjok
Salten Regionråd	Postboks 915	8001	Bodø
Statens Naturoppsyn		7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	Inndyr
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim

Arkivsaksnr: 2013/2541-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 04.04.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre	16/2013	15.04.2013

Lakhu nasjonalpark - framtidig forvaltningsansvar

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 15.04.2013

Forslag til vedtak

1. Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser til brev fra MD datert 15.mars 2013 og stiller seg positiv til å påta seg forvaltningsansvaret for Lakhu nasjonalpark forutsatt at kommunene Beiarn, Gildeskål og Meløy stiller seg bak en slik løsning.
2. Styret forutsetter at det opprettes en forvalterstilling som tilknyttes sekretariatet i Midtre Nordland og at det for øvrig stilles nødvendige ressurser, herunder oppsynsressurser til disposisjon for forvaltningen av nasjonalparkene Saltfjellet-Svartisen, Lakhu, Junkerdal, Sjunkehatten og Rago. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ber om å få anledning til å drøfte oppsynsutfordringene med MD i løpet av høsten 2013.
3. Styret forutsetter at MD bidrar til at styrets vedtekter endres når Lakhu nasjonalpark blir en del av Midtre Nordland nasjonalparkstyres forvaltningsområde
4. Saken forelegges også for styret i møte 30.mai 2013 og protokoll fra styrets behandling ettersendes straks den foreligger.

Styrets behandling:

AU ba om at vedtak og saksframlegg ble sendt over til Miljøverndepartementet innen høringsfristen med kopi til Sametinget, DN, SNO, Salten regionråd, Beiarn, Gildeskål og Meløy kommune. Samtidig konkluderte en med at det var riktig at styret fikk saken til behandling på møtet 30.mai og at styrets vedtak ble ettersendt til MD.

Sekretariatet hadde bedt Statskog Fjelltjenesten om en oversikt over hvilke oppsynsressurser –dagsverk SNO - som er brukt innenfor de verneområdene som forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i årene 2010-2012. Denne ble presentert i møtet og oppsummeres slik:

- 2010 – 195 dagsverk
- 2011 – 207 dagsverk
- 2012 – 277 dagsverk

Utviklingen viser økte ressurser i perioden og i 2012 ble det totalt utført 490 dagsverk i alle verneområdene i Nordland hvor Statskog FT har ansvaret – dette utgjør 2,1 årsverk. MNNPS sin andel av dette utgjør 1,2 årsverk.

MNNPS har tilgjengelig 1,2 årsverk innenfor et samlet forvaltningsområde på 4096 km². Hvis Lakhu tas med blir totalarealet 4284 km². Det er åpenbart at oppsynsressursene er svært små sammenlignet med andre store verneområder i landet med egne SNO-stillinger.

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen

Bakgrunn

Styret har bedt sekretariatet utarbeide forslag til brev til Salten regionråd der en ber rådet bidra til at spørsmålet om framtidig forvaltning og lokalisering av forvalterstilling avklares med Meløy, Gildeskål og Beiarn som berørte kommuner.

Utkast til brev foreligger, men er ikke sendt da Midtre Nordland har fått eget brev fra MD datert 15.mars 2013 med anmodning om å vurdere framtidig forvaltningsmodell for Lakhu nasjonalpark. MD har bedt om styrets tilbakemelding innen 1.mai 2013. Brevet følger som eget vedlegg.

På denne bakgrunn er det forberedt sak til AU.

Vurdering

Saken har vært drøftet internt i sekretariatet og uformelt i styret og AU. Dette er en viktig sak som også styret bør få anledning til å behandle i møtet 30.mai 2013. Sekretariatet foreslår at AU behandler saken nå og oversender svar til MD innen 1.mai. Styrets vedtak ettersendes når det foreligger.

Konklusjonene så langt er at det er naturlig at forvaltningsansvaret tillegges Midtre Nordland nasjonalparkstyre forutsatt at berørte kommuner ønsker det og at Gildeskål kommune tiltrer som den 9.kommunen i styret. Det betinger at MD initierer nødvendige endringer i vedtektene for Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

MD påpeker at det følger ressurser med til en ny forvalterstilling og det vurderes som positivt. Det er naturlig at den knyttes til sekretariatet i Midtre Nordland og lokaliseres til Nordland nasjonalparksenter på Storjord.

Fra styrets side er det også viktig å påpeke at det må stilles økte oppsynsressurser til disposisjon når styrets forvaltningsansvar nå utvides. Det finnes ingen SNO-oppsynsstillinger knyttet til de nasjonalparkene som tilligger

Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Oppsynstjenestene kjøpes via Statskog Fjelltjenesten som gjør en utmerket jobb innenfor de begrensede ressursene som stilles til disposisjon.

Styret ber om at MD bidrar til at tilgjengelige oppsynsressurser økes slik at de kommer på nivå med sammenlignbare verneområder i andre deler av landet. Situasjonen vil kunne dokumenteres nærmere i et møte med MD og styret ber om å bli invitert til å drøfte disse utfordringene i løpet av høsten 2013.

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps
Saltdal Røde Kors Hjelpekorps
Bodø Røde Kors Hjelpekorps
Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps
Sulitjelma Røde Kors Hjelpekorps
Fauske Røde Kors Hjelpekorps

Deres ref

Vår ref
12/3241

Dato
14.03.2013

Vedtak om tillatelse til kjøring med snøscooter for hjelpekorps i Nordland i verneområdene Saltfjellet-Svartisen, Sjunghatten, Rago og Junkerdal

Departementet viser til søknader fra Beiarn Røde Kors Hjelpekorps, Bodø Røde Kors Hjelpekorps, Fauske Røde Kors Hjelpekorps, Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps, Saltdal Røde Kors Hjelpekorps og Sulitjelma Røde Kors Hjelpekorps om dispensasjon fra motorferdselforbudet i landskapsvernområder og nasjonalparker i Salten-området for perioden 2013 - 2017.

Søknadene gjelder øvelseskjøring (sikringskjøring og kjentmannskjøring) med snøscooter i Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsavatnan landskapsvernområde og nasjonalparkene Saltfjellet-Svartisen, Sjunghatten, Rago og Junkerdal. Departementet vurderer det slik at kjøringen ikke vil være i strid med verneformålet i de aktuelle områdene eller påvirke verneverdiene nevneverdig, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår. Søknadene er dermed i all hovedsak innvilget.

Søknadene er sendt Politimesteren i Salten gjennom en felles øvingsplan fra de seks hjelpekorpsene. Politimesteren i Salten har i brev 25. januar 2013 anbefalt at søknadene innvilges. Søknadene er også anbefalt godkjent av Norges Røde Kors, jf. brev fra Norges Røde Kors 23. januar 2013.

Miljøverndepartementet ga 31. januar 2013 nye retningslinjer for redningstjenestens bruk av snøscooter i verneområder. Det er en intensjon fra departementets side at innkomne søknader om bruk av snøscooter for redningstjenesten skal

realitetsbehandles etter de nye retningslinjene med virkning for inneværende sesong.

Søknadene fra hjelpekorpsene i Salten-området er overført for behandling fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre til Miljøverndepartementet idet nasjonalparkstyrets beslutning om å behandle søknadene på styremøte 30. mai ikke muliggjør behandling i samsvar med intensjonene over, jf. Miljøverndepartementets brev til nasjonalparkstyret 20. februar 2013.

Søknadene er forberedt av Direktoratet for naturforvaltning.

Søknadene

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps har søkt om tillatelse til motorferdsel i følgende områder:

Saltfjellet–Svartisen nasjonalpark

- En kjentmannstur annet hvert år med fem snøscootere i perioden januar til mai på traseen Tverrånes-Tverrådalen-Voumavarre-Bukkhaugen-retur til Vuomavarre-Vefjell-Blakkådalen-Fingerbreen- Lappflyttarskaret-Øvre Stormdal-Tollåsandene-Tverråsandene-Vefjell-Tverrådalen-Tverrånes
- To kjentmannsturer hvert år med syv snøscootere i perioden januar til mai (en før og en etter påske) på traseen Skoglund-Djuovatne-Nordre Bjøllåvatne. Alternativ: Haron-Storpåske-Søndre Bjøllåvatne-Saltfjellstua-Krukki-Stallroggi-Bukkhågen-Tolldalen-Skoglund

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde

- To turer hvert år i perioden januar til mai (en før og en etter påske) med syv snøscootere på traseen Tunellen-Tverrbrennvatne-Gåsvatnan-Ø.Oksvatnan-Haron-Nordre Bjøllåvatnet-Hessihompvatn-Kvitbergvatn-Oksvatnan-Stabbursdalen- Tunellen
- Sikringsturer etter behov og etter avtale med politiet i perioden januar til mai med fem snøscootere langs traseen Tunellen-Tverrbrennvatne-Gåsvatnan-Innerskogen-Stabbursdalen-Tunellen

Saltdal Røde Kors Hjelpekorps har søkt om tillatelse til motorferdsel i følgende områder:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

- Sikringsturer etter behov og for tilsyn med repeater med to snøscootere i forbindelse med utfartshelger på traseen Lønsdal-Kjemåvann-Steindalen-Addjek-Familiedalen-Sørelva-Dypen-Lønsdal og opp til Viskisvatnan
- Kjentmannskjøring fire turer årlig med syv snøscootere på traseen Semska-Namnlausdalen-S.Bjøllåvatn-Saltfjellstua-Krukki – med retur.

- Kjentmannskjøring tre turer årlig i perioden januar til mai med syv snøscootere på traseen Røklund-Kvitbergsvatn-Store Gåsvatn-Tunellen-Beiarfjellet-Innerskogen-Øvre Oksvatn-Steinstua-Bjellåvatn-Hessihompvatn-Haron-Røklund
- Sikringsturer etter behov i perioden januar til mai med fem snøscootere i Lønsdal-Viskis-Junkerdal med retur
- Kjentmannskjøring en gang i året i perioden januar til mai med fem snøscootere langs traseen Tretnes-Litestuvatn-Nordre Bjellåvatn

Junkerdal nasjonalpark

- Kjentmannskjøring fire turer årlig i perioden januar til mai med syv snøscootere på traseen Storengan-Leipebakken-Tjårrisdalen-Skaiti-retur Rykkedalen-Sauvatnan-Storeng-Storengskaret-Ballvatn-Skaitekjeften-Skaitidalen-Argelad

Bodø Røde Kors Hjelpekorps har søkt om tillatelse til motorferdsel i følgende områder:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsvatnan landskapsvernområde

- Kjentmannskjøring to ganger årlig i perioden januar til mai med seks snøscootere på traseen Semska- Namnlausdalen-Midtistua-Bjellåvasstua-ned vei til Tollådalen- med retur til Bjellåvasstua-Trettnes-Saltfjellstua-Krukkistua med retur til Semska

Sjunkhatten nasjonalpark

- Kjentmannskjøring/kjøring i forbindelse med løypesikring utenfor verneområdet gjør det nødvendig med kjøring innenfor verneområdet med 200-300 meter for å kunne snu snøscootere. Det ønskes kjørt med to snøscootere i perioden januar til april på Sletta NØ for «Appelsinhaugen» ved Erlingbu og også på myra på vasskillet i Bordstuliskaret

Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps har søkt om tillatelse til motorferdsel i følgende områder:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet landskapsvernområde

- Kjentmannstur/sikringstur etter behov i perioden mars til april med fire snøscootere på traseen Navnløshøgda over Storglomvatn og Holmvatn. Opp på Svartisen og inn til Tåkeheimen. Retur samme vei ned til Storglomvatn. Linje rett over og opp til Terskelen, ned Vesterdalen til toppen over Bjørnefossvatn. Retur til Terskelen, videre over fjellet til toppen overfor Sjørdalen. Derfra ned til Bogvatn og ned til Blakkådalen. Retur til Sjørdalen, ned Grottådal til turisthyttene med retur til Glomdalen til Storglomvatn og rett til Navnløshøgda.

Sulitjelma Røde Kors Hjelpekorps har søkt om tillatelse til motorferdsel i følgende områder:

Junkerdal nasjonalpark

- Kjentmannskjøring i perioden januar til mai (en tur før og en tur etter påske) med inntil syv snøscootere på trase avgrensa av kneika ved Storforsdalen til Balddobvaivi, ned til vestenden av Balvatnet, nasjonalparkgrensa langs grensa Balvatnet opp til Jakobsbakken, Gjertrudfjellet-Stordalen. Trase Rosna over Knallerdalen.
- Kjentmannskjøring i perioden januar til mai (en tur før og en tur etter påske) med inntil syv snøscootere på følgende fleksible traseer: Calaves over til Valffarjohkdalen, Calaves over til Muorrkihytta via Vassavaggi (Palmberg), Calaves til Syrevatnet og inn på traseen mellom Y-dalen og Doro.
- Kjentmannskjøring i perioden januar til mai (en tur før og en tur etter påske) med inntil syv snøscootere på følgende fleksible traseer: Kvæbilok-Sakariassbekken/Dorro, Dorro-Mellomvatn Tjørvi- grensen mot Mavas, Balvatnet-grensen mot Mavas, Balvasshytta-Argalaidhytta.

Fauske Røde Kors Hjelpekorps har søkt om tillatelse til motorferdsel i følgende områder:

Junkerdal nasjonalpark

Kjentmannskjøring i perioden januar til mai (en tur før og en tur etter påske) med inntil tre snøscootere. Turene skal avvikles i samarbeid med Sulitjelma Røde Kors.

Rago nasjonalpark

Kjentmannskjøring i perioden januar til april med en tur før påske i antatt område Gjerdalen-Storskogvatnet, eventuelt Langvassfjella.

Saltfjellet nasjonalpark

Kjentmannskjøring i perioden januar til mai med to turer før og en tur etter påske med tre snøscootere. Det ønskes kjørt på Saltfjellet øst for Svartisen. Turene skal være koordinerte med Bodø RK og/eller Beiarn RK på noen av deres godkjente turer.

Sjunkhatten nasjonalpark

- Kjentmannskjøring i perioden januar til mai med to turer (en første helga i vinterferien og første helga i påsken) med fire snøscootere på trase Røde Kors-hytta- Hammersvatn- Sætervatn- Søndre del av Røsvikdalen-Ånsvikfjellet- Furnesfjellet- Falkflågvatnan-Sørdalen-Røde Kors-hytta.
- Sikringstur med to snøscootere med en tur i helga før vinterferien, en gang helga før påske, hver kveld i løpet av påsken på trase Røde Kors-hytta-

Hammersvatn- rundt Sætervatn- langs skiløype forbi Fongenhytta eller utedo-
Røde Kors-hytta.

- Kjentmannskjøring med fire snøscootere en tur i perioden januar-februar, en tur i begynnelsen av vinterferien og en tur i løpet av første del av påsken på trase Røde Kors-hytta-Hømmervatn-Sætervatn langs eksisterende skuterløype til Grunnelengvatnet-Vassvika-Færøyvatn-Korsvikvatnet-Korsvika-Korsvikvatnet-Grundenlengvatnet-Sætervatn-Langs skiløype til Røde Kors-hytta.
- Kurs/sikring i helg i februar/mars i forbindelse med vinterkurs og skredsøk med fire snøscootere i området Sjørdalen østover til rett øst for Oksskardfjellet.

Departementets vurderinger og vedtak

Miljøverndepartementet finner at saken er tilstrekkelig opplyst, og at saken kan behandles.

Søknadene behandles etter naturmangfoldloven § 48 og forskrift 8. september 1989 nr. 893 om vern av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, forskrift 8. september nr 895 om vern av Saltfjellet landskapsvernområde, forskrift 8. september 1989 nr. 894 om vern av Gåsvatnan landskapsvernområde, forskrift 9. januar 2004 nr. 08 om verneplan for Junkerdal, forskrift 2. mai 2010 nr. 131 om Sjunkehatten nasjonalpark/Dávga suoddjimpárkka og forskrift 22. januar 1971 nr. 95 om utlegging til nasjonalpark et område av statens grunn, Storskogen, Ragoområdet.

Sikringskjøring og kjentmannskjøring innenfor verneområdene krever at det gis tillatelse etter verneforskriftene eller dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Etter sistnevnte bestemmelse kan det gis dispensasjon for kjøring som ikke er i strid med verneformålet, og som ikke kan skade verneverdiene nevneverdig.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinje ved utøvelse av offentlig myndighet, og det er et krav i loven, jf. § 7, at det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken. Av praktiske hensyn er de samlede vurderingene etter naturmangfoldloven inntatt i eget vedlegg, se vedlegg 1, mens hovedvurderingene framgår av dette vedtaksbrevet.

Miljøverndepartementet ga i rundskriv datert 31. januar 2013 retningslinjer om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og verneområder. Disse retningslinjer tydeliggjør den praksis som skal legges til grunn for forvaltningsmyndighetens skjønnsutøvelse ved behandlingen av søknadene.

I retningslinjene heter det:

”Forvaltningsmyndigheten skal som hovedregel bare kunne gi dispensasjon til øvingskjøring og kjentmannskjøring som er ledd i en øvingsplan. Se nærmere om innholdet i øvingsplaner i punkt 5 nedenfor. Dersom øvingsplanen er forankret sentralt (på nasjonalt nivå) hos Røde Kors Hjelpekorps, Norsk Folkehjelp, Norske redningshunder eller andre lignende større redningsorganisasjoner, og planen er i samsvar med vurderinger fra lokal redningsentral, skal

forvaltningsmyndigheten normalt gi dispensasjon til kjøring som omsøkt i planen, herunder gi dispensasjon for flere år av gangen, såfremt dette ikke vil stride mot vernevedtakets formål og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.”

De foreliggende søknadene foreligger som øvingsplan som er anbefalt godkjent av Norges Røde Kors i brev 23. januar 2013.

I den foreliggende øvingsplanen savner departementet en mer utfyllende vurdering fra redningstjenesten av kjøringens innhold og omfang sett opp mot motorferdsellovens krav om at bruk av snøscooter skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljøet og mennesker. Departementet er innforstått med at de nye retningslinjene kommer sent og at Hjelpekorpsene har hatt knapt med tid på seg for søknad om kjøring i inneværende sesong. Departementet finner derfor å kunne behandle søknadene på bakgrunn av den foreliggende planen, men ber om at Røde Kors Hjelpekorps i senere søknader foretar en kort, men konkret vurdering av behovet for kjøringen det søkes om sett opp mot den antatte påvirkningen på dyre- og fugleliv, vegetasjon og mennesker (skigåere, hyttefolk m.v.). Vurderingen bør gjøres for hver enkelt strekning ut fra den kunnskap hjelpekorpsset allerede besitter, blant annet gjennom tidligere erfaringer fra kjøring i området.

Når det gjelder motorferdsel i sikringsøyemed, for eksempel avsperring av særlig rasfarlige områder m.v., der dette skjer etter vurdering av og i regi av politiet, er dette tillatt uten søknad, jf. Miljøverndepartementets retningslinjer 31. januar 2013 punkt 7. Dette vil gjerne også fremgå av den enkelte verneforskrift. Motorferdsel i forbindelse med mer rutinepreget merking/kartlegging av eventuelle behov for sikringstiltak og liknende, krever imidlertid dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Flere av hjelpekorpsene søker om å få kjøre slike sikringsturer, eventuelt kombinasjon sikringsturer/kjentmannsturer, etter behov. Departementet er innforstått med at det kan være vanskelig å tallfeste omfanget av behovet på forhånd. Det er på den annen side viktig for forvaltningsmyndigheten å ha en kontroll med og oversikt over det maksimale omfanget av motorisert ferdsel innenfor de enkelte verneområdene, for å kunne vurdere det samlede omfanget av øvelseskjøring og annen type kjøring i verneområdene. Departementet har av denne grunn satt et maksimaltak for antallet sikringsturer der det er søkt om dette, dersom det ikke foreligger spesielle forhold.

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps

Beiarn Røde Kors søker om kjøring innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde.

For redegjørelse for formålet med vernet i disse områdene og for verneforskriftenes bestemmelser om motorferdsel viser vi til oversikten i vedlegg 1. Den samlede vurderingen av søknadene etter naturmangfoldloven kap II er inntatt i vedlegg II.

Når det gjelder søknaden om sikringstjeneste på strekningen Tunellen-Tverrbrennvatne- Gåsvatnan- Innerskogen- Stabbursdalen- Tunelen, vises til Miljøverndepartementets retningslinjer av 31. januar 2013 punkt 7, samt til direktoratets tilrådning, der det uttales:

(Vi) anser dette å være sikringstjeneste av en slik karakter som følger av rundskrivets punkt 7 fjerde avsnitt. For kjøring i forbindelse med sikringstjeneste følger det av verneforskriften kap. IV 4. punkt 4.2 for Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark og av verneforskriften kap. V punkt 1.1 for Gåsvatnan landskapsvernområde et unntak fra forbudet mot motorferdsel. Kjøring i forbindelse med sikringstjeneste vil således omfattes av disse bestemmelsene og vil ikke være søknadspliktige etter verneforskriftene. Denne type sikringstjeneste vil etter rundskrivet være de tilfeller det er «nødvendig med avsperring eller skilting av særlig rasfarlig område, eller i områder med isforhold eller isgang helt utenom det vanlige.» Dette skal skje etter avtale med politiet, og det er politiet som bedømmer og avgjør behovet og omfanget av sikringstiltakene. Vi presiserer at dette vil gjelde akutte tilfeller, og at øvelseskjøring i sikringsøyemed ikke omfattes av bestemmelsene.

Det er registrert fjellrev og jaktfalk i nasjonalparken, og omfattende kjøring kan være forstyrrende for disse i yngle- og hekketida. Departementet mener likevel at det ikke er grunnlag for å anta at kjøringen i det tidsrom, det omfang og i de områder det er søkt om vil utgjøre noen særlig forstyrrelse på fugle- og dyrelivet. Departementet vurderer det slik at kjøringen det er søkt om ikke vil være i strid med verneformålet i de aktuelle områdene eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene i naturmangfoldloven § 48 er dermed oppfylt og tillatelse gis i samsvar med retningslinjene, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår.

Departementet treffer på denne bakgrunn følgende vedtak:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde

Beiarn Røde Kors Hjelpekorps gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- 1 tur annethvert år i perioden 1. januar – 30. april for kjentmannskjøring med 5 snøscootere på strekningen Tverrånes – Tverrådalen- Vournavarre- Bukkhaugen med retur til Vournavarre- Vefjell- Blakkådalen- Fingerbreen- Lappflytterskaret- Øvre Stormdal- Tollåsanden- Tverråsanden- Vefjell- Tverrådalen- Tverrånes.
- 2 turer for kjentmannskjøring for 7 snøscootere på strekningen Tunnelen- Tverrbrennvatn- Gåsvatnan- Ø. Oksvatnan- Haron- Nordre Bjellåvatn- Hessihompvatn- Kvitbergvatn- Oksvatnan Stabbursdalen- Tunellen.
- 2 turer for kjentmannskjøring for 7 snøscootere på strekningen Skoglund- Djupvatne- Nordre Bjellåvatn. Som alternativ kan følgende rute kjøres: Haron- Storpåske – Søndre Bjellåvatn- Saltfiellstua- Krukki- Stalloroggi- Bukkhågen- Tollådalen – Skoglund.

- *Sikringstjeneste etter behov og avtale med politiet med inntil 5 scootere på strekningen Tunellen-Tverrbrennvatnet- Gåsvatnan-Innerskogen-Stabbursdalen-Tunnelen*

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- *Sikringstjenesten skal skje etter avtale med politiet, som bedømmer og avgjør behov og omfang*
- *Samordning skal finnes sted dersom andre hjelpekorps skal kjøre samme traseer*

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se avslutningsvis i dette vedtaket.

Saltdal Røde Kors Hjelpekorps

Saltdal Røde Kors søker om kjøring innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsavatn landskapsvernområde og Junkerdal nasjonalpark.

For redegjørelse for formålet med vernet i disse områdene og for verneforskriftenes bestemmelser om motorferdsel viser vi til oversikten i vedlegg 1. Den samlede vurderingen av søknadene etter naturmangfoldloven kap II er inntatt i vedlegg II.

Når det gjelder søknaden om kjøring i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsavatn landskapsvernområde er det registrert fjellrev og jaktfalk i området. Departementet mener det ikke er grunnlag for å anta at kjøringen i det tidsrom, det omfang og i de områder det er søkt om vil utgjøre noen vesentlig forstyrrelse på fugle- og dyrelivet, forutsatt at det på turen Semska-Namnlausdalen-Søndre Bjellåvatn-Saltfjellstua-Krukki ikke kjøres over Ruovddevarre som er i umiddelbar nærhet av et av Saltfjellets mest brukte fjellrevhi.

I Junkerdal nasjonalpark er det flere generelt sjeldne vegetasjonstyper. Kjøring på frossen og tildekt mark medfører imidlertid vanligvis ikke skader på terrenget, det er derfor ikke grunn til å anta at vegetasjonen tar skade av den kjøring det er søkt om. Det hekker mange truede fugler innenfor nasjonalparken, og parken har et rikt og variert dyreliv. Reinbeite foregår gjennom hele året. Departementet mener likevel at det ikke er grunnlag for å anta at kjøringen i det tidsrom, det omfang og i de områder det er søkt om vil utgjøre noen særlig skadelig forstyrrelse på fugle- og dyrelivet. Departementet vurderer det slik at kjøringen det er søkt om ikke vil være i strid med verneformålet i de aktuelle områdene eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene i naturmangfoldloven § 48 er dermed oppfylt og tillatelse gis i samsvar med retningslinjene, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår.

Departementet treffer på denne bakgrunn følgende vedtak:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsavatn landskapsvernområde

Saltdal Røde Kors gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- *Sikringsturer inkludert tilsyn med repeater i utfartshelger med 2 snøscootere på strekningen Lønsdal-Kjemåvatn- Steindalen-Addjek-Familiedalen-Sørelva-Dypen-Lønsdal og opp til Viskisvatnan. Kjøringen skal kun skje når det er reelt behov, og antallet turer skal ikke overstige 5. Dersom det er strengt nødvendig med tilsyn med repeater ut over dette kan kjøring til denne (strekningen Lønsdal-Kjemåvatn-Addjek) skje også ut over dette.*
- *4 turer for kjentmannskjøring med inntil 7 snøscootere på strekningen Semska-Namnlausdalen-Søndre Bjellåvatn –Saltfjellstua-Krukki-med retur. Det skal ikke kjøres over Ruovddevarre da dette er i umiddelbar nærhet av et av Saltfjelllets mest brukte fjellrevhi.*
- *3 turer for kjentmannskjøring med inntil 7 snøscootere på strekningen Røkland-Kvitbergsvatten-Store Gåsvatn-Tunellen-Beiarfjellet-Innerskogen-Øvre Oksvatten-Steinstua-Bjellåvatn-Hessihompvatn-Haron-Røkland*
- *1 tur for kjentmannskjøring med inntil 5 snøscootere langs strekningen Tretnes-Litestuvatn- Nordre Bjellovatn*
- *Sikringsturer med inntil 5 snøscootere på strekningen Lønsdal-Vikis-Junkerdal med retur. Kjøringen skal kun skje når det er reelt behov, og antallet turer skal ikke overstige 5.*

Dispensasjonene gis på følgende vilkår:

- *På strekningen Semska-Namnlausdalen-Søndre Bjellåvatn-Saltfjellstua-Krukki skal det ikke kjøres over Ruovddevarre da dette er i umiddelbar nærhet av et av Saltfjelllets mest brukte fjellrevhi.*
- *Samordning skal finne sted dersom andre hjelpekorps skal kjøre samme traseer.*
- *På kjentmannsturer skal også behov for eventuelle sikringstiltak vurderes*

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se avslutningsvis i dette vedtaket.

Junkerdal nasjonalpark

Saltdal Røde Kors gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- *4 turer for kjentmannskjøring med inntil 7 snøscootere på strekningen Storengan-Leitebakken-Tjærrisdalen-Skaiti-retur Rykkedalen-Sauvatnan-Storeng-Storengskaret-Ballvatn-Skaitekjeften-Skaitidalen-Argelad*

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- *Dersom det er rein i området skal det vises særlig hensyn*
- *På kjentmannsturer skal også behov for eventuelle sikringstiltak vurderes*

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se avslutningsvis i dette vedtaket.

Bodø Røde Kors Hjelpekorps

Bodø Røde Kors søker om kjøring innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsavatn landskapsvernområde og Sjunkehatten nasjonalpark.

For redegjørelse for formålet med vernet i disse områdene og for verneforskriftenes bestemmelser om motorferdsel viser vi til oversikten i vedlegg 1. Den samlede vurderingen av søknadene etter naturmangfoldloven kap II er inntatt i vedlegg II.

Når det gjelder søknaden om kjøring i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsavatnan landskapsvernområde er det registrert fjellrev og jaktfalk i området. Departementet mener det ikke er grunnlag for å anta at kjøringen i det tidsrom, det omfang og i de områder det er søkt om vil utgjøre noen særlig forstyrrelse på fugle- og dyrelivet, forutsatt at det ikke kjøres over Ruovddevarre som er i umiddelbar nærhet av et av Saltfjellets mest brukte fjellrevhi.

Etter departementets vurdering vil kjøringen det er søkt om ikke være i strid med verneformålet i de aktuelle områdene eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene i naturmangfoldloven § 48 er dermed oppfylt og tillatelse gis i samsvar med retningslinjene, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår.

I henhold til verneforskriften for Sjunkehatten nasjonalpark pkt. 6.3 bokstav a kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til øvingskjøring i forbindelse med redningsvirksomhet. Når det gjelder søknaden om å kjøre 2-300 meter inn i Sjunkehatten er det ikke verneverdier i området som skulle tilsi noen særlig negativ påvirkning som følge av en dispensasjon, til et begrenset antall turer på en så vidt kort strekning.

Departementet treffer på denne bakgrunn følgende vedtak:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsavatnan landskapsvernområde

Bodø Røde Kors hjelpekorps gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- *2 turer for kjentmannskjøring med inntil 6 snøscootere på strekningen Semska-Namnlausdalen-Midtistua-Bjellåvasstua-ned vei i Tollådalen med retur til Bjellåvasstua-Trettnes-Saltfjellstua-Krukkistua med retur til Semska.*

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- *Turene skal kjøres i samråd med politiet*

- *Det skal ikke kjøres over Ruovddevarre da dette er i umiddelbar nærhet av et av Saltfjellets mest brukte fjellrevhi.*

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se til slutt i dette vedtaket.

Sjunkhatten nasjonalpark

Bodø Røde Kors hjelpekorps gis med hjemmel i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark § 3 punkt 6.3 bokstav a tillatelse til:

- *Inntil 10 turer med inntil 2 snøscootere for å snu 2-300 meter inne i nasjonalparken på Sletta NØ for «Appelsinhaugen» ved Erlingbu og også på myra på vasskillet i Bordstuliskaret.*

Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps

Glomfjord Røde Kors søker om kjøring innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

For redegjørelse for formålet med vernet i dette området og for verneforskriftens bestemmelser om motorferdsel viser vi til oversikten i vedlegg 1. Den samlede vurderingen av søknadene etter naturmangfoldloven kap II er inntatt i vedlegg II.

Det er ikke registrert arter eller naturtyper i området som departementet kan se vil ta skade av kjøring på frossen og snødekt mark i det omfang det er søkt om. Departementet vurderer det slik at kjøringen det er søkt om ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller være i strid med verneformålet i det aktuelle området. Vilråene i naturmangfoldloven § 48 er dermed oppfylt og tillatelse gis i samsvar med retningslinjene, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår.

Departementet treffer på denne bakgrunn følgende vedtak:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Glomfjord Røde Kors hjelpekorps gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- *Inntil 5 turer for kjentmannskjøring/sikringskjøring i mars og april med inntil 4 snøscootere på strekningen Navnløshøgda over Storglomvann og Holmvann. Opp på Svartisen og inn til Tåkeheimen. Retur samme vei ned til Storglomvann. Linje rett over og opp til Terskelen, ned Vesterdalen til toppen over Bjørnfossvann. Retur til Terskelen, videre over fjellet til toppen overfor Sjørdalen. Derfra ned til Bogvann og ned til Blakkådalen. Retur ned Sjørdalen, ned Grottådal til turisthyttene med retur til Glomdalen til Storglomvann og rett til Navnløshøgda.*

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- *Turene skal kjøres i samråd med politiet*

- *Samordning skal finnes sted dersom andre hjelpekorps skal kjøre samme trase.*

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se til slutt i dette vedtaket.

Sulitjelma Røde Kors Hjelpekorps

Sulitjelma Røde Kors søker om kjøring innenfor Junkerdal nasjonalpark.

For redegjørelse for formålet med vernet i dette området og for verneforskriftens bestemmelser om motorferdsel viser vi til oversikten i vedlegg 1. Den samlede vurderingen av søknadene etter naturmangfoldloven kap II er inntatt i vedlegg II.

I området ved Fuglvatnet og sør-øst for Balvatnet er det registrert leveområder for enkelte viltarter på Norsk Rødliste for arter 2010, og de aktuelle artene er følsomme for forstyrrelse i leveområdet i perioden mars - juni. Økt ferdsel på grunn av sterk økning i snøscooterbruk på vårvinteren vil være uheldig. På våren med tynt snødekke og råtnende snø vil også rabbevegetasjonen være utsatt for slitasje.

Et begrenset antall turer med snøscooter på godt snøføre før påske vurderes likevel i liten grad å kunne skade vegetasjonen eller de sårbare viltlokalitetene. Ferdsele i Fuglvatnet-området må derfor ikke skje seinere enn i mars og før påske.

Departementet vurderer det slik at kjøringen det er søkt om ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller være i strid med verneformålet i det aktuelle området. Vilkaarene i naturmangfoldloven § 48 er dermed oppfylt og tillatelse gis i samsvar med retningslinjene, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår som hensyntar de sårbare artene i området.

Departementet treffer på denne bakgrunn følgende vedtak:

Junkerdal nasjonalpark

Sulitjelma Røde Kors gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- *2 turer for kjentmannskjøring med inntil 7 snøscootere i området Junkerdal vest, avgrenset kneika ved Storforsdalen til Balddobvaivi, ned til vestenden av Balvatnet, nasjonalparkgrensa langs grensa Balvatnet opp til Jakobsbakken, Gjertrudfjellet-Stordalen. Trase Rosna over Knallerdalen.*
- *2 turer for kjentmannskjøring med inntil 7 snøscootere langs følgende fleksible strekninger:*
  - o *Calaves over til Valffarjohkdalen*
  - o *Calaves over til Muorrkihytta via Vassavaggi (Palmborg)*
  - o *Calaves til Syrevatnet og inn på traseen mellom Y-dalen og Doro.*
- *2 turer for kjentmannskjøring med inntil 7 snøscootere langs følgende fleksible strekninger:*

- *Kvæbilok-Sakariassbekken/Dorro*
- *Dorro-Mellomvatn Tjorvi – grensen mot Mavas.*
- *Balvatne- grensen mot Mavas, Balvasshytta-Argalaidhytta.*

Dispensasjonene gis på følgende vilkår:

- *I Fuglvatn-området skal turene gjennomføres før utgangen av mars og før påske*

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se til slutt i dette vedtaket.

Fauske Røde Kors Hjelpekorps

Fauske Røde Kors søker om kjøring innenfor Junkerdal nasjonalpark, Rago nasjonalpark, Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Sjunkhatten nasjonalpark.

For redegjørelse for formålet med vernet i disse områdene og for verneforskriftenes bestemmelser om motorferdsel viser vi til oversikten i vedlegg 1. Den samlede vurderingen av søknadene etter naturmangfoldloven kap II er inntatt i vedlegg II.

Når det gjelder søknaden om kjøring i Junkerdal nasjonalpark er denne i søknaden forutsatt å skje sammen med Sulitjelma Røde Kors på deres godkjente turer. For vurdering av kjøring i disse områdene vises til vurderingene foran i anledning søknadene til Sulitjelma Røde Kors. Etter departementets vurdering vil det ikke utgjøre noen særlig merbelastning for friluftslivet eller for naturmangfold, inkludert dyreliv, i området dersom Fauske Røde Kors deltar på inntil to av de godkjente turene til Sulitjelma Røde Kors.

Når det gjelder søknaden om kjøring i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark fremgår det at disse turene er forutsatt gjennomført sammen med Bodø, Saltdal og/eller Beiarn Røde Kors på noen av deres godkjente turer. For vurdering av kjøring i området vises til vurderingene foran i anledning søknadene til disse hjelpekorpsene. Etter departementets syn vil det ikke utgjøre noen særlig merbelastning dersom Fauske Røde Kors deltar på inntil tre av de godkjente turene for disse hjelpekorpsene.

Departementet mener på denne bakgrunn at kjøringen det er søkt om i nasjonalparkene Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen ikke vil være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig i de aktuelle områdene. Vilkårene i naturmangfoldloven § 48 er dermed oppfylt og tillatelse gis i samsvar med retningslinjene, forutsatt at kjøringen skjer på nærmere bestemte vilkår.

I henhold til verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark pkt. 6.3 bokstav a kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til øvingskjøring i forbindelse med redningsvirksomhet. Når det gjelder søknaden om kjøring i denne nasjonalparken vises til at området ved Fridalsvatnet er viktig for en rekke våtmarksfugl. Også ved Sætervatnet finnes flere våtmarksfuglearter. De omsøkte kjørestrekningene er i

utfartsområder der mange folk ferdes. Et av formålene med vernet er å sikre allmennhetens anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv.

De omsøkte kjentmannsturene er begrenset i antall og periode og departementet vurderer at kjøringen ikke vil være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene i området nevneverdig. Når det gjelder sikringsturene rundt Sætervatn vil departementet imidlertid bemerke at det ikke er ønskelig på generell basis å gi dispensasjoner til kjøring for å kontrollere at turgåere har kommet seg ut av et område. En slik praksis vil kunne medføre betydelig og uønsket økning av motorferdsel i turområder over hele landet. Departementet vil også vise til at den aktuelle traséen er forholdsvis kort og ligger relativt nære Røde Kors-hytta, hvilket gir muligheter for å ta seg rundt i området uten bruk av snøscooter. Videre inngår traséen som del av de øvrige kjentmannsturene det er søkt om i området, og at dette må inngå som en del av vurderingen av den totale belastningen i området. Vurdering av behov for sikringstiltak m.v. kan også skje som ledd i disse turene. Departementet mener likevel at det kan gis dispensasjon til nødvendig sikringskjøring en tur helga før vinterferien og en tur helga før påske, samt en tur i påskeferien, da departementet kjøring i et slikt omfang ikke vil være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene i området nevneverdig.

Til søknaden om kjøring i forbindelse med kurs i Sjørdalen (Sjunkhatten), viser vi til følgende uttalelse i direktoratets tilrådning:

Forvaltningsplanen har retningslinjer for motorferdsel i forbindelse med rednings- og forsvarsvirksomhet. Av disse fremgår det at Austerdalen i østlig del av nasjonalparken er et godt egnet område for skredøvelser for mannskaper i hele distriktet. I forbindelse med utarbeidelse av forvaltningsplan har forvaltningsmyndigheten valgt Austerdalen som øvingsområde for hjelpekorpsene og det var ingen innvendinger til dette da planen var på høring.

Forvaltningsplanen fastslår at det kan være aktuelt å gi dispensasjon i forbindelse med slike øvelser dersom de koordineres og samkjøres mellom ulike aktører. Det vil kun være aktuelt med en øvelse per år.

Direktoratet har vært i kontakt med Fylkesmannen i Nordland som var forvaltningsmyndighet for området da forvaltningsplanen ble utarbeidet. Fylkesmannen opplyser at det i følge deres opplysninger ikke foreligger noen særskilt, naturfaglig begrunnelse for at Austerdalen er valgt som øvingsområde i forvaltningsplanen, og ikke Sjørdalen.

Direktoratet mener retningslinjene som er gitt i en relativt ny forvaltningsplan som hovedregel bør følges. I foreliggende tilfelle synes det imidlertid som om valg av øvingssted for redningstjenesten i forvaltningsplanen er valgt noe tilfeldig og uten å være begrunnet naturfaglig. Direktoratet finner derfor å kunne tilråde at det gis dispensasjon til Fauske Røde Kors til å benytte område i Sjørdalen for å avholde kurs/sikring.

Departementet slutter seg til direktoratets vurderinger.

Departementet treffer på denne bakgrunn følgende vedtak:

Junkerdal nasjonalpark

Fauske Røde Kors gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- 2 turer med inntil 3 snøscootere

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Turene skal koordineres og gjennomføres sammen med Sulitjelma Røde Kors på noen av deres godkjente turer.
- I Fuglvatn-området skal turene gjennomføres før utgangen av mars og før påske.

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se avslutningsvis i dette vedtaket.

Rago nasjonalpark

Fauske Røde Kors gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- 1 tur for kjentmannskjøring før påske med inntil 3 snøscootere

Dispensasjonen gis på de vilkårene som fremgår avslutningsvis i dette vedtaket.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Fauske Røde Kors gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon til

- 3 turer for kjentmannskjøring med inntil 3 snøscootere i området Saltfjellet øst av Svartisen

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Turene skal koordineres og gjennomføres sammen med Bodø, Saltdal og/eller Beiarn Røde Kors på noen av deres godkjente turer.

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se til slutt i dette vedtaket.

Sjunkhatten nasjonalpark

Fauske Røde Kors gis med hjemmel i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark § 3 punkt 6.3 bokstav a, tillatelse til

- 2 turer for kjentmannskjøring, første helg i vinterferien og første helg i påsken (palmehelgen), med inntil 4 snøscootere på strekningen Røde Kors-hytta-Hammersvatn-Sætervatn- Søndre del av Røsvikdalen-Ånsvikfjellet-Furnesfjellet-Falkflågvatnan-Sørdalen-Røde Kors-hytta.

- 3 turer for kjentmannskjøring (en tur i januar-februar, en tur i begynnelsen av vinterferien og en tur første halvdel av påsken, fortrinnsvis i stille uke man-ons) med inntil 4 snøscootere på strekningen Røde Kors-hytta – Hømmervatn – Sætervatn – langs eksisterende skuterløype til Grunnelengvatnet – Vassvika – Færøyvatn – Korsvikvatnet – Korsvika – Korsvikvatnet – Grunnenlengvatnet – Sætervatn – langs skiløype til Røde Kors-hytta.
- 3 turer for sikringskjøring, en gang helga før vinterferien og en gang helgen før påske, samt 1 i løpet av påsken, med 2 snøscootere på strekningen Røde Kors-hytta – Hammersvatn – rundt Sætervatn – langs skiløype forbi Fongenhytta eller utedo – Røde Kors-hytta. Turene skal kun kjøres ved reelt behov.
- Kjøring i en helg i februar eller mars med inntil fire snøscootere i forbindelse med kurs/sikring i området Sjørdalen østover til rett øst for Øksskardfjellet (Sjørdalsheia).

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Det skal ikke kjøres på rabbene i Furnes-Ånsvikfjellet av hensyn til sårbar vegetasjon.

I tillegg kommer vilkårene som gjelder felles for alle dispensasjoner, se avslutningsvis i dette vedtaket.

Felles vilkår for alle dispensasjoner:

- Dispensasjonene gjelder for perioden 2013-2017.
- Kjøringen skal gjennomføres i perioden 1. januar- 30. april dersom ikke annet fremgår av den enkelte dispensasjon. Kjentmannskjøring skal fortrinnsvis skje før 20. april. Kjentmannskjøring etter 20. april, eller etter 2. påskedag der den faller etter 20. april, bør fortrinnsvis bare skje der vind, nedbør etc har medført en endring i forholdene som tilsier at ny tur er strengt nødvendig.
- Kjøring skal så vidt mulig følge traseene for kjentmannsturer der slike fremgår av forvaltningsplanen for det aktuelle verneområdet
- Kjøringen skal foregå på snødekt og frossen mark
- Dersom det er rein i områdene skal det vises særlig hensyn
- Kopi av dispensasjonen skal følge med hver enkelt snøscooter som deltar i kjøringen og forelegges ved kontroll
- Snøscootere som eies av organisasjonen og som benyttes skal være tydelig merket med organisasjonens emblem (logo). Private scootere som organisasjonen disponerer til gjennomføring av oppdrag skal merkes slik at det fremgår at disse er under organisasjonens tjeneste
- Redningstjenesten skal senest 12 timer før kjøringen finner sted sende melding om kjøring (kjøreordre) til lokal redningsentral. Kjøreordren skal hen vise til øvingsplanen og angi tidspunkt, område/traseer for kjøring, antall snøscootere som skal være med samt registreringsnummer på disse. Det skal også fremgå hvem som er leder for øvelsen.

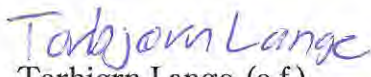
- *Det skal innen 31. august hvert år sendes en rapport til Midtre Nordland nasjonalparkstyre om omfanget av kjøringen.*

Departementet ber om at hjelpekorpsene varsler Fjelltjenesten før kjøringen starter, slik at unødvendig forfølgning av ukjente scooterspor unngås.

Departementet minner om at kjøring med snøscooter krever samtykke fra grunneier i tillegg til dispensasjon fra verneforskriftene.

Departementets vedtak kan påklages til Kongen i statsråd. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage fremsettes for Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege Feiring
seniorrådgiver

Vedlegg

Kopi:

DN/Statens naturoppsyn
Fylkesmannen i Nordland
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Norges Røde Kors
Politimesteren i Salten
Beiarn kommune
Saltdal kommune
Bodø kommune
Fauske kommune
Meløy kommune
Rana kommune
Rødøy kommune
Sørfold kommune
Alle nasjonalpark- og verneområdestyrene

Vedlegg 1

Formålet med vernet og verneforskriftenes bestemmelser om motorferdsel

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er formålet med vernet å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjon i naturforholdene er særlig markert og verdifull, jf. verneforskriften III. Sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat skal nasjonalparken også ivareta et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner. Allmenheten skal også gis mulighet til naturopplevelse i området.

I nasjonalparken er motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyving med luftfartøy forbudt, jf. verneforskriften IV punkt 4.1. Det er gjort visse unntak fra forbudet, men øvings- og kjentmannskjøring for redningstjenesten omfattes ikke av unntakene. Slik kjøring kan bare skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Saltfjellet landskapsvernområde

I Saltfjellet landskapsvernområde er formålet med vernet å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturområde, jf. verneforskriften III. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing med luftfartøy og lavtflyging er ikke tillatt, jf. verneforskriften IV pkt. 8. Det er gjort visse unntak fra forbudet, men øvings- og kjentmannskjøring for redningstjenesten omfattes ikke av unntakene. Slik kjøring kan bare skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Gåsvatnan landskapsvernområde

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde, jf. verneforskriften III, er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga; Norges største uregulerte elv
- De botaniske meget rike områdene I Kvitberget og Skjevlvfall

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare sammenhengende naturområde, som inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Motorferdsel er forbudt i landskapsvernområdet, jf. verneforskriften IV pkt. 7. Det er gjort visse unntak fra forbudet, men øvings- og kjentmannskjøring for

redningstjenesten omfattes ikke av unntakene. Slik kjøring kan bare skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Sjunkhatten nasjonalpark

Formålet med Sjunkehatten nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Videre er formålet blant annet også bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med egenartet og variert biologisk mangfold og bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarksystemer, og annet biologisk mangfold som preger området, jf. verneforskriften § 2. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Allmenheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Motorferdsel på land, i ferskvann og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.1. Etter § 3 pkt. 6.3 bokstav a) kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon fra motorferdselforbudet for øvelseskjøring i forbindelse med blant annet redningsvirksomhet.

Junkerdal nasjonalpark

Formålet med Junkerdal nasjonalpark er å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet, jf. verneforskriften § 2. Nasjonalparken har også som formål å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Det er forbud mot motorferdsel i nasjonalparken, jf. verneforskriften § 3 pkt 6.1. Dette forbudet er ikke til hinder for blant annet politi- og redningsoppgaver, jf. § 3 pkt. 6.2 bokstav a). Det er gjort visse unntak fra forbudet, men øvings- og kjentmannskjøring for redningstjenesten omfattes ikke av unntakene. Slik kjøring kan bare skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Rago nasjonalpark

Rago nasjonalpark skal representere et uberørt nordlandsk fjellandskap med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalparken Padjelanta, jf. verneforskriften III punkt. 1.

I nasjonalparken er motorisert trafikk til lands og til vanns og landing med luftfartøy forbudt, med mindre dette skjer i politi, ambulanse- eller sikringsøyemed, jf. verneforskriften III punkt. 2.4 bokstav a). Øvings- og kjentmannskjøring for

redningstjenesten kan bare skje dersom det gis dispensasjon fra verneforskriften etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Vedlegg 2

Vurdering av søknadene etter naturmangfoldloven kap II

Beiarn Røde Kors

Søknadene i Saltfjellet–Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde
Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Kunnskap om området er hentet fra forvaltningsplan, databasene Artskart og Naturbase, jf. naturmangfoldloven § 8. Det er registrert flere naturtyper i dette området, registrering av fjellrev og jaktfalk er av størst betydning da omfattende kjøring kan være forstyrrende for disse i yngle og hekketida.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen på snødekt og frossen mark medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å kunne begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som passer best. Da det er strekninger i terrenget som ligger vanskelig til legger direktoratet til grunn at bruk av snøscooter er den mest hensiktsmessige metoden. Da dette også er kjøring som er forankret i øvingsplan vil ikke kjøringen ha presedensvirkning i forhold til ønsket om å minimere bruken av motorferdsel i verneområdet.

Saltdal Røde Kors

Søknadene i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet landskapsvernområde
Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Kunnskap om området er hentet fra forvaltningsplan, databasene Artskart og Naturbase, jf. naturmangfoldloven § 8. Det er registrert flere naturtyper i dette området, registreringen av fjellrev og rovfugl er av størst betydning da omfattende kjøring kan være forstyrrende for disse sårbare artene i yngle og hekketida.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen på snødekt og frossen mark medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse. Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å kunne begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som passer best. I foreliggende tilfelle vil man alternativt kunne gjøre seg kjent i områder til fots dersom avstandene ikke er for store. Direktoratet legger til grunn at det ikke er aktuelt å gjøre seg kjent til fots i foreliggende tilfelle.

Søknadene i Junkerdal nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Kunnskapsgrunnlaget om nasjonalparken er hentet fra nasjonalparkforvalter, Kongelig resolusjon, forvaltningsplan og Artskart og Naturbase, jf. naturmangfoldloven § 8. I nasjonalparken finnes en rekke «plantefjell» med stor botanisk rikdom. Flere av vegetasjonstypene er generelt sjeldne, så som kystlynghei og reinrosehei med lapprose. Kjøring på frossen og tildekt mark medfører vanligvis ikke skader på terrenget, så det er ikke grunn til å anta at vegetasjonen tar skade.

Nasjonalparken har et rikt og variert dyreliv. Mange sjeldne og truede fugler hekker innenfor nasjonalparken, så som jaktfalk og kongeørn. Jerv og gaupe har fast tilhold her og regelmessig streifer bjørn, fjellrev og oter gjennom området. Reinbeite foregår gjennom hele året. Omfattende bruk av motorkjøretøy medfører uro og støy som er forstyrrende for fugle- og dyreliv, samt reindrifta og friluftslivsaktører.

Tiltaket må vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Kjøring med snøscooter i stort omfang kan medføre forstyrrelser i form av støy og uro på naturmangfoldet, men terreng og vegetasjon ikke tar skade dersom marken er tilstrekkelig snødekt og frossen.

Direktoratet mener å ha tilstrekkelig med kunnskap om hvilke effekter motorferdsel har på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt.

Bodø Røde Kors

Søknadene i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsavatnan landskapsvernområde

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Kunnskap om området er hentet fra forvaltningsplan, databasene Artskart og Naturbase, jf. naturmangfoldloven § 8. Det er registrert flere naturtyper i dette området, registreringen av fjellrev og jaktfalk er av størst betydning da omfattende kjøring kan være forstyrrende for disse sårbare artene i yngle- og hekketida.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen på snødekt og frossen mark medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å kunne begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som passer best. I foreliggende tilfelle vil man alternativt kunne gjøre seg kjent i områder til fots dersom avstandene ikke er for store. Direktoratet legger til grunn at det ikke er aktuelt å gjøre seg kjent til fots i foreliggende tilfelle.

Søknad i Sjunghatten nasjonalpark (2-300 meter for å kunne snu snøscootere)

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Det er ikke verneverdier i området som skulle tilsi negativ påvirkning som følge av en dispensasjon, jf nml § 8. Allmennhetens muligheter til uforstyrret naturopplevelser er en del av verneformålet. Det fremgår av Miljøverndepartementet sitt rundskriv av 31.01.13 at dersom friluftslivet er en del av verneformålet skal det i vurderingen legges vekt på at forebyggende redningstjeneste er viktig for allmennhetens friluftsutøvelse. Området er relativt begrenset og et redusert antall turer vil etter direktoratet sin vurdering ikke påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot vernevedtakets formål.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen på snødekt og frossen mark medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10.

Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å kunne begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som passer best. Prinsippet kommer ikke til anvendelse i denne sak.

Direktoratet kan ikke se at det i foreliggende sak er aktuelt å pålegge tiltakshaver utgifter for å redusere eller begrense skader på naturmiljøet som følge av kjøring med snøscooter, slik at naturmangfoldlovens § 11 ikke kommer til anvendelse i denne sak.

Glomfjord Røde Kors

Søknad i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Kunnskap om området, jf. naturmangfoldloven § 8, er hentet fra nasjonalparkforvalterne av området, forvaltningsplanen for de verna områdene i Saltfjellet, databasene Artskart og Naturbase. Området her er et svært kuppert og kronglete terreng, med mange breer og is. NVE-hytta ligger på kanten av dalen, utenfor parken. Det er ikke den største utfarten i dette området, noen skigåere og enkelte jegere.

Glomfjordfjellet, området øst for Storglomvatnet og Gråtådalen er kalkrike områder, bergrunn av glimmerskifter og årer med marmor, og har en rik flora. Det er ikke registreringer av arter i foreliggende sak som vil ta skade av kjøring på snødekt og frossen mark.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10.

Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt, jf. naturmangfoldloven § 9.

Naturmangfoldlovens § 11 ikke kommer til anvendelse da direktoratet ikke kan se at er aktuelt å pålegge tiltakshaver utgifter for å redusere eller begrense skader på naturmiljøet som følge av kjøring med snøscooter.

Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som er best. I de tilfeller det ikke er aktuelt å gjøre seg kjent i områdene til fots på grunn av store avstander, kan direktoratet ikke se at det finnes noe bedre alternativ måte å gjøre seg kjent enn ved hjelp av snøscooter.

Sulitjelma Røde Kors

Søknaden i Junkerdal nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Innenfor Junkerdal nasjonalpark er det registrert flere sårbare dyre- og plantearter. I området ved Fuglvatnet og sør-øst for Balvatnet, er det registrert leveområder for rødlistede og sårbare viltarter, og de aktuelle artene er følsom for forstyrrelse i leveområdet i perioden mars - juni. Økt ferdsel på grunn av sterk økning i snøscooterbruk på vårvinteren, vil være uheldig. I områder med sårbar vegetasjon vil også motorisert ferdsel på våren med tynt snødekke og råtnende snø vil rabbevegetasjonen være utsatt for slitasje.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet, og et svært begrenset antall turer med snøscooter på godt snøføre før påske vurderer en imidlertid til ikke å være i strid med verneformålet. Ferdselen i Fuglvatnet-området bør derfor ikke skje seinere enn i mars og før påske.

Ferdsel med snøscooter i dette området er svært begrenset i utgangspunktet, en tur i området før påske og en tur etter påske med de vilkårene som er satt med en avgrensning av området, sesong og antall turer vil scooterkjøring i dette omfanget i liten grad skade vegetasjonen og naturmangfoldet og ikke føre til for stor samlet belastning på de sårbare viltlokalitetene, jf. naturmangfoldloven § 10.

Kjøring med snøscooter på snø og frossen mark vil ofte være den mest skånsomme måten å ferdes ved hjelp av motorferdsel i naturen. I de tilfelle det ikke er mulig å gjøre seg kjent til fots, kan direktoratet ikke se at det er andre driftsmetoder eller teknikk, jf. naturmangfoldloven § 12 som egner seg bedre i denne type saker. Ikke bare den som kjører, men også eventuelle passasjerer vil imidlertid kunne gjøre seg kjent på disse turene.

Fauske Røde Kors

Søknad i Junkerdal nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Innenfor Junkerdal nasjonalpark er det registrert flere sårbare dyre- og plantearter. I området ved Fuglvatnet og sør-øst for Balvatnet, er det registrert leveområder for rødlistede og sårbare viltarter, og de aktuelle artene er følsom for forstyrrelse i leveområdet i perioden mars- juni. Økt ferdsel på grunn av sterk økning i snøscooterbruk på vårvinteren, vil være uheldig. I områder med sårbar

vegetasjon vil også motorisert ferdsel på våren med tynt snødekke og råtnende snø vil rabbevegetasjonen være utsatt for slitasje. Direktoratet anser at kravet til kunnskap jf. nml. § 8 er tilstrekkelig til å fatte vedtak.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, og et svært begrenset antall turer med snøscooter på godt snøføre før påske vurderer en imidlertid til ikke å være i strid med verneformålet. Ferdselen i Fuglvatnet-området bør derfor ikke skje senere enn i mars og før påske.

Ferdsel med snøscooter i dette området er svært begrenset i utgangspunktet, to turer i området før påske og med de vilkårene som er satt med en avgrensning av området, sesong og antall turer vil scooterkjøring i dette omfanget i liten grad skade vegetasjonen og naturmangfoldet og ikke føre til for stor samlet belastning på de sårbare viltlokaliteten, jf. nml. § 10.

Søknad i Rago nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Direktoratet mener opplysningene som fremgår av sakens dokumenter er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Kunnskapen om verneområdet og forvaltningen av området, og opplysninger som fremkommer i søknaden er lagt til grunn i vurderingen.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen på snødekt og frossen mark en tur før påske medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å kunne begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som passer beste. I foreliggende tilfelle er området svært utfordrende og direktoratet legger til grunn at det ikke er andre alternativer for å kunne gjøre seg kjent i området.

Søknad i Saltfjellet nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Kunnskap om området er hentet fra forvaltningsplan, databasene Artskart og Naturbase, jf. naturmangfoldloven § 8. Det er registrert flere naturtyper i dette området, registrering av fjellrev og jaktfalk er av størst betydning da omfattende kjøring kan være forstyrrende for disse i yngle og hekketida.

Direktoratet kan ikke se at den omsøkte kjøringen på snødekt og frossen mark medfører at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Direktoratet mener å ha tilstrekkelig kunnskap om hvilke effekter tiltaket vil ha på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 9. Føre- var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Naturmangfoldloven § 12 slår fast at for å kunne begrense skade på naturmangfoldet, så skal man vurdere hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som passer best. Da det er strekninger i terrenget som ligger vanskelig til legger direktoratet til grunn at bruk av snøscooter er den mest hensiktsmessige metoden. Da dette også er kjøring som er forankret i øvingsplan vil ikke kjøringen ha presedensvirkning i forhold til ønsket om å minimere bruken av motorferdsel i verneområdet.

Søknader i Sjunkehatten nasjonalpark

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Det fremgår av naturmangfoldloven § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskap om naturmangfoldet i Sjunkehatten nasjonalpark er hentet fra nasjonalparkstyret sin behandling av saken, Kongelig resolusjon, forvaltningsplanen og databasene Artskart og Naturbase.

I foreliggende sak er det søkt om å få kjøre snøscooter på frossen og snødekt mark. Området ved Fridalsvatnet er viktig for en rekke våtmarksfugl med arter som brunnakke, krikkand, stokkand, kvinand, siland, rødstilk, gluttsnipe og enkeltbekkasin. Ved Sætervatnet finnes våtmarksfugl med arter som storlom, gråhegre, krikkand, stokkand, toppand, sjøorre og kvinand. Det er gjort observasjoner av fjellvåk. Gammel lauvsog og kalkskog finnes også i området og det er mange registreringer av grotter og karst.

(...)

Tiltaket må også vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf naturmangfoldloven § 10.

Dette er et område hvor det er oppkjørte skispor, noe som innebærer at det allerede er en del motorferdsel i forbindelse med preparering av løyper. Søknaden gjelder motorferdsel som reguleres i øvingsplaner vil det ikke gi presedens for andre søknader.

Direktoratets mener å ha tilstrekkelig kunnskap om motorferdselen sin effekt på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i saken, jf. nml. § 9.

Søknaden i Sjunkehatten nasjonalpark, kjøring ifbm. kurs/sikring i Sjørdalen

Direktoratet for naturforvaltning uttaler i sin tilrådning følgende i sin vurdering etter naturmangfoldloven kapittel II:

Det fremgår av nml. § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskap om naturmangfoldet i Sjunkehatten nasjonalpark er hentet fra nasjonalparkstyret sin behandling av saken, Kongelig resolusjon, forvaltningsplanen og databasene Artskart og Naturbase.

NINA-rapport 78 fastslår på side 19 at Fridalen er definert som et primært øvelses- og kursområde for all redningsaktivitet i Salten-området. Direktoratet finner at kunnskapsgrunnet jf, nml. § 8 er tilstrekkelig. Når det i teksten brukes ordet Fridalen (-området) blir det presisert at det menes områdene i Fridalen-Sjørdalen og Austerdalen. Videre står det at dersom hjelpekorpsene i Salten-området skal få maksimalt utbytte av kurs, så lokaliseres disse til Fridalen-området, dette for at deltakerne skal få erfaring med ulike typer terreng. Det opplyses i rapporten at det er gode muligheter for å løse ut kontrollerte skred i området.

Direktoratet mener at den samlede belastningen på området som følge av at redningsselskapet avholder en øvelse i verneområdet på snødekt og frossen mark, ikke er betydelig, jf. nml. § 10.

Direktoratets kunnskap om motorferdselen sin effekt på naturmangfoldet, som uro og forstyrrelser for dyre- og fugleliv, medfører at det i medhold av føre-var-prinsippet settes begrensninger i omfanget av kjøringen, jf. nml. § 9.

Fra: Sørland Solveig[Solveig.Sorland@md.dep.no]

Dato: 15.03.2013 10:14:57

Til: fauske-rkh@bluezone.no; tor-anta@online.no; bhemming@online.no; hjelpekorps@bodork.no; frank.krokstrand@sbnnett.no; lokalforenining@gmail.no

Kopi: post.salten@politiet.no; Postmottak Direktorat for naturfovaltning; Postmottak Direktorat for naturfovaltning; Bodø kommune; FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland; Beiarn kommune; Meløy kommune; Fauske kommune; Sørfold kommune; Saltdal kommune; Rana kommune; Rødøy kommune; servicetorget@redcross.no; Bach Steinar; pko@fmte.no; Nedrelo Eldrid; Dalen, Bjørn; Børve, Lars; Ulvund, Tore Rødseth; Berge, Magnhild; Haug, Astrid Alice; Hedmark Postmottak; Buttingsrud Trond Erik; Knagenhjelm Maria Collett; Lund Steinar; Snøtun, Magnus; Sveen, Kari; Benonisen Rune; Forsmo Rolf Jøran; Skjemstad Oddrun; Etnestad Hanne; Skansen Ronny; Rundhaug Ole Petter; Røyrvik Alf Erik; Skjemstad Oddrun; Nornes Anbjørg; Vikøyr, Bjørn; trond.stensby@lesja.kommune.no; Benonisen Rune; Blixgård Asgeir Kvalvåg; Grevrusten, Stein Magne; Vistnes, Ingunn Ims; gso@fmva.no; Odden Alf; Haugen, Tarjei; Fjellaksel, Stein-Even; Nornes Anbjørg; Hilde Kirkvold; Hedmark Postmottak; hege.jaren@rollag.kommune.no; Moen Hege Sæther; Lutnæs, Paul Antoni Nilsen; Wika Jannike Elise; Olsen Monika; bjorn.m.baardvik@havbruksstasjonen.no; Kollstrøm, Rolf; Røyrvik Alf Erik; Birkeland Ingve; Fylkesmannen i Møre og Romsdal; Postmottak Fylkesmann - OP; Vistnes, Ingunn Ims; Olsen Monika

Tittel: Vedtak om tillatelse til kjøring med snøscooter for hjelpekorps

---

Se vedlagte saksdokumenter.

Denne e-posten er sendt på vegne av Miljøverndepartementet. Vennligst ikke svar direkte til avsender, men bruk postmottak@md.dep.no dersom du har behov for å svare på denne e-posten, eller har andre henvendelser til departementet.

25 MARS 2013

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

KOPI

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2012/12841 NAT-NP-MD
Arkivkode:
423.5/18

Dato:

19.03.2013

Klage på vilkår satt av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i tillatelse til bruk av snøskuter for frakt av varer og utstyr til egen hytte i Junkerdal nasjonalpark – Forberedende klagebehandling

Det vises til Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 13. september 2012, klage fra Stein Halvorsen datert 21. september 2012, vedtak av Midtre Nordland nasjonalparkstyre datert 6. desember 2012 og oversendelsesbrev til Direktoratet for naturforvaltning datert 18. desember 2012.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark. Miljøverndepartementet er klageinstans for vedtak fattet av nasjonalparkstyret. Direktoratet for naturforvaltning forbereder klagene for Miljøverndepartementet.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår at klagen fra Stein Halvorsen ikke blir tatt til følge.

Direktoratet har særlig lagt vekt på at vilkåret satt av hensyn til friluftslivet, som begrenser muligheten til å kjøre midt på dagen i mars og april, er et saklig hensyn som ikke er urimelig eller uforholdsmessig. Det må etter direktoratet sin vurdering fortsatt være gode muligheter til å få fraktet varer, ved og utstyr til hytte ved bruk av snøskuter i den oppgitte kjøretiden.

Sakens bakgrunn

Søknad

I brev datert 9. mai 2012 søkte Stein Halvorsen om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Junkerdal nasjonalpark for frakt av proviant og materiell til egen hytte. Det søkes om tillatelse til å kjøre mellom kl. 07-23 uten begrensninger i perioden 1. november til og med 1. mai. Det vises til at det er få turgåere i nasjonalparken, de fleste befinner seg i området utenfor nasjonalparkgrensen. Et kjøreforbud midt på dagen har tidligere medført en del unødvendig venting i forbindelse med frakt av ved.

Styret sitt vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden den 4. september 2012. Det ble fattet følgende vedtak:

Stein Halvorsen gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark for begrensa bruk av snøscooter på snødekt mark for transport av varer og utstyr til privat hytte ved Solågvatnet, jf. § 3 pkt. 6.3, bokstav c) i verneforskriften.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for en (1) snøskuter og inntil 6 turer for transport av varer og utstyr til hytta.
- Dispensasjonen gjelder fra det er tilstrekkelig med snø til at kjøring kan foregå uten å skade vegetasjonen og fram til 1. mai i årene 2013-2016.
- All kjøring utenom angitte formål og løype inntegnet på kartet er forbudt
- Nødvendig tillatelse fra kommunen må foreligge
- I november, desember, januar og februar gjelder dispensasjonen mellom 07.00 og 23.00. I mars og april gjelder dispensasjonen mellom 07.00-11.00 og mellom 16.00 og 23.00.
- Langfredag og 1. påskedag er skuterfrie dager.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.
- Dispensasjonen, kart med inntegnet trase og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll
- Vedlagte kjørebok skal føres før hver tur, og sendes til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, Moloveien 10, 8002 Bodø etter endt dispensasjonsperiode og senest 01.08.2015.

I styrets innstilling ble det vist til forvaltningsplanen. I følge denne skal «kjøringa være til minst mulig sjenanse for andre brukere. I perioden fram til 01.03 kan det kjøres mellom 07.00 og 23.00, mens det i perioden fra og med 01.03 og ut sesongen er tillatt å kjøre fra 07.00-11.00 og 16.00 - 23.00. Langfredag og 1. påskedag skal være skuterfrie dager».

Styret viste også til at alle som får dispensasjon til frakt av varer og utstyr innenfor nasjonalparken får satt vilkår om tidsbegrensning mht. kjøretid. Det ble også vist til at dagene i april er lyse med muligheter til snøscooterkjøring langt utover dagen. Til slutt påpekes det at lengre dager medfører mer ferdsel av friluftsfolk og tidsbegrensningen sikrer at flere brukerinteresser blir ivaretatt i nasjonalparken.

Klagen

Nasjonalparkstyret sitt vedtak ble påklaget i brev datert 21. september 2012.

Klager opplyser at storparten av transporten skjer i april når føreforholdene er gode. Fra november til mars er snøforholdene mindre gode for transport med snøscooter. Det vises også til at det ikke er noen lov som forbyr kjøring mellom kl. 11.00 og 16.00, langfredag og 1. påskedag. Klager stiller spørsmål om det er særforskrifter for Nordland siden det er ukjent for

klager at dette gjelder andre steder i landet. Klager ber om at aktuell bestemmelse i motorferdselloven oppgis.

Klagebehandlingen

Nasjonalparkstyret behandlet klagen i møte den 6. desember 2012.

Nasjonalparkstyret redegjorde for verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark som det rettslige grunnlaget for forvaltningen av nasjonalparken. Det ble vist til motorferdselsforbudet og dispensasjonsbestemmelsen som åpner for omsøkte kjøring.

Videre viste nasjonalparkstyret til verneformålet som blant annet er utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Det blir vist til forvaltningsplanen som sier at motorferdselen skal holdes på et minimum og at nasjonalparken skal være en kilde for stillhet og naturopplevelse. Og det vises til at planen derfor har retningslinjer for behandling av søknader om motorisert transport som sier at kjøring i perioden fra og med 01.03 og ut sesongen er tillatt fra 07.00-11.00 og 16.00-23.00.

I forberedende klagebehandling blir det også vist til den alminnelige forvaltningslære som åpner for adgangen til å sette vilkår ved dispensasjoner. I følge styret så får alle som søker om dispensasjon for frakt av varer og utstyr satt vilkår om tidsbegrensinger i kjøringen i april og mai, og styret kan ikke se at dette kan medføre noe problem for frakt av utstyr og bagasje da dagene i april er lange og lyse. På dette tidspunktet er også flere friluftslivutøvere ute, så tidsbegrensningen er viktig for å sikre ulike brukerinteresser i parken.

Nasjonalparkstyret fant på denne bakgrunn at det ikke fremkom noen nye opplysninger i klagen og saken ble derfor oversendt til direktoratet for behandling.

Direktoratet sin vurdering

Miljøverndepartementet vedtok den 11. juni 2010 i medhold av nml. § 62 annet ledd tredje setning at et nasjonalparkstyre bestående av representanter fra kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Meløy, Saltdal, Sørfold, Rana og Rødøy, Nordland fylkeskommune og Sametinget skal være forvaltningsmyndighet for verneområdene knyttet til verneplanene for Saltfjellet-Svartisen, Junkerdalen, Rago og Sjunkehatten i Nordland fylke. Det ble samtidig bestemt at Miljøverndepartementet skal være klageinstans for vedtak truffet av nasjonalparkstyret, jf. § 62 tredje ledd. Direktoratet forbereder klagesakene for departementet.

Klageinstansens kompetanse fremkommer av fvl. § 34 hvor det heter at klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, herunder å ta hensyn til nye omstendigheter. Dersom vilkårene for å behandle saken ikke foreligger, skal klageinstansen avvise saken, jf. 34 første ledd. I følge fvl. § 34 tredje ledd har klageinstansen begrenset kompetanse til å endre vedtak til skade for klageren. Direktoratet vil derfor bare vurdere det påklagde vilkår som er satt til kjøretillatelsen. Siden vilkåret om begrenset kjøretid er satt av hensyn til friluftslivet, vil direktoratet ikke legge de miljørettslige prinsippene til grunn for vår vurdering, jf. nml. §§ 8-12.

Det er i foreliggende sak søkt om og gitt tillatelse til kjøring med snøskuter i Junkerdal nasjonalpark. Området ble vernet ved Kronprinsreg. res. 9. januar 2004. Formålet med vernet er blant annet å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Videre er det å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv, jf. verneforskriften § 2.

I utgangspunktet er all motorferdsel på land, i ferskvann og i lufta under 300 meter forbudt i nasjonalparken, jf. § 3 pkt. 6.1. I foreliggende sak er det innvilget dispensasjon fra kjøreforbudet for frakt av bagasje og utstyr med snøskuter til 6 turer i medhold av verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav c). Det er knyttet flere vilkår til dispensasjonen, blant annet at kjøring bare tillates mellom kl. 07.00 – 11.00 og mellom kl. 16.00 - 23.00. Det er dette vilkåret som er påklaget.

Klager mener at kjøreforholdene er best i april og at det derfor bør tillates at det kan kjøres hele dagen i denne perioden. I perioden fra november til mars er snøen ofte løs og fokket i fonner. Det stilles også spørsmål om lovligheten av det vilkåret som er satt.

Som overfor nevnt er det verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark som danner det rettslige grunnlaget for nasjonalparken. Det er Kongen i Statsråd som fastsetter det enkelte verneområde ved forskrift, jf. nml § 34. Innenfor den rammen som gjelder for det enkelte verneområde, kan Kongen i forskriften forby eller regulere virksomhet eller ferdsel som i seg selv eller sammen med annen bruk kan motvirke formålet med vernet, jf. nml. § 34 fjerde ledd.

I utgangspunktet er all motorferdsel forbudt i nasjonalparken, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.1. Motorferdselsforbudet i verneområdet er satt for å ivareta verneformålet og naturmiljøet, da unødig støy og uro kan virke forstyrrende. Restriksjoner mot å kjøre på dagtid ikke er gitt av hensyn til verneverdiene og det biologiske mangfoldet, men for å gi allmennheten anledning til rekreasjon gjennom utøvelse av friluftsliv og naturopplevelser i stillhet og ro.

Forvaltningen har en sedvanefestet adgang til å stille vilkår til tillatelser, jf. blant annet Rt. 2003 side 764. I følge vilkårs læren kan det stilles vilkår for begunstigende vedtak dersom vilkåret har saklig sammenheng med begunstigen og ikke er uforholdsmessig tyngende eller på annen måte urimelig for den vedtaket er rettet mot. Forvaltningsmyndigheten må kunne sette vilkår som motvirker de skadevirkninger eller ulemper som ellers kan oppstå som følge av vedtaket.

Det er i foreliggende sak satt vilkår om at det bare kan kjøres mellom kl. 07.00 - 11.00 og kl. 16.00 - 23.00. Vilket er satt av hensyn til utøvere av friluftsliv. Det vises i denne sammenheng til verneforskriften § 2 andre strekpunkt hvor det heter at formålet er å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Det legges til grunn at de fleste turgåere benytter området mens det ennå er dagslys, trolig er det flest turgåere i perioden mellom kl. 11.00 og 16.00. Stillhet og opplevelse av naturens egne lyder er en del av naturopplevelsen. Målsettingen om å stimulere til bruk av området til enkelt og tradisjonelt friluftsliv blir derfor best ivarett ved at det er minst forstyrrelser i den perioden hvor området blir mest benyttet. Det er derfor en saklig sammenheng mellom vilkåret som er knyttet til tillatelsen og de hensyn som formålsbestemmelsen ivaretar.

I det foreliggende tilfelle er tillatelsen gitt for frakt av varer og utstyr til hytta, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav c). Direktoratet kan ikke se at de begrensinger som er satt mht. kjøretidene gjør at mulighetene til å frakte utstyr og bagasje blir mindre. Dette gjelder særlig i april hvor dagene er lengre og det kan kjøres utover kvelden. Det samme vilkår settes til andre som får denne typen dispensasjon og direktoratet kan ikke se at vilkåret er særlig tyngende eller urimelig.

Direktoratet for naturforvaltning sin tilrådning

Klagen fra Stein Halvorsen tas etter dette ikke til følge.

Direktoratet gjør oppmerksom på at det i tillegg til gitte dispensasjon også må foreligge en tillatelse til motorferdsel etter motorferdsellovens bestemmelser.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Kopi til:

Stein Halvorsen	Lillealmenningveien	8255	RØKLAND
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	MO I RANA
Reindriftsforvaltningen i Nordland	Sjøgt. 78	8200	FAUSKE
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	ROGNAN
Statskof SF avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Mottatt FM-NO
03 MAI 2013

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

KOPI

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2012/13723 NAT-NP-MD
Arkivkode:
423.5/18

Dato:
26.04.2013

Klage på avslag på søknad om bruk av ATV med belter, snøskuter eller bandvogn ved utfrakt av elg i Sjunkehatten nasjonalpark - Direktoratet sin tilrådning

Det vises til Midtre Nordlands nasjonalparkstyres arbeidsutvalgs sitt vedtak 26. september 2012, klage fra Johan Furebotten datert 3. oktober 2012, og nasjonalparkstyret sitt vedtak datert 6. desember 2012 og oversendelse til direktoratet datert 19. desember 2012.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Sjunkehatten nasjonalpark. Miljøverndepartementet er klageinstans for vedtak fattet av nasjonalparkstyret. Direktoratet for naturforvaltning forbereder klagen for Miljøverndepartementet.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår at klagen fra Johan Furebotten tas til følge og anbefaler at det gis dispensasjon til bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, herunder bruk av ATV med belter og snøskuter, for utfrakt av felt elg i Sjunkehatten nasjonalpark, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav i).

Direktoratet har særlig lagt vekt på at det er åpnet for motorferdsel i nasjonalparken for utfrakt av elg eller hjort, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav i). Det er etter direktoratet sin vurdering ikke vesentlig forskjellig for naturmangfoldet om det benyttes jernhest/elgtrekk eller ATV med belter. Direktoratet anbefaler derfor at det åpnes for at det gis tillatelse til bruk av ATV med belter. Videre anbefaler direktoratet at det også gis tillatelse til bruk av snøskuter på frossen og snødekt mark i de tilfelle dette er mulig. Kjøring med snøskuter på frossen og snødekt mark er mer skånsomt for terrenget og vegetasjonen enn barmarkskjøring.

Sakens bakgrunn

Søknad

Johan Furubotten søkte den 20. september 2012 ved telefon om tillatelse til bruk av snøskuter, ATV, lett beltekjøretøy eller bandvogn for uttransport av felt elg i Sjunkehatten nasjonalpark fra 25. september til og med 30. oktober 2012. Det opplyses at det kan være aktuelt å leie folk til uttransport av elgen.

Arbeidsutvalget sitt vedtak

Nasjonalparkstyret sitt arbeidsutvalg behandlet søknaden den 26. september 2012. Arbeidsutvalget vedtok enstemmig å gi Johan Furebotten tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy (elgtrekk/jernhest) for uttransport av felt elg på Statskogs vald i Fridalen i Sjunghatten nasjonalpark. Vedtaket var fattet med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt 6.3 bokstav i). Arbeidsutvalget avslo søknaden om bruk av snøskuter, ATV og bandvogn som kjøretøy for utfrakt av elg med hjemmel i verneforskriften § 4. Det ble satt en rekke vilkår til dispensasjonen.:

Klagen

Johan Furebotten påklaget arbeidsutvalget sitt vedtak i brev datert 3. oktober 2012. Klagen inneholder seks punkter.

1. Det klages over at den formelle søknaden er utvidet med hensyn til bruk av transportmiddel på bakgrunn av en telefonsamtale med forvaltningsmyndigheten. Det påpekes at det ikke er klagers ønske å fravike den formelle søknaden vedrørende bruk av kjøretøy og det er bare de fremkomstmidler som nevnes der som aktuelle for søker.
2. Videre klages det over den manglende vurderingen av ATV som fremkomstmiddel. Det vises til at det finnes en aktuell ATV med belteutrustning med lavt belte/hjultrykk på terrenget.
3. Det hevdes også at Fridalen er et område hvor det ofte er store snømengder, og at saksbehandler har manglende kunnskap om disse forhold. Tillatelse til bruk av snøskuter er derfor i følge klagen mangelfullt utredet.
4. Videre vises det til fjorårets søknad og den redegjørelse som ble gjort der vedrørende vanskelighetene med å få tilgang på elgtrekk/jernhest. Kravet til at fremkomstmiddel hevdes å være urimelig og vil kunne medføre utgifter som gjør at jegere/allmenheten ikke vil kunne jakte på statens grunn.
5. I følge klagen så skal Statskog i følge forvaltningsmyndigheten ha gitt uttrykk for at ATV ikke ønskes som transportmiddel for uttransport av elg på områder hvor de er grunneier. Klager hevder at han ikke har fått slike signaler fra Statskog og krever dette dokumentert.
6. Til slutt vises det til fjoråret hvor det ble åpnet for bruk av ATV. Dette var i følge klager en fornuftig praksis som også kunne legges til grunn senere

Avslutningsvis anmodes det om en rask avgjørelse av klagen, siden elgjakta avsluttes 30. oktober 2012 og avklaring om bruk av fremkomstmiddel må være avklart innen denne dato.

Nasjonalparkstyret sin behandling av klagen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen den 6. desember 2012. Styret vedtok enstemmig å ikke ta klagen til følge. Styret kommenterte hvert punkt i klagen.

1. Til første punktet bemerket styret at de etter en telefonsamtale hadde lagt til grunn at søknaden også omfattet bandvogn og beklaget denne misforståelsen. Dette påvirket uansett ikke avgjørelsen, da verneforskriften og forvaltningsplan bare åpner for bruk av lett beltekjøretøy (lignende jernhest) for uttransport av felt elg.

2. Når det gjelder det andre punktet så ble andre fremkomstmiddel ikke vurdert, siden verneforskriften åpner for « *bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg eller hjort*» jf. § 3 pkt. 6.3 bokstav i). Det vises også til forvaltningsplanen hvor det står under pkt. 4.10 «*lett beltekjøretøy er ment å være jernhest eller tilsvarende. ATV med belter er ikke å betrakte som lett terrenggående beltekjøretøy*».

3. Til klagens punkt tre vises det igjen til verneforskrift og forvaltningsplan hvor det bare er lett beltekjøretøy det kan gis tillatelse for. Når det gjelder snøforholdene, så vises det til 2012 hvor det var begrenset snøscooterføre i oktober.

4. I dette punktet i klagen vises til søknaden fra 2011 hvor det redegjøres for valg av transportmiddel. Styret hevder at dette er tatt med i vurderingen, men viste til verneforskrift, forvaltningsplan og naturmangfoldloven. Den samlede vurderingen tilsa at lett beltekjøretøy var det som kunne tillates av hensyn til verneverdiene.

5. Styret hevder at Statskog i møter og på mail har uttrykt at de ønsker at det skal tas hensyn til naturverdiene ved barmarkskjøring på deres eiendom. Statskog forholder seg til verneforskrifter og forvaltningsplan.

6. Til slutt vises det til at innstillingen til vedtak i fjor var å avslå søknad om bruk av ATV, men at arbeidsutvalget fant å kunne gi tillatelse til bruk av ATV som omsøkt. Senere har nasjonalparkstyret funnet det viktig å ha en lik praksis på liknende saker.

Saken ble oversendt til Direktoratet for naturforvaltning for forberedende klagebehandling i brev datert 19. desember 2012.

Direktoratet sin vurdering

Klagen gjelder avslag på søknad om bruk av ATV for utfrakt av elgslakt i Sjunghatten nasjonalpark. Det er gitt tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy (elgtrekk/jernhest) til dette formålet.

Klagen behandles etter forskrift 5. februar 2010 nr. 131 om Sjunghatten nasjonalpark/Dávga suoddjimpárkka.

Etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om naturens mangfold § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Formålet med Sjunkehatten nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Allmenheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Motorferdsel er forbudt i nasjonalparken, jf. § 3 pkt. 6.1.

Det kan allikevel gis tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg eller hjort, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav i).

Det presiseres i klagen at søknaden ikke omfatter bruk av beltevogn, slik at det bare søkes om å kunne benytte ATV eller snøskuter. Ovennevnte bestemmelse omfatter bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget. Kjøring med snøskuter er motorferdsel med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, da det legges til grunn at slik kjøring bare finner sted på frossen og snødekt mark.

Når det gjelder ATV er dette vanligvis ikke å betrakte som et beltekjøretøy da ATV normalt har fire til seks hjul og ikke belter. Direktoratet har tidligere lagt til grunn at begrepet «lett beltekjøretøy» heller ikke omfatter ATV med belter. Etter å ha tatt dette til ny vurdering finner direktoratet at også ATV med belter kan falle inn under denne definisjonen, da en gjennomsnittlig ATV ikke veier vesentlig mer enn en jernhest eller elgtrekk og at forsvarlig bruk av en ATV med belter ikke har vesentlig større skadeevne på naturmangfold enn andre lette beltekjøretøy, så som jernhest og elgtrekk.

I foreliggende sak opplyser klager at det vil kunne være aktuelt å montere belter på ATV og direktoratet finner av den grunn å kunne behandle klagen etter verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav i).

Søkers behov for å kunne benytte ATV med belter/snøskuter kontra jernhest/elgtrekk må avveies mot mulige skader og ulemper dette medfører på verneverdier og verneformål i nasjonalparken. Direktoratet har vurdert om kjøring med ATV med belter eller snøskuter medfører større terrengskader eller skader på andre verneverdier enn utfrakt ved bruk av jernhest eller elgtrekk.

Det fremgår av naturmangfoldloven § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til saken sin karakter

og risiko for skade på naturmangfoldet. Kunnskapen om området er hentet fra nasjonalparkstyret sin behandling av saken og forvaltningsplanen for Sjunkehatten. Den omsøkte kjøringen skal finne sted i et sårbart område i Fridalen. Området opplyses å være viktig for friluftsliv, fugl og området har ellers betydning for verneverdiene. Direktoratet mener imidlertid at det ikke er noen vesentlig betydning for områdets sårbarhet, verneverdiene eller friluftslivet om det kjøres jernhest/elgtrekk eller om det foretas en forsvarlig kjøring med ATV med belter eller snøskuter.

Det omsøkte tiltaket må vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. I denne saken er det allerede gitt tillatelse til uttransport av felt elg med jernhest/elgtrekk. Direktoratet mener den samlede belastningen ikke blir vesentlig større om det i stedet for benyttes ATV med belter eller snøskuter som transportmiddel i denne sak.

Direktoratet mener vi har tilstrekkelig kunnskap om hvordan tiltakets påvirkning på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i saken, jf. nml. § 9.

Naturmangfoldloven fastslår at for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, så skal det vurderes hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som er best, jf. § 12. Derfor settes det ofte i motorferdselssaker vilkår om at det skal benyttes kjøretøyet som i størst mulig grad begrenser skadene på terrenget og lager minst mulig støy og forurensing. I foreliggende sak har nasjonalparkstyret satt vilkår om at det skal benyttes jernhest eller elgtrekk. Det blir vist til nylig vedtatt forvaltningsplan for nasjonalparken der det under pkt. 4.10 der det står følgende: *Lett beltekjøretøy er ment å være jernhest eller tilsvarende. ATV med belter er ikke å betrakte som lett terrenggående beltekjøretøy.* Som overfor nevnt tolket direktoratet begrepet «lett beltekjøretøy» snevrere tidligere. Siden forskjellen i vekten på en vanlig ATV med belter og et elgtrekk/jernhest ikke er stor, vil skadepotensialet ved forsvarlig bruk av de ulike fremkomstmiddelelene ikke være så forskjellig.

I kongelig resolusjon for Sjunkehatten står det på side 44 andre avsnitt følgende i forbindelse med bestemmelsen om utfrakt av felt vilt: *«Når det gjelder 4-hjuls motorsykler finnes det mange eksempler på at disse setter varige spor ved at de forårsaker erosjon og stygge sår i terrenget. FM ønsker derfor ikke at det skal gis anledning til, verken gjennom direkte unntak eller etter søknad, at slike kjøretøy kan brukes til utfrakt av felt storvilt i verneområdet. I bestemmelsene er det ikke krav om elgtrekk, men derimot om lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor. Marktrykket vil dermed være avgjørende. DN støtter FMs kommentarer og forslag. MD slutter seg til FMs og DNs merknader og forslag.»* ATV med belter omtales ikke og direktoratet mener derfor at forarbeidene ikke er til hinder for at ATV med belter også kan falle inn under ordlyden «lett beltekjøretøy». Det vises til vår vurdering av skadepotensialet til dette fremkomstmiddelet ved forsvarlig bruk sammenliknet med elgtrekk eller jernhest.

Når det gjelder tillatelse til å benytte snøskuter for utfrakt av elg eller hjort så vil kjøring på frossen og snødekt mark i liten grad skade terrenget og verneverdiene i denne sak. Dette er den mest skånsomme måten å frakte ut elgslakt på. En forutsetning må selvfølgelig være at traseene det skal kjøres på er godt snødekt og at marka er frossen.

På bakgrunn av ovennevnte finner Direktoratet for naturforvaltning at vilkårene for å gi dispensasjon til bruk av ATV med belte eller snøscooter foreligger etter verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav i). En tillatelse til bruk av ATV med belter vil kunne skape en presedens for andre som ønsker å benytte et av disse fremkomstmidlene for å frakte ut skuttelg eller hjort. Direktoratet finner allikevel ikke å tillegge presedenshensynet betydning, da det som overfor nevnt ikke er grunn til å anta at en forsvarlig bruk av ATV med belter eller snøskuter på snødekt mark påfører naturmangfoldet større skader enn bruk av elgtrekk eller jernhest.

Direktoratet sin tilrådning til Miljøverndepartementet:

Direktoratet anbefaler at det gis dispensasjon til bruk av lett beltekjøretøy, herunder ATV med belter og snøskuter, for utfrakt av felt elg i Sjunkehatten nasjonalpark, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.3 bokstav i). Snøskuter kan bare benyttes som fremkomstmiddel på frossen og snødekt mark. For kjøring med ATV med belter må det velges traseer på fast og tørr grunn der dette er mulig. Det kan ikke forventes å få tillatelse neste år til bruk av ATV med belter til utfrakt av elg/hjort dersom det kan påvises mer omfattende skader i terrenget enn hva som ville vært tilfelle dersom fremkomstmiddelet hadde vært jernhest/elgtrekk.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Knut Fossum

Kopi til:

Johan Furebotten	Vangveien 10	8200	FAUSKE
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Molveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Molveien 10	8002	BODØ
Doukta reinbeitedistrikt v/Anfinn Pavall	Neverhaug	8215	VALNESFJORD
Fauske kommune	Rådhuset	8200	FAUSKE
Statens Naturoppsyn	Jernbaneveien 100	8038	BODØ

POLITIET

Mottatt FM-NO

19 MARS 2013

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Deres referanse

Vår referanse

Dato

18.03.2013

GENERELT OM UTFORMING AV ANMELDELSER

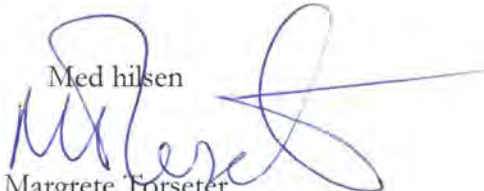
På bakgrunn av anmeldelse datert 7. juni 2012 fra nasjonalparkstyret i en konkret sak, ønsker vi å komme med noen generelle tilbakemeldinger.

For det første - vi må få be om at nasjonalparkstyret IKKE sender kopi av anmeldelsen til den som anmeldes/mistenkes for handlingen. Det er i alle straffesaker svært viktig at politiet har kontroll på når og på hvilken måte opplysninger i saken tilflyter den mistenkte – det gjelder også det faktum at de blir anmeldt. Bevissituasjonen kan fort ødelegges av at anmeldte har fått tid til å forberede seg og innrette seg etter anmeldelsen – typisk ved å tilpasse sin forklaring og evt ødelegge bevis. Dette gjelder også i saker etter naturmangfoldloven.

For det andre – hvis dere først mistenker en person for en konkret handling – anmeld denne personen. I den konkrete saken fra 7. juni, har dere ikke skrevet i selve anmeldelsen hvem dere mistenker har kjørt den aktuelle ATVen, men dere sender kopi av anmeldelsen til en konkret person. Det fremstår som noe merkelig.

Og til sist – at forholdet ikke blir anmeldt for 1 år etter at det har skjedd, er som hovedregel til skade for etterforskningen. Det anmodes derfor om at anmeldelser skjer så snart som mulig etter at forholdet er oppdaget.

Med hilsen

Margrete Forseter

politiadvokat med særlig ansvar for miljøkrim-saker

Salten politidistrikt

Arkivsaksnr: 2012/3644-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 22.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	39/2013	30.05.2013

Utkast til forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - innspill fra styret

Forslag til vedtak

Styret har følgende innspill til det videre arbeid med forvaltningsplanen:

.....
.....

Bakgrunn

Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene på Saltfjellet-Svartisen ble behandlet i styret som ST- sak 47/2012 i møte 30.mai 2012.

Melding om oppstart ble sendt ut medio juni 2012 med høringsfrist 1.11.2012, senere utvidet til 15.12.2012.

Det kom inn 37 uttalelser til meldingen. I tillegg til disse kom det inn et betydelig antall innspill ved første gangs oppstart av utvidelsesprosessen. I tillegg har det vært avholdt 4 folkemøter i forbindelse med høringa.

Høringsuttalelsene er tilgjengelige via følgende link:

<http://www.fylkesmannen.no/Nordland/Miljo-og-klima/Verneomrader/Horingsinnspill-Saltfjellet-Svartisen-nasjonalpark/>

Som trykt vedlegg til denne saken følger en oppsummering og kommentarer til innkomne høringsuttalelser som er utarbeidet av Fylkesmannen i Nordland. Styrets medlemmer anmodes om å se nærmere på innkomne uttalelser – bør spesielt merke seg de som angår forvaltningsplanen pkt. 5-11- før møtet.

Fylkesmannen har i samarbeid med det oppnevnte arbeidsutvalget gått gjennom innspillene som berører arbeidet med utvidelsen, revisjon av vern og ny forskrift og vurdert disse. Det foreligger nå konkrete forslag som arbeidsutvalget skal drøfte i møte 23.mai 2013. Det er sendt ut brev med saksframlegg og vedlegg som grunnlag for AU's møte.

MNNPS er representert med 3 medlemmer i AU og sak vedrørende utvidelsen, revisjon av vern og ny forskrift settes opp på sakslista for styremøtet 30.mai. Det gir styret en anledning til å komme med innspill før faglig gjennomgang i DN og den ordinære høringsrunden. Som grunnlag for styrets behandling følger de samme dokumentene som AU har fått tilsendt.

Når utkastet til verneplan er ferdig fra AU, vil dette oversendes sammen med utkast til forvaltningsplan til DN for faglig gjennomgang. Deretter vil det bli sendt ut på en bred høringsrunde høsten 2013.

Forvaltningsplanen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har ansvar for arbeidet med forvaltningsplanen og sekretariatet har arbeidet fram et første utkast som nå blir presentert for styret.

Forslaget tar utgangspunkt i et konkret forslag til verneforskrift. Det foreligger nå et slikt forslag som skal gjennomgås i AU 23.mai og det kan komme innspill som gjør at forslaget må justeres. Forslag til forvaltningsplan vil bli sendt ut til styret pr. mail etter at eventuelle endringer i forslag til forskrift er fanget opp i dette møtet.

Innkommne merknader i forbindelse med oppstartmeldingen som går direkte på tema som forvaltningsplanen behandler, blir gjennomgått i plandokumentet under «Ønsker og innspill». Hvert innspill blir vurdert i forhold til forskrift samtidig som en redegjør nærmere for hvor i planen – under hvilket kapittel - temaet behandles.

Utkast til forvaltningsplan må bearbeides videre utover våren og det gjenstår en god del arbeid med å avstemme forslaget i forhold til «ny forskrift», supplere med nødvendige vedlegg og kvalitetssikre innholdet.

Planen forutsettes oversendt DN til faglig gjennomgang sammen med forslag til verneplan i løpet av sommeren. Det er vanskelig å forutsi hvor lang tid DN trenger på gjennomgangen, men planene bør være klare for en bred høringsrunde i høst.

Trykt vedlegg:

Verneplan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner i Nordland fylke og revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-Stødi naturreservat og Storlia naturreservat.

Høring av melding om oppstart 2012/2013.

Oppsummering og kommentarer til høringsuttalelser

Dette dokumentet er Fylkesmannens oppsummering av uttalelsene fra høringen på oppstartmeldingen som omfatter både verneplan for utvidelse, ny forskrift og revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark samt ny forvaltningsplan.

Her er innspill til arbeidet med forvaltningsplanen som Midtre Nordland nasjonalparkstyre må vurdere omtalt i egne avsnitt i pkt. 5-11.

Melding om oppstart ble sendt ut medio juni 2012 med høringsfrist 01.11.2012, seinere utvidet til 15.12.2012.

Innhold

Oppsummering og kommentarer til høringsuttalelser	3
1 Oppsummering av høringsuttalelsene	5
2 Merknader til områder for utvidelse og forslag til grenseendringer	5
2.1 Austerdalsvatnet – Rana kommune	5
2.2 Melfjordens nordside – Rødøy kommune	6
2.3 Blakkådalen – Rana kommune	6
2.4 Glomdalen – Rana kommune	6
2.5 Elvestrengene i Tespa og Bjøllåga – Rana kommune	7
2.6 Havvamohkki – Bodø kommune	7
2.7 Tømmerdal – Saltdal kommune	7
2.8 Lønsdal stasjon – Kjemåga stasjon – Saltdal kommune	7
2.9 Tollådalen – Beiarn kommune	7
3 Merknader til arbeidsform	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4 Innspill om motorferdsel	8
5 Innspill om tilrettelegging	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.1	9
5.2	9
5.3	10
6	10
7	11
7.1 Forslag til bestemmelser	Feil! Bokmerke er ikke definert.
7.2 Forslag til avgrensning	Feil! Bokmerke er ikke definert.

8 Vedlegg	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Vedlegg 1. Oversikt over uttaleparter	Feil! Bokmerke er ikke definert.

Oppsummering av høringsuttalelsene

Det har kommet 37 uttalelser til meldingen om oppstart. I tillegg til disse er det kommet betydelig antall innspill ved første gangs oppstart av utvidelsesprosessen, jf. oppstartsmeldinga. I tillegg har det vært avholdt 4 folkemøter i forbindelse med høringa. De som har gitt innspill i 2012 er Forsvarsbygg, Sweco Norge/Miljøkraft Nordland, Friluftsrådenes landsforbund, Saltdal JFF, Stolpen Gård v/advokatene Smith, Jentoft og Simonsen, Saltdal kommune, Rolf Monsen, Viggo Skogmo, Rana utviklingselskap, Tore Sivertsen m.fl., Harald Sæterhaug, Meløy kommune, Svaipa Sameby v/Olof Valkeapää, Osbakk grunneierlag, Søndre Lønsdal hytteforening v/Georg de Besch dy, Direktoratet for mineralforvaltning, Bodø kommune, Salten friluftsråd, Tore Ytterdahl og Gry Føyerland Blix, Beiarn kommune, Trond Aakvik, Tømmerdal grunneierlag v/Arild Moen og Steinar Stolpen, Rana Turistforening, Agro Saltdal v/Ivar Ramsvik, Statskog SF, NJFF Nordland v/jaktutvalget, Rød Kors Salten, NOF Rana og Rana zoologiske forening v/Per Ole Syvertsen, Sametinget, Nordland fylkeskommune, Reindriftsforvaltninga, Bodø og omegn turistforening, Jan Gunnar Sande, Malvin Olsen og Rana kommune.

Det ble også avholdt folkemøter på Mo i Rana, Moldjord, Storjord i Saltdal og Halså. På folkemøtene kom de fleste synspunkt fram, både de som ønsket vernet minimalisert og de som ønsket vernet styrket.

Merknader til områder for utvidelse og forslag til grenseendringer

Jf. oppstartsmeldingen er det foreslått utvidelser i Rana, Rødøy og Bodø kommune. Det er kommet argumenter både for og imot utvidelsesforslaget i Bodø. Det er ikke kommet nye innspill om utvidelsesområdene i Rana og Rødøy ut over det som var kjent fra forrige høringsrunde. Innspillene gjennomgås i dette kapitlet.

På generelt grunnlag mener Svaipa sameby at samiske rettigheter til land og vann må ivaretas ved en eventuell utvidelse. Bodø kommune mener utvidelsene samlet vil øke nasjonalparkens verdi. NOF Rana/Rana zoologiske forening er i utgangspunktet positive til utvidelse av nasjonalparken. De unnlater imidlertid å ta stilling til vern av Austerdalsvatnet. BOT og RTF er for utvidelse av vernet.

Statskog SF påpeker at en samordning av regelsett og gresner for de ulike verneområdene er ønskelig.

Det er også foreslått områder for grenseendringer og endringer i dagens verneformer. Disse er omtalt lenger ned.

Austerdalsvatnet – Rana kommune:

I 2008/2009 var det fremmet synspunkter både for og mot vern. Hovedsakelig er argumentene mot vern at det finnes inngrep i området og at området ønskes utnyttet til turist- og kraftutbyggingsformål. Argumentene for vern er landskapsverdier, områdets verdi for

friluftslivet og at reinbeitedistriktet ikke ønsker økt forstyrrelser i området da det er viktig område for merking og samling sør for Austerdalsvatnet. Områdets pedagogiske verdi knyttet til områder hvor breen nylig har trukket seg tilbake ble i 2008/2009 spesielt trukket fram i høringsuttalelser.

Rana kommune, Rana utviklingselskap as og Sweco/Miljøkraft Nordland ønsker fortsatt ikke vern av Austerdalsvatnet. Det vises til interesse for kraftutbygging, mobilkommunikasjon og turisme i området. Den foreslåtte reduksjon i planområdet støttes. Statskog SF støtter også foreslått endring i plangrense. Noen av de framme på Folkemøte på Mo talte for vern av Austerdalsvatnet, blant annet ut fra områdets pedagogiske verdi, et naturlig klasserom.

Melfjordens nordside – Rødøy kommune

I 2008/2009 kom det mange innspill om bruk og vern i Melfjorden. Kommunen gikk sterkt imot vern og det gjorde også en del grunneiere og andre. Det ble informert om ønske om kraftutbygging i alle vassdragene på nordsiden av Melfjorden. Det kom også innspill for vern i området. Arbeidsutvalget og Fylkesmannen arbeidet med ulike avgrensningalternativer.

Meløy kommune uttaler seg mot utvidelse i Melfjorden pga. næringsvirksomhet, kraftutbygging og samferdsel. Ytterdahl/Blix går imot enhver regulering av deres eiendom som innskrenker deres bruk. De foreslår å begrense utvidelsen av nasjonalparken til områdene nord og øst for 420 kV-linja over Melfjordloftene. Statskog SF opplyser at Statskog er eier nord for 420 kV linja og at det siden 2008 ikke foreligger noen utbyggingsavtale i området. Det finnes en avtale om reindriftshytte i området. NOF Nordland/Rana zoologiske forening ønsker vern av området og påpeker at Melfjorden med overgangen til et marint miljø har betydning for sårbar fauna. Fra forrige runde (2008/2009) er det fremmet ulike synspunkter på bruk og vern i Melfjorden og arbeidsutvalget arbeider med avgrensningsspørsmålet.

Blakkådalen – Rana kommune:

I 2008/2009 kom det få innspill som omtalte Blakkådalen. Statskog meldte at området på sett og vis av grunneier betraktes som et verneområde. Det ble framhevet som viktig å ha ens bestemmelser for de som har interesser i området, blant annet reindrifta. Fylkesmannen så på et alternativ om å utvide Blakkådalen naturreservat i dette området eller gjøre endringer i nasjonalparken.

Statskog SF mener det bør vurderes å innlemme også Blakkådalen naturreservat i nasjonalparken.

Glomdalen – Rana kommune

I 2008/2009 var det nesten ikke innspill på brukerinteresser i Glomdalen ut over reindriftas innspill i møter.

Statskog SF opplyser at Glomdalsgården og privat hytte er punktfester. Eventuell vedhogst må avklares i plan.

Elvestrengene i Tespa og Bjøllåga – Rana kommune

I 2008/2009 kom det innspill om ønske om kraftutbygging i Bjøllåga, mens grunneierne i området gikk imot vern. Kommunen og andre som uttalte seg om saken i 2008/2009 gikk inn for vern. Kraftutbyggingsplanene ble seinere trukket.

Statskog SF har ikke innvendinger mot at elvestrengene vernes. Malvin Olsen går imot vern som berører privat grunn.

Havvamohkki – Bodø kommune:

Statskog SF mener forholdet til marmorforekomster i området må avklares. Bodø kommune kan ikke se at det er kommersielle interesser som tilsier at man skulle gå imot vern. Saltdal kommune mener en utvidelse her kan kompensere for ønsket reduksjon av verneområde i Tømmerdal, jf Tømmerdal grunneierlags innspill.

Tømmerdal – Saltdal kommune:

Tømmerdal grunneierlag og Saltdal kommune foreslår grenseendring i Tømmerdal på gnr 29 i Saltdal slik at vernegrensen for Gåsvatnan landskapsvernområde følger statsgrunn på dette gårdsnummeret.

Lønsdal stasjon – Kjemåga stasjon – Saltdal kommune

Saltdal kommune, Salten friluftsråd og Statskog SF foreslår grenseendring i området Lønsdal stasjon – Kjemåga stasjon i Saltdal. Begrunnelsen er dels å åpne for tilrettelegging for sykkelsti og dels å holde hytter og rester av installasjoner utenfor verneområdet.

Tollådalen – Beiarn kommune

På Folkemøte i Beiarn fremmet Knut Sivertsen ønske om grenseendring for å unngå at en traktorvei i Tollådalen så vidt går innenfor det verna området.

Semka-Stødi naturreservat

Saltdal JFF, mener reservatet skaper problemer for jakthundprøver.

Saltdal JFF, Salten friluftsråd mener ferdselsforbudet bør oppheves og naturreservatet bør inngå i en utvidet nasjonalpark. Et enhetlig verneregime er hensiktsmessig for brukere og andre.

Saltdal kommune mener ferdselsforbudet bør oppheves, og at Stallotuftene merkes/skiltes. Bodø og omegns turistforening mener ferdselsforbudet må bestå.

NOF Rana/Rana Zoologiske forening mener naturreservatet bør bestå og eventuelt utvides til omkringliggende områder.

Innspill til forskrift, forskriftsendringer og forvaltningsplan

Fylkesmannen vil bemerke at forskriftsmalene for naturvernområder er betydelig endret siden opprettelsen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Vi har også fått endret lovverk gjennom vedtak om naturmangfoldloven i 2009 og også annet tilstøtende lovverk. Det er videre gjort avklaringer både i Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementet og gjennom rettspraksis som får betydning for handlingsrommet ved utarbeidelse av verneforskrifter. Verneforskriftene skal sikre at formålet med vernet ivaretas på lang sikt. Det er viktig at verneforskriftene er håndterbare, dvs. både forståelige for brukerne og ikke fører til unødige saksbehandling for forvaltningen. Det er derfor et mål at verneforskriftene utarbeides så konkret som mulig og samtidig gir rom for en viss utvikling. Men først og fremst skal verneforskriftene sikre en helhetlig utvikling i området som ivaretar verneverdiene slik vi finner de i formålsparagrafen i forskriften samt naturmangfoldlovens §§ 33-38.

De videre kapitlene i dette dokumentet, kapittel 3-11, følger overskriftene i forskriftsmalene og hvert kapittel er delt i to underkapitler. Ett som tar for seg høringsinnspill som må avklares i forvaltningsplanen og ett som tar for seg høringsinnspill som må avklares i forskriften.

Arbeidsform

Fra reinbeitedistriktene er det tatt opp med Miljøverndepartementet (MD) at de ønsker mer enn én representant fra hvert reinbeitedistrikt i arbeidsutvalget. Folkemøte i Rana ønsket også bedre involvering av grunneiere og jeger- og fiskerinteressene.

Fylkesmannen viser til at MD har svart på dette i brev av 03.07.2012. *Sammensetningen av arbeidsutvalget er framkommet gjennom konsultasjon mellom Fylkesmannen og Sametinget. Dersom arbeidsutvalgene skal ha den funksjonen som de er tiltenkt gjennom konsultasjonsordningen er det begrenset hvor store utvalgene kan være. Det er mange interesser som ønsker å være med og Fylkesmannen ønsker ikke å revurdere det som vi her har kommet fram til i enighet med Sametinget.*

Formålsparagrafen

Saltdal kommune mener formålsparagrafen må ta inn «å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i et folkehelseperspektiv». Reindriftsforvaltningen mener reindrift burde inngå som en del av verneformålet

Landskapet

Agro Saltdal mener de begrensninger som ligger i forhold til utøvelse av landbruksdrift i dagens forskrifter må endres.

NOF Rana/Rana Zoologiske forening mener det er viktig å ikke lempe på eksisterende bestemmelser. Jan Gunnar Sande mener hensynet til anturen må telle mest. Naturens egenverdi må verdsettes.

Landskapet – forvaltningsplan

Friluftsrådernes landsforbund, Salten friluftsråd, Rana turistforening, Bodø og omegns turistforening mener den restriktive tilretteleggingspraksisen som er i de vestre delene av nasjonalparken må opprettholdes. Våte og sårbare vegetasjonsområder bør likevel tilrettelegges. Statskog SF mener soneinndelingen må revurderes. Rana kommune mener soneinndelinga må beholdes.

Saltdal kommune mener vedlikehold av eksisterende byggverk og anlegg må tillates. Forsvarsbygg må kunne vedlikeholde og reparere sine installasjoner. Friluftsrådernes landsforbund, Salten friluftsråd, ønsker klopping og enkel tilrettelegging der slitasje oppstår. Saltdal JFF ønsker sikringshytter til JFF-hyttene. Rana Utviklingsselskap as ønsker at Gilastua gjenreises. Rana Utviklingsselskap as ønsker turisme og at det legges til rette for kryssing av vassdrag og etablering av sikringshytter. De nevner spesielt gjenreising av Gilastua og sikringshytte øverst i Stormdalen. Rana turistforening ønsker nødbu i Raudfjelldalen og å reise ny Gilastua. Bodø og omegns turistforening støtter kravet om å gjenreise Gilastua. De ønsker videre ny hytte ved at av Oksvatnan, T-merking til Tåkeheimen, nødbu i Steindalen, naust ved Smågåsvatnan og at uthuset ved Jorbruhytta kan benyttes om sikringshytte med fire sengeplasser. Bodø kommune mener det må åpnes for å bygge foreningshytter der behovet er stort. Etablering av jaktcamper der utstyr lagres over år ute i terrenget er ikke forenelig med verneformålet. Statskog SF mener retningslinjer for hytters størrelse og antall bygg må klargjøres. Videre må reindriftas husvær og anlegg i området stedefestes og det som ikke lenger er nødvendig må fjernes. NOF Rana/Rana Zoologiske forening mener det er viktig at det ikke etableres bru over Bjøllåga ved Krukki. Ferdselen bør kanaliseres utenom dette området av hensyn til sårbar fauna. Søndre Lønsdal hytteforening ønsker ei bru til over Lønselva. Rana kommune ønsker at det utarbeides en standard for tilrettelegging. Kommunene er også interessert i økt tilrettelegging i østre deler av nasjonalparken, at nasjonalparken markedsføres som turistmål, at overnattingsbehov og sikringshytter ivaretas og at drift og vedlikehold av fjellgårdene sikres.

Meløy kommune ønsker at trimkasser kan settes opp, jf. fjelltrimmen.

Osbygg grunneierlag ønsker at det tilrettelegges for bålplasser og etableres utedo.

Stolpen gård mener det må ryddes eksisterende gang og kjørevei/traktorvei etablert for om lag 100 år siden.

Beiarn kommune mener det må tilrettelegges for gapahuken i Tollådalen (skoleanlegg) og at det må utarbeides en skiltplan for navnermerking langs løypetraséene.

Malvin Olsen ønsker gjeterbu i bjellånes spesielt pga. rovdyr. Han viser også til at det er behov for gjerdning i forbindelse med beiting i Storlia naturreservat.

Landskapet - forskrift

Reindriftsforvaltninga mener vern mot inngrep i landskapet også må omfatte vern mot forringelse av reinbeite, reinbeiteområder og samiske kulturminner. Reindrifta må ha mulighet for å bygge og vedlikeholde reingjerder, hytter og anlegg.

Saltdal JFF, mener eksisterende naust med beboelsesdel må kunne vedlikeholdes og gjenoppbygges. Rana turistforening er også opptatt av at drift og vedlikehold av foreningens

anlegg i fjellet ivaretas. Bodø og omegns turistforening ønsker mulighet til å sette opp vindgenerator som strømforsyning på hyttene.

Tore Sivertsen m.fl., Saltdal kommune og Statskog SF ønsker at det skal kunne åpnes for utvidelse av bebygd areal.

Tore Sivertsen m.fl. og Saltdal kommune ønsker også å åpne for å sette opp naust der hytter mangler dette.

Saltdal kommune mener det må åpnes for å tillate vedlikehold av eksisterende demninger, for eksempel ved Øksensvatn. Og vedlikehold/informasjon langs den gamle telgraflinja Russånes – Rana.

Saltdal kommune mener det må åpnes for etablering av sykkelsti og planlagt viltgjerde. Foreslår å ta inn at det kan gis tillatelse til (...) *tiltak i regi av nasjonalt utviklingsprogram Naturen som verdiskaper, sykkelprosjektet fra fjord til fjell i Saltdal kommune.* Salten friluftsråd og Statskog SF støtter en endring i forskrift eller grense for å få etablert sykkelstia. Statskog SF peker også på bygningsmessige rester etter tunelloverbygg, bygningsrester etter fangeleir fra andre verdenskrig og bygningsmaterialer fra hyttebygging og tre hytter innenfor landskapsvernet.

Osbakk grunneierlag ønsker at det åpnes for å restaurere/gjenskape kulturminner som for eksempel hytter/gammer.

Svaipa sameby mener ingen hytter eller større menneskemengder eller annen forstyrrende virksomhet må tillates.

Saltdal kommune ønsker i tillegg at nødvendig tiltak for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift tillates, -

Plantelivet

Plantelivet – forvaltningsplan

Meløy kommune ønsker oppfølgende registrering av Svartisvalmuen.

Statskog SF påpeker at det er viktig at hogst av ved til hytter avklares i forvaltningsplan, det må lages en egen plan med retningslinjer. Saltdal kommune mener tidsbegrensninger i hogst av ved må fjernes.

Plantelivet - forskrift

Rana turistforening mener ved bør kunne hogges ved hyttene.

Nordland JFF mener det bør kunne åpnes for felling av trær ved hending av felt storvilt.

Reindriftsforvaltninga mener unntaksbestemmelsene må omfatte uttak av trevirke og plantemateriale til samisk håndverk (duodji) samt uttak av brensel og trevirke jf. reindriftslovens § 25.

Saltdal kommune mener grunneier må kunne ta ut trevirke til eget bruk, også til hytter.

Dyrelivet

Dyrelivet – forvaltningsplan

Meløy kommune Saltdal kommune og Reindriftsforvaltninga mener jakt på freda rovvilt må tillates innenfor nasjonalparken og reguleres av rovviltnemda. Rana kommune påpeker spesielt at forholdet mellom husdyr og uttak av skadedyr i Bjellånes avklares.

Reindriftsforvaltninga presiserer at unntaksbestemmelen under pkt 3.2. a i dagens forskrift også vil omfatte bestemmelsene i reindriftslovens § 26 om jakt, fangst og fiske i samiske reinbeiteområder.

Statskog SF ønsker endring i soneinndeling for fiskeskjøtsel.

Bodø kommune ønsker bedre jaktregulering for småvilt i perioder med liten bestand. Rana kommune ønsker også en vurdering om noen områder bør være jaktfri.

Dyrelivet - forskrift

NOF Rana/Rana Zoologiske forening ønsker forbud mot småviltjakt i deler av nasjonalparken. Foreslår Stormdalen og Blakkådalen. I naturreservat bør ikke jakt tillates som prinsipp. Jan Gunnar Sande støtter jaktforbud i Stormdalen og Blakkådalen og mener dagens forvaltningspraksis er i strid med verneformålet og naturmangfoldloven da det ikke er et høstbart overskudd. Han er også av den mening at reintallet kan være for høyt i nasjonalparken. Han er også motstander av at det tas ut jervunger fra hi i nasjonalparken. Saltdal kommune mener jakt og fangst må reguleres av viltloven slik at ikke det gis begrensninger på jaktbare arter.

Reindriftsforvaltninga ønsker at vinterjakt på småvilt reguleres gjennom verneforskriften slik at ferdsel og forstyrrelse for rein minsker.

Kulturminner

Kulturminner – forvaltningsplan

Nordland fylkeskommune mener registrerte ikke-samiske kulturminner må inn i Askeladden, nevner flere tilfeller.

Reindriftsforvaltninga påpeker at Sametingets kulturminneavdeling er myndighet for samiske kulturminner og må konsulteres før igangsetting av restaurering eller gjenoppbygging.

Ferdsel

Ferdsel – forvaltningsplan

Saltdal JFF ønsker trasé for kløvhest til JFF-hyttene.

Reindriftsforvaltninga mener ferdsel og forstyrrelser er et problem for reindrifta. Det bør ikke være ferdsel i Tollådalsområdet på våren på grunn av kalvingsområdet og MNNPS må bidra til at ferdsele reguleres slik at det blir minst mulig skade for reindriften. Reindriftsforvaltninga stenger derfor Bukkhågbua mellom 1. april og 1. juli. Dette må MNNPS informere om.

Reindriftsforvaltninga ønsker bedre kartlegging av ferdsel i nasjonalparken.

Reindriftsforvaltninga mener kiteing fra E6 og hundekjøring i vinterbeiteområdene må avgrense til områder hvor dette kan være tillatt og at det er dialog mellom brukergruppene. Kiteing og hundespann må ikke tillates lenger vest enn Bjellåvatnene.

Ferdsel – forskrift

Friluftsrådernes landsforbund, Salten friluftsråd, er kritisk til bruken av begrepet «organisert ferdsel». Rana turistforening og Saltdal kommune ønsker ikke begrensinger for fellesturer. Nordland fylkeskommune ønsker minst mulig begrensninger på fotturer i regi av skoler og ideelle foreninger. De som ikke er funksjonsfriske må også gis tilgang.

Svaipa sameby mener jakt med hund må forbys av hensyn til reindriften.

Rolf Monsen mener punkt 6.1 andre ledd om regulering av ferdsel med hest må endres da denne etter hans vurdering ikke har lovhjemmel.

Beiarn kommune ønsker at følgende traséer åpnes for ridning/kløving med hest Staupåmoen til Lapphytta, Tollådalen til Riebbivaggi og Tverrådal til bukkhågen. Tore Sivertsen m.fl. er skeptiske til slike hestetraseer da det medfører slitasje. Saltdal kommune ønsker traséer for hest.

NOF Rana/Rana Zoologiske forening mener det bør være mulig å regulere for eksempel offroad-sykling i framtiden.

Reindriftsforvaltninga foreslår følgende forskriftsendringer:

- 5.1 All ferdsel skal skje varsomt å ta hensyn til vegetasjon, kulturminner og dyreliv, herunder også rein og reindrift.
- 5.2 Organisert ferdsel og ferdseformer som kan være til hinder for reindrift eller forstyrre rein på beite skal avklares med berørt reinbeitedistrikt, og det skal lages retningslinjer i forvaltningsplan som ivaretar krav om dette.
- 5.4 Innenfor nærmere avgrensede deler av planområdet kan DN ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljø og/eller reindriften. (Jf. overnevnte momenter).
- 5.5 Av hensyn til naturmiljøet, kulturminner og reindrift kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

Motorferdsel

Reindriftsforvaltninga redegjør for reinbeitedistriktene/samebyenes bruk av motoriserte kjøretøyer. Det benyttes motorsykler (2-, 4- og 6-hjulinger), snøskutere og helikopter. Barmarkskjøretøyer benyttes kun ved samling, uttransport, vedlikeholdsarbeid og i akutte skadesituasjoner. De mest brukte barmarkstraséene

Semska - Sør-Bjellåvatn - Stormdalen
Storvollen - Tespdalen - Jalgesoaivi
Beiarfjell - Lurfjell - Bjøllåvassryggen
Polarsirkelen - Bolna
Rausandaksla - Mangholmvatnet
Røvassdalen - Nøva – Mangholmvatnet

Motorferdsel – forvaltningsplan

Bodø kommune er tilfreds med eksisterende praksis for motorisert ferdsel vinterstid. Det bør være ens praksis i verneområdene. Barmarkskjøring innenfor næring må utøves på forsiktigste måte og i samarbeid med vernemyndighetene. Salten friluftsråd mener det er viktig at all motorferdsel skjer med utgangspunkt i planer der ulike interesser og effekter er vurdert. Dette må prioriteres av forvaltninga.

Reindriftsforvaltninga mener godkjent distriktsplan må være nok for å gi tillatelse til motorferdsel. Det oppfattes som urimelig at dispensasjon først skal avklares gjennom distriktsplanprosess for deretter å være søknadspliktig. De foreslår derfor at Reinbeitedistriktene gis tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy og luftfartøy direkte gjennom unntaksbestemmelsene i forskriften forutsatt at de har oppdatert, vedtatt distriktsplan.

Forsvarsbygg mener de har behov for opp mot 16 turer på år til sine tre hytter i verneområdene. Videre ønsker de videreføring av punkt om nødvendig operativ virksomhet og lavtflyging. De vil også ha mulighet for bruk av motorisert transport for å ivareta vedlikehold og reparasjon av forsvarets anlegg.

Saltdal kommune mener alle vilkår om klokkeslett, skuterfrie dager etc ved tillatelse til transport med snøskuter til egen hytte må tas bort. Foreslår også ny trasé for transport til Nordre Bjøllåvatn (privathytte og SJFF-naustet) for å få mer ro i beiten på Kvassteinheia.

Rana turistforening, mener transport med snøskuter/helikopter er viktig for drift av hyttene. De ønsker en enkel søknadsprosedyre og at transport kan samordnes med andre, for eksempel Statskog. Saltdal JFF ønsker at transport til Kjemåhytta skal kunne skje også etter kl 23. Saltdal kommune mener tidsbegrensningen bør fjernes.

Viggo Skogmo mener det må være krav om at det benyttes korteste vei ved bruk av snøskuter til egen hytte og at skuteren parkeres ved hytta. Osbakk grunneierlag mener antall turer må opprettholdes på minst 6 pr år. De ønsker at det gis dispensasjoner for transport av bevegelseshemmede, at turløyper kan prepareres hele sesongen. Saltdal kommune mener antall turer til egen hytte må kunne økes til 8. Transport av funksjonshemmede til/fra egen hytte må tilgodeses med flere turer.

Salten røde kors hjelpekorps ønsker enkel saksgang og at vilkårene opprettholdes slik Fylkesmannen gav i forrige periode.

Bodø og omegns turistforening mener barmarkskjøring må inn i kontrollerte former. MNNPS bør være den som godkjenner driftsplaner for reindriften i de vernede områdene.

Motorferdsel – forskrift

Folkemøte i Rana, NOF Rana/Rana Zoologiske forening og Jan Gunnar Sande påpeker at motorisert ferdsel må begrenses mest mulig av hensyn til dyrelivet. Bekymret for økt barmarkskjøring, nye forskrifter bør innskrenke mulighetene til å kjøre på barmark. Skeptiske til økt bruk av ATV. Rana turistforening mener motorferdselen i reindriften må reguleres strengere enn i dag. Sårbare områder må beskyttes. På Folkemøte i Rana ble det også understreket at verneområdet blir fattigere hvis reindriftnæringa forsvinner, og de må ivaretas i forbindelse med motorferdselsbestemmelser.

Svaipa sameby mener ingen annen motorferdsel enn reindriftnæringas motorferdsel må tillates pga. reinen.

Beiarn kommune og Saltdal kommune mener motorferdselsbegrensningen 1. mar til 30. april bør fjernes. Saltdal JFF, ønsker at begrensningen 1. mars 30. april i forskriften oppheves. Viggo Skogmo mener perioden må utvides til 1. januar til 30. april. Tore Sivertsen m.fl. mener perioden bør utvides fra snøen legger seg til 15. mai.

Tore Sivertsen m.fl. mener det ikke bør være begrensninger på bruk av snøskuter til egen hytte, verken i antall, hvem som kan kjøre eller tidspunkt. Osbakk grunneierlag mener at grunneiere må gis begrenset motorferdselsdispensasjon i likhet med reindriftnæringa.

Stolpen gård og Agro Saltdal mener det må lempes på bestemmelsene for motorisert ferdsel for næringsdrivende. Agro Saltdal foreslår at barmarkskjøring i landbruket tillates på følgende traséer Tverrlia-Jarbrufjell, Jarbrufjell-Kvitbergvatn og Tverrlia-Jordbrua-Mellommoen. Malvin Olsen mener motorisert ferdsel må tillates for å hente skadde og syke bufe, og for utkjøring av saltslikkestein. Videre at helikopter kan nyttes til leiting etter dyr. Saltdal kommune mener utøvere av tradisjonelt landbruk må kunne benytte motorkjøretøy på vinterføre, spesielt under sauesanking. Videre må 4WD tillates etter opparbeidede veier for utøvere av tradisjonell landbruksdrift.

Harald Sæterhaug, Osbakk grunneierlag, Saltdal kommune og Malvin Olsen mener ATV må tillates for frakt av felt elg. Statskog SF mener dette må kunne tillates på eksisterende veier. Nordland JFF ønsker ikke at det skal åpnes for bruk av ATV (4- eller 6-hjul) for uttransport av felt elg, dette må begrenses til lett beltegående kjøretøy. Foreningen er opptatt av at regelverket er tydelig og på et fornuftig nivå som ivaretar viltressursen og som samtidig begrenser behovet for søknader og saksbehandling.

Harald Sæterhaug, mener vei/kjørespor fra Jarbrufjell til Kvitbergvatnet må åpnes for motorisert transport. Dette vil være en fordel for funksjonshemmede, transport av sårede, skadde og syke, næringstransport for sau-eier og for alle som vil bruke dravogn for å frakte med seg bålved og andre nødvendigheter som de ikke klarer å bære med seg på tur inne til Haron. Våte partier bør klopplegges, viser til Sverige.

Søndre Lønsdal hytteforening, Osbakk grunneierlag, Salten friluftsråd, Beiarn kommune, Statskog SF, Nordland fylkeskommune og Saltdal kommune mener det må åpnes for preparering av skiløyper. Dette var også ønske fra noen på folkemøte i Saltdal. Salten friluftsråd mener kvisting av løyper også må vurderes. Beiarn kommune nevner følgende traséer for preparering Beiarfjellet til Stabbursdalen og videre til Tollådalen. Statskog SF nevner følgende

traséer polarsirkelen høyfjellshotell-Kjemåvatnet, Ljøsenhammer-Skjølvfjell-Kvitbergvatnet og Beiarfjellet-Kobbvatnet-Stabbursdalen. Saltdal kommune nevner skiløypa til Godhøla

Meløy kommune mener randsoner innenfor NP må kunne åpnes for naturbasert næringsvirksomhet og mindre restriktiv motorferdsel for næring og som tilrettelegging for funksjonshemmede

Beiarn kommune, Salten røde kors hjelpekorps og Saltdal kommune minner om kjentmannsturer for hjelpekorpsene må hjemles i forskriften. Dette ble også diskutert på folkemøte i Beiarn og Saltdal.

Bodø og omegns turistforening ønsker mulighet til å hente vann med snøskuter til rundvask på hyttene.

Tore Sivertsen m.fl. ønsker åpning for å etablere fiskeløype med snøskuter til Nordbjellåvatnet langs trasé sørover Tollådalen til Storpåskbekken, videre østover til sørenden av vatnet. De mener dette ikke er til sjenanse for noen, verken turfolk eller turisthytter eller private hytter. Det er vedlagt kart til høringsinnspillet.

Saltdal kommune mener tillatelse til jakt på rovvilt må gi automatisk dispensasjon for motorferdsel for utkjøring av jegere. Det må også kunne gis tillatelse til utkjøring av åte.

Forurensning

Forurensning - forvaltningsplan

Forurensning – forskrift

Rana kommune mener forskriften må oppdateres slik at den er i samsvar med dagens krav til avfallsbehandling.

Rana turistforening innhold i utedo må kunne deponeres i nasjonalparken.

Arkivsaksnr: 2013/3772-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 22.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	40/2013	30.05.2013

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Innspill fra nasjonalparkstyret til utvidelse og revidering av eksisterende vern rundt Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret har følgende innspill til utvidelse og revisjon av eksisterende vern tilknyttet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Bakgrunn

Fylkesmannen har i brev datert 13.05.2013 (jfr. vedlegg) laget et utkast til utvidelse i Rana og Rødøy, samt et forslag til ny avgrensing og forskrift for verneområdene på Saltfjellet-Svartisen. Etter at arbeidsutvalget har hatt sitt møte 23. mai vil Fylkesmannen ferdigstille dokumentene og oppdatere disse i henhold til de diskusjoner som skjer i arbeidsutvalget. Dokumentene blir også presentert i styremøte 30. mai for nasjonalparkstyret. I den anledning ønsker Fylkesmannen innspill fra nasjonalparkstyret i forhold til den foreslåtte utvidelsen og revisjon av eksisterende vern.

Fylkesmannen vil så sende over dokumentene til Direktoratet for naturforvaltning for faglig godkjenning. Nasjonalparkstyrets utkast til forvaltningsplan sendes samtidig til faglig gjennomgang. Når Fylkesmannen får saken tilbake vil den sendes den ut på en bred høring.

Vedlegg:

1	Brev med saksfremlegg	2	Utvidelse av Rana og Rødøy
3	Revisjon saltfjellet svartisen	4	Melfjorden arbeidskart fra 2009

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland

se adresseliste

Saksb.: Kjell Eivind Madsen
e-post: fmnokma@fylkesmannen.no
Tlf: 75531585
Vår ref: 2011/9453
Deres ref:
Vår dato: 13.05.2013
Deres dato:
Arkivkode: 432.3

Sakspapirer møte arbeidsutvalget 23. mai 2013 - Saltfjellet-Svartisen

Viser til innkalling datert 24.04.2013 om møte i arbeidsutvalget på Meyergården hotell den **23. mai 2013**. Møtet starter kl 09.00.

I dette brevet finner dere dagsorden for møte, samt saksfremlegg. Vedlagt utsendelsen finner dere også utkast til høringsdokumenter. Vi gjør oppmerksom på at dette kun er utkast og grunnlag for diskusjon i arbeidsutvalget. Det er altså ikke ferdig bearbejdede dokumenter. Dokumentene er omfattende og vi forventer ikke at dere har satt dere inn i alle detaljer i dokumentene. I saksfremleggene finner dere henvisninger til viktige delkapitler i dokumentene og det er disse som vil bli fokusert på i møtet.

Direktoratet for naturforvaltning stiller med saksbehandlere på møtet slik at diskusjonene i arbeidsutvalget også er godt kjent for direktoratet.

Saksliste:

Saksnr	Innehold	Tidsskjema
05/13	Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	09.00 – 11.00
	Lunsj	11.00 – 12.00
06/13	Revisjon av vern Saltfjellet-Svartisen, avgrensning	12.00 – 13.00
07/13	Revisjon av vern Saltfjellet-Svartisen, forskrift	13.00 – 15.00
08/13	Eventuelt	15.00 – 15.30

Prosessen videre

Fylkesmannen har nå, med bakgrunn i innspill til oppstartsmeldingen, kartlegginger og møter med blant annet arbeidsutvalget laget et utkast til utvidelse i Rana og Rødøy, samt et forslag til ny avgrensning og forskrift for verneområdene på Saltfjellet-Svartisen. I henhold til mandatet for arbeidsutvalget skal utvalget bistå Fylkesmannen i utredningsarbeidet. Vi har som målsetting å oppnå enighet, men dersom et flertall i arbeidsutvalget eller et flertall av de samiske representantene i arbeidsutvalget og Fylkesmannen ikke kommer fram til et felles forslag skal de ulike forslag legges fram for høring og følge saken videre.

Vedlagt finner dere utkast til to dokumenter. Vedlegg 1 omhandler utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy. Dette er fortsettelse av arbeidet som startet i 2008. Vedlegg 2 omhandler revisjon av verneområdene på Saltfjellet-Svartisen. De to dokumentene påvirker hverandre og må leses i sammenheng.

Når arbeidsutvalget har hatt sitt møte vil Fylkesmannen ferdigstille dokumentene og oppdatere disse i henhold til de diskusjoner som skjer i AU. Dokumentene blir også presentert for Midtre Nordland nasjonalparkstyre i slutten av mai slik at forvaltningsmyndigheten får gi tilbakemelding. Dokumentene sendes så over til Direktoratet for naturforvaltning for faglig godkjenning. Nasjonalparkstyrets utkast til forvaltningsplan sendes samtidig til faglig gjennomgang.

Når vi får saken tilbake sendes den ut på bred høring. I forkant av høringen kan det være nødvendig med et nytt møte i arbeidsutvalget, særlig dersom det er krav om endringer fra direktoratet.

Saksfremlegg

Sak 05/13 Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Proessen og hvilket område som er med i vurderingen er gjennomgått i vedlegg nr 1. Arbeidsutvalget må særlig ta stilling til avgrensning av utvidelsen. Beskrivelse av avgrensning i de enkelte delområdene finner dere i utkastets kap 3.2.

Fylkesmannen mener det er særlig viktig at arbeidsutvalget setter seg inn i og tar stilling til utvidelsesområdet langs Melfjordens nordside. I utkastet har vi beskrevet et forslag om å utvide nasjonalparken til eksisterende kraftlinje over Melfjordloftan. Området rundt Storvatnet foreslås ikke vernet. Det presenteres også et forslag om et nytt verneområde, Melfjorden landskapsvernområde, på vestsiden av overføringslinja. Fra tidligere arbeid (jf. møte i arbeidsutvalget i 2009) lå diskusjonen i om vernet skulle omfatte Indre og Ytre Stelåga eller ikke. Det ble tegnet et alternativ på møte i arbeidsutvalget i august 2009, denne skissen ligger vedlagt sakspapirene som eget vedlegg (vedlegg 3). Bakgrunnen for dette forslaget er å sikre at ikke Indre og Ytre Stelågene vernes og således kan utredes for kraftproduksjon. Samtidig ble det sett på muligheten for å sikre de rike løvskogsliene og Nattmoråga.

Andre utvidelsesområder i Rana og Rødøy

Tespa og Bjøllåga – forslaget er å innlemme elvestrengene i nasjonalparken ned til eksisterende grense for Storlia naturreservat.

Blakkådalen – forslaget er å innlemme dalen i nasjonalparken. Om dette lar seg gjøre er noe usikkert da det er betydelige inngrep i området gjennom overføring av vann til Storglomvatnet. Omfanget av overføringen er beskrevet i utkastet til plan. Faglig gjennomgang i direktoratet samt høringene vil avgjøre om det er mulig. Alternativer er at området fortsetter å være et ikke-vernet område omsluttet av nasjonalpark og naturreservat eller at Blakkådalen naturreservat kan utvides nordover.

Austerdalsvatnet – forslaget er som presentert på forrige arbeidsutvalgsmøte å følge nordsiden av vannet slik at selve vannet og sørsiden ikke vernes.

Glomdalen – forslaget er å innlemme området i nasjonalparken.

Utvidelsen vil i stor grad gjelde statsgrunn, men i noe privat grunn blir berørt, spesielt i Rødøy. Melfjorden landskapsvernområde vil utelukkende berøre privat grunn.

Sak 06/13 Revisjon av vern Saltfjellet-Svartisen, avgrensning

Forslag til ny avgrensning og verneform er presentert i dokument nr 2 kap 3.2. Fylkesmannen har laget et utkast der vi foreslår at Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde og Semska-Stødi naturreservat oppheves og hele området omgjøres til en stor nasjonalpark. Vi har også innkalt grunneierne i Storlia naturreservat til møte 22. mai for å diskutere konsekvensene om eventuelt også å innlemme Storlia i nasjonalparken. Møtet vil bli referert for AU den 23. mai. Vi ber AU ta stilling til om dette er ønskelig eller om dagens ulike verneformer bør opprettholdes.

Å endre til en større nasjonalpark er en omfattende endring som delvis begrunnes med innspill i høringsfasen om at det ønskes færre forskrifter å forholde seg til og delvis med at det i landskapsvernområdene er store naturverdier. Dagens vernebestemmelser i de to landskapsvernområdene og nasjonalparken er i stor grad sammenfallende. Det betyr at forslaget ikke medfører store endringer i restriksjonsnivå. Bakgrunnen for at landskapsvernområdene ble opprettet var at disse områdene hadde noen inngrep som ikke ble ansett forenelig med nasjonalparkstatus. I Saltfjellet landskapsvernområde gjelder dette E6 og jernbane. Forvaltningsmessig har erfaring vist at det er tungvint å ha disse installasjonene i vernede områder. Vi har derfor laget et forslag til avgrensning som innebærer at nasjonalparken er delt i en vestre og østre del. Det vil si øst og vest for E6/jernbane. Langs E6 og jernbanen er det laget en sone som foreslås tatt ut av vernet. Dette for å gi rom til vedlikehold og oppgradering av vital infrastruktur uten å komme i konflikt med vernet. Vi ber arbeidsutvalget være oppmerksomme på dette punktet og ta stilling til om dette er ønskelig.

Videre foreslås en endring i området Havvamåhke i Bodø/Saltdal som omtalt i oppstartsmeldingen. Ut over dette foreslås ikke endringer i avgrensning.

Endring av Semska-Stødi naturreservat innebærer at ferdselsrestriksjonen i området oppheves. Se mer om dette i vedlegg nr 2 kap 4.

Sak 07/13 Forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Til sammenlikning med dagens situasjon vil forslaget om en stor nasjonalpark innebære at opptil 5 verneforskrifter reduseres til én. Ny forskrift bygges opp etter mal fra Direktoratet for naturforvaltning. Det er § 3 som er den som får størst betydning i og med at dette er de faktiske vernebestemmelsene. Vi ber dere om å lese hele forslaget med kommentarer i vedlegg 2 kap 4. I det store bildet er det relativt få forskjeller fra eksisterende forskrifter, selv om formuleringene er noe endret. Formålsparagrafen er forsøkt spesifisert og tydeliggjort. Her gjengis hovedpunkter som medfører endringer i den ene eller andre retning i forskriftens § 3:

Landskapet (§ 3 pkt 1)

I dette punktet videreføres en viss mulighet for reindriftsnæringa og landbruket til å kunne utøve sin næring. Dette gjelder for eksempel midlertidige gjerder som kan settes opp uten søknad og mulighet for å få tillatelse til å sette opp anlegg i forbindelse med reindrift.

Når det gjelder foreningshytter åpner eksisterende forskrift for at det kan gis tillatelse til anlegg og utvidelse av slike. Ny mal for nasjonalparker åpner derimot ikke for slike foreningshytter. I løpet av de vel 20 årene parken har bestått er det etablert et sammenhengende hyttenett i tråd med soneinndelingen av parken i forvaltningsplanen. Vi ber arbeidsutvalget ta stilling til dette med foreningshytter og om det bør åpnes for slike i

---

forskriften eller ikke. Foreløpig har Fylkesmannen utarbeidet et forskriftsforslag der dette ikke er tatt med. Vedlikehold vil fortsatt kunne skje, og det er også foreslått å åpne for at det kan gis tillatelse til mindre utvidelser av bygninger eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo.

Plantelivet (§ 3 pkt 2)

Skjøtsel av innmark på Jarbruffjell, Bredek, Granneset og Stormdalen er tatt inne som et eget punkt i forskrift. Dette er videreføring fra Gåsvatnan landskapsvernområde hvor Jarbruffjell var omtalt. Skjøtsel på de andre stedene er gjennomført som skjøtselsaktivitet. Forskjellen er at skjøtsel etter skjøtselsparagrafen er noe forvaltningsmyndigheten kan gjøre for å ivareta verneverdier. Dersom skjøtsel plasseres i pkt 2 vil det medføre at grunneier kan gjennomføre skjøtsel uavhengig av forvaltningsmyndigheten.

Videre foreslås det åpnet for skånsomt uttak av lauvtrevirke på privat grunn til eget bruk som en videreføring fra Gåsvatnan landskapsvernområde. Dette er en mildere bestemmelse enn tidligere i nasjonalparken og vil da åpne for noe hogst på privat grunn i for eksempel brundalen i Rana og eventuelt i Storlia naturreservat dersom dette også skal inngå i nasjonalparken.

Dyrelivet (§3 pkt 3)

Vi foreslår å videreføre følgende bestemmelse *Direktoratet for naturforvaltning kan, ut fra verneformålet eller behovet for referanseområder der vanlig jakt ikke forekommer, bestemme at dyrelivet i hele eller bestemte soner av verneområdet skal være totalfredet mot slik jakt. Direktoratet for naturforvaltning kan på samme måte unnta enkelte arter fra vanlig jakt.* Bestemmelsen har ikke vært benyttet, men innspill i høringa tyder på at muligheten fortsatt bør være der. Samme bestemmelse er for øvrig tatt inn i Láhku nasjonalpark etter ønske fra berørt kommune.

I henhold til gjeldende mal er bestemmelsen om at skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende regelverk ikke er hindret av forskriften tatt inn. Dette er en presisering av forvaltningspraksis og oppfølging av nasjonal rovviltpolitikk.

Kulturminner (§ 3 pkt 4)

Dette avsnittet er nytt og sørger for å gi kulturminnene et utvidet vern gjennom verneforskriften for nasjonalparken.

Ferdseil (§ 3 pkt 5)

Ikke store endringer. Forskriftsmalen er noe mildere enn gjeldende bestemmelser, blant annet er det nå kun organisert bruk av hest som det må avklares traséer for. Tidligere gjaldt dette all bruk av hest. Bruk av sykkel var tidligere ikke regulert, men må etter dette forslaget gå etter veier eller traséer avklart i forvaltningsplanen.

I pkt 5.1 er inntatt at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv, kulturminner og tamrein. Det er foreslått at tamrein tas med etter innspill fra reindriftsforvaltninga.

Motorferdsel (§ 3 pkt 6)

Bestemmelsene er i stor grad en videreføring. Største endring er at tidsperioden for motorisert frakt til private hytter ikke foreslås videreført.

Forslaget innebærer også en videreføring av at reindriftnas barmarkskjøring og bruk av luftfartøy er søknadspliktig. Det legges opp til en forvaltning der distriktsplan kan legges fram som søknad og at det da kan gis flerårige tillatelser.

Vi mener det forslaget som er utarbeidet har er balansert mellom bruk og vern og samtidig innenfor oppdraget om å revidere forskriftene.

Vi ber også om innspill til eventuelt samisk parallellnavn for nasjonalparken.

Med hilsen

Christian Brun-Jenssen (e.f.)
fagansvarlig

Kjell Eivind Madsen
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

UTKAST

til høringsdokument for
utvidelse av Saltfjellet-Svartisen
nasjonalpark.

Møte i arbeidsutvalget

mai 2013

Forord

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 8. september 1989. Nasjonalparken dekker areal i kommunene Saltdal, Beiarn, Bodø, Meløy, Rødøy og Rana i Nordland. Samtidig med opprettelsen av nasjonalparken ble Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat opprettet. Semska-Stødi naturreservat ble også revidert og opprettholdt. I forbindelse med erstatningssakene etter vern ble grensene i Storlia naturreservat flyttet, noe som innebar at Storlia naturreservat ble redusert i forhold til det opprinnelige vedtaket. Dette dokumentet tar for seg følgende verneområder tilknyttet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

- Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Saltfjellet landskapsvernområde
- Gåsvatnan landskapsvernområde
- Semska-Stødi naturreservat
- Dypen naturreservat
- Blakkådalen naturreservat
- Fisktjørna naturreservat

Dokumentet må leses i sammenheng med følgende dokumenter:

- Verneplan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner
- Forslag til forvaltningsplan for områdene på Saltfjellet

Fylkesmannen var myndighet etter forskriftene for verneområdene på Saltfjellet fram til etablering av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i 2010.

Siden vernet ble opprettet er også naturvernloven opphevet og erstattet av naturmangfoldloven. Dette skjedde i 2009. Dette dokumentet er en revisjon av av eksisterende vern i området. Det har først og fremst vært et ønske om å oppdatere verneforskriftene i henhold til nytt lovverk. Etter innspill i høringa er det foreslått en vesentlig forenkling av verneområdene på Saltfjellet-Svartisen ved å gjøre det meste av områdene til nasjonalpark og dermed få en ens forskrift for hele området. Dette vil forenkle forvaltningen og brukernes mulighet til å sette seg inn i gjeldende bestemmelser.

En annet vesentlig endring som er foreslått er å flytte vernegrensen bort fra jernbane og E6 over Saltfjellet. Inntil nå har vernet omfattet også arealene som jernbanen og E6 beslaglegger. Dette har betydd noe ekstra saksbehandling for alle tilfeller av tiltak som har vært nødvendig for å opprettholde jernbane og E6. Med den løsningen som foreslås nå vil det være et areal som ikke er underlagt vern nærmest jernbanen og vei slik at nødvendig vedlikehold og opprusting kan skje uten saksbehandling i forhold til verneområdene.

Lokal og sentral høring foregår i samme tidsrom og forslaget til vern er på høring fra **dd.mm.åå til dd.mm.åå. Det er avtalt egne høringsfrister for kommunene.**

Medvirkning

Fylkesmannen har tilstrebet god medvirkning og arbeider derfor etter omtrent samme regler som for kommunale planer etter plan- og bygningsloven i dette planarbeidet. Videre er reglene i naturmangfoldlovens § 34 og 41-43 og rundskriv T-3/99 *Naturvernloven*. *Saksbehandling etter naturvernloven* lagt til grunn.

Det er avholdt egne oppstartsmøter med kommunene, folkemøter i de berørte kommunene i forbindelse med høringene og enkeltmøter med berørte grupper.

Fylkesmannen har også fulgt konsultasjonsordningen med Sametinget, jfr *Avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* av 31.01.2007. Det har vært gjennomført konsultasjoner med Sametinget og på den bakgrunn ble det opprettet et eget arbeidsutvalg for verneplanen. For sammensetting og mandat for arbeidsutvalget se vedlegg 11 og 12.

Arbeidsutvalget har hatt 2 møter i 2013, Det vil ellers avholdes de møter som er nødvendig ut fra saksbehandlingen eller etter ønske fra involverte.

Høringsdokumentet

Dokumentet er delt i 3 deler.

Del A inneholder beskrivelse av arbeidet med revisjon og en kort gjennomgang av hovedgrepene i revisjon og konsekvenser

Del B inneholder forslag til oppdatert forskrift og avgrensning

Del C inneholder kart og andre vedlegg

Tilbakemelding og frist

Alle som er berørt eller har meninger om planforslaget er velkomne til å uttale seg. Fylkesmannen oppfordrer alle til å bruke muligheten til å komme med innspill enten man er enig eller uenig i forslaget. Vi ønsker spesielt tilbakemeldinger på forslag til avgrensning og forskriftene. Det er viktig å begrunne innspillene. I forbindelse med høringen skal det holdes åpne lokale informasjonsmøter, i tillegg til egne møter med kommunene. Møter vil bli annonsert i lokalavisene (Avisa Nordland, MeløyAvisa og Rana Blad) og på Fylkesmannens hjemmesider på internett www.fmno.no

Høringsuttalelser sendes til:

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Eller pr e-post til

postmottak@fmno.no med kopi til fmnokma@fmno.no og fmnoobj@fylkesmannen.no

Frist for å gi uttalelse til høringen et dd.mm.åååå

Verneplanen forventes behandlet av Regjeringen i 20??

Innholdsfortegnelse

Innledning og arbeidsform	5
1 Innledning.....	6
1.1 Bakgrunn for arbeid med utvidelse i Rana og Rødøy	6
1.1 Bakgrunn for arbeid revisjon av eksisterende vern.....	6
1.2 Om planområdet	6
1.3 Lovgrunnlaget for planarbeidet.....	7
1.4 Mål for planarbeidet	8
1.5 Arbeidsform.....	11
2 Beskrivelse av planområdet for vern – verneverdier og brukerinteresser	12
2.1 Miljøverdier	12
2.2 Brukerinteresser og eksisterende inngrep	17
DEL B	21
Forslag til vern	21
3 Forslag til vern – tilrådning fra Fylkesmannen	22
3.1 Valg av verneform	22
3.2 Forslag til avgrensning med begrunnelse.....	24
3.3 Navnsetting	33
4 Forslag til forskrift med kommentar	34
4.1 Forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde	34
4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag	37
5 Kommentarer til forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde	38
5.1 Kommentarer til forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde	38
5.2 kommentar til arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde	43
6 Forvaltning og oppsyn	44
6.1 Forvaltning og oppsyn	44
6.2 Ressursbehov i forvaltningsfasen.....	44
6.4 Nærmere undersøkelser	44
6.5 Overvåkning og bevaringsmål	44
7 Litteratur.....	44
VEDLEGG	47

DEL A

Innledning og arbeidsform

UTKAST

1 Innledning

Det er to ganger sendt oppstartsmelding for arbeidet. I 2008 sendt Fylkesmannen oppstartsmelding for utvidelse av nasjonalparken i Rødøy og Rana kommuner. I 2012 ble det sendt ut ny oppstartsmelding. Denne er et samarbeid mellom Fylkesmannen og Midtre Nordland nasjonalparkstyre og omfatter både utvidelsesområdet fra 2008, revisjon av verneform og verneforskrift av eksisterende områder samt forvaltningsplan. For nærmere beskrivelse av oppdrag og bakgrunn for arbeidet vises til disse dokumentene.

1.1 Bakgrunn for arbeid med utvidelse i Rana og Rødøy

I St.meld.nr 37 (2000-2001) *Om Vasskrafta og kraftbalansen* heter det at *Etter at Stortinget har handsama denne meldinga, vil Regjeringa vurdere desse naturområda på nytt med tanke på å sikra dei gjennom bruk av naturvernlova*. Det er dette som har vært utgangspunktet for verneplanarbeidet. Konklusjonen i forhold til utbygging i området var i følge stortingsmeldinga at *Regjeringa meiner at nytten av desse utbyggingane ikkje er stor nok til at ein kan forsvare dei endelege inngrepa som vert gjort i naturen*. Fylkesmannen startet opp verneplanarbeidet i september 2008 etter oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning (DN). Planområdet for verneplanen følger de skrinlagte kraftutbyggingene, Melfjorden og Bjøllåga.

Verneplanarbeidet er gjennomført etter reglene for konsultasjon med Sametinget, jfr avtale mellom Miljøverndepartementet (MD) og Sametinget fra 2007. Med bakgrunn i konsultasjon med Sametinget ble det opprettet et arbeidsutvalg som har bistått Fylkesmannen i arbeidet med verneplanen.

Arbeidsutvalget har hatt XX møter; ved oppstart, for å vurdere innspillene til oppstartsmeldingen og for gjennomgang av forslaget til vern. Som resultat av dette foreligger følgende alternative forslag til avgrensning og til forskrift .... Arbeidsutvalget vil ha et møte til for å vurdere innspillene til dette høringsforslaget før Fylkesmannen sender sin innstilling til DN.

1.1 Bakgrunn for arbeid revisjon av eksisterende vern

Vern har et langsiktig perspektiv. Det gjennomføres derfor tunge prosesser forut for vern for å klarlegge alle sider ved vern. Vern vedtas av Kongen i statsråd og må således også oppheves eller endres av Kongen i statsråd. Vernet på Saltfjellet ble vedtatt i 1989 etter langvarige prosesser. Når områdevernet utredes utvidet

1.2 Om planområdet

NB! Dette kapitlet må oppdateres med tall fra 2013

1.2.1 Administrative og demografiske forhold

Tallene under er hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB) pr 01.01.2009. I tillegg er kommunenes og fylkeskommunens hjemmesider brukt.

1.2.2 Nordland Fylke

Nordland fylke består av 44 kommuner med et samlet landareal (inklusive ferskvann) på om lag 38 460 km², noe som tilsvarer om lag 12 % av Norges landareal. Befolkningstettheten er 235 380. Bodø er administrasjonssenteret.

Fylket er svært variert. Den lange kystlinja med fjorder og utallige øyer, holmer og skjær i kontrast til store fjellkjeder og daler preger landskapet i fylket. Det meste av bosettinga er

knytta til strandflata langs kysten, og det meste av bosetting og jordbruk finner vi opp til 300 m over havnivå (m.o.h.). Om lag 64 % av fylkets areal er mer enn 300 m.o.h.

Pr 29. mai 2009 er ca 16,7 %¹ av landarealet i Nordland vernet etter naturvernloven.

1.2.3 Rana kommune

Rana har et samlet landareal inklusive ferskvann på om lag 4461 km² og 25 281 innbyggere. Kommunen grenser mot Saltdal, Beiarn og Meløy i nord, Rødøy, Lurøy og Nesna i vest, Hemnes og Leirfjord i sør og Sverige i øst. I dag er 30,6 % av kommunens landareal vernet etter naturvernloven. Dersom denne verneplanen blir vedtatt vil YY % av kommunens landareal være vernet etter naturvernloven. Kommunen har imidlertid også 3 områder som er foreslått vernet på Statskog SFs grunn. Disse utgjør 37,7 km², og dersom også denne blir vedtatt slik forslaget ligger vil 31,8 % av kommunens areal være vernet etter naturvernloven.

Næringslivet i kommunen

1.2.4 Rødøy kommune

Rødøy har et samlet landareal inklusive ferskvann på om lag 711 km² og 1292 innbyggere. Kommunen grenser mot Meløy i nord, Lurøy i sør og Rana i øst. I dag er 10,8 % av kommunens landareal vernet etter naturvernloven. Dersom denne verneplanen blir vedtatt slik dette forslaget foreligger vil 20,3 % av kommunens landareal være vernet etter naturvernloven.

Næringslivet i kommunen

1.2.5 Verneplanens ytre grenser

Planen berører areal i kommunene Rødøy og Rana. I oppstartsmeldinga har vi delt planområdet i tre delområder:

Østre: Blakkådalen (omkring 18 km²) og elvestrengene i Bjøllådalen og Tespdalen

Midtre: Austerdalen og Glomdalen (omkring 32 km²)

Vestre: Storvatn-området, samt nordsida av Melfjorden med Stelåvatnan og elvene Nattmoråga, Ytre og Indre Stelåga og ned til Melfjorden (omkring 70 km²).

Østre og midtre delområde ligger i Rana kommune, vestre delområde tilhører Rødøy kommune.

Kommune	Landareal	Vernet landareal per 01.01.09		Vernet landareal ved vedtak av dette verneforslaget	
		Areal	Andel	Areal	Andel
Rana	4461 km ²	1367 km ²	30,6 %	1419 km ²	31,8 %
Rødøy	711 km ²	77 km ²	10,8 %	144 km ²	20,3 %

1.3 Lovgrunnlaget for planarbeidet

Naturmangfoldloven kap V omhandler områdevern. Kapitlet avløste naturvernloven av 1970. Nml. § 33 oppstiller nasjonale mål for og med områdevern. Kort sagt er målet med

¹ Dette tallet avviker fra SSB sine tall da tallet er oppdatert i forhold til vedtak om opprettelse av Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde tatt med, disse ble opprettet ved kgl.res. 29.05.09.

områdevern er å sikre viktige naturverdier. Ved vedtak om vern vil det fastsettes en forskrift. Denne forskriften gjelder for et gitt areal som avgrenses på et kart. Forskriften skal hindre aktivitet/tiltak som skader eller kan skade verneverdiene. Aktivitet som ikke kan påvirke verdiene negativt, skal ikke reguleres. Vernet tar ikke eiendomsretten fra grunneierne, men vil som regel begrense råderetten gjennom forskriften. Hjemlene for områdevern ligger i naturmangfoldlovens² kapittel V. Etter loven kan det opprettes nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservater, biotopvernområder og marine verneområder. I kapittel 3.2 gis det en nærmere beskrivelse av de verneformene som er aktuelle i denne saken. § 41 i loven gir saksbehandlingsreglene for opprettelse av verneområder.

Verneplanprosesser er utarbeiding av forskrift og utredningsinstruksen vedtatt ved kgl. Res. 18. februar 2000 og revidert ved kgl. Res. 24. juni 2005. I tillegg gjelder forskrift om konsekvensutredninger. Formålet med konsekvensutredninger er å klargjøre virkninger av tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn. Konsekvensutredningen skal sikre at disse virkningene blir tatt i betraktning under planleggingen av tiltaket og når det skal tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår tiltaket skal gjennomføres. Krav om konsekvensutredning er hjemlet i plan- og bygningslovens kapittel VII-a. En nærmere spesifisering om hvilke tiltak som krever konsekvensutredning er gitt i forskrift om konsekvensutredninger³ av 30.06.2009. Utredningen av utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark utløser ikke krav om konsekvensutredning. Det er likevel gjort kartlegginger i området for å klarlegge verneverdiene i området.

1.4 Mål for planarbeidet

1.4.1 Stortingsmelding 37 (2000-2001)

St. meld nr 37 (2000-2001) legger ikke store føringer for arbeid med utredning av vern utover følgende avsnitt:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Storlia naturreservat vart skipa ved kgl. res. av 08.09.1989. Sjølv om kraftutbyggingsplanane den gongen vart monaleg redusert av omsyn til miljøinteressene, vart fortsatt enkelte viktige naturområde haldne utanfor verneområda i Saltfjell/Svartisen. Desse naturområda har fått auka verdi utover på 90-talet fordi slike område generelt har vorte mindre etter ymse inngrep. Stortinget har dei seinare åra ved ulike høve lagt auka vekt på å hindra meir tap av urørt natur som er viktig for miljøet. Dette framstår i dag som ein sentral politisk målsetting. Etter at Stortinget har handsama denne meldinga, vil Regjeringa vurdere desse naturområda på nytt med tanke på å sikra dei gjennom bruk av naturvernlova.

I 2004 ble suppleringsplan for vassdrag vedtatt, jf st.prp.nr 75 (2003-2004) *Supplering av Verneplan for vassdrag*. Vassdragsvern vedtas av Stortinget i plenum og er en bindende instruks for regjeringen. Vassdragsvernet er forankret i vannressurslovens kap.5

---

² Naturmangfoldloven trådte i kraft 01.07.2009 og erstattet da naturvernloven. Denne verneplanen ble startet opp etter gammelt lovverk og det forekommer derfor henvisninger til begge lovene. Når det gjelder områdevern på land og saksbehandlingsregler er det ikke gjort store endringer i lovverket i forhold til tidligere naturvernlov

³ Denne forskriften erstattet forskrift av 01.04.2005 om konsekvensutredninger. Bakgrunnen for vedtak av ny forskrift var vedtak av ny plan- og bygningslov. Det er ikke gjort endringer i kriteriene for konsekvensutredninger for verneområder etter naturmangfoldloven i forhold til tidligere forskrift, som fortsatt gjaldt ved oppstart av denne verneplanen. I henhold til forskriftens § 2 punkt h) skal planer for nasjonalparker og andre verneområder større enn 500 km², eller større enn 250 km² dersom planene fører til en vesentlig endring i dagens bruk for primærnæringene eller reiseliv i lokalsamfunnet konsekvensutredes.

som inneholder bestemmelser for vassdrag som er vernet. I supplering av verneplan for vassdrag ble elvene Tespa, Bjøllåga, Glomåga, Storelva, Indre Stelåga, Ytre Stelåga og Nattmoråga vurdert i forhold til vassdragsvern. Om Tespa og Bjøllåga heter det at elvene *anbefales vernet etter naturvernloven gjennom justering av grensene for Saltfjellet nasjonalpark*. Glomåga ble gjennom suppleringen vernet som verna vassdrag. Storelva i Melfjorden ble ikke vernet gjennom denne suppleringen. Elvene utover Melfjorden, Nattmoråga, Indre- og Stelåga, ble ikke vernet. I NVEs vurdering heter det at *Statkrafts konsesjon for Melfjordutbyggingen er ikke lenger aktuell for gjennomføring. NVE legger vekt på dette forholdet men anser ikke dette som et forhold som tilsier at vassdragene må tas med i verneplanen. Styringsgruppen har vurdert vassdragene individuelt på grunnlag av at vassdragene er ulike både når det gjelder verneverdier og størrelse, og NVE er enig i framgangsmåten. Styringsgruppen har ikke foreslått vern av vassdragene med begrunnelse at det er små vassdrag med begrenset verdi ut fra en helhetsvurdering. NVE er klar over at Nattmoråga utpeker seg landskapsmessig med et dramatisk fossefall ned mot fjorden, men slutter seg til styringsgruppens vurdering og anbefaler ikke vern av vassdragene.*

Stortingsmelding nr. 62 (1991-92) *Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge* (heretter kalt Nasjonalparkplanen) er utgangspunktet for de store verneplanene siden begynnelsen av 90-tallet. I denne meldingen er det klart uttrykt at vern skal sikre variasjonsbredden i norsk natur. I tillegg skal følgende momenter vektlegges:

- behovet for vern av større, sammenhengende urørte eller delvis urørte naturområder
- ønsket om sikring av områder med landskapsmessige verneverdier/storslagenhet
- ta vare på spesielle biotoper
- vern av planter og dyr
- sikre verdifull vassdragsnatur
- sikre verdifulle marine områder
- hensynet til friluftslivet
- hensynet til kulturminner

I den nye naturmangfoldloven angir § 33 mål for områdevern:

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

- a) *variasjonsbredden av naturtyper og landskap,*
- b) *arter og genetisk mangfold,*
- c) *truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter,*
- d) *større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv,*
- e) *områder med særskilte naturhistoriske verdier,*
- f) *natur preget av menneskers bruk gjennom tidene (kulturlandskap) eller som også har kulturhistoriske verdier, og tilrettelegging for bruk som bidrar til å opprettholde naturverdiene,*
- g) *økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt, eller*
- h) *referanseområder for å følge utviklingen i naturen.*

Når det etter en annen lov treffes vedtak om å beskytte naturen i et område, bør det legges vekt på målene i første ledd. Inngår slike vedtak etter annen lov i en plan som omfatter områder beskyttet ved vedtak etter denne loven, kan Kongen gi regler for å sikre at beskyttelsen etter de forskjellige lovene samordnes i forhold til målet med planen

Fylkesmannen har tatt utgangspunkt i ovenfor nevnte momenter ved vurderingen av verneplanen.

1.4.2 Planområdet

Planområdet ligger inntil Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og grenser også til Storlia naturreservat, Blakkådalen naturreservat og Fisktjørna naturreservat. Det er naturlig å se disse verneområdene i sammenheng og i vurderingen av utvidelse av nasjonalparken er det en del av vurderingen i hvilken grad vernet styrker de allerede etablerte verneområdene og hvor godt de etablerte verneområdene har dekket opp ulike naturtyper/naturkvaliteter.

Når det gjelder de eksisterende verneområdene i tilknytning til denne verneplanen gjengis formålet med de ulike verneområdene nedenfor⁴.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble opprettet ved kgl.res. 8. september 1989 nr. 893. Formålet med vernet er:

- *å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.*
- *i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.*
- *å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.*

Formålet med fredningen av Storlia naturreservat er *å sikre en naturlig utvikling av plante- og dyrelivet i et spesielt skog- og fjellområde i Dunderlandsdalen. Det legges særlig vekt på at området utgjør en nordlig utløper av den vest-europeiske granskogen, har stor plantegeografisk og skogøkologisk verdi, har ei særlig rik skogsli med høystaudebjørkeskog og har viktige funksjoner for fugle- og dyrelivet i regionen. I tillegg bidrar naturreservatet sammen med Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder til å bevare et stort, sammenhengende område med viktige nasjonale naturverdier og samiske og andre kulturminner.*

Formålet med vernet av Blakkådalen naturreservat er *å bevare et spesielt barskogområde med to granforekomster som er blant de nordligste i Europa, samt furuskog av ekte urskogkarakter*

Formålet med vernet av Fisktjørna naturreservat er *å bevare et urskogområde med grov kalkgranskog, usedvanlig rik flora og en rekke karstforekomster.*

Som nevnt er planområdet delt i tre delområder og nedenfor beskrives bruks- og verneverdier i de ulike områdene. For ytterligere utdypninger av interessene i området vises til de ulike kartleggingsrapportene, litteraturlista, samt dokumenter i forbindelse med verneplanen og pågående revisjon av verneområdene samt nasjonalparkstyrets revisjon av forvaltningsplanen. For å vurdere vernebehov og viktighet av ulike naturtyper har Fylkesmannen blant annet lagt vekt på NINA Fagrapport 54 *Evaluering av skogvernet i Norge* (Fremstad et al. 2002), NINA rapport 367 *Boreale lauvskoger i Norge. Naturverdier og udekket vernebehov* (Bendiksen et al 2008) og NINA rapport 436 *Tilpassninger til klimaendringer i Nord-Norge og Svalbard.*

---

⁴ I 2012 startet revisjon av eksisterende vern i Saltfjellet-Svartisen. Dette påvirker utformingen av de enkelte verneforskriftene og vernebestemmelsene. Dette sendes på høring samtidig med denne verneplanen. Eksisterende verneformål gjengis likevel her.

Vurdering av vernebehovet og terrestriske økosystemers evne til å binde karbon (Nybø et al. 2009).

Planområdet er variert med rike fjordlier i Melfjorden, store karstområder i Glomdalen, nydanna bremiljøer rundt Austerdalsvatnet og høgfjellsområder rundt Svartisen. Da planområdet omfatter de tidligere planene for kraftutbygging sier det seg selv at det er et betydelig innslag av vassdragsnatur i områdene, Glomdalsåga med sideelver er også et verna vassdrag.

1.5 Arbeidsform

Fylkesmannen har ledet arbeidet med verneplanen. Planarbeidet har blitt gjennomført etter samme regler som kommunale planer etter plan- og bygningsloven. DN håndbok 17 er førende for Fylkesmannens arbeid med vern. Saksbehandlingen skal være i tråd med naturmangfoldlovens § 41 (og tidligere naturvernlovens § 18) og rundskriv T-3/99 *Naturvernloven. Saksbehandling etter naturvernloven* samt avtale mellom MD og Sametinget om retningslinjer for verneplanarbeid i samiske områder.

1.5.1 Hva har skjedd så langt

Arbeidet med verneplanen startet formelt i september 2008 da det ble meldt oppstart. I forkant var det avholdt egne oppstartsmøter med kommunene i 2007. Det ble avholdt åpne folkemøter i de berørte kommunene i høringsperioden.

I kommuneplanene har områdene vært lagt ut som landbruks-, natur og friluftsområder (LNF-områder).

Fylkesmannen har fulgt konsultasjonsordningen med Sametinget, jfr *Avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* av 31.01.2007. Det har vært gjennomført konsultasjoner med Sametinget og på den bakgrunn ble det opprettet et eget arbeidsutvalg som skulle bistå Fylkesmannen i verneplanarbeidet. Sammensetning og mandat for arbeidsutvalget ble utarbeidet i konsultasjon med Sametinget. I 2012 ble arbeidsutvalget utvidet etter ny konsultasjon med Sametinget som følge av at arbeidet da også skulle omfatte revisjon av eksisterende vern, se vedlegg 11 og 12

I utgangspunktet ønsket Fylkesmannen et bredere sammensatt arbeidsutvalg, men dette ble frafalt i konsultasjonen. Dette har ført til kritikk fra både kommunene, frivillige organisasjoner og private aktører. Fylkesmannen har prøvd å imøtekomme denne kritikken gjennom å invitere organisasjonene til møter i arbeidsutvalget og møter med enkeltparter der det har vært ønsket. Fylkesmannen har også informert om verneplanarbeidet i de fora der det har vært naturlig. Fylkesmannen har informert om verneplanen i "regionalt verneplanutvalg"⁵ og på medlemsmøte i Forum for Natur og Friluftsliv (FNF).

Arbeidsutvalget hadde første konstituerende møte på Mo 15. oktober 2008. Etter at Fylkesmannen hadde fått inn alle høringsuttalelser på oppstartsmeldinga og avholdt folkemøter hadde arbeidsutvalget møte på Mo den 18. november 2009. Her ble kartleggingene av området og innspillene til verneplanen gjennomgått. På dette møtet deltok

---

⁵ Regionalt verneplanutvalg er opprettet av Fylkesmannen for å informere regionale myndigheter og organisasjoner om verneplanarbeid i Nordland

også Forum for Natur- og Friluftsliv (FNF) på siste del av møtet og presenterte de frivillige organisasjonenes innspill og synspunkter på verneplanen.

Ellers har Fylkesmannen hatt møter med grunneiere og utbyggingsinteresser tilknyttet Bjøllåga, Tespa, Austerdalsvatnet og elvene langs Melfjordens nordside. Det er også avholdt telefonmøte med ordfører i Rana, leder av Rana utviklingselskap og MiljøEnergi Nordland om turismesatsninga og kraftutbygging i Austerdalsvatnet.

I 2012 startet Fylkesmannen prosessen opp igjen. Denne gangen som en utvidet prosess hvor også revisjon av verneområdene og vernebestemmelsene på Saltfjellet-Svartisen inngår. Prosessen er samordnet med Midtre Nordland Nasjonalparkstyres utarbeidelse av forvaltningsplan. Videre ble Sametinget kontaktet for konsultasjon. Det ble avholdt møter med de berørte kommunene og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre. Det ble også avholdt møte med arbeidsutvalget. Etter dette ble konsultasjonen med Sametinget avsluttet. Som følge av det ble arbeidsutvalget utvidet. Oppstart ble så meldt. Det ble avholdt folkemøter.

Det utvidede arbeidsutvalget hadde første møte i februar 2013 etter høringsfristen var ute. Fylkesmannen har også hatt møte med Bodø og Omegns turistforening etter ønske fra foreningen. Det har også vært avholdt møte med grunneierne i Storlia naturreservat 22. mai 2013.

Fylkesmannen har på bakgrunn av innspillene til oppstartsmeldingen, rapportene fra kartleggingene av området og arbeidsutvalgets tilbakemeldinger og diskusjoner utarbeidet verneforslaget som nå er på høring.

1.5.2 Saksgangen videre

Etter at høringa av verneforslaget er avsluttet vil Fylkesmannen oppsummere den lokale høringa. Vi vil også ha et avsluttende møte med arbeidsutvalget og de berørte kommunene. Kommunene er gitt egen høringsfrist for å få mulighet til å ta med og vurdere innspill fra organisasjoner og privatpersoner i sin behandling i kommunestyrene. Verneplanen med Fylkesmannens oppsummering blir så sendt DN som forestår oppsummeringen av sentral høring og sender sin anbefaling til MD. Et eventuelt vedtak fattes av kongen i statsråd.

2 Beskrivelse av planområdet for vern – verneverdier og brukerinteresser

Planavgrensningen er vist i plankartet del C.

2.1 Miljøverdier

Det er gjort kartlegginger i områdene i forbindelse med verneplanen, på temaene friluftsliv, kulturminner, kvartærgeologi, grotter og karst, landskap og naturtyper. I tillegg finnes det en del spredt materiale fra tidligere kartlegginger, blant annet i forbindelse med vassdragsvern. Mye av dette er vurdert av kartleggerne, men Fylkesmannen har også oppsøkt primærkildene der det har vært nødvendig. Nedenfor følger en gjennomgang av miljøverdiene i de ulike delområdene i verneplanen. Alle rapporter kan fås ved henvendelse til Fylkesmannen eller lastes ned fra våre nettsider www.fylkesmannen.no

2.1.1 Østre delområde - Blakkådalen og elvestrengene i Tespa og Bjøllåga

Verneverdiene i **Tespa og Bjøllåga** er store og det vesentlige av nedbørfeltene er derfor vernet gjennom naturvernloven som Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Storlia naturreservat. Det er kun selve vannstrengen på de nederste kilometerne av vassdraget som ikke ligger innenfor vern etter naturvernloven. I St.prp. nr. 75 (2003-2004) *Supplering av verneplan for vassdrag* ble også de nederste delene av vassdragene anbefalt vernet etter justering av grensen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Det er ikke tyngre tekniske inngrep i vassdragene og vassstrengene er lite påvirket av menneskelig aktivitet både i Tespa og Bjøllåga. I de delene av vassdraget som ikke allerede er vernet er verneverdiene er knyttet til trange gjel og flere store fosser, blant annet Tespfossen. Det er også registrert viktige vilt-lokaliteter i nedre deler av både Tespa og Bjøllåga (Ecofact 2013).

De to dalgangene er større intakte økosystemer og har stor økologisk verdi. Områdene har stort biologisk mangfold, og det er registrert flere rødlistede arter i området, for eksempel kongeørn, jaktfalk og svartonekjuke. Området har også mange kulturminner. Landskapsmessig tilhører begge dalene landskapsrom som gis høy regional verdi

Blakkådalen ligger som en kile inneklemt mellom Blakkådalen naturreservat og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Blakkådalen naturreservat er et barskogsreservat med delvis ekte urskog med vitenskaplig interesse. Dalføret hører arronderingsmessig sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, men ble holdt utenfor vernet på grunn av overføring av vann fra Blakkåga til Storglomvatnet i Meløy. Se mer om dette i kap 2.2.1 Østre delområde – Blakkådalen og elvestrengene i Tespa og Bjøllåga. Deler av området er dermed definert som berørt av tyngre tekniske inngrep og faller utenfor INON-definisjonen⁶.

Verneverdiene i Blakkådalen er blant annet knyttet til skogen i dalen. Arealene videre nordover fra Blakkådalen naturreservat kan være interessante i et perspektiv der grana er på ekspansjon nordover og klimaendringene kan bidra til å øke ekspansjonshastigheten. Blakkådalen er vurdert i forhold til utvidet skogvern i 2005, men på tross av noen arealer med sjeldne vegetasjonstyper og innslag av krevende aret var vurderingen at området kun på små areal oppfyller mangler i forhold til dagens skogvern. I den vurderingen lå også at det var usikkerhet omkring vernebehovet for kalkrike nordboreale bjørkeskoger med hensyn på mangelinndekning. Som det framgår av Nybø et al. (2009) bør denne typen skog prioriteres høyt i ytterligere vern. Blakkådalen vil være en viktig referanseområde for å følge klimaendringenes påvirkning på utviklingen i naturen, spesielt med tanke på endringer i treslagssammensetting og økt skoggrense.

I landskapskartlegginga har området gitt verdi B, dvs. *inntrykkssterke landskap med god variasjonsrikdom*. Blakkådalen er en v-da. Nedre del har preg av å være et sammenhengende juv, mens øvre del går over i en vid høg fjelldal omgitt av storforma og avrunda fjellmassiv.

Det er registrert rødlistede⁷ arter, blant annet kongeørn, enkelte karplanter og sopp i dalføret. Ellers er Blakkådalen et viktig område for friluftslivet og turer på tvers av nasjonalparken.

⁶ INON er forkortelse for Inngrepsfrie Naturområder i Norge. Det er gitt et sett av inngrep som defineres som tyngre tekniske inngrep. Avstanden fra nærmeste slike inngrep definerer inngrepsstatus i et område. INON-områdene er delt i tre delområder 1-3 km, 3-5 km og mer enn 5 km fra nærmeste tyngre tekniske inngrep. Du kan lese mer om INON på Direktoratet for Naturforvaltning sine hjemmesider www.dirnat.no

⁷ Norsk Rødliste er en oversikt over arter som vurderes å ha begrenset levedyktighet i Norge over tid. Lista utarbeides under ledelse av Artsdatabanken, siste revisjon skjedde i 2010, som legger den internasjonale naturvernorganisasjonens (IUCN) kriterier til grunn for arbeidet. Til sammen har tilstanden for vel 18 500 arter blitt vurdert. Av disse er 3886 arter nå rødlistet, hvorav 1988 er vurdert å være truet. Artene på rødliste klassifiseres i seks forskjellige kategorier: datamangel (DD), nær truet (NT), sårbar (VU), sterkt truet (CR) og lokalt utryddet (RE). Mer om rødlista finner du på www.artsdatabanken.no

Forvaltningsmessig og i forhold til å sikre sammenhengende områder er det et poeng å få fylt igjen et "arronderingsmessig hull" i verneområdene rundt Saltfjellet-Svartisen. Det vil bidra til at nasjonalparken med omkringliggende verneområder i større grad fyller formålet om å bevare et sammenhengende naturområde.

Blakkådalen er også avgrenset som et kulturmiljø av stor verdi knyttet til kunnskap og opplevelse. Bruksverdien er vurdert til middels.

I forhold til momentene som St. meld nr 62 (1991-1992) sier skal vektlegges i arbeidet med å sikre variasjonsbredden i norsk natur vil vern av det østre delområdet bidra til å styrke vernet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark på alle delpunktene med unntak av verdifulle marine områder. Vern av Tespa og Bjøllåga vil særlig utfylle vernet i forhold til verdifull vassdragsnatur og uberørte områder. Vern av Tespa og Bjøllåga vil sikre områdene mot utbygging og således sikre de store naturområdene innover mot Saltfjellet-Svartisen.

Hele det østre delområdet vil altså bidra med verdifulle biotoper, landskap, viktige områder for friluftslivet og kulturminner som vil styrke verneformålet.

2.1.2 Det midtre delområdet – Glomdalen og Austerdalsvatnet

Austerdalsvatnet og områdene rundt er meget spesielle i forhold til nylig tilbaketrekking av isbreen og dannelsen av landskap og naturtyper i den sammenheng.

Verneverdiene i området er knyttet til landskap, området er gitt nasjonal verdi i landskapskartlegginga. Dette er ærlig knyttet til inntryksstyrke, noe som knyttes både til kontrastene i landskapet, men også til "istidsmiljøet" som kan gi et bilde av hvordan mange steder i landet kunne sett ut i avsmeltingsperioden etter siste istid. Videre er det påvist store verneverdier tilknyttet avsetningene i vestenden både i forhold til naturtyper (A-verdi) og kvartærgeologi. Sandpyramidene og de prosessene med hensyn på suksessjon og erosjon som pågår gir et unikt innblikk i landskapsdannelse gjennom aktiv graving og masseforflytninger og vegetasjon i tidlig suksessjonsfase. Langs sørsida av vannet er breens skuring og vegetasjon i tidlig suksessjonsfase viktige verneverdier. Området har også stor friluftsmessig betydning.

Vern av området rundt Austerdalsvatnet vil styrke vernet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark gjennom å sikre et særegent og vakkert landskap med viktige bremiljøer i utkanten av Svartisen. Området har også spesielle biotoper som særlig er knyttet til nylig tilbaketrekking av Austerdalsisen. Området har altså betydelige verneverdier som naturhistorisk dokument og som referanseområde for å følge utviklingen i naturen med tanke på tidlige suksessjoner etter istider og breavsmeltning samt klimaperspektiv.

Området er imidlertid påvirket av tekniske inngrep. Tappetunellen som er etablert har senket vannstanden. Det er etablert en ny «naturtilstand».

Glomdalen ligger i et nord-sørgående belte med kalkspatmarmor. I området finner vi Nord-Europas høyeste tetthet av grotter og unike karstforekomster⁸, for eksempel det kjente Marmorslottet. Planområdet fyller her området mellom Fisktjørna naturreservat og Saltfjellet-

---

⁸ Karst er de tredimensjonale formene i berggrunnen dannet ved vannets oppløsning av karbonatmineraler som kalkstein og dolomitt. Eksempler på karstformer er grotter, karren, doliner, grikes etc.

Svartisen nasjonalpark. Dalføret er dominert av kalkbjørkeskog⁹. I henhold til Bendiksen et al.(2008) gis fjellbjørkeskog i marmorområdet i Nordland og Troms aller høyeste prioritet for ytterligere vern da dette er unike norske typer med sannsynligvis de høyeste biomangfoldverdiene innenfor fjellbjørkeskog, svært dårlig kunnskapsgrunnlag og svært liten verneområde. Av rødlistede arter som har viktige leveområder i kalkbjørkeskog og som er påvist i Glomdalen nevnes brudespore (NT), ravnerødsdivesopp (NT) og rødskivevokssopp (NT). Videre har Glomdalen og spesielt område rundt Glomdalsvatnet er rikt fugleliv. Kalkbjørkeskog er også vurdert som en naturtype som bør få høy prioritet i økt vern i forhold til at naturtypen kan bli negativt påvirket av de skisserte klimascenariene (Nybo et al. 2009).

Glomdalen-området er svært viktig for friluftslivet. Utvidet vern her vil blant annet sikre hele Marmorlottet og arealene rundt. Glomdalen har bratte sider og elva går gjennom imponerende juv og kløfter. Slammerbekken er et viktig landskapselement i området.

Lenger vest og nord i Glomdalen blir området mer alpint og går etter hvert over i høg fjell og breområder. Tverråga er et imponerende og urørt sidevassdrag. Området har fått høy regional verdi i landskapskartlegginga.

Ved Glomdalsvatnet finner vi Glomdalsgården og flere spor etter bosettinga her. De rike slåtteengene rundt gården er i ferd med å gro igjen, men noe holdes fortsatt åpent ved hjelp av slått rundt gårdsplassen.

Det er også betydelige kulturspor i området som avspeiler både eldre og nyere historie. Kulturmiljøet vurderes, på bakgrunn av foreliggende informasjon, å inneha stor kunnskapsverdi, middels til stor opplevelsesverdi og middels bruksverdi. Samlet er Glomdalen gitt stor verdi som kulturmiljø.

Glomåga ble vedtatt som vernet vassdrag i supplering av verneplan for vassdrag i 2005 (St.prp.nr. 75 (2003-2004)). Vernegrundlaget er oppsummert slik: *Urørthet. Breer, elver og vanns sentrale funksjon i et variert, kontrastrikt og særpreget landskap. Nedbørfeltet strekker seg fra store bredekte områder til lavlandet. Stort naturmangfold knyttet til botanikk, landfauna, vannfauna, karstformer med grotter, elveløp og aktive geologiske prosesser. Vassdraget utfyller et stort villmarksområde, delvis i nasjonalpark. Friluftsliv og reindrift er viktig bruk.*

Glomdalen oppfyller likevel ikke kriteriene for uberørte områder ihht. INON-definisjonen. Dette på grunn av overføring av vann fra Terskalvatnet til Storglomvatnet nord for nasjonalparken. Overføringen medfører redusert vannføring inn i nasjonalparken og elva er derfor regnet som påvirket av tyngre tekniske inngrep. Mer om dette i kap. 2.2.3 Det midtre delområdet – Glomdalen og Austerdalsvatnet. Landskapskartlegginga definerer likevel Glomdalen som et landskapsrom med villmarkspreget, mens området rundt Glomdalsvatnet er definert som et område med ubetydelige naturinngrep (noen hytter og spor etter bosetting). Det meste av Glomdalen og Glomdalsvatnet har fått verdi A2 i landskapskartlegginga, dvs. inntrykssterke landskap med god variasjonsrikdom.

---

⁹ Kalkbjørkeskog vurderes som sårbar av Fremstad & Moen (2001). Kalkbjørkeskog er som oftest meget artsrik, og en rekke arter har sitt tyngdepunkt i denne naturtypen som er karakterisert av høy vekst og en blanding av varmekjære plantearter og næringskrevende fjellplanter. Naturtypen regnes som tilnærmet eksklusivt norsk og er en ansvarsnaturtype for Norge (Bendiksen et al. 2008)

Vern av Glomdalen vil bidra til en betydelig styrking av vernet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark både i forhold til geologi, botanikk, kulturminner og landskap. Det er ingen planer om kraftutbygging i området da vassdraget er et varig verna vassdrag. Vern etter naturmangfoldloven vil styrke vassdragsvernet. Glomdalen har truet natur, intakte økosystemer og særskilte naturhistoriske verdier knyttet til karst og grotter. Ved utvidelse vil også hele marmorslottet inngå i området vernet etter naturmangfoldloven.

2.1.3 Det vestre delområdet – Storvatnområdet, samt nordsida av Melfjorden med Stelåvatnan og elvene Nattmoråga, Indre- og Ytre Stelåga og ned til Melfjorden.

Dette er det største delområdet og omfatter et unikt og inntrykkssterkt landskap fra fjord til høgfjell og bre. Det er kun i Nordfjorden at Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark går ned til fjorden og et vern av Melfjordens nordside vil øke andelen fjordlandskap i verneområdet. Verneverdiene knyttes særlig til landskap, geologi og langs fjorden også til biologisk mangfold, både botanikk og ornitologi.

Landskapet rundt Storvatnet er storslått, men landskapsinntrykket er påvirket av store inngrep i nærheten av vannet, overføringslinja (se 2.2.4 Det vestre delområdet – Storvatnområdet, samt nordsida av Melfjorden med Stelåvatnan og elvene Nattmoråga, Indre- og Ytre Stelåga og ned til Melfjorden.) og Melfjordveien. Det er også noe hyttebygging i området. Det er en del viktige kulturminner i området som har særlig verdi i forhold til veidesamfunnets historie i disse områdene og i forhold til forståelse av reindriftas utvikling i de vestre deler av Helgeland.

Fra Storvatnet og utover langs Melfjordens nordside er det registrert viktige skoglokaliteter. De største er storvika ut til Ramnskardet og fra Ramnskardet og ut til noe vest for Lemmstein. Arealene er antakelig noe grovt avgrenset. Hovedsakelig domineres området av høgstaudebjørkeskog, men med noe viktige edelløvsogskoglokaliteter spredt langs hele fjordsiden. Viktigste enkeltforekomst av alm er ved Perstellet øst for utløpet av Indre Stelåga der det er flere eksempler på alm med trediameter rundt 40 cm i brysthøyde. Andre viktige treslag i området er gråor, hegg, osp, rogn og selje.

Elvene i Melfjorden har stor opplevelsesverdi, særlig Nattmorågas fall ned i sjøen er imponerende. Indre og Ytre Stelåga går gjennom velutviklede bekkekløfter. Bekkekløfter er en viktig naturtype der fuktelelementet gjør at mange fuktighetskrevede moser og lav vokser på trær og berg. Videre er slike områder egna hekkeplasser for for eksempel jaktfalk, vandrefalk og fjellvåk. Det er også en rekke karplanter som har viktige leveområder i bekkekløfter. Et utvalg bekkekløfter ble undersøkt i Nordland som en del av nasjonal tematisk naturfaglig registrering av spesielle skogtyper (Blindheim et. al 2011), her inngikk Nattmoråga, og indre- og Ytre Stelågene. Bekkekløftene i Melfjorden er likevel dårlig undersøkt da kartleggerne ikke kom til i området grunnet topografien. Bekkekløftene er derfor bare befart fra omkring kote 200 og oppover. Det er derfor bare avgrenset en viktig naturtype knyttet til bekkeløpene, dette er fossesprutsonen ved nedslagsfeltet til den høyeste fossen i Nattmoråga. Generelt konkluderer kartleggingen med at bekkekløftene er ganske store, uten inngrep langs hele vassdragslengden fra fjord til fjell og har i nedre deler et høyt innslag av varmekjære skogutforminger.

Fra fjordsida stiger landet brått opp til Melfjordloftan. Dette er et imponerende skue hvor bergartskiller vises tydelig i store dimensjoner. Det er registrert noen lokaliteter av rasmark i overgangen mellom de ulike loftene, spesielt i indre del på sør og østsiden av Storvatnet. Rasmark er lysåpne områder i bratt terreng der ras medfører stadige forstyrrelser i substratet.

Nybø et al. (2009) vurderer utvidet vernebehov for denne naturtypen til å være moderat i et klimaperspektiv. Rasmarker er særlig viktige for insekter (Ødegaard et. al 2009).

Oppe på loftene er det svært gode beiter for elg og rein. Områdene er stort sett flate og produktive. Det går en 420 kV overføringslinje tvers gjennom området. Dette trekker ned landskapsverdiene og gjør at området ikke kan betegnes som et INON-område, jf DNS definisjon. En slik overføringslinje kan heller ikke bestå innenfor en nasjonalpark og utvidelsen av nasjonalparken kan derfor ikke føres lenger enn til linja.

Vassdragene i området er spesielle og det er kort vei fra bre til sjø. Vassdragene har skjært seg ned i dype kløfter i landskapet. Den rike berggrunnen, fuktigheten fra elva og den sørlige eksponeringa gjør områdene rike i forhold til biologisk mangfold. Vern av området vil øke variasjonsbredden i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark betraktelig og sikre fjord-fjell gradienten i verneområdet.

2.1.4 Samlet vurdering av området

En del av formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare *et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde* samt bidra til å bevare et *sammenhengende naturområde*. Tunge tekniske inngrep som for eksempel vannkraftutbygging, veier og kraftlinjer truer norsk urørt natur. I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark finner vi noen av de største gjenværende områdene i Nordland som kan betegnes om villmarksområder i henhold til INON-definisjonen til DN. I vestre del av nasjonalparken har kraftutbygging medført betydelige reduksjoner i INON-områder de senere tiårene. Blant annet har Glomåga redusert vannføring som følge av overføring av Nedre Terskaldvatnet øverst i Glomåga til Storglomvatnet. Dette medfører at Glomdalen splitter to villmarksområder som ellers ville vært sammenhengende. Også inntakene øverst i Blakkådalen har medført betydelige reduksjoner i INON-områder (se vedlegg 7). Det er et politisk mål å bevare INON-områdene som urørte områder og spesielt å stoppe reduksjonen av villmarkspregede områder. INON-områder er sårbare for inngrep i randområdene og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark vil bidra til å sikre disse randområder mot videre inngrep og således styrke verneformålet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i forhold til å bevare et uberørt fjellområde og et sammenhengende naturområde.

Å innlemme områdene i nasjonalparken eller andre verneområder vil bidra til å styrke målet om å bevare variasjonsbredden av naturtyper og landskap, jf naturmangfoldlovens §33 pkt a) Også lovens § 33 punkt b), d), e), g) og h) vil styrkes ved vern av disse områdene.

2.2 Brukerinteresser og eksisterende inngrep

2.2.1 Østre delområde – Blakkådalen og elvestrengene i Tespa og Bjøllåga

Elvestrengene i Tespa og Bjøllåga ble holdt utenfor vern av Saltfjellet-Svartisen av hensyn til overføring av vann til kraftproduksjon. MiljøEnergi Nordland hadde ved oppstart av denne verneplanen planer for utnyttning av vannet i Bjøllåga i planlagt nytt kraftverk ved Raudfjellforsen. Denne delen av søknaden er nå trukket. Og det foreligger dermed ingen planer om kraftutbygging i disse to vassdragene. De nedre delene av Tespa og Bjøllåga er delvis privat eiendom. Planene for kraftutbygging ville medført at betydelig deler av vannføringa i elvene ble ført ut av vassdraget fra statsgrunn lenger opp i vassdraget og de private grunneierne har vært interessert i å stoppe dette.

De private grunneierne ønsker å beholde de rettigheter de har i forhold til vannressursloven om uttak av vann til hushold og husdyr. Samtidig har det vært nevnt framtidige muligheter for eksempel røyeoppdrett, tapping av flaskevann eller liknende. Vannressursloven blir ikke satt til side av vern, men verneforskriften vil "legge seg oppå" annet lovverk. Dermed vil bortføring av vann være forhindret gjennom verneforskriften dersom området vernes. Konsekvensen for de private grunneierne er at eventuelle framtidige planer om kraftutbygging eller utføring av vann ikke vil la seg gjennomføre.

I Blakkådalen er det reindrifta ved Saltfjellet reinbeitedistrikt som vil bli berørt i forhold til utvidet vern. I dag må man gjennom enten nasjonalparken eller Blakkådalen naturreservat for å nå inn i området og konsekvensene for reindrifta ansees derfor som små. Forvaltningen av området vil være ens med resten av nasjonalparken.

Blakkåga har redusert vannføring. Det er etablert to inntakspunkt, ett i elva fra Bogvatnet og ned i Blakkåga på høyde 627. Det andre er etablert i Blakkåga før samløpet med elva fra Bogvatnet på høyde 633. Det er ikke fastsatt minstevannføring. Det kommer imidlertid relativt store bekker/elver inn i Blakkåga nedstrøms inntakene slik at elva i praksis ikke er helt tørrlagt, men har sterkt redusert vannføring. 30% av Blakkågas nedslagsfelt er overført til Storglomvannet. Overføringen utgjør mellom 35-40 % av den totale vannføringen i Blakkåga.

Det er ellers ikke registrert brukerinteresser som vil bli berørt av utvidet vern i østre delområde.

2.2.3 Det midtre delområdet – Glømdalen og Austerdalsvatnet

Området er av stor betydning for reindrifta i Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. Området sør for Austerdalsvatnet, utenfor planområdet, nyttes aktivt i forbindelse med samling og merking. Forstyrrelser i dette området er negativt for reindrifta. Reinbeitedistriktet har også uttrykt seg negativt til kraftutbygging, vegbygging og turismesatsing i området.

Austerdalsvatnet er permanent senket gjennom etablering av en tappetunnel mot Svartisvatnet. Ved tunellinnslaget ved Austerdalsvatnet er det etablert en betongmur rundt innløpet. Bakgrunnen for etablering av tappetunnelen var fare for store ødeleggelser nedover Svartisdalen og Rødvassdalen. Austerdalsisen lå tidligere tvers over Austerdalsvatnet og demmet da opp den vestre delen slik at vannet drenerte vestover gjennom Austerdalen. Overløpet lå da på om lag kote 270. I denne perioden ble det avsatt store mengder løsmasser i det som i dag er vestenden av Austerdalsvatnet. Etter hvert som Austerdalsisen trakk seg tilbake ble brearmen lettere, noe som førte til at breen fløt opp og vann fosset i store mengder (Hjökullaup) østover ned Svartisdalen og videre ned Rødvassdalen. Overløpet østover lå da på ca kote 214. Etter etablering av tappetunnelen er vannet permanent senket til om lag kote 208.

MiljøEnergi Nordland har planer om kraftutbygging i Austerdalsvatnet. Planen er å utnytte fallet fra Austerdalsvatnet til Svartisvatnet. Det vil da bli etablert en ny tunell, noe som i ifølge utbygger vil bidra til mer stabil vannstand i Austerdalsvatnet da tappetunnelen periodevis kan bli blokkert av is. Samtidig med planleggingen av kraftutbyggingen er det prosjektert et opplevelsessenter/konferansesenter ved Austerdalsvatnet og vei langs Svartisvatnet og videre til Austerdalsvatnet. Rana kommune er positive til planene og går derfor imot vern av Austerdalsvatnet. Det er altså lagt fram planer om både kraftutbygging og tilhørende turistanlegg, men prosjektene er ikke økonomisk beslektet og kraftutbygging er ikke avhengig av utbygging av turistanlegg. Turistanlegget er også tiltenkt en vitenskaplig funksjon som senter for naturfaglig forskning rundt Svartisenområdet. Disse planene er ikke

utdypet ut over at det vil forsøkes å etablere fasiliteter for overnatting og innendørs arbeid i forbindelse med feltundersøkelser.

Det er i dag en turistbedrift ved Svartisvatnet og det fraktes turister i båt innover Svartisvatnet. Turistene går opp til Austerdalsvatnet. Turistnæringa i området ønsker veg og kraftregulering da dette vil bidra til enklere tilgjengelighet til attraksjonen Austerdalsisen. I dag er båtens passasjerkapasitet en begrensning for utvikling av reiselivsproduktet. Med vei innover Svartisvatnet vil dette elimineres. Tidligere hadde området opp mot 20 000 besøkende pr sesong, mens det i sist sesong var falt til omkring 7000 besøkende¹⁰. De private grunneierne som grenser til planområdet går imot vern da de ønsker satsning på turisme og kraftutbygging.

Det er ikke kommet innspill på bruksinteresser i Glomdalen ut over reindriftas innspill i møter. Dette gjelder barmarkskjøring, beiteressurser og bygging av ny bru over Glomåga¹¹.

Ut over dette har Fylkesmannen kjennskap til at det foregår noe slått rundt Glomdalsgården og at det brukes snøskuter til hyttene vinterstid.

Nord for nasjonalparken er Terskalvatnet overført til Storglomvatnet. Denne overføringa skjedde på 50-tallet. Dette medfører redusert vannføring gjennom hele området, og det er derfor ikke registrert som INON-områder. Overføringa medfører at 20 km² av nedbørfeltet er overført nordover. Dette utgjør 9,3 % av Glomågas totale nedbørfelt på 215 km². Vannføringa er dermed redusert med omkring 66 mill m³/år, noe som tilsvarer 10,2 % av Glomågas totale vannføring på 644 mill m³/år.

2.2.4 Det vestre delområdet - Storvatnområdet, samt nordsida av Melfjorden med Stelåvatnan og elvene Nattmøråga, Indre- og Ytre Stelåga og ned til Melfjorden.

Det vestre delområdet ligger i Rødøy kommune og kommunen er her sterkt imot vern da det vil hindre utnytting av kraftpotensialet i Indre- og Ytre Stelåga.

Ved Storvatnet er det noen hytter. Disse er utgangspunkt for jakt og fiske. Jakt og fiske vil ikke bli begrenset av eventuelt vern. Konsekvenser ved vern vil være at det vil ikke bli tillatt bygd flere hytter innenfor vernet område, og utvidelser av eksisterende hytter vil bli begrenset. Vedlikehold vil kunne skje uten søknad til verneområdemyndigheten. Det vises ellers til kommentar til ny forskrift for nærmere utdyping.

Langs Melfjordens nordside er det edellauvskog. Truslene mot edellauvskog er skogbruk og treslagsskifte. Det er plantet noe gran, men dette er forholdsvis små lokaliteter. Av hensyn til edellauvskogen bør likevel disse granplantefeltene fjernes. Det er ikke forhold for intensivt skogbruk i området. Deler av områdene brukes som vedskog. Fylkesmannen er av den oppfatning at skogen i dette området tåler et visst uttak av virke til ved uten at verneverdiene forringes vesentlig. Det drives også noe elgjakt, dette er uproblematisk i forhold til vern.

---

¹⁰ Tallene er ikke kvalitetssikret og framstår som grove anslag. Bedre tall for utviklingen innen reiseliv og ferdsel vil sannsynligvis komme fram gjennom arbeidet med forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen og prosjektet som Midtre Nordland nasjonalparkstyre har initialisert om besøksstrategier til nasjonalparken, hvor kartlegging av dagens bruk inngår som et delprosjekt

¹¹ Dispensasjon til bygging av ny bru ble gitt i vedtak av 21.10.2009

På Ramnskaret er det spor etter bosetting og det går en sti fra sjøen opp til gården og videre opp på Loftene. Det kan være behov for rydding langs stien fra tid til annet.

Ingen av elvene i Melfjorden ble vernet gjennom supplering av verneplan for vassdrag. Rødøy kommune gikk sterkt imot vern og NVE konkluderte med at vassdragene måtte vurderes hver for seg og at de i seg selv var for små for å kvalifisere til vassdragsvern. Nattmoråga er senere gitt unntak for samla plan, men planlegging av utbygging er kun på oppstartsstadiet. Rødøy-Lurøy kraftverk (RLK) vil bygge ut Indre og Ytre Stelåga, men behandlinga av søknaden om fritak fra samla plan er satt på vent inntil spørsmålet om utviding av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er avgjort. Grunneierne i Nattmoråga oppgir at utbygging vil kunne gi 10-12 GWh med en utbyggingskostnad på under 2 kr/KWh, mens RLK oppgir at utbygging av Indre og Ytre Stelåga vil kunne gi om lag 70 GWh med beregnet utbyggingskostnad på i overkant av 2 kr/kWh. Tallene er gitt oss i møter med RLK og grunneierne i Nattmoråga i 2009.

Rødøy kommune ser på Melfjord-område som et utviklingsområde og har ønsker om vegframføring fra Rødøy til Rana via Melfjordbotn. Planene har lang historie, men er ikke med i nasjonal transportplan. Veien vil måtte gå i tunell fra krysning av Nordfjorden til Melfjordbotn. Dersom vernet vedtas som foreslått vil dette ikke få konsekvenser for eventuelt gjennomføring ut over at tunellinnslag må legges utenfor verneområdet.

Andre infrastrukturtiltak er ønsket om utplassering av mobilspeil på Ramnskaret. Fylkesmannen har ikke fått kontakt med Telenor om dette ennå, og det vil måtte avklares i høringen.

Det går en overføringslinje, 420 kV, over Melfjordloftan. Statnett har informert om behov i forhold til ferdsel ved vedlikehold og inspeksjon av linja. Statnett har også informert om at det vil bli satt i gang utredning av ny overføringslinje nord-sør som følge av de mange planene for utbygging av vann- og vindkraft. I slike saker jobber Statnett etter prinsippet om parallellføring for å samle inngrep, og at vern ikke må avskjære denne muligheten.

Reindrifta bruker Melfjordloftan i betydelig grad og bruken av området har vært økende etter siste endring i distriktsgrensene. Det benyttes tohjuls motorsykkel i forbindelse med gjeting på barmark. Barmarkskjøring er problematisk i forhold til vern, og vil bli regulert gjennom forskrift for verneområde. Det vanlige er at det kan gis flerårige dispensasjoner med bakgrunn i godkjent distriktsplan. Ellers er det trekkveier for rein gjennom området og også ned fra Loftene via Ramnskaret og langs fjorden til Melfjorden. Reindrifta har en gjeterhytte i Rødøy kommune på grensen til Rana nord for Evendalen.

Området brukes lite til friluftsliv. Bruken er noe jakt, toppturer og ferdsel inn mot breen. Området er uten tilrettelegging for friluftsliv. Dette er områder som gir mulighet for turer i terreng uten andre brukere og opplevelse av storslått landskap.

DEL B

Forslag til vern

UTKAST

3 Forslag til vern - tilrådning fra Fylkesmannen

Dette kapittelet presenterer forslaget til vern etter naturmangfoldloven og omfatter avgrensning av utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og opprettelse av Melfjorden landskapsvernområde med tilhørende forskrift. For kart se del C vedlegg 1. **Det foreligger også alternative forslag fra arbeidsutvalget.**

3.1 Valg av verneform

Arbeidet er startet opp med hensikt å utvide Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i områdene som opprinnelig ville bli berørt av utbyggingene i Melfjorden og Nord-Rana. Det er verneplanprosessen som avgjør hvilken verneform som velges og Fylkesmannen tok derfor utgangspunkt i at alle de tre verneformene nasjonalpark, landskapsvernområde og naturreservat var aktuelle da det ble meldt oppstart. Det er naturmangfoldlovens § 33 og §§ 35-37 som regulerer verneform og innhold i vernet.

Nasjonalparker (nml § 35) opprettes for å sikre store områder uten tunge inngrep som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap. I utredningsområdet finnes klart særegne økosystemer og landskap, spesielt med tanke på geologi, brepåvirkete områder og landskap. I prosessen er det kommet innspill om et område i Burfjellet i Rana som har klar sammenheng med kalkområdene i Glomdalen, og som har svært store påviste verneverdier. Fylkesmannen har vurdert muligheten for å utvide planområdet i dette området for å fange opp de påviste verdiene i forhold til karst og grotter. Det er imidlertid begrenset mulighet for å gå utover planområdet i en slik verneplanprosess og Fylkesmannen har valgt å kun gjøre en mindre utvidelse her for å sikre at landskapselementet Slammerbekken faller innenfor nasjonalparken. For vurderinger rundt dette vises til grensebeskrivelsen i kap 3.2.3. Sammen med områdene i eksisterende nasjonalpark oppfylles kriteriene for nasjonalpark. Inngrep i form av 420 kV overføringslinje, inntakspunkt og overføring av vann, samt tappetunell er inngrep som er problematisk i forhold til kriteriet «*som er uten tyngre naturinngrep*», dette gjelder spesielt Melfjordloftan, Austerdalsvatnet og Blakkådalen. Fylkesmannen foreslår derfor ikke at alt innenfor utredningsområdet vernes som nasjonalpark. Områdene har også viktige funksjoner for friluftsliv, spesielt Glomdalen, Austerdalsvatnet og Blakkådalen, noe som taler positivt ved vurdering av vern. Det er reindrift i området, og viktige drivingsleier og beiteområder vil bli beskyttet mot tyngre inngrep.

Landskapsvernområder (nml § 36) etableres for å sikre natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart. Denne verneformen gir ikke et vern av vegetasjonen ut over det som kan påvirke landskapsbildet. Spesielt Glomdalen, Austerdalsvatnet og Melfjordens nordside har klare landskapsmessige kvaliteter som kan forsvare etablering av landskapsvern. Fylkesmannen har valgt å foreslå landskapsvern på områdene vest for kraftlinja over Melfjordloftan. Dette er et enestående landskap med stor inntryksstyrke. Her er det både storskala og mindre lokale landskapskomponenter som representerer kvalitetene. Nattmoråga er det mest markerte landskapselementet. Områdene i Melfjorden har også store påviste verdier i forhold til naturtypen edelløvskog, med vekt på alm. Fylkesmannen mener lokalitetenes størrelse og de biologiske verdiene ikke i seg selv forsvaret vern som naturreservat. Landskapskvalitetene i Melfjorden er imidlertid svært store og sammen med viktige naturtypelokaliteter og kulturspor anser Fylkesmannen det som riktig å fremme forslag om vern i dette området.

Områdets verdi er knyttet til de storskala landskapselementene i Melfjorden og opp mot Svartisen. Kraftutbygging i området vil være i strid med verneverdiene i området og påvirke landskap og naturverdier negativt. Vern av dette området som landskapsvernområde vil sikre området mot tyngre inngrep som for eksempel kraftutbygging. Den vedhogst som skjer i liene utover Melfjorden kan vanskelig sies å være negativ for verneverdiene i så beskjedent omfang som det nå har. Fylkesmannen vil derfor foreslå landskapsvern hvor det i forskriften åpnes for vedhogst i henhold til forvaltningsplan.

Naturreservat (nml § 37) etableres for å sikre områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes områder som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få verneverdier som nevnt.

Naturreservat benyttes for vern av bestemte formål som for eksempel skogreservat, myrreservat eller fuglereservat. Dersom de naturfaglige verdiene er store kan naturreservat opprettes for å ivareta spesifikke naturverdier også i områder med omfattende inngrep. vernebestemmelsene i naturreservater "skreddersys" da for å sikre konkrete, beskrevne verneverdier. Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. Friluftsliv, landskap og kulturminner er ikke en del av formålet ved slike fredninger. For utvidelsesområdene i Rana og Rødøy mener Fylkesmannen at verneformen naturreservat vil sikre områdenes naturfaglige kvaliteter med hensyn på geologi og botanikk på en tilfredsstillende måte. Av de lokalitetene som er registrert innen utvidelsesområdet er det først og fremst områder i Blakkådalen, ved Austerdalsvatnets vestende og i Glomdalen at verneformen naturreservat kan forsvares ut fra påviste verneverdier. Friluftsliv- og kulturminneverdiene, samt områdets betydning for reindrifta, er såpass store at nasjonalparkstatus vil ivareta de samlede verneverdiene bedre enn å opprette mindre reservater. Det er også hensiktsmessig i forhold til spesielt næringsaktørene i området at det gis et felles regelverk for en større nasjonalpark enn å måtte forholde seg til flere spesifikke vernebestemmelser for mange mindre områder. Dette er også i tråd med foreslåtte endringer i områdene på Saltfjellet-Svartisen, jf. revisjon av forskrifter og vernebestemmelser.

Fylkesmannens anbefaling er at deler av utvidelsesområdet vernes gjennom utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Og at Melfjordens nordside vest for 420 kV linja vernes som et nytt landskapsvernområde. For forslag til avgrensning vises til grensebeskrivelse i kap 3.2.3 Konkret avgrensning og kart i **vedlegg XX**. Dette forslaget betyr at av områdene som var med i oppstart av utvidelsesplanen gis ikke Austerdalsvatnet og vannets sørside noen vernestatus. Heller ikke Storvatnet i Rødøy gis verneområdestatus. Det foreligger alternative forslag fra arbeidsutvalget. Og det bes spesielt om tilbakemelding på avgrensning i denne høringa.

Arbeidsutvalgets vurderinger

3.2 Forslag til avgrensning med begrunnelse

3.2.1 Kriterier for avgrensning

Gjennom Nasjonalparkplanen og naturmangfoldlovens §§ 33 og 35 er det klargjort hvilke verdier som skal vektlegges ved etablering av nasjonalparker generelt. Disse er gjengitt i kapittel 1.4.1 Stortingsmelding 37 (2000-2001). Ved avgrensningen er det lagt vekt på å sikre de verdiene som er kartlagt i området og samtidig få en grense som i størst mulig grad følger naturlige landskapsskiller eller konkrete inngrep og kan gjenkjennes i terrenget. Der det er hensiktsmessig er toppunkt valgt som knekkpunkt for grenseforslaget.

3.2.2 Verneareal

NB! Dette kapitlet er ikke oppdatert da vi avventer diskusjonene i arbeidsutvalget før vi beregner arealer. Tallene her er derfor kun veiledende

Planområdet for verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark omfatter areal på 130 km². Gjennom prosessen har det kommet innspill om både utvidelser og innskrenkninger av arealet ut fra ulike hensyn. Disse innspillene har blitt lagt til grunn ved vurderingene av et vern.

Ved avgrensningen er det lagt vekt på å ivareta verneverdiene i tråd med føringene i nasjonalparkplanen, Stortingsmelding nr. 37 (2000-01) og naturmangfoldlovens § 33 og 35. Andelen privat grunn i planområdet for vern på er ca. 32 %. Kommunal- og miljøkomiteen på Stortinget har presisert at det er naturforholdene og ikke eierforholdene som må være avgjørende for hva som skal legges ut som nasjonalpark (Innst. S. nr. 124, 1992-93), og dette er også nå lovfestet gjennom den nye naturmangfoldloven som trådte i kraft 1. juli 2009. I forslaget til avgrensning er andelen privat grunn 26 %

3.2.3 Konkret avgrensning

Nedenfor følger et konkret forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og etablering av Melfjorden landskapsvernområde. Gjennomgangen er inndelt i delområder.

Forslaget innebærer utvidning av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med ca 102 km². Statsgrunn utgjør 83 % av dette arealet. Arealet fordeler seg på 50 km² i Rødøy kommune og 34 km² i Rana kommune. I tillegg foreslås opprettet Melfjorden landskapsvernområde i Rødøy kommune. Dette utgjør 17 km². Detaljert avgrensning kommer fram på plankartet i del C.

Forslag til vern	Dagens areal	Areal i verneforslag	Statlig grunn i verneforslag		Privat grunn i verneforslag	
			Areal	Andel	Areal	Andel
Nasjonalpark	1850 km ²	102 km ²	88 km ²	86%	14 km ²	14 %
Landskapsvernområde	0 km ²	17 km ²	0 km ²	0 %	17 km ²	100 %

Tabell 3: Arealet som blir foreslått vernet i utvidelsen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Melfjorden landskapsvernområde fordelt på kommune.

Kommune	Nasjonalpark	Landskapsvernområde
---------	--------------	---------------------

Rana	52 km ²	0 km ²
Rødøy	50 km ²	17,2 km ²
Totalt	102 km²	17,2 km²

Fylkesmannen mener forslaget er innenfor mandatet. Avgrensningen er gjort med hensyn på å oppnå god arrondering i forhold til verneverdiene i området, vernekriteriene som er framhevet i Stortingsmeldingen og naturmangfoldloven, hensynet til brukerinteresser og innspill i prosessen, eksisterende inngrep og å få grenser som er gjenkjennelige i terrenget.

Henvisingene til geografiske punkter og navn i gjennomgangen nedenfor forholder seg stort sett til N50 (M 711) kartene fra Statens kartverk. Avviket er at Nerloftet, Øverloftet og arealet fra om lag kote 400 langs Melfjordens nordside og innover mot breen kalles Melfjordloftan som en samlebetegnelse. Kart med plangrense og forslag til ny nasjonalparkgrense og grense for Melfjorden Landskapsvernområde finnes i del C vedlegg 1.

Beskrivelsen av grenseforslaget er delt opp i delområder.

Bjøllåga og Tespa

Figur 1 Forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Bjøllåga og Tespa. Rødskravert område foreslås innlemmet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Plangrensen ved oppstart

Utredningsområdet for utvidelse i Tespa og Bjøllåga hele elvestrengene fra Tespa og Bjøllågas samløp med Ranelva og opp mellom nasjonalparken og Storlia naturreservat til begge elvene løper inn i nasjonalparken ved nordgrensen for Storlia naturreservat. Også det tiltenkte rigg- og damområdet i Bjøllåga er med i utvidelsesområdet.

Forslag til ny avgrensning av nasjonalparken

Forslaget til avgrensning følger her stort sett plangrensen ved oppstart. Fra øst møter eksisterende nasjonalparkgrense Bjøllåga på østbredden ved Bjøllåga samløp med Ranelva. Foreslått utvidelse av nasjonalparken vil bestå i at nasjonalparkgrensen beholdes på østsiden av elva opp til stedet der Storlia naturreservat møter Bjøllåga på vestsiden av Bjøllåga, omtrent på kote omtrent kote 210. Her foreslås at nasjonalparkgrensen krysser elva og følger grensen for Storlia naturreservat.

Tilsvarende grenseendring foreslås for Tespa. Eksisterende nasjonalparkgrense møter Tespa på vestre bredd på om lag kote 160. Forslag til utvidelse av nasjonalparken vil bestå i at dagens grense består opp til samløpet Tespa Stormdalsåga. Her trekkes nasjonalparkgrensen over til østre bredd og følger grensen for Storlia naturreservat nordover. Dette vil medføre at elvestrengene i Tespa og Bjøllåga vernes i tråd med intensjonen i Stortingsmelding 37 (2000-2001) og behandlingen av suppleringsplan for vassdrag. Dette betyr at de private grunneiernes ønsker om at elva der deres eiendommer grenser til vassdraget ikke skulle vernes delvis er et tatt til følge. Bakgrunnen for dette er at føringene er sterke på at hele vassdraget skal vernes og at noe større vannuttak ikke vil være aktuelt da den infrastruktur som kreves for uttak av vann vil være i konflikt med vern av et urørt vassdrag.

Arbeidsutvalgets alternative avgrensning

Blakkådalen

Figur 2 Forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Blakkådalen. Rød skraver markerer området som foreslås innlemmet i nasjonalparken. Grønn linje viser grense for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Blakkådalen naturreservat.

Plangrense ved oppstart

Utvidelsesområdet er avgrenset til det område i Blakkådalen som ikke er vernet etter naturvernloven, dvs i sør avgrenset mot Blakkådalen naturreservat og i nord, vest og øst avgrenset mot Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Forslag til vern

Fylkesmannen foreslår her at hele planområdet innlemmes i nasjonalparken. Dvs at det i dette tilfellet bare fjernes grenser som er etablert og nasjonalparken og naturreservatet får felles

grense langs naturreservatets nordre grense. Dette medfører en betydelig forenkling av dagens grenser og vil korte ned nasjonalparkens grense med omkring 33 km.

Blakkådalen har store naturfaglige kvaliteter med hensyn på naturtyper viktig for vitenskaplige undersøkelser (grana vokser her mot sin naturlige nordgrense). Utfordringen i forhold til vern som nasjonalpark er at Blakkådalen er berørt av tyngre tekniske inngrep i og med overføring av vann til Storglomvatnet, noe som kan stride mot kriteriene i nml § 35 om at området skal være «uten tyngre naturinngrep». Overføringen av vann har ført til endringer i vannføringsregime som kan ha påvirket flommarkskog, grunnvannstand og drenering i deler av dalen. Likevel er lisidene og mye av skogen uberørt av denne vannstandsendringen og dalføret framstår i stor grad som intakt. Blakkådalen er et helhetlig dalføre med viktige skoglokaliteter særlig i nedre del innenfor dagens Blakkådalen naturreservat. Med ventede klimaendringer og den observerte endringen i skoggrensa og dermed ekspansjon av gran nordover i Saltfjellaldførene bidrar vern av Blakkådalen til den helhetlige forståelsen av Saltfjellet-Svartisen som økologisk barriere og viktig nord/sørgrense for en rekke arter. Vern av området vil således styrke nasjonalparken med hensyn på verneverdier i skog, her nevnes spesielt kalkbjørkeskog.

I tillegg til områdets status med hensyn på tyngre tekniske inngrep er det utover dette bare dalens betydning for Saltfjellet reinbeitedistrikt som har kommet opp som motforestillinger mot vern i dette området. Fylkesmannen er av den oppfatning at vern av Blakkådalen ikke har vesentlig betydning for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Dette begrunnes med at vern ikke vil føre til vesentlige forskjeller ut over at barmarkskjøring vil bli regulert av verneforskriften. I dag må uansett distriktet gjennom vernede områder for å benytte Blakkådalen. På den positive sida vil vern sikre beiteressursene i Blakkådalen mot ytterligere inngrep.

Austerdalsvatnet

Figur3 Forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ved Austerdalsvatnet. Rød strek angir forslag til ny grense

Austerdalsvatnet er helt klart påvirket av tappetunellen og senkningen av vannstand. Likevel er verneverdiene både med hensyn på landskap og særlig geologi og naturtyper udiskutable. Det er spesielt det vestlige området som har store verneverdier, men også helheten i området og de breskurte arealene på sørsiden av vannet har store verneverdier. Nasjonalparken har her en noe u hensiktsmessig avgrensning og det er klart behov for grenseendring i området. Det har vært jobbet med mange ulike forslag til avgrensning og også berørt spørsmålet om det burde etableres et eget naturreservat eller landskapsvernområde med tanke på de store verneverdiene i vestenden eller om hele eller deler av området skal innlemmes i

Figur 4 Forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Glomdalen. Rød strek viser foreslått ny avgrensning av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Blå strek viser plangrensen ved oppstart der det er avvik mellom plangrensen og grensen for forslag til vern. Grønne streker er dagens grense for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Fisktjørna naturreservat. Grensene for Fisktjørna naturreservat foreslås ikke endret.

Plangrensen ved oppstart

Ved oppstart tok plangrensen utgangspunkt i pkt 785 på østsida av Glomdalen. I dette punktet bryter dagens grense for nasjonalparken nordover rundt Glomdalsvatnet og Glomåga. Plangrensen går fra pkt 785 i sørvestlig retning til sørøstre hjørne av Fisktjørna naturreservat. Videre følger grensen for Fisktjørna naturreservat i nord og vestlig retning til naturreservatets vestlige punkt nord vest for Fisktjøna. Her krysses Glomåga og plangrensen følger en markert brattskrent i sørvestlig retning til omtrent kote 220. Videre i vestlig retning langs markert skrent nord for Vakkerlia til kommunegrensen mellom Rødøy og Rana.

Verneforslagets avgrensning

Hele Glomdalen foreslås vernet i tråd med plangrensen ved oppstart. I øst er det gjort en mindre grensejustering for å sikre at Slammerbekken faller innenfor nasjonalparken, dette fordi denne anses som et betydelig landskapselement og en viktig del av den unike vassdragsnaturen i området. Det betyr at verneforslaget går utover planområdet i dette området. Det gjelder et areal på om lag 0,1 km². Forslaget til utvidelse av nasjonalparken tar derfor utgangspunkt i punkt 785 øst for Glomdalen og går så i sørvestlig retning til Slammerbekken på omtrent kote 480 og derfra rett vest til nordøstre hjørne av Fisktjørna naturreservat. Videre følger samme grense som for planområdet.

I området rundt Burfjellet ser Fylkesmannen at det ut fra verneverdige karst og grottelokaliteter hadde vært ønskelig med betydelig utvidelse av verneforslaget. Burfjellområdet var imidlertid ikke med i planområdet og er derfor heller ikke kartlagt tilstrekkelig. Burfjellområdet er imidlertid et viktig naturområde både ut fra spesielle naturkvaliteter, men også som et viktig beiteområde for sau og rein. Fylkesmannen forventer derfor at Rana kommune som arealplanmyndighet ivaretar naturverdiene i området gjennom en restriktiv arealpolitikk. Vern i Glomdalen vil sikre unik vassdragsnatur og et område med betydelig karst og grotteverdier samt botanisk interessante områder.

Melfjorden og Melfjordloftan

Figur 2 Forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark på Melfjordloftan og opprettelse av Melfjorden landskapsvernområde

Plangrensen ved oppstart

Som beskrevet over møter plangrensen fra øst kommunegrensen mellom Rødøy og Rana på omtrent kote 540 sør for Storvasstinden. Videre følges kommunegrensen i sørlig retning til den møter 420 kV linja over Melfjellet. Derfra langs nordsida av kraftlinja til kote 200 vest for utløpet av Storvatnet. Her endrer kraftlinja retning noe mer nordover og etter hvert opp på Melfjordloftan. Plangrensen fortsetter i nordvestlig retning og følger kanten av Nerloftet til omtrent kote 180 i nordre del av Storlikammen hvor grensen brekker ned til sjøen og følger Melfjordens nordside utover til et punkt vest for Lemmstein rett sør av Klumpen (423 m.o.h.). Derfra er plangrensen trukket rett opp til Klumpen og videre i nordøstlig retning via Hanvikfjellet (550 m.o.h.) til Grønnkvannlitinden (778 m.o.h.). derfra følger plangrensen nordover til den møter sør-vestre hjørne av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Verneforslagets avgrensning

I dette området foreslås det fra Fylkesmannen både utvidelse av nasjonalparken, samt etablering av landskapsvern på områder vest for kraftlinja. Grensene beskrives under egne avsnitt. I tillegg beskrives grensene for alternativt forslag fra arbeidsutvalget.

Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

I de frodige rasmarene på nordsiden av Storvatnet er det avgrenset fire naturtypeområder som er gitt lokal og regional verdi i kartlegginga. Området har store og velutviklede eksempler på naturtypen rasmare og innslag av edellauvskog. Bergrunnen i området gjør at innslaget av sjeldne arter er relativt lavt. Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har begrenset med slike naturtyper innenfor dagens nasjonalpark. I øst og vestenden av Storvatnet er det

registrert viktige kulturmiljøer. Kraftlinja går tvers gjennom kulturmiljøet i vest, mens i øst er området ikke direkte påvirket av kraftlinja. Fylkesmannen foreslår derfor grensdragning som sikrer hele kulturmiljøet i østenden og rasmarene innenfor nasjonalparken. Oppe på Øverloftet ved Storvasstindvatnet er det avgrenset en regionalt viktig naturtype med kanskje det rikeste fjellplantesamfunnet i utvidelsesområdet med kravfulle arter som for eksempel bergveronika, bergstarr, fjellskrinneblom, grannsilde (NT), ljåblom og marinøkkel (NT).

Av kvartærgeologiske verneverdier i området nevnes en rekke morenerygger som til dels krysser hverandre på flatene sørvest for Stelåvatnan. Sammen med morene i vesthellinga av Skaviktindan kan disse ha vitenskaplig interesse i forhold til klimahistorien ved slutten av lille istid.

Området rundt Tverråga er også rikt på unge løsmasser og er registrert som en viktig naturtype av lokal verdi. Melfjordloftan har få og små grotter, men området er fortsatt mangelfullt utforsket og potensialet er foreløpig ukjent. De markerte elvedalene er viktige deler av landskapet.

Utbyggingsplanene i Melfjorden ble skrinlagt i 2001. Seinere er det gitt konsesjon for utbygging av Smibelg-Storåvatn på sørsiden av Melfjorden. Denne konsesjonen ble gitt i 2012 og er det største vannkraftanlegget som har fått konsesjon de siste åtte årene. Årlig produksjon er beregnet til om lag 200 GWh. Rødøy kommune ser likevel på kraftutbyggingspotensialet på Nordsiden av Melfjorden som betydelig, og det er presentert planer om utbygging i både Indre Stelåga, Ytre Stelåga og Nattmoråga. Områdene skal i henhold til Stortingsmelding 37 (2000-2001) vurderes på nytt for eventuelt vern i medhold av naturvernloven. De store kraftutbyggingene i området ble avslått av Regjering og Storting, og etter Fylkesmannens vurdering er det da verneverdiene som i første rekke skal sette rammene for grensdragningen. Samtidig bør områder som ikke har verneverdier eller som ikke naturlig er en del av sammenhengende verneverdige områder kunne utelates fra vern og forvaltes etter annet lovverk. Melfjordloftan har klare verneverdier knyttet til landskap og kvartærgeologi. Videre er det, særlig i de østre og sørlige delene påvist til dels betydelig verdier knyttet til biologisk mangfold. Videre er det fokus på sammenhengende vern fra fjord til fjell i forhold til langsiktig forvaltning av biologisk mangfold i et klimaperspektiv.

Fylkesmannen mener at det er viktig å få et helhetlig vern fra fjord til fjell og at de storskala landskapselementene sammen med de påviste verdiene for biologisk mangfold fordrer et vern av både fjordsida utover Melfjorden og Melfjordloftan. Hadde ikke kraftlinja gått gjennom området ville Fylkesmannen uten tvil foreslått sammenhengende nasjonalpark ned til Melfjorden.

Fylkesmannen foreslår følgende utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark: Fra grensen mellom Rødøy og Rana følges plangrensen ned til kraftlinja øverst i Storvassdalen. Grensen skal her ligge omkring 40-50 fra kraftlinja for å holde utenfor de områder som må ryddes for vegetasjon ihht. drift av kraftlinja. Videre på nordsiden av kraftlinja til omtrent rett sør for østenden av Storvatnet. Deretter ned til Storvatnet og langs nordsida av Storvatnet til vestenden hvor bekken opp mot et lite tjern på Nerloftet munner ut i Storvatnet. Denne bekken følges vestover til mellom kote 280 og 300 der liten bekk fra Øverloftet møter bekk fra lita tjønn på om lag kote 300. Videre i nordvestlig retning til punktet der kraftlinja klatrer opp på Øverloftet. Grensen trekkes så på nordsida av linja over Melfjordloftan til dagens sørvestre hjørne av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark vest av

Hellarviktinden. Også på denne strekningen trekkes grensen 40-50 m unna eksisterende kraftlinje.

Melfjorden landskapsvernområde

For å sikre landskapsverdiene på hele nordsida av Melfjorden foreslås opprettet et landskapsvernområde. Det er særlig elvene med Nattmoråga som viktigste landskapselement og elvekløftene i Indre og Ytre Stelåga samt de dramatiske overgangene mellom fjord, bratt og rik fjordli, flate partier oppover Øverloftet og de alpine toppene og breen som utgjør landskapskvalitetene. 420 kV linja har negativ innvirkning på landskapskvalitetene. De store landskapsformene og inntrykkstyrken er likevel framtrædende og bidrar til områdets unike kvaliteter. Også de frodige bratte skogsliene med innslag av edelløvsog og varmekjære arter bidrar til landskapsbildet. Elvene er varierte, Nattmorågas imponerende fall rett i sjøen er et velkjent landemerke og en viktig del av turisme og friluftslivskvalitetene i fjorden. Indre og Ytre Stelågene med de tydelige elvedalene og bekkeløftene er en del av dette landskapet og overføring av vann og de inngrep kraftutbygging vil medføre vil ha negativ innvirkning på landskapet. Vern som dette forslaget legger opp til vil hindre kraftutbygging i området. Dette ansees som den største konsekvensen med vern i dette området.

Tuftene og sporene etter bosetting på Ramnskardet er viktige kulturminner i fjorden.

Grenseforslaget starter på Nerloftet vest av Storvatnet og kraftlinja. Rasmarka ovenfor Nerloftet blir således en del av landskapsvernet. Deretter følger grensen nordvestover ned til Storvika nord for Ryneset. Herfra følges plangrensen langs fjordkanten utover og opp på Klumpen, videre over Hanvikfjellet til Grønnkvannlitinden og videre til kraftlinja. Kraftlinjas vestsida følges deretter sørøstover tilbake til Nerloftet. Dette sammen med avgrensning av utvidelse av nasjonalparken vil medføre en korridor på omkring 100 m rundt eksisterende kraftline ikke vernes. Dette av hensyn til drift og vedlikehold av linja. Overføringslinja over Melfjordloftan er av stor samfunnsmessig betydning. Det er signalisert fra Statnett at det på sikt er behov for større overføringskapasitet nord sør i Norge. Parallelføring for å samle inngrep er da et viktig prinsipp. Fylkesmannen mener det vil kunne være svært negativt landskapsmessig å framføre en parallell linje her, og en 100 m bred sone er da kanskje for lite for å kunne framføre en parallell linje. Ved planlegging og konsesjonssøknad av tilleggslinje vil det måtte gjennomføres konsekvensutredningen med belysning av alternativer. Valg av trasé og vilkår vil skje på bakgrunn av dette. Uavhengig av vern vil landskapsverdiene i Melfjorden måtte tillegges betydelig vekt i en slik diskusjon. Vi ber spesielt Statnett om å gi tilbakemelding på dette.

Fylkesmannen foreslår å ta inn adgang for vedhogst i forskriften for landskapsvernområdet.

3.2.3 Omfang av verneforslaget

Arealstatistikk for ovenstående beskrivelse av foreslåtte grenser for utvidelse av nasjonalparken finnes i tabell 4

Tabell 4: Oversikt over areal i forhold til plangrensen ved oppstart

Område	Areal verneforslag	Arbeidsutvalgets alternativ
Tespa	0,2 km ²	km ²
Bjøllåga	0,7 km ²	km ²
Blakkådalen	18,5 km ²	km ²
Austerdalsvatnet	10,9 km ²	km ²
Glomdalen og Melfjordloftan	72,2 km ²	km ²
Melfjorden landskapsvernområde	17,2 km ²	km ²
Areal planområde ved oppstart	130 km ²	
Utvidelse av Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark	102 km ²	km ²
Melfjorden landskapsvernområde	17,2 km ²	km ²
Totalt foreslått vernet	119,2 km ²	

3.3 Navnsetting

Fylkesmannen foreslår at nytt landskapsvernområde blir hetende Melfjorden landskapsvernområde. Det foreslås ingen endringer av navn på Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Samiske parallellnavn?

4 Forslag til forskrift med kommentar

For utvidelse av nasjonalparken vises til dokumentet *Revisjon av verneforskrifter og verneform i verneområdekompleset Saltfjellet-Svartisen*. For de områdene som inngår i utvidelsen vil bestemmelsene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark være gjeldende. Av tillegg i forskriften som foreslås etter innspill til utvidelsen gis disse en omtale i dette kapitlet, de vil også være nevnt i ovenfor nevnte dokument. Se vedlegg XX for nåværende forskrift for nasjonalparken.

For Melfjorden landskapsvernområde er det tatt utgangspunkt i forskriftsmalene fra DN. Det er lagt vekt på å gjøre tilpasninger som senker konfliktnivået mot andre interesser samtidig som formålet med vernet ivaretas. Det er lagt vekt på å lage bestemmelser som ivaretar verneverdiene, samtidig som arbeidsbelastningen for forvaltningen og ulempen for brukerne blir minst mulig.

Gjennomgangen av forskriften bør leses parallelt med kommentarene som følger bak forskriften for å få med vurderingene som ligger bak forslaget. Fotnotene i forskriftsteksten vil bli tatt ut i den endelige forskriften ved vedtak.

4.1 Forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde

Vern av Melfjorden landskapsvernområde i Rødøy kommune i Nordland fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon av .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 36, jf § 34. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1. Avgrensning

Landskapsvernområdet berører eiendommer på gnr 25 og 26 i Rødøy kommune. Det finnes ikke oppdaterte kart med grenser mellom de ulike bruksnumrene og alle bruksnummer kan dermed være berørt.

25/1, 25/2, 25/4, 25/6, 25/9, 25/13, 25/14, 25/15, 25/37, 25/93, 26/1 og 26/2

Landskapsvernområdet dekker et totalareal på ca.18,5 km².

Grensene for landskapsvernområdet fremgår av vedlagte kart i målestokk ....., datert .....Miljøverndepartementet,.....20.....De nøyaktige grensene for landskapsvernområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes

Verneforskriften med kart oppbevares i Rødøy kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 2. Formål

Formålet med Melfjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap fra fjord til fjell med det biologiske mangfold som preger landskapet. De storskala landskapselementene med store topografiske endringer over kort avstand, tydelige bergartskiller, rik vegetasjon og spesielle vassdrag utgjør hovedelementene i landskapsvernet.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av *naturvennlig friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Inngrep i landskapet

1.1 Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriften pkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, vassdragsregulering, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, uttak og fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering, annen form for tørlegging, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og kløpper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.
- b) vedlikehold av eksisterende stier, skilt, bruer og liknende.
- c) Oppsetting av midlertidige gjerder i landbruket og reindrifta som skal stå en sesong.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging
  - b) utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo
  - c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
  - f) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige for utøvelse av reindrift.
  - g) bygging av bruer og legging av kløpper.
  - h) oppsetting av skilt og merking av stier.
  - i) uttak av sand/skjellsand til eget bruk etter retningslinjer fastsatt i forvaltningsplan.
  - j) oppgradering/fornyelse av kraftanlegg og kraftlinjer som ikke faller inn underpkt. 1.2 g).
  - k) Riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
  - l) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdseien til sjøs
- Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet

2. Plantelivet

2.1 Beskyttelse av plantelivet

Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Innføring av nye plantearter er forbudt.

2.2 Bestemmelsen i 2.1 er ikke til hinder for

- a) Beiting.
- b) Hogst av ved. Hogst skal skje som plukkhogst. Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal ikke hogges.

Direktoratet for naturforvaltning kan ved særskilt forskrift regulere eller forby beiting som skader landskapets art og karakter.

3. Dyrelivet

Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk er tillatt.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminne

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes dersom det kan endre det vernede landskapets særpreget eller karakter vesentlig.

4.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner

5. Motorferdsel

5.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

5.2 Bestemmelsen i punkt 5.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) bruk av luftfartøy og lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg.
- c) nødvendig bruk av luftfartøy og beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med reindrift. Leiekjører for reieneier eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.
- d) motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- e) motorferdsel for transport av syke/skadde bufe i medhold av lov om dyrevern. Kjøretøy som benyttes skal være skånsom mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

5.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 5.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med husdyrhold.
- c) motorferdsel i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.2 f).
- d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter.
- e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til byggearbeid og vedlikehold på bygninger, anlegg og innretninger.
- f) bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg.

- g) bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift.
- h) motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold og oppgradering/fornyelse av eksisterende kraftanlegg.

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent distriktsplan etter reindriftsloven slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte.

6. Forurensning

6.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

6.2 Støy

Unødvendig støy skal unngås.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den som forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av landskapsvernområdet.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag

Arbeidsutvalget (...) alternative forslag for følgende paragrafer og punkter

5 Kommentarer til forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde

5.1 Kommentarer til forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde

§ 1 Avgrensning

Her klargjøres det hvilke eiendommer som er berørt og hvor forskrift og vernekart skal oppbevares.

Melfjorden landskapsvernområde vil bli liggende på både privat og statsgrunn. Knekkpunktene blir koordinatfestet ved grensemerking. Når jordskifteretten har gjennomført en grensegangssak lager de et jordskiftekart. I området er det uavklarte eiendomsgrenser, grensene er i alle fall mangelfulle i det offentlige eiendomsregisteret. Fylkesmannen har ikke lyktes i å klarlegge eiendomsforholdene i området gjennom verneplanprosessen. Dette på tross av at det er sendt forepørsel til alle registrerte eiere på alle bruksnummer på både gårdsnummer 25 og 26 i Rødøy. Vi foreslår derfor i forskriften å klargjøre at alle bnr på gnr 25 og 26 i Rødøy kan bli berørt.

§ 2 Formål

Formålet er førende for forskriftsutforming, avgrensning og senere forvaltning av området. Derfor er formuleringen av dette viktig. Forskrifter og avgrensning skal ikke være strengere eller mer omfattende enn det som kreves for å ta vare på verneverdiene.

I formålsbestemmelsen framheves området's egenart/særtrekk. Landskapsvern opprettes med hjemmel i naturmangfoldlovens § 36. Det skal derfor fremgå av formålsbestemmelsen hvilke alternativ i § 36 som er grunnlag for vernet. I dette området er det naturlandskap av økologisk og opplevelsesmessig verdi.

Det foreslåtte landskapsvernområdet utgjør en del av reindriftas bruksareal i Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt. Forslaget søker å utforme et vern og en forvaltningspraksis som gir akseptable rammebetingelser for reindrifta, samtidig som hensynet til verneverdiene blir godt ivaretatt.

§ 3 Vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene definerer den framtidige bruken av området. Bestemmelsene er samlet under tema. Bestemmelsene har en oppbygging der forbudet/hovedregelen nevnes først. Deretter kommer en oversikt over unntak fra forbudet/hovedregelen og til sist hva det kan søkes om unntak for. Det at man kan søke om unntak for ulike tiltak innebærer ikke at forvaltningsmyndigheten må gi tillatelse. En eventuell tillatelse skal gis etter en nøye vurdering av tiltakets konsekvenser i forhold til verneformålet. Dispensasjon kan gis på vilkår.

Vernebestemmelsene kommer i tillegg til annen lovgivning. Tiltak som forskriften ikke regulerer må fortsatt ha tillatelse etter gjeldende særlov.

1. Landskapet

I landskapsvernområder er det et generelt vern av landskapet. Alle inngrep som endrer landskapet er i hovedregelen forbudt. Dette gjelder kun inngrep på overflaten. Det vil si at om man skal lage en tunnel under landskapsvernområdet, vil ikke denne rammes av forskriften med mindre den fører til inngrep/forandringer på overflaten. Opplistingen under pkt 1.1 skal være typiske eksempler på ulovlige inngrep. Den skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområde. At opplistingen ikke er uttømmende innebærer et forbud mot liknende inngrep eller tiltak.

Punkt 1.1

Eksemplifiseringen under dette punktet skal være typiske eksempler på ulovlige tiltak/inngrep. Unntak fra forbudene er vist gjennom generelle unntak i pkt. 1.2 og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i pkt. 1.3. Opplistingen av forbud skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområdet, enkelte tilfeller som står listet i malen er derfor utelatt da det ikke er aktuelle i Melfjordens landskapsvernområde, dette gjelder etablering av oppdrettsanlegg (sjøareal inngår ikke i landskapsvernområdet), opplag av båter (det er ikke egnede lokaliteter for opplag av båt i landskapsvernområder) og nydyrking (det er ikke dyrkbar jord innenfor landskapsvernområdet).

At opplistingen ikke er uttømmende innebærer et forbud mot liknende inngrep i landskapet

Punkt 1.2

Punktet gir generelle unntak. Disse skal beskrives og avgrenses presist. Det finnes en rekke eksempler på at "lovlige" tiltak gjennomført over en rekke år, samlet innebærer en uheldig påvirkning på landskapet.

I 1.2 a) og b) er det gitt åpning for vedlikehold av bygninger og stier, skilt og liknende. Vedlikehold omfatter ikke ombygginger og utvidelser av hytter. Dette må det søkes om, jf. 1.3 a).

I malen for landskapsvernområder er det flere punkter 1.3 c-g. Ingen av disse synes nødvendig i Melfjorden landskapsvernområde og er derfor utelatt. Dette gjelder vedlikehold av eksisterende veier (det er ingen veier i landskapsvernområdet), drift og vedlikehold av jordbruksarealer (det er ikke dyrka mark innenfor landskapsvernområdet), anlegg av sanketrøer og nødvendig gjerding (det er ikke arealer der dette er aktuelle problemstillinger) og punkter knyttet til drift og vedlikehold og oppgradering av kraftlinjer. Kraftlinja over Melfjordloftan ligger ikke innenfor vernet område. Motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold er det tatt hensyn til i punkt 6.

Det er tatt inne et punkt 1.3 c) om oppsetting av midlertidige gjerder i landbruket og reindrifta som skal stå en sesong. Det er få arealer der dette kan tenkes aktuelt innenfor landskapsvernområdet, men det tas med for å sikre at slike tiltak kan gjennomføres dersom nødvendig. Formuleringen om midlertidige gjerder er i tråd med bestemmelsene i reindriftsloven.

Punkt 1.3

Punktet gir unntak som forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til.

Punkt 1.3 følger i hovedsak forskriftsmalen. Her gis det åpning for å gi tillatelser til ombygging og utvidelse av bygninger. Det gis også anledning til å oppføre frittstående bygninger som kun skal benyttes som uthus/utedo. Ved brann eller naturskade kan det også gis tillatelse til gjenoppføring.

Fra malens retningslinjer vises til at tillatelse til inngrep skal bare kunne gis etter en grundig vurdering av konsekvenser på kort og lang sikt. Retningslinjer for dispensasjonspraksis kan trekkes opp gjennom arbeidet med forvaltningsplan, jf. forskriften § 5. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate. Innvendig ombygging er tillatt uten søknad. Bruksendring krever ikke tillatelse etter verneforskriften, jf. ovenfor.

Bygning for uthus/utedo kan ikke oppføres med det formål å utvide overnattingskapasitet. Tillatelse til oppføring av bygninger som er gått tapt ved brann eller naturskade vil normalt bli gitt. Det skal imidlertid settes krav til plassering/tilpasning til terreng, utforming av bygning osv.

I malen finnes bestemmelser for tilrettelegging for vinterveger eller barmarkstransport av skogsvirke og oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige for jordbruksformål. Begge disse ansees uaktuelle i Melfjorden landskapsvernområde. Det er ikke forhold for skogsdrift i det omfanget som trenger slike tillatelser og jordbruket i området begrenses til beitebruk.

Det åpnes for å kunne gi tillatelse til bygninger og anlegg som er nødvendige for utøvelse av reindrift selv om det også for denne næringa ansees som relativt usannsynlig at det er behov for slike innenfor landskapsvernområdet.

Punkt om oppgradering og fornyelse av kraftanlegg og kraftlinjer tas også ut da det ikke finnes slike innenfor landskapsvernområdet.

Punktet om oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdselen til sjøs tas med for å sikre en slik mulighet dersom det skulle være nødvendig. Også dette ansees som relativt usannsynlig.

2. Plantelivet

Punkt 2.1

Vegetasjon er ikke vernet ut over det som kan føre til at det vernede landskapets særpreg eller karakter endres vesentlig. En viktig del av landskapet i Melfjorden er de rike løvskogsliene utover langs nordsida. Dermed er for eksempel snauhogst eller planting av skog noe som kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

Punkt 2.2

Dette punktet presiserer at beite og vedhogst er tillatt. Når det gjelder vedhogst presiseres at særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet ikke skal hogges og også at hogsten ikke skal åpne store flater, dvs skje som plukkhogst.

3. Dyrelivet

Det er ikke fastsatt særskilte bestemmelser om jakt og fiske innenfor landskapsvernområdet. Her gjelder vanlige bestemmelser etter viltloven, samt lakse- og innlandsfiskloven..

4.kulturminner

Kulturminner er en del av vernet og punkt 4.1 og 4.2 presiserer dette. For forvaltning av kulturminner må alltid kulturminnemyndighetene kobles inn, dvs Sametinget for samiske kulturminner og Nordland fylkeskommune for andre kulturminner.

Ferdsel

I malen er punkt 5 om ferdsel her gis mulighet for å regulere organisert ferdsel og ferdselsformer som ikke skjer til fots (for eksempel ridning og sykling). I Melfjorden landskapsvernområde er dette lite aktuelt på grunn av topografien. Fylkesmannen foreslår derfor at det ikke tas med et punkt fem om ferdsel. Det vil bety at ferdsel i området kun reguleres av bestemmelsene i friluftsløven.

5. Motorferdsel

I malen er motorferdsel punkt 6, men pga at vi foreslår å ikke ta med punkt 5 om ferdsel blir motorferdselspunktet nr 5 i denne forskriften.

Motorferdsel er et omstridt tema så vel i verneplanprosesser som i den generelle samfunnsdebatten. Verneforskriften kan ikke lempe på reglene i motorferdselloven, det er med andre ord ikke anledning til å ha et mer liberalt regelverk innenfor et verneområde enn utenfor. Det er hensynet til verneverdiene og verneformålet som er førende for forskriftsutformingen.

Teamet har ikke vært framtrepende i forhold til dette området. Dette er nok mye på grunn av områdets karakter som ikke gjør motorisert ferdsel særlig aktuelt. Det er kun reindrifta som har motorferdsel av noe omfang i området, samt Statnett ved inspeksjon av kraftlinja eller i forbindelse med reparasjoner/vedlikehold på linja.

Punkt 5.1

Bestemmelsen følger forskriftsmalen. All motorferdsel til lands og til vanns er forbudt.

Punkt. 5.2. Dette punktet gir direkte unntak fra 5.1 for noen aktiviteter, dvs at det ikke trengs søknad til forvaltningsmyndigheten. Forskriftsmalen har her 10 underpunkter. Av disse ansees 5 som aktuelle i Melfjorden landskapsvernområde. Dette er unntak for militær operativ virksomhet, politi, ambulanse, brannvern, rednings- og oppsynsvirksomhet, punkt 5.2 a). Bruk a lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg og hjort, punkt 5.2 b). Nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med reindrift, punkt 5.2 c). Motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg, punkt 5.2 d). Og motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe og tamrein i medhold av lov om dyrevelferd, punkt 5.2 e).

For punkt 5.2 c har vi avveket fra malen med at vi foreslår at også reindriftas bruk av luftfartøy skal være direkte unntatt. Det samme gjelder bruk av luftfartøy for transport av felt elg eller hjort.

Punkt 5.3 Dette punktet angir hva det kan søkes om unntak fra 5.1 for. Dvs. at for å gjennomføre disse aktivitetene må det sendes søknad til forvaltningsmyndigheten som deretter avgjør om det skal eller ikke skal gis tillatelse. Dette gjelder øvingskjøring for formål nevnt i 5.2 a). Fylkesmannen ser det som relativt lite aktuelt med øvingskjøring i dette området pga. topografien, men tar punktet med da det nok kan tenkes muligheter i deler av

området. Ellers tas her med mulighet for å søke om bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med bufehold, dette kan for eksempel være behov for å kjøre ut saltslikkestein. Det er i dag ikke bufehold i landskapsvernområdet.

Det gis også anledning til å søke om bruk av motorkjøretøy i forbindelse med vedhogst. Det er svært få områder det lar seg gjøre å bruke motorkjøretøyer i den forbindelse.

Reindriftas bruk av barmarkskjøretøy er søknadspliktig. Det vil bli gitt flerårige dispensasjoner, og godkjent distriktsplan kan benyttes som søknadsgrunnlag.

Ved drift, vedlikehold og oppgradering/fornyelse av eksisterende kraftlinje kan det bli behov for motorferdsel også inn i landskapsvernområdet. Dette er oppgaver som planlegges i god tid og som skiller seg fra hendelser med akutt utfall. Motorferdsel i denne forbindelse da omsøkes på forhånd.

Det er ikke tatt inn noen hjemmel for å gi dispensasjon for bruk av snøskuter for å frakte varig forflytningshemmede til egen hytta slik punkt 6.3 j i malen angir. Dette fordi det ikke er hytter i landskapsvernområdet. Videre er det heller ikke veier i landskapsvernområdet slik at det ikke er behov for motorisert ferdsel i den forbindelse.

6. Forurensing

Hovedregelen er at avfall skal tas med ut av området. I noen tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig at noe avfall brennes for å redusere transportbehovet. Brenning av avfall krever normalt tillatelse etter forurensningsloven.

Punkt 6.1

Forurensningsloven gjelder på lik linje i nasjonalparken som ellers. Bestemmelsen går ikke ut over det som ligger i den, men er en presisering av det forbudet som gjelder generelt.

I forskriftsmalen er det gitt åpning for bruk av sand og lignende for snøsmelting. Det er ikke kommet frem noe behov for en slik bestemmelse, og den er derfor foreslått tatt bort.

Punkt 6.2 om forbud mot unødvendig støy er i tråd med forskriftsmalen.

§ 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Punktet er i tråd med forskriftsmalen og følger naturmangfoldlovens § 48. Det er ikke gitt anledning til å foreslå alternative ordlyder her og denne bestemmelsen skal være med i alle verneforskrifter. I direktoratets rundskriv november 2001, revidert 2010 "Forvaltning av verneforskrifter er det gitt veiledning til innholdet i de generelle dispensasjonsbestemmelsene.

§ 5 Forvaltningsplan mv

Punktet er i tråd med forskriftsmalen. Forvaltningsplanen skal vise hvordan forskriften skal praktiseres og være et hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten i den daglige forvaltningen av verneområdet. Målsettingen er å kunne styre aktiviteter/virksomhet innenfor et verneområde slik at det ikke oppstår unødvendige konflikter mellom ulike brukerinteresser. Retningslinjene som trekkes opp i forvaltningsplanen må ligge innenfor rammen av forskriften.

§ 6 Skjøtsel

Punktet er i tråd med forskriftsmalen.

§ 7 Forvaltningsmyndighet

Punktet er i tråd med forskriftsmalen.

§ 8 Rådgivende utvalg

Punktet er i tråd med forskriftsmalen. Et rådgivende utvalg skal følge utviklingen i verneområdet og bistå forvaltningsmyndigheten med råd og uttalelser i forvaltningsspørsmål. Sammensetningen av slike råd må blant annet vurderes ut fra forvaltningsmessige utfordringer. Rådgivende utvalg bør som hovedregel oppnevnes for hele verneområdet. Det bør vurderes om et rådgivende utvalg bør utpekes for hele Saltfjellet-Svartisen med omkringliggende landskapsvernområder og naturreservat.

§ 9 Ikrafttredelse

Punktet er i tråd med forskriftsmalen. Ikrafttredelse vil være den datoen vernet blir vedtatt av Regjeringen ved Kongelig Resolusjon.

5.2 kommentar til arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Melfjorden landskapsvernområde

6 Forvaltning og oppsyn

6.1 Forvaltning og oppsyn

6.2 Ressursbehov i forvaltningsfasen

6.4 Nærmere undersøkelser

Fylkesmannen ser ikke behov for nærmere undersøkelser før et vern eventuelt vedtas. Men forvaltning av området kan kunne kreve oppfølgende undersøkelser og overvåkning. Dette er problemstillinger som vil bli tatt opp i arbeidet med forvaltningsplan for området.

6.5 Overvåkning og bevaringsmål

6.5.1 Generelt om bevaringsmål

For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning av norske verneområder skal det utarbeides bevaringsmål for ulike naturkvaliteter i hvert enkelt verneområde. Naturkvalitet er definert som de naturtypene, artene, geologien og landskapet som skal prioriteres og ivaretas innenfor verneområdet. For hver naturkvalitet utarbeides det et bevaringsmål. Bevaringsmål definerer den tilstanden man ønsker at en naturkvalitet i verneområdet skal ha. Bevaringsmål skal være målbare og kan for eksempel presiseres gjennom mål for areal eller forekomst av bestemte arter.

Bevaringsmålene tar utgangspunkt i formålet med vernet, utformingen av formålsparagrafen i forskriften er derfor viktig i denne sammenheng.

For å definere naturkvaliteter og utarbeide bevaringsmål kreves det at forvaltningen har god oversikt over naturtilstanden i området, og utviklingstendenser. Kunnskapen om de ulike naturkvalitetene i Saltfjellet-Svartisen, Blakkådalen og Melfjorden er god, men det mangler foreløpig oppfølging og langvarige dataserier for en del av naturkvalitetene. Bevaringsmål vil bli definert gjennom forvaltningsplanen.

7 Litteratur

Her gis en oversikt over de viktigste kildene brukt for i arbeidet med verneplanen. Flere av dokumentene har omfattende litteraturlister som også er oppsøkt der det har vært nødvendig.

Bendiksen, E., Brandrud, T. E. & Røsok, Ø. (red.) 2008 Boreale lauvskoger i Norge. Naturverdier og udekket vernebehov. – NINA Rapport 367. 331 s.

Blindheim, T., Hofton, T. H., Gaarder, G., Klepsland, J. T., Abel, K. og Høitomt, T. 2011. Naturfaglige registreringer av bekkekløfter i Buskerud, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Troms. BioFokus-rapport 2011-2

Ellingsen, K. & Henriksen, J.E. 2007. Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Kartlegging og verdisetting av kjente kulturminner og kulturmiljøer. NIKU rapport 18/2007

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H & Brandrud, T.E. 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. – NINA Fagrapport 54: 1-146.

Framstad, E., Stabbetorp, O.E., Skiftesvik, A.B. & Brandrud, T.E. 2009. Kriterier for vurdering av truede naturtyper. – NINA Rapport 428. 68 s.

Hofton, T. H., & Framstad, E. (red.) 2006. Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SFs eiendommer. Del 2 årsrapport for registreringer i Midt-Norge 2005. NINA Rapport 151

Holtan, D. 2007. Saltfjellet-Svartisen. Naturtyper og botanikk på sørsida av nasjonalparken. Miljøfaglig utredning rapport 2007:60

Lauritzen, S-E. 2008. Utredning karst, grotter og kvartærgeologi i deler av Rødøy og Rana kommuner. Del I: Oversikt over kjente forekomster pr. desember 2007. Universitetet i Bergen.

Lauritzen, S-E. 2009. Utredning karst, grotter og kvartærgeologi i deler av Rødøy og Rana kommuner. Del II: Oversikt over kjente forekomster befaring 2008. Universitetet i Bergen.

Melby, M. W. 2007. Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner, Nordland fylke. Landskapskartlegging. Miljøfaglig utredning rapport 2007:64.

Nybø, S., Strann, K-B., Bjerke, J., Tømmervik, H., Hagen, D., & Hofgaard, A. 2009. Tipasninger til klimaendringer i Nord-Norge og på Svalbard. Vurderinger av vernebehov og terrestriske økosystemers evne til å binde karbon. – NINA Rapport 436. 43 s + vedlegg

Polarsirkelen friluftsråd & Salten friluftsråd. 2007. Friluftsliv fra Melfjorden til Austerdalsisen.

Stortingsmelding nr 62 (1991-1992) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge

Stortingsmelding nr 37 (2000-2001) Om Vasskrafta og kraftbalansen. Det kongelige olje- og Energidepartement. 53 s.

Stortingsproposisjon nr 75 (2003-2004) Supplering av verneplan for vassdrag. Det kongelige Olje- og Energidepartement. 93 s.

Ødegaard, F., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2009. Rasmark, berg og bekkeløfter – Miljøforhold og påvirkninger på rødlistearter. Artsdatabanken, Norge. (www.artsdatabanken.no)

St.prp.nr. 75 (2003-2004). Supplering av Verneplan for vassdrag

Nettsteder

www.artsdatabanken.no

www.ssb.no

www.borchbio.no/narin

UTKAST

DEL C

VEDLEGG

- Temakart 1 Plankart verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Temakart 2 Naturtyper
- Temakart 3 Kulturminner
- Temakart 4 Friluftsliv
- Temakart 5 Landskapsverdi
- Temakart 6 Landskapsområder og naturinngrep
- Temakart 7 Inngrepsfrie naturområder (INON)
- Temakart 8 Geologi
- Temakart 9 Reindrift

- Mandat arbeidsutvalg
- Sammensetting arbeidsutvalg
- Forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Forskrift for Storlia naturreservat
- Forskrift for Blakkådalen naturreservat
- Forskrift for Fisktjørna naturreservat

UTKAST

til høringsdokument om
revisjon av eksisterende vern
tilknyttet Saltfjellet-Svartisen
nasjonalpark

Møte i arbeidsutvalget

mai 2013

Forord

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 8. september 1989. Nasjonalparken dekker areal i kommunene Saltdal, Beiarn, Bodø, Meløy, Rødøy og Rana i Nordland. Verneområdene ble opprettet i et kompromiss mellom verneverdier og vannkraftressurser. Etter vedtak om opprettelse av nasjonalparken ble Storglomfjordutbygginga gjennomført, denne stod ferdig i 1998. De resterende konsesjonene, Beiarn, Melfjorden og Nord-Rana ble i statsministerens nyttårstale i 2001 trukket tilbake. Dette ble fulgt opp formelt gjennom stortingsmelding nr. 37 (2000-2001) *Om vasskrafta og kraftbalansen*. På bakgrunn av dette er det nå utredet vern av nedbørfeltene for Nord-Rana og Melfjordutbyggingene. Dette er områder med store landskapsverdier, rik berggrunn, flotte vassdrag og vitenskaplig interessante områder i forhold til isbreens aktivitet.

Naturvernloven ble opphevet og erstattet av naturmangfoldloven i 2009. oppstart av revisjon av eksisterende vern i området ble meldt i 2012. Det har først og fremst vært et ønske om å oppdatere verneforskriftene i henhold til nytt lovverk. Etter innspill i høringa er det foreslått en vesentlig forenkling av verneområdene på Saltfjellet-Svartisen ved å gjøre det meste av områdene til nasjonalpark og dermed få en ens forskrift for hele området. Dette vil forenkle forvaltningen og brukernes mulighet til å sette seg inn i gjeldende bestemmelser.

En annet vesentlig endring som er foreslått er å flytte vernegrensen bort fra jernbane og E6 over Saltfjellet. Inntil nå har vernet omfattet også arealene som jernbanen og E6 beslaglegger. Dette har betydd noe ekstra saksbehandling for alle tilfeller av tiltak som har vært nødvendig for å opprettholde jernbane og E6. Med den løsningen som foreslås nå vil det være et areal som ikke er underlagt vern nærmest jernbanen og vei slik at nødvendig vedlikehold og opprusting kan skje uten saksbehandling i forhold til verneområdene.

Utvidelse av nasjonalparken – nye områder

Forslaget til utvidelse omfatter arealer i elvestrengene i Tespa og Bjøllåga, Blakkådalen, Austerdalsvatnet, Glomdalen og Melfjordens nordside. Når det gjelder Melfjordens nordside foreligger det ulike forslag til avgrensning. Verneplanen skal bidra til å sikre de store natur- og landskapsverdiene i området slik at også kommende generasjoner kan få oppleve disse unike naturområdene med få menneskelige inngrep og rik berggrunn og flora.

Avgrensningen av verneforslaget er gjort etter en avveining mellom verneverdier, brukerinteresser og mulige negative konsekvenser et vern vil kunne ha. Det er lagt sterk vekt på å sikre kjente verneverdige naturforekomster og helhetlig landskapsrom.

Lokal og sentral høring foregår i samme tidsrom og forslaget til vern er på høring fra **dd.mm.åå til dd.mm.åå. Det er avtalt egne høringsfrister for kommunene.**

Kartleggingene

Det er ikke gjennomført en full konsekvensutredning i området, mer om dette i kap 1.3. De kartleggingene som er gjennomført viser at området har klare verneverdier i forhold til både landskap, geologi, naturtyper, botanikk og friluftsliv. Den største konsekvensen ved vern av disse områdene er at det potensialet for utbygging av vannkraft som finnes i området ikke kan utnyttes.

Medvirkning

Fylkesmannen har tilstrebet å følge samme regler som kommunale planer etter plan- og bygningsloven i dette planarbeidet. Videre er reglene i naturvernlovens § 18 og rundskriv T-3/99 *Naturvernloven. Saksbehandling etter naturvernloven* lagt til grunn.

Det er avholdt egne oppstartsmøter med kommunene, folkemøter i de berørte kommunene i forbindelse med høringene og enkeltmøter med berørte grupper.

Fylkesmannen har også fulgt konsultasjonsordningen med Sametinget, jfr *Avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* av 31.01.2007. Det har vært gjennomført konsultasjoner med Sametinget og på den bakgrunn ble det opprettet et eget arbeidsutvalg for verneplanen. For sammensetting og mandat for arbeidsutvalget se vedlegg 11 og 12.

Arbeidsutvalget har hatt XX møter, Det vil ellers avholdes de møter som er nødvendig ut fra saksbehandlingen eller etter ønske fra involverte.

Høringsdokumentet

Dokumentet er delt i 3 deler.

Del A inneholder beskrivelse av arbeidet med verneplanen og en kort gjennomgang av verneverdiene og konsekvenser ved vern.

Del B inneholder forslag til verneplan med oppdatert forskrift

Del C inneholder kart og andre vedlegg

Tilbakemelding og frist

Alle som er berørt eller har meninger om planforslaget er velkomne til å uttale seg. Fylkesmannen oppfordrer alle til å bruke muligheten til å komme med innspill enten man er enig eller uenig i forslaget. Vi ønsker spesielt tilbakemeldinger på forslag til avgrensning og forskriftene. Det er viktig å begrunne innspillene. I forbindelse med høringen skal det holdes åpne lokale informasjonsmøter, i tillegg til egne møter med kommunene. Møter vil bli annonsert i lokalavisene (Avisa Nordland, MeløyAvisa og Rana Blad) og på Fylkesmannens hjemmesider på internett www.fmno.no

Høringsuttalelser sendes til:

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Eller pr e-post til

postmottak@fmno.no med kopi til kma@fmno.no

Frist for å gi uttalelse til høringen et dd.mm.åååå

Verneplanen forventes behandlet av Regjeringen i 20??

Innholdsfortegnelse

Innledning og arbeidsform	5
1 Innledning.....	6
1.1 Bakgrunn for arbeid med utvidelse i Rana og Rødøy	6
1.1 Bakgrunn for arbeid revisjon av eksisterende vern.....	6
1.2 Om planområdet	6
1.3 Lovgrunnlaget for planarbeidet.....	6
1.5 Arbeidsform.....	7
2 Beskrivelse de eksisterende verneområdene – avgrensning og spesielle bestemmelser	8
2.1 Beskrivelse av verneområdene	8
DEL B	16
Forslag til avgrensning, verneform og forskrift	16
3 Forslag til avgrensning, verneform og forskrift– tilrådning fra Fylkesmannen	17
3.1 Valg av verneform	17
3.2 Forslag til avgrensning med begrunnelse.....	18
3.3 Arealregnskap.....	28
3.3 Navnsetting	28
4 Forslag til forskrift med kommentar	29
4.1 Forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	29
4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag	34
5 Kommentarer til forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.....	34
5.2 kommentar til arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	45
6 Forvaltning og oppsyn	46
6.1 Forvaltning og oppsyn	46
6.2 Ressursbehov i forvaltningsfasen	46
6.4 Nærmere undersøkelser	46
7 Litteratur.....	46
VEDLEGG	48

DEL A

Innledning og arbeidsform

UTKAST

1 Innledning

Oppstartsmelding for arbeidet ble sendt ut i 2012. Denne er et samarbeid mellom Fylkesmannen og Midtre Nordland nasjonalparkstyre og omfatter både utvidelsesområdet fra 2008, revisjon av verneform og verneforskrift av eksisterende områder samt forvaltningsplan. For nærmere beskrivelse av oppdrag og bakgrunn for arbeidet vises til disse dokumentene.

1.1 Bakgrunn for arbeid med utvidelse i Rana og Rødøy

Revisjonen har sin bakgrunn i endring i lovverket ved at naturmangfoldloven ble vedtatt i 2009 og at verneplan for utvidelse av nasjonalparken forutsatte en gjennomgang av forskriften for nasjonalparken og også at det ble utarbeidet skisse til forvaltningsplan, jf. naturmangfoldloven § 35 tredje ledd. Fylkesmannen fikk derfor følgende oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning *"Saltfjellet-Svartisen: oppstart av revisjon av verneområdene på Saltfjellet samt forvaltningsplan. Utarbeide forslag som sendes til DN for faglig gjennomgang."* Det ble i 2011 og 2012 gjennomført supplerende kartlegginger på Saltfjellet som bakgrunn for prosessen. For nærmere detaljer om dette vises til oppstartsmeldingen.

Arbeidet er gjennomført i tråd med reglene for konsultasjon med Sametinget, jf. avtale mellom Miljøverndepartementet (MD) og Sametinget fra 2007. Med bakgrunn i konsultasjon med Sametinget ble det opprettet et arbeidsutvalg som har bistått Fylkesmannen i arbeidet med verneplanen.

Arbeidsutvalget har hatt XX møter; ved oppstart, for å vurdere innspillene til oppstartsmeldingen og for gjennomgang av forslaget til vern. Som resultat av dette foreligger følgende alternative forslag til avgrensning og til forskrift .... Arbeidsutvalget vil ha et møte til for å vurdere innspillene til dette høringsforslaget før Fylkesmannen sender sin innstilling til DN.

1.1 Bakgrunn for arbeid revisjon av eksisterende vern

Vern har et langsiktig perspektiv. Det gjennomføres derfor tunge prosesser forut for vern for å klarlegge alle sider ved vern. Vern vedtas av Kongen i statsråd og må således også oppheves eller endres av Kongen i statsråd. Vernet på Saltfjellet ble vedtatt i 1989 etter langvarige prosesser. Når områdevernet utredes utvidet kan ikke det nye arealet vernes med hjemmel i en opphevet lov. Dette må da enten vernes som et nytt, selvstendig verneområde, eller ved en utvidelse der en samtidig oppdaterer den eksisterende verneforskriften etter nytt lovverk og nye maler. I dette tilfellet vurderes det siste som den beste løsningen.

1.2 Om planområdet

Her vil det komme en del data fra Statstisk sentralbyrå om de enkelte kommuner.

1.3 Lovgrunnlaget for planarbeidet

Naturmangfoldloven kap V omhandler områdevern. Kapitlet avløste naturvernloven av 1970. Nml. § 33 oppstiller nasjonale mål for og med områdevern. Kort sagt er målet med områdevern å sikre viktige naturverdier. Ved vedtak om vern vil det fastsettes en forskrift. Denne forskriften gjelder for et gitt areal som avgrenses på et kart. Forskriften skal hindre aktivitet/tiltak som skader eller kan skade verneverdiene. Verneforskrifter vedtatt med hjemmel i naturvernloven består inntil Kongen bestemmer annet jf. naturmangfoldlovens § 77.

Etter loven kan det opprettes nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservater, biotopvernområder og marine verneområder. I kapittel 3.2 gis det en nærmere beskrivelse av de verneformene som er aktuelle i denne saken. § 41 i loven gir saksbehandlingsreglene for opprettelse av verneområder.

Verneplanprosesser er utarbeiding av forskrift, og utredningsinstruksen vedtatt ved kgl. res. 18. februar 2000 og revidert ved kgl. res. 24. juni 2005. I tillegg gjelder forskrift om konsekvensutredninger. Formålet med konsekvensutredninger er å klargjøre virkninger av tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn. Konsekvensutredningen skal sikre at disse virkningene blir tatt i betraktning under planleggingen av tiltaket og når det skal tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår tiltaket skal gjennomføres. Krav om konsekvensutredning er hjemlet i plan- og bygningslovens kapittel VII-a. En nærmere spesifisering om hvilke tiltak som krever konsekvensutredning er gitt i forskrift om konsekvensutredninger¹ av 30.06.2009. Revisjon av verneområdene tilknyttet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark utløser ikke krav om konsekvensutredning. Det er likevel gjort kartlegginger i området for å klarlegge verneverdiene i området.

1.5 Arbeidsform

Fylkesmannen har ledet arbeidet med verneplanen. Planarbeidet har blitt gjennomført etter samme regler som kommunale planer etter plan- og bygningsloven. DN håndbok 17 er førende for Fylkesmannens arbeid med vern. Saksbehandlingen skal være i tråd med naturmangfoldlovens § 41 og rundskriv T-3/99 *Naturvernloven. Saksbehandling etter naturvernloven* samt avtale mellom MD og Sametinget om retningslinjer for verneplanarbeid i samiske områder.

1.5.1 Hva har skjedd så langt

Fylkesmannen har fulgt konsultasjonsordningen med Sametinget, jfr *Avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* av 31.01.2007. Det har vært gjennomført konsultasjoner med Sametinget og på den bakgrunn ble det opprettet et eget arbeidsutvalg som skulle bistå Fylkesmannen i verneplanarbeidet. Sammensetning og mandat for arbeidsutvalget ble utarbeidet i konsultasjon med Sametinget, se vedlegg 11 og 12

I januar 2012 ble det avholdt oppstartsmøter med berørte kommuner og arbeidsutvalget hadde et forberedende møte. Etter utsending av oppstartsmelding ble det avholdt åpne møter på Mo i Rana, Storjord i Saltdal, Moldjord i Beiarn og Halså i Meløy.

Fylkesmannen har på bakgrunn av innspillene til oppstartsmeldingen, rapportene fra kartleggingene av området, forskriftsmaler fra Direktoratet for Naturforvaltning og arbeidsutvalgets tilbakemeldinger og diskusjoner utarbeidet forslaget som nå er på høring.

1.5.2 Saksgangen videre

Etter at høringa av verneforslaget er avsluttet vil Fylkesmannen oppsummere den lokale høringa. Vi vil også ha et avsluttende møte med arbeidsutvalget og de berørte kommunene.

---

¹ Denne forskriften erstatter forskrift av 01.04.2005 om konsekvensutredninger. Bakgrunnen for vedtak av ny forskrift var vedtak av ny plan- og bygningslov. Det er ikke gjort endringer i kriteriene for konsekvensutredninger for verneområder etter naturmangfoldloven i forhold til tidligere forskrift, som fortsatt gjaldt ved oppstart av denne verneplanen. I henhold til forskriftens § 2 punkt h) skal planer for nasjonalparker og andre verneområder større enn 500 km², eller større enn 250 km² dersom planene fører til en vesentlig endring i dagens bruk for primærnæringene eller reiseliv i lokalsamfunnet konsekvensutredes.

Fylkesmannens oppsummering blir så sendt Miljødirektoratet² som forestår oppsummeringen av sentral høring og sender sin anbefaling til MD. Et eventuelt vedtak fattes av kongen i statsråd.

2 Beskrivelse de eksisterende verneområdene – avgrensning og spesielle bestemmelser

Dagens verneområder og avgrensningen mellom dem er vist i kartvedleggene i del C. Dagens verneforskrifter er gjengitt i vedlegg XX. Forslag til ny avgrensning og forskrift finnes i del B.

2.1 Beskrivelse av verneområdene

Saltfjellet-Svartisen og omkringliggende områder er kartlagt i flere perioder. Det ble gjort omfattende utredning er i forbindelse med kampen om vannkraftutbygging eller vern av Saltfjellet-Svartisen på 70- og 80-tallet. Disse er delvis i en form som ikke direkte lar seg innarbeide i dagens system for kartlegging av naturverdier, men eldre kartlegginger er vurdert ved nyere kartlegginger og legges også vekt på der disse er relevant i forhold til de problemstillinger som dukker opp i planen.

I de seinere år er det gjort kartlegginger på temaene friluftsliv, kulturminner, kvartærgeologi, grotter og karst, landskap, zoologi og ornitologi og naturtyper. I tillegg finnes det en del spredt materiale fra tidligere kartlegginger, blant annet i forbindelse med vassdragsvern. Mye av dette er vurdert av kartleggerne, men Fylkesmannen har også oppsøkt primærkildene der det har vært nødvendig. Nedenfor følger kort gjennomgang av miljøverdiene i de ulike verneområdene og en omtale av spesielle bestemmelser i de enkelte verneforskriftene.

2.1.1 Gåsvatnan landskapsvernområde

Landskapsvernområdet omfatter 120 km² skog og høgfjell i Beiarn, Saltdal og Bodø kommuner. Formålet er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Landskapsvern er en verneform som, jf. naturmangfoldloven § 36, skal verne *natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.*

Gåsvatnan landskapsvernområde har ubestridte landskapsverdier. Det er avgrenset 6 landskapsrom som helt eller delvis er omfattet av landskapsvernområdet. For eksempel er en liten del av landskapsrommet Harondalen i landskapsvernområdet, mens resten er i nasjonalparken. Haron har fått verdi A1 *Enestående landskap av særlig stor verdi.* Harondalen har spennende geologi og store og intakte formasjoner fra nedsmelting av en bredemte sjø og smeltevannssystemer med terrasser, strandlinjer osv. Denne aktiviteten har

---

² Fra 1. juli 2013 ble Direktoratet for naturforvaltning og Klima og Forurensningsdirektoratet slått sammen til ett felles direktorat kalt Miljødirektoratet.

ført til stor formrikdom i området. Geologien er mangfoldig og gir artsrik vegetasjon og dyreliv.

Det er en rekke kulturminner i Gåsvatnan, særlig tilknyttet samisk bruk av området, men også nyere historie tilknyttet ikke-samisk bosetting og bruk. Kulturmiljøene som er avgrensa er vurdert å ha liten til middels verdi.

Naturverdiene i området er store, delvis av internasjonal karakter. Jarbrudalen med rik flora, Jarbruelvas underjordiske løp og grottesystemer er unike i nasjonal sammenheng. Områdene rundt Kvitberget, Skjevlfjellet og Haron er av de botanisk mest artsrike steder på hele Saltfjellet. Naturtypekartlegginga avgrenset store og viktige naturtyper i landskapsvernområdet. Det er avgrenset 11 lokaliteter som ligger helt eller delvis i landskapsvernområdet. Av disse er to A-områder og sju B-områder. De to A-områdene er elvedeltaet Harodalselvas utløp i Kvitbergvatnet og Havvamohkki.

Bruken av landskapsvernområdet er stor. Det finnes flere private hytter lokalisert til tre områder; Store Gåsvatnet, Kvitbergvatnet og Stabbursdalen. Det er også jeger- og fiskeforeningshytter og turistforeningshytter i området. Videre er det attraktive fiskeområder og viktige utfartsområder både på vinterføre og sommerstid. Det prepareres skiløype til Godhøla i forbindelse med påskeutfarten.

Gåsvatnan landskapsvernområde foreslås opphevet og innlemmet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Det foreslås også en mindre utvidelse i nord grunnet store naturfaglige verdier knyttet til området Havvamohkki.

Verneforskriften for landskapsvernet vil dermed oppheves og nasjonalparkens bestemmelser vil gjelde. Dagens forskrift er relativt lik som for nasjonalparken. Det vil likevel komme noen endringer, for nærmere om dette se del B: Her omtales bare det som er spesielt for Gåsvatnan.

Av spesielle bestemmelser er forskriftens kap V 2.2 som uten søknad gir mulighet til *skånsomt uttak av trevirke på privat grunn til egen bruk*. Dette foreslås videreført for hele nasjonalparken, men med den endring at det henvises til forvaltningsplan. Det betyr at forvaltningsplanen setter rammer for slik hogst. Det vil bety et noe mildere vern for noen deler av nasjonalparken i og med at dette vil gjelde privat grunn også i andre deler av nasjonalparken, for eksempel områder i Brundalen i Rana. For områdene i Gåsvatnan landskapsvernområde vil det bety en liten innstramming, da forvaltningsplanen vil sette rammer for hogsten.

Videre er det knyttet bestemmelser til gården Nordlund av Jarbrufjell, jf. forskriftens kap V pkt 2.6 og kap VI pkt. 8. Begge disse bestemmelsene foreslås videreført i en utvidet nasjonalpark.

2.1.2 Saltfjellet landskapsvernområde

Landskapsvernområdet omfatter 580 km² i Saltdal og Rana kommuner. Formålet er å *bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap*.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Landskapsvern er en verneform som, jf. naturmangfoldloven § 36, skal verne *natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.*

Saltfjellet landskapsvernområde er på mange måter delt i en vestlig og en østlig del. Fjellovergangen binder Saltdalen og Dunderlandsdalen sammen. Den store viddedalen er største landskapsrom. I vest og øst avgrenset mot markerte fjellmassiv og daler som løper øst-vest på tvers av hoveddalen. Elva er et vesentlig landskapselement. E6 og jernbanen er dominerende inngrep og følger i hovedsak dalbunnen.

Området Dypen-Lønsdal-Sørelva har store kvartærgeologiske verdier knyttet til en rekke breelvaavsetninger, drumliner og eskere, randmorener, erosjonsrenner og breelvdeltaer.

Registreringen av viktige naturtyper viser at Dypen naturreservat med noe mindre områder inn i landskapsvernet er et særlig viktig skogområde (A-verdi). Dette omtales under Dypen naturreservat.

Landskapsvernområdet har store viltverdier, særlig for fugl, og områdene er et svært viktig område for fjellrevens framtid i Saltfjellet.

Kulturminneverdiene i området er store, særlig knyttet til områdene langs hoveddalføret og Kjemåvatnet. Det er registrert et variert og stort antall kulturminner tilknyttet samisk reindrift. Tidligere var området et viktig stoppested på flytting mellom områder i Sverige og områdene i vest. Området er fortsatt viktig for reindrifta. Det er også et betydelig antall kulturminner knyttet til bygging av vei og jernbane og krigshistorien i området.

Saltfjellet landskapsvernområde foreslås opphevet og innlemmet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Forslaget innebærer at et område av varierende bredde langs vei og jernbane tas ut, det vil si ikke lenger er underlagt vern etter naturmangfoldloven. Nasjonalparken får da en vestre og en østre del, delt av jernbane og E6.

Verneforskriften for landskapsvernet vil dermed oppheves og nasjonalparkens bestemmelser vil gjelde. Dagens forskrift er relativt lik som for nasjonalparken. Det vil likevel komme noen endringer, for nærmere om dette se del B: Her omtales bare det som er spesielt for Saltfjellet landskapsvernområde.

Av spesielle bestemmelser er forskriftens kap IV punkt 10 som uten søknad gir mulighet til *oppsetting av foreløpig og eller transportable konstruksjoner eller anlegg, inkludert campingvogner, salgsbuer, skur, opplag eller lignende er bare tillatt i de områder som er avsatt til slike formål.* Dette punktet videreføres ikke i nasjonalparkforskriften. Alle de områder som er aktuelle for slik plassering er nå tatt ut av vernet område og forvaltes av kommunen etter plan- og bygningsloven. Denne endringen bidrar til å forenkle forholdene for vedlikehold og drift av vei og bane, samt at alle hytter og annen infrastruktur i denne korridoren ikke lenger er regulert av verneforskriften. Dette innebærer også at verneforskriftens kap V punkt 1.1 og 2.1 er unødvendig, all virksomhet skjer da utenfor verneområdet.

Kap VI punkt 7 gir forvaltningsmyndigheten mulighet til å gi tillatelse til mineralundersøkelse i Svanjgvarri. Dette punktet videreføres ikke i nasjonalparken. Det vises her til eksisterende forvaltningsplan for de verna områdene på Saltfjellet fra 1990 punkt 4.11.4 hvor det framkommer at søknad om etablering av bergverksdrift ble avslått og ikke er forenelig med vern. Forundersøkelser er derfor unødvendig.

Heller ikke punkt 8 at det kan gis tillatelse til kultiveringstiltak i beiteområder videreføres. Dette innebærer en innstramning.

2.1.3 Dypen naturreservat

Dypen naturreservat omfatter et ca. 68955 daa stort skogsområde i Saltdal kommune. Området ble vernet i 2000 som del av barskogsverneplanen.

Formålet med fredningen er *å bevare en relativt lite påvirket furuforekomst, med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området:*

- *er et velegnet typeområde for furuskogen i regionen og dens typiske plante- og dyreliv,*
- *har forekomster av gammel og storvokst furuskog, hvor særlig de østre deler er lite påvirket,*
- *har betydelige forekomster av tørrgadd og læger.*

Naturtypekartleggingen fra 2010 konkluderer med at området har nasjonal verdi. Fra verdivurderingen heter det *at såpass store arealer med gammel furuskog, ikke minst med så rikelige mengder død ved, er meget sjeldent, og området har store nasjonale verdier med hensyn på gammel furu-naturskog. Per dags dato kjenner en ikke til områder med større kvaliteter med hensyn til gammel furu-naturskog i Nordland: Helt spesielt er også tilsynelatende ekte furu-urskog (selv om dette er et lite areal).*

Fylkesmannen mener naturverdiene i Dypen er så spesielle at områdets status som naturreservat må opprettholdes. Det foreslås derfor ingen endringer i avgrensning eller forskrift.

2.1.4 Semska-Stødi naturreservat

Semska-Stødi naturreservat omfatter et ca. 13 00 daa stort våtmarks- og fjellområde i Saltdal kommune. Semska-Stødi ligger sentralt på Saltfjellet. Området ble vernet første gang i 1976. Verneforskriften bel endret i 1989 ved opprettelse av Saltfjellet nasjonalpark.

Formålet med fredningen er å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegent landskap av glasiiale løsmasseavsetninger, og bevare dette området i sin naturgitte tilstand.

Semska-Stødi har svært store viltverdier, særlig som yngle-, hekke-. Og leveområde for en rekke fugl. Området er viktig både i hekketida og i trekk-periodene. Samlet for Saltfjellet-Svartisen finnes det viktigere viltområder i andre deler av nasjonalparken, uten at dette reduseres Semska-Stødis verdi som våtmarksområde. Omgjøring til nasjonalpark vil redusere vernet noe, da ferdselsforbudet antakelig ikke kan opprettholdes. Ferdelsforbud kan innføres dersom det er nødvendig, se omtale i kap XX

Semka-Stødi inngår i samme kulturmiljø som nevnt under omtale av Saltfjellet landskapsvernområde. Det er viktige kulturminner lokalisert innenfor naturreservatet. Omgjøring til nasjonalpark vil styrke dette vernet.

Semka-Stødi naturreservat foreslås opphevet og innlemmet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Forslaget innebærer at ferdselsforbudet i området oppheves.

Verneforskriften for naturreservatet vil dermed oppheves og nasjonalparkens bestemmelser vil gjelde. Dagens forskrift har en rekke spesialbestemmelser. Restriksjonsnivået i Semka-Stødi vil derfor endres noe. For detaljer om dette se del B: Her omtales bare hovedtrekkene

Av spesielle bestemmelser er forskriftens kap IV punkt 4 om ferdselsforbud fra 1. mai til 31. juli. Å begrense ferdselen i området er viktig for å sikre områdets funksjon som viltområde. Elva og jernbanen sørger for en viss begrensning i ferdselen i området. Turstia gjennom reservatet går i en del av området som tåler en viss grad av forstyrrelse. Fylkesmannens vurdering er derfor at et ferdselsforbud, ut over forbudet mot motorisert ferdsel, ikke er strengt nødvendig. I gjeldende mal for forskrifter for nasjonalparker heter det at *Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet.* Dette betyr at det i områder der det oppstår påviselige konflikter mellom ferdsel og naturmiljø (for eksempel hekkende fugl) kan det innføres egne forskrifter som regulerer eller forbyr ferdsel.

2.1.5 Storlia naturreservat

Storlia naturreservat er et ca 23,5 km² stort skog- og fjellområde i Rana kommune. Formålet med vernet er *å sikre en naturlig utvikling av plante- og dyrelivet i et spesielt skog- og fjellområde i Dunderlandsdalen.*

Det legges særlig vekt på at området utgjør en nordlig utløper av den vest-europeiske granskogen, har stor plantegeografisk og skogøkologisk verdi, har ei særlig rik skogsli med høystaudebjørkeskog og har viktige funksjoner for fugle- og dyrelivet i regionen. I tillegg bidrar naturreservatet sammen med Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder til å bevare et stort, sammenhengende område med viktige nasjonale naturverdier og samiske og andre kulturminner.

2.1.6 Blakkådalen naturreservat

Blakkådalen naturreservat er et ca 3200 daa stort skogsområde i Rana kommune. Formålet med vernet er *å bevare et spesielt barskogområde med to granforekomster som er blant de nordligste i Europa, samt furuskog av ekte urskogkarakter.*

Områdets spesielle verdier gjør at Fylkesmannen ikke foreslår endringer

2.1.7 Fisktjørna naturreservat

Fisktjørna naturreservat er et ca 2750 daa stort skogsområde i Rana kommune. Formålet med vernet er *å bevare et urskogområde med grov kalkgranskog, usedvanlig rik flora og en rekke karstforekomster.*

Områdets spesielle verdier gjør at Fylkesmannen ikke foreslår endringer

2.1.8 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

«Gamle» Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark dekker et areal på ca 1850 km², og ligger i Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommuner. Formålet er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante-og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Nasjonalpark er en verneform som jf naturmangfoldlovens § 35 kan *verne større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep.*

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har svært store og ubestridte landskaps-, kulturminne- og naturverdier. Det er avgrenset 75 landskapsrom som helt eller delvis ligger innenfor nasjonalpark, og av disse har 14 fått verdien A1 (enestående landskap av særlig stor verdi) og 24 verdien A2 (Inntrykkssterke landskap med god variasjonsrikdom). Resten av landskapsrommene defineres som regionalt typiske landskapskvaliteter.

Det er en rekke kulturminner i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og mange av disse er knyttet samisk bruk av området. Det finnes også nyere kulturminner knyttet til ikke-samisk bosetting og bruk. Totalt er det avgrenset 16 kulturmiljøer som ligger helt eller delvis innenfor nasjonalparken, der ett har fått liten verdi, fem har fått middels verdi, fire har fått middels-stor verdi og seks har fått stor verdi. Innenfor de avgrensede kulturmiljøene ligger det svært mange kulturminner, fra fangstgroper, gjerder og hellere til store fjellgårder med slåttemarker.

Naturverdiene innenfor nasjonalparken er svært store og svært varierte. Botanisk er det registrert 46 naturtypelokaliteter, der 12 har fått verdien A-svært viktig, 27 har fått verdien B-viktig og 7 har fått verdien C-lokalt viktig. Det er spesielt verdier knyttet til kalkrike områder i fjellet, gammel barskog, bekkeløfter og rikmyr. Videre er det avgrenset 13 viltlokaliteter, der sju er vurdert som svært viktige og seks er vurdert som viktige. I tillegg er det registrert en rekke mer eller mindre sjeldne arter som hekker eller raster i nasjonalparken. Disse lokalitetene ligger ikke nødvendigvis innenfor de avgrensede viltområdene. Fjellrev, en av Norges mest truede arter, har et av sine kjerneområder her.

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark foreslås videreført. Det foreslås at Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Semska-Stødi og Storlia naturreservater inkluderes i nasjonalparken som tidligere beskrevet, samt at E6 og jernbane over Saltfjellet tas ut.

Med dette vil det bli en felles verneforskrift for hele Saltfjellet. Den nye verneforskriften har tatt utgangspunkt i de gamle verneforskriftene og Direktoratet for naturforvaltnings forskriftsmal for nasjonalparker. Det er forsøkt å ikke endre restriksjonsnivået nevneverdig. Hele forslaget til verneforskrift samt utdyping av denne er gjengitt i del B. Hovedendringene i forslaget til verneforskrift er omtalt under.

Formålet i forslaget til ny verneforskrift har tatt opp det som er beskrevet i alle forskriftene som nå foreslås opphevet. I tillegg er nye, kjente verneverdier omtalt. Videre er det som en følge av konsultasjoner mellom Miljøverndepartementet og Sametinget besluttet at formålet også skal omtale bevaring av det Samiske naturgrunnlaget.

Paragraf tre inneholder vernebestemmelsene. Disse er gjennomgått tematisk under.

Landskap: Det er tatt inn unntak fra forbudet for oppsetting av midlertidige gjerder (som kun skal stå en sesong) i landbruket og reindrifta, samt muligheter for lagring av stolper og netting/duk i samme formål. Videre er det tatt inn bestemmelser om at det kan gis tillatelse til mindre utvidelser av bygninger og oppføring av frittstående bygg som kun skal benyttes som utedo/uthus. Dette er det ikke åpning for i dag. Det åpnes også for at det kan gis tillatelse til bruksendring av eksisterende bygninger.

Plantelivet: Det er gjort et direkte unntak for skånsomt uttak av lauvtrevirke på privat grunn til eget bruk etter forvaltningsplan. Dette er en innstramming i forhold til de eksisterende landskapsvernområdene da disse forskriftene ikke sier noe om forvaltningsplan, men en liberalisering i forhold til eksisterende verneforskrift for nasjonalparken og naturreservatene. Kulturminner. Hele dette avsnittet er nytt, og det sier at kulturminner er fredet mot skade og ødeleggelse, samt at løse kulturminner ikke skal fjernes. Det kan gis tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

Ferdsl: Dette avsnittet inneholder noen nye punkter sammenlignet med de gamle verneforskriftene. Det første punktet er organisert ferdsel, der det står at organisert turvirksomhet til fots er tillatt så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende. Videre står det at organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Idrettsarrangement, jakthundprøver og annen større organisert virksomhet er ikke tillatt. Nærmere retningslinjer skal gis i forvaltningsplan. Dette er en liten innstramming i forhold til dagens forskrifter, blant annet for idrettsarrangement og jakthundprøver. Sykling og organisert bruk av hest er tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen. For sykkel er det en liten innstramming sammenlignet med dagens forskrifter, mens det for bruk av hest er likt (organisert ferdsel) og litt oppmyking for privat bruk av hest.

Motorferdsel: Som direkte unntak er det tatt inn et punkt som åpner for motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg. I dagens verneforskrifter er det kun åpning for å gi dispensasjon for transport av varer og materialer til hytter i mars og april. Dette er unikt for Saltfjellet, og det foreslås at denne begrensingen tas ut.

Forurensing: Dette kapitlet er oppdatert etter dagens lover og forskrifter, noe som fører til en liten innstramming når det gjelder nedgraving av avfall ved hytter. Inn under forurensing kommer også støy, og gjennom dette er motordrevet modellfly, motordrevet isbor o.l. forbudt.

2.1.9 Samlet vurdering av avgrensning

Den avgrensning som nå foreslås med bakgrunn i revisjonen vil medføre en reduksjon i vernet areal på XX km², dette pga. at det tas ut areal langs vei og jernbane. Nytt areal som vernes er på XX km² i Bodø kommune (Havvamåhke). Samtidig foregår utvidelsesarbeidet i Rana og Rødøy, se eget dokument. Her foreslår Fylkesmannen en utvidelse tilsvarende XX km² i tillegg til et nytt landskapsvernområde på xx km². Det foreligger alternative forslag fra

arbeidsutvalget som kan medføre reduksjon i foreslått vernet areal. Med Fylkesmannens forslag vil totalt vernet areal øke med XX km².

Avgrensningen vil nå bli helhetlig og særlig utvidelsen i Rana og Rødøy forenkler grensene. Det vil bli enklere å forholde seg til verneforskriftene da de er ens for hele området. Totalt mener Fylkesmannen at planen medfører en forenkling og brukertilpasning.

DEL B

Forslag til avgrensning, verneform og forskrift

UTKAST

3 Forslag til avgrensning, verneform og forskrift-tilrådning fra Fylkesmannen

Dette kapittelet presenterer forslaget til ny avgrensning av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med oppheving av to landskapsvernområder og naturreservat. For kart se del C vedlegg 1. **Det foreligger også alternative forslag fra arbeidsutvalget.**

3.1 Valg av verneform

Arbeidet er startet opp med hensikt å revidere Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og tilliggende verneområder. De tre verneformene nasjonalpark, landskapsvernområde og naturreservat er representert i området. Det er naturmangfoldlovens § 33 og §§ 35-37 som regulerer verneform og innhold i vernet.

Nasjonalparker (nml § 35) opprettes for å sikre store områder uten tunge inngrep som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap. Saltfjellet-Svartisen er ansett som et «typeområde» for nasjonalparker da den oppfyller alle kriteriene for en nasjonalpark og kanskje er Norges meds varierte nasjonalpark. Med de foreslåtte utvidelsene i Rana og Rødøy og endringene av landskapsvernområdene vil dette bli enda tydeligere.

Landskapsvernområder (nml § 36) etableres for å sikre natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart. Denne verneformen gir ikke et vern av vegetasjonen ut over det som kan påvirke landskapsbildet. Saltfjellet-Svartisen har viktige naturområder med særlig stor bevaringsverdi, for eksempel Stormdalen. Det finnes også tydelige kulturlandskapselementer, kulturmiljø av både samiske og ikke-samisk opprinnelse. Her nevnes spesielt fjellgårdene Bredek og Stormdalen og Saltfjellet (Lønsdal – Bolna, jf. kartlegging av kulturminner).

Naturreservat (nml § 37) etableres for å sikre områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes områder som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få verneverdier som nevnt.

Naturreservat benyttes for vern av bestemte formål som for eksempel skogreservat, myrreservat eller fuglereservat. Dersom de naturfaglige verdiene er store kan naturreservat opprettes for å ivareta spesifikke naturverdier også i områder med omfattende inngrep. vernebestemmelsene i naturreservater ”skreddersys” da for å sikre konkrete, beskrevne verneverdier. Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. Friluftsliv, landskap og kulturminner er ikke en del av formålet ved slike fredninger. Store deler av nasjonalparken kan forsvare vernestatus naturreservat, men andre brukerinteresser og områdenes størrelse tilsier at nasjonalpark er beste verneform.

Fylkesmannens anbefaling er at Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde og Semska-Stødi naturreservat oppheves og innlemmes i en stor sammenhengende nasjonalpark. Samtidig lages en korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet slik at vedlikehold og nødvendige tiltak tilknyttet disse store inngrepene ikke er avhengig av tillatelse fra vernemyndighetene.

Arbeidsutvalgets vurderinger

3.2 Forslag til avgrensning med begrunnelse

3.2.1 Kriterier for avgrensning

Gjennom Nasjonalparkplanen og naturmangfoldlovens §§ 33 og 35 er det klargjort hvilke verdier som skal vektlegges ved etablering av nasjonalparker generelt. Disse er gjengitt i kapittel **Feil! Fant ikke referanse kilden..** Ytre avgrensning følger i hovedsak tidligere etablerte vernegrenser.

3.2.2 Verneareal

3.2.3 Konkret avgrensning

Nedenfor følger et konkret forslag til ny Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. For beskrivelser av områdene som omfattes av utvidelse i Rana og Rødøy vises til eget dokument om denne verneplanen.

Det foreslås en utvidelse på 1,4 km². Utvidelsen er foreslått i Bodø kommune i et område som kalles Håvvamåhke. Denne utvidelsen er diskutert med Statskog som er grunneier i området, og avgrensningen er justert i forhold til eksisterende inngrep og Statskogs ønsker om å sikre mulighet for drift av marmor-ressursen. Det er her foreslått et kompromiss mellom vern og ikke-vern. Fylkesmannen vil komme tilbake til vurdering av miljøverdier ved en eventuell planleggning av drift av marmorressursen og denne verneplanen er ikke en forhåndsgodkjenning av inngrep i området.

Totalt vil forslaget innebære en utvidelse av nasjonalparken på til sammen XX km². dette da to landskapsvernområder og to naturreservat innlemmes i nasjonalparken. Likevel reduseres totalt areal med om lag xx km² da det tas ut en korridor langs eksisterende inngrep, E6 og jernbane.

Henvisningene til geografiske punkter og navn i gjennomgangen nedenfor forholder seg til N50 (M 711) kartene fra Statens kartverk. Kart med plangrense og forslag til ny nasjonalparkgrense finnes i del C vedlegg 1.

Beskrivelsen av grenseforslaget er delt opp i delområder.

Strekning – Nordfjorden (Rødøy) via Nordre Glomvassfjellet (Meløy) til Ramsgjeldalen (Beiarn)

Figur 1 Strekning uten endringer i nasjonalparkgrensen Nordfjorden (1) via Nordre Glomvassfjell (2) til Ramsgjeldalen (3).

Det foreslås ingen endring på denne strekningen. Grensen er her trukket mot store tyngre inngrep. Denne avveiningen ble gjort i forbindelse med vedtak om vern i 1989. Det er i hovedsak inngrep i forbindelse med utbygginga av Storglomvatnet og overføringslinje (420 kV) som har bestemt grensen fram til Ranreisdalen. Derfra følges grensen mellom stat og privat fram til nordsida av Tollådalen hvor et mindre område på privat grunn inngår I Tollådalen var det et innspill på å endre grensen på grunn av tilgang til vedskog med traktor. **Dette innspillet er ikke imøtekommet.** Videre følges grensen stat/privat øst for Ramsgjeltinden. Deretter inn på privat grunn til grensen for eksisterende nasjonalpark bryter østover.

Ramsgjeldalen (Beiarn) til Austerelva (Bodø)

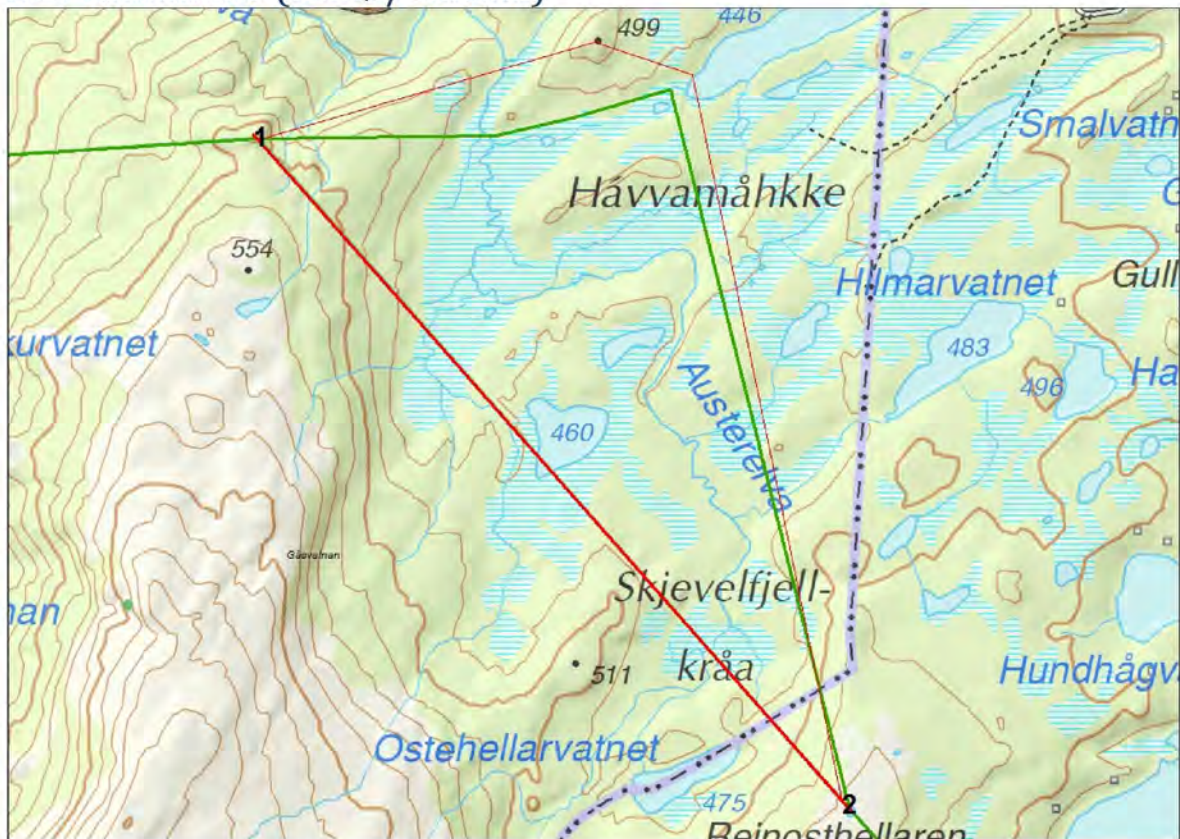

Figur 2 Strekning fra Ramsgjeldalen (1) til Austerelva (2) Eksisterende yttergrense for Gåsvatnan landskapsvernområde foreslås endret til nasjonalparkgrense. Det foreslås ikke endringer i traséen.

Det er ikke kommet inn innspill som tilsier endring i avgrensning på denne strekningen. Fylkesmannen er heller ikke kjent med inngrep eller registreringer som tilsier endring av grensen, men i og med forslag om endring av Gåsvatnan landskapsvernområde til nasjonalpark vil grensen endres til nasjonalparkgrense.

Håvvamåhke (Bodø/Saltdal)

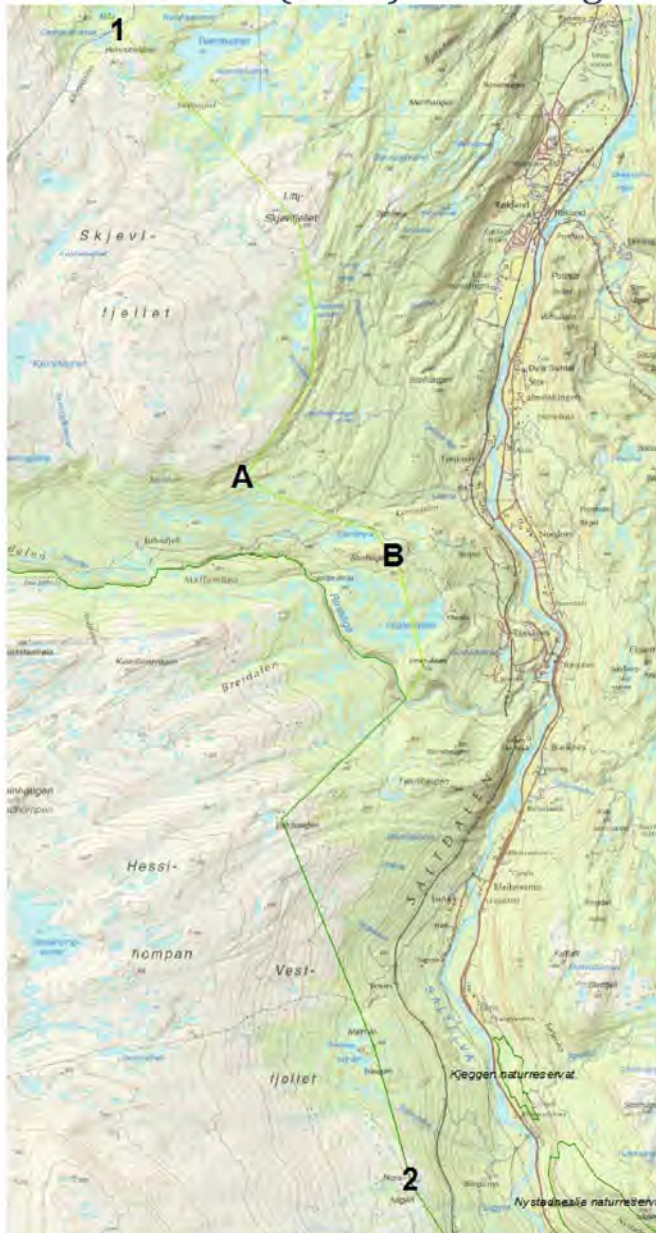

Figur3 Etter samtykke fra Statskog foreslås utvidelse mellom punkt 1 og 2. Tykk rød strek er eksisterende grense for Gåsvatnan landskapsvernområde. Tykk grønn strek er foreslått utvidelse mellom punkt 1 og 2. Tynn rød strek er forslag til utvidelse slik denne ble presentert i oppstartsmeldingen.

Håvvamåhke er et særlig viktig våtmarksområde med store verneverdier både tilknyttet fugl og botanikk. Dagens grense for Gåsvatnan landskapsvernområde går i rett linje fra punkt 1 til 2 i kartutsnittet. Grenseutvidelsen er digitalisert på bakgrunn av økonomisk kartverk og ortofoto. Fra punkt 1 foreslås ny grense i østlig retning til fast berg på østsiden av Austerelva. Deretter nord-østlig retning til nordligste punkt på liten berggrygg vest for Olavatnet. Verneområdet vil da få med de særlig viktige myrområdene langs Austerelvas meandre. Videre også myrdraget mot Olavatnet med to mindre tjern. Grensen knekker så i sør sør-østlig retning til punkt 2 i kartutsnittet og følger så eksisterende grense sørover. Avgrensingen sikrer ikke alle viktige våtmarksbiotoper i området, men de viktigste områdene langs Austerelvas løp sikres.

Hávvamåhke (Bodø) – Nonshågen (Saltdal)

Figur 4 Strekning fra Havvamåhke (1) til nonshaugen (2) i Saltdal kommune. Det foreslås ikke endringer på denne strekningen

Fra Reinsosthellaren følges eksisterende grense for Gåsvatnan landskapsvernområde. Grensen foreslås gjort om til grense for nasjonalparken. Det foreslås ellers ingen endringer.

I Tømmerdalen, punkt A til B i kartutsnittet, har grunneierne med støtte fra Saltdal kommune foreslått endring av verneområdet slik at grensen for vernet følger grensen mellom stat og privat. Dette medfører at et område på om lag 0,4 m² avvernes. Bakgrunnen for forslaget er ønske fra grunneierne om å bygge hytter i området, samt at de mener grensen ble trukket slik den er i dag uten begrunnelse, altså at det var tilfeldig at deres eiendom ble berørt. I kongelig resolusjon fra 1989 er grensedragningsomtalt. Her refereres til at grunneiere og Saltdal kommune mener at grensen burde trekkes mellom privat og statlig grunn, og også at Jarbrufjell gård burde holdes utenfor vernet. Fylkesmannen kommenterer dette i kongelig resolusjon slik: *Fylkesmannen har i Saltdal kommune foreslått en grensejustering mot øst, men*

finner det ikke tjenlig å følge grensen mellom statlig og privat grunn. Jarbruffjellgården er vanskelig å ta ut av verneområdet pga arronderingsmessige årsaker, men tilrår tilpasninger ved utformingen av vernebestemmelsene. Det framgår ellers av kongelig resolusjon at man er bevisst at private arealer blir vernet. Direktoratet skriver om dette at *det bare er små arealer privat grunn som er berørt og svært lite av dette er jord- og skogbruksarealer. Direktoratet understreker imidlertid at selv om de private arealene er små utgjør de likevel vernemessig sett viktige elementer i nasjonalparken.* Spørsmålet om endring, slik Tømmerdalen grunneierlag har framsatt, fremstår derfor som en rein omkamp om noe som ble avgjort i 1989. Fylkesmannen ser at det for grunneierne vil kunne oppfattes positivt at dette arealet avvernes. Verneverdiene i Tømmerdalen er imidlertid store knyttet til at det er kalkberggrunn som gir rike kalkskoger og myrområder. Hvor avgrensingen burde gått vil nok kunne diskuteres avhengig av hva man legger vekt på. I forhold til verneverdiene kunne nok grensen vært trukket enda lenger ned mot dalbunnen da skogsområdene er særlig rike i dette området, og det utelukkende er kalkgrunn. Ut fra grunneierens interesser kan den trekkes lenger opp. Det er snakk om å flytte grensen 100-250 m sørvestover på en 2,6 km lang strekning. Dette utgjør et areal på 0,4 km². Av verneverdier vil Tverrli myra ved en grenseendring bli uten vern etter naturmangfoldloven. I følge AR5 fra Skog og Landskap er nesten hele området som ønskes tatt ut skog av lav bonitet. Det er derfor lite skogbruksverdier på dette arealet. Hyttebygging er begrunnelsen for ønsket om grenseendring. Det er lagt ut et område i kommuneplanens arealdel utenfor landskapsvernområde, på samme felleseie med åpning for hytter. Tømmerdalen grunneierlag mener vernet hindret ytterligere 10 hytter. Fylkesmannen mener det ikke er ønskelig med ytterligere hyttebebyggelse i området og mener det er en god avveining mellom bruk og vern i området.

Nonshågen (Saltdal) – Lønsdal (Saltdal)

Figur 2 På denne strekningen foreslås endring ved at grensen flyttes vekk fra jernbanen.

Fra Nonshågen går dagens grense i sørøstlig retning til sørenden av Varghola jernbanetunell. Dette er nordligste punkt i Saltfjellet landskapsvernområde. Nasjonalparkgrensen går herfra i sørlig retning til Nertinden. Da Saltfjellet landskapsvernområde foreslås innlemmet i

nasjonalparken vil grensen mellom landskapsvernet og nasjonalparken oppheves. Ny nasjonalparkgrense foreslås derfor å følge jernbanen mot Lønsdal. For å gjøre forholdet mellom nødvendige tiltak langs jernbanen og hensynet til nasjonalparken smidigere foreslås å flytte grensen bort fra jernbanetraséen. Grensen foreslås flyttet omkring 100 m, noe varierende ut fra terreng, faste punkter og gjenkjennelige grenser. Dette vil gi plass for nødvendig utbedring, sikringstiltak og vedlikehold av jernbanen, samtidig som saksbehandlingen hos naturvernmyndigheten reduseres.

Følgende grense foreslås (navn og høyder fra ØK-kartverk): Fra Nonshaugen trekkes grensen i sørøstlig retning til Notiselva på omtrent kote 300. Derfra i sørøstlig retning til markert knaus på omtrent kote 325 nord vest for Tjukkskogen. Derfra følges omtrent retningen av jernbanen til denne svinger noe mer sørover sør for Falleliasdalen. Knekkpunktet er lagt til berg i dagen ved kote 385. Der dreier grensen noe mer sørover i rett linje til bergrygg på kote 335. Deretter ytterligere sørover til midt på bergrygg ved tunnel ti på ca kote 390. Her dreier grensen enda noe sørover til det nordligste punktet på en markert bergknaus nord for rotelva ca 130 m fra jernbanelinja. Her dreier grensen noe mer østlig retning til bergknaus på sørsiden av Hak-bekken omtrent på linje med Kjemåga stasjon. Deretter i sørøstlig retning til punkt på Kjemågas østre breidd. Derfra dreies grensen mer østlig til punkt deretter til markert bergknaus på ryggen som går ned mot jernbancoverbygget ved Kjemånasen tunell. Deretter i nordøstlig retning til punkt på Kjemånasen på kote 465. Herfra i sørøstlig retning markert bergknaus på sørsiden av bekkefar ved Vakkerskogen. Derfra i noe mer sørlig retning til bekken som renner ned til rasoverbygg over jernbanen. På denne måten vil flomforebygging her komme utenfor nasjonalparken. Avstanden til jernbanelinja vil her være omkring 250 m. deretter sørøstlig retning til punkt på omkring kote 520. Deretter nesten sørlig retning til rygg på omkring kote 515 sørøst for lite tjern. På denne strekningen vil dette medføre at hytte, gnr 76 bnr 18, ikke lenger ligger innenfor et vernet område. Også kulturminner knyttet til jernbanens krigshistorie faller utenfor vernet område. Deretter i sørlig retning til eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde krysses i en avstand på ca. 100 m fra jernbanen. På denne strekningen vil dette medføre at hytte på gnr 76 bnr 1 fnr 51 ikke lenger ligger i vernet område. Videre følges eksisterende grense rundt pukverket til et punkt omkring 100 m fra jernbanelinja.

Lønsdal Stasjon (Saltdal) – Stokkabekken (Rana)

Figur 3 Foreslått avgrensning av korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet. Tykke blå streker er forslag til ny avgrensning.

Fra punkt ved pukkverket trekkes grensen sørvestover til punkt 541 (1:50 000) på Mattis-Larsa haugen. Deretter sørlig retning til punkt 568 (1:50 000) og derfra til liten høyde sørvest for bygning/mast. På denne strekninga vil avstanden fra jernbanen variere ganske mye fra 30 m til 250 m. Deretter sørvestlig retning til eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde krysses mellom Ravelva og Sorelva. På denne strekningen vil dette medføre at bygningene på gnr 76 bnr 17, gnr 76 bnr 1 fnr 224 og gnr 76 bnr 2 ikke ligger innenfor vernet område lenger. Derfra følges eksisterende grense til sørsiden av Golanhøgda hvor grensen trekkes sør-sørvestover til elvekryss i Svartbekken nord for Semska. Deretter trekkes grensen rundt reinslakteriet slik at de bygningsmessige installasjonene her ikke lenger ligger innenfor vernet område. Deler av gjerdetraséene vil fortsatt ligge innenfor vernet område. Disse vil kunne vedlikeholdes uten søknad, jf. forskriften. Endring og utvidelse må omsøkes. Grensen trekkes da i vest-sørvestlig retning til Navnlauselva. Deretter sørøstlig retning til punkt 683. Videre sørover til sørvestlige bredd av et lite tjern. Deretter følges vestsiden av gammel trasé for E6 til denne er om lag 100 m fra dagens E6 Deretter om lag 100 m fra E6 via et par punkter forbi Semska til Sukkertoppen. Deretter i samme retning til trasé for gammel E6. Denne følges videre til eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde krysses ved Stokkabekken. Denne avgrensningen innebærer at de

kjente offersteinene på Saltfjellet blir liggende i et område som ikke er vernet da de ligger mellom gammel trasé for E6 og jernbanen.

Stokkabekken (Rana) – Bjøllåga (Rana)

Figur 4 Det foreslås ikke endringer i trasé fra E6 til Bjøllåga

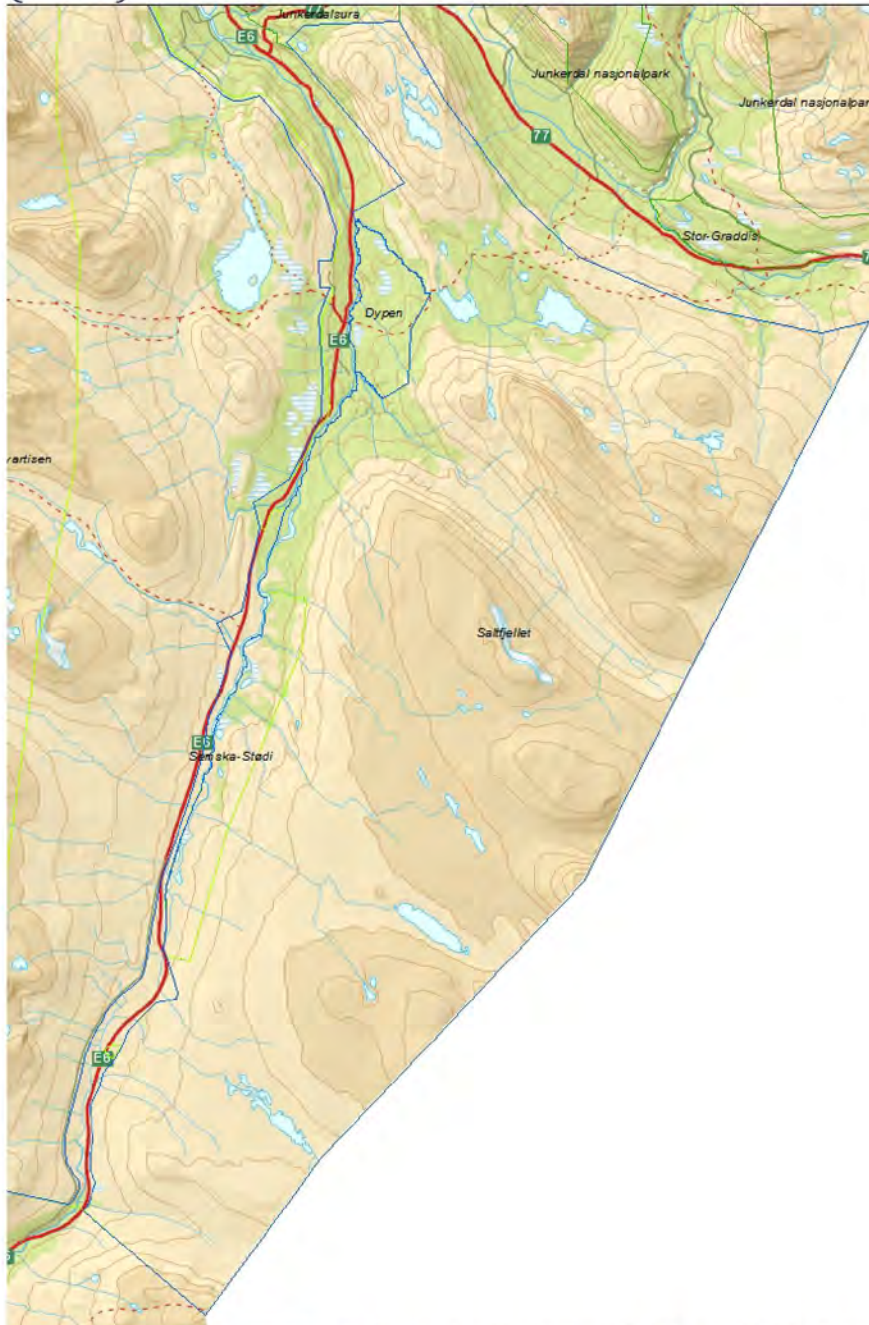
Her følges eksisterende grense vestover til Bjøllåga. Ingen endringer ut over at grensen for landskapsvernområdet gjøres om til nasjonalparkgrense.

Bjøllåga (Rana) – Nordfjorden (Rødøy)

For grensebeskrivelser og endringer på denne strekningen vises til dokumentet om utvidelse av Nasjonalparken i Rana og Rødøy.

Nasjonalparkens østre del med utgangspunkt i Stokkabekken (Rana)

Figur 5 Oversikt over grenseforslag for nasjonalparken øst for E6. Semska-Stødi naturreservat foreslås opphevet og innlemmet i nasjonalparken. Bortsett fra langs E6 og jernbanen følges eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde.

Eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde følges fra Stokkabekken på E6 østside med start øst for kraftlinje (22 kV) øst for E6. Det legges inn en avstand på 10 m fra senterlinja til kraftlinja for at ryddebeltet langs linja ikke skal være innenfor verneområdet. Fra dette punktet følges eksisterende grense østover til riksgrensen, riksrøys 227 ved Nasafjellet, deretter nordover langs riksgrensen til riksrøys 232 ved Njallávarddo i Saltdal kommune. Deretter følges eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde til denne møter Junkerdalsura naturreservat og videre tilbake til grensen for Dypen naturreservat. Videre til Lønselva, og langs Lønselvas østre breidd til elva krysses ved elvmøte ved Sørrelva.

På denne strekningen foreslås ingen endringer ut over at grensen gjøres om til nasjonalparkgrense.

Fra Sørrelva trekkes grensen etter samme prinsipp som på vestsiden av jernbane og E6, nemlig at flest mulig tekniske inngrep faller utenfor vernet samt at det lages en buffersone mot jernbane og E6 på om lag 100 m. Fra Sørrelva trekkes grensen til nordenden av lite tjern og deretter sørover mot Lønselva via to punkt. Deretter følges Lønselvas vestre bredd. Dagens grense for Semska-Stødi naturreservat krysses nord for Adamsvollen. Det er, etter Fylkesmannens vurdering, viktig at elva i størst mulig grad ligger innenfor de verna områdene, særlig i Semska-Stødi naturreservat. Lønselva har store landskapsmessig og økologisk funksjon i området og er et sentralt element i verneverdiene. Dette betyr at vernegrensen flere steder blir liggende i grensen for jernbanen da den ligger helt i elvebredden på deler av strekninga. Omkring 800 m nord for elva fra Semskdalen er verneverdiene så store at det ikke er ønskelig å redusere vernet areal i det som tidligere var Semska-Stødi naturreservat og derfor følges jernbanelinja sørover til kommunegrensen Rana/Saltdal. Grensen følger her eiendomsgrensen for jernbanevekts eiendom på østsiden av linja fram til dagens grense for Semska-Stødi brygger østover på grensen mellom Saltdal og Rana kommuner. Herfra etableres ny grense for nasjonalparken sørover. Ny grense følger i sørøstlig retning til punkt øst for etablert steinbrudd ved Stødi da dette er et inngrep som ikke hører hjemme i en nasjonalpark. Deretter sørvest til et punkt om lag 100 m øst for E6. Deretter i en avstand på om lag 100 m til nordøstligste punkt på dagens grense rundt Polarsirkelsenteret.

Slitasjen rundt Polarsirkelsenteret er så stor at det vises godt på flyfoto. Fylkesmannen vil drøfte med arbeidsutvalget hvordan grensen bør trekkes her.

Deretter til kraftlinja (22 kV). Denne følges sørover tilbake til Stokkabekken i Rana kommune

3.3 Arealregnskap

Strekning	Areal avvernet	Areal utvidelse	Totalt strekningen

3.3 Navnsetting

Fylkesmannen foreslår at nytt nasjonalparken blir hetende Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Fylkesmannen vil drøfte med arbeidsutvalget om det bør være et samisk parallellnavn og hva det i så fall bør være.

4 Forslag til forskrift med kommentar

Se vedlegg XX for nåværende forskrift for nasjonalparken.

Det er tatt utgangspunkt i forskriftsmalene fra DN. Det er lagt vekt på å gjøre tilpasninger som ivaretar spesielle bestemmelser som er i eksisterende verneområder og som ønskes videreført, samt å imøtekomme høringsspartene der det lar seg gjøre innenfor handlingsrommet i lovverket. Det er lagt vekt på å lage bestemmelser som ivaretar verneverdiene, samtidig som ulempen for brukerne og arbeidsbelastningen for forvaltningen blir minst mulig.

Gjennomgangen av forskriften bør leses parallelt med kommentarene som følger bak forskriften for å få med vurderingene som ligger bak forslaget. Fotnotene i forskriftsteksten vil bli tatt ut i den endelige forskriften ved vedtak.

4.1 Forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Fastsatt ved kongelig resolusjon .....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 35 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet

§ 1. Formål

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et stort og vakkert naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

Nasjonalparken skal sikre variasjonsbredden av naturtyper og landskap i et naturgeografisk sentralt område der variasjonene i naturforholdene er særlig markert og verdifull. Her finnes nord- og sørgrensen for en rekke arter. Området er rikt på botanisk interessante arter, og er også et kjerneområde for den norske fjellrevbestanden.

Saltfjellet-Svartisen ivaretar større intakte økosystemer som den meget produktive Stormdalen, de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene, Semska-Stødi, Håvvamåhke og Riebbievaggi og de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlvfall. Landskapet er variert og storslått og nasjonalparken sikrer områder fra fjord til fjell i Nordfjorden, og fra kyst til innland. Nasjonalparken skal også sikre et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, interessante avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger.

Saltfjellet – Svartisen skal også bidra til å sikre deler av kjerneområdet for norske grotte og karst-forekomster, herunder Pikhågan, Jordtullasystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv.

I tillegg skal nasjonalparken sammen med Melfjorden landskapsvernområde, Storlia og Dypen naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget

---

Utkast til verneplan utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark – møte i arbeidsutvalget mars 2013

Side 29

§ 2. Geografisk avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gnr/bnr:

Beiarn kommune:

Bodø kommune:

Meløy kommune:

Rana kommune:

Rødøy kommune:

Nasjonalparken dekker et totalareal på ca 2 846 km², hvorav ca 7 km² er sjøareal.

Grensene for nasjonalparken fremgår av vedlagte kart i målestokk ....., datert Miljøverndepartementet.....20..... De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Beiarn, Bodø, Meløy, rana, rødøy og Saltdal kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, gjerding, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, fjerning og ødeleggelse av biologisk og geologisk materiale i grotter, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b) vedlikehold av stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan.
- c) Oppsetting av midlertidige gjerder i landbruket og reindrifta som skal stå en sesong.
- d) Lagring av stolper og netting/duk i forbindelse med gjerding i jordbruk eller reindrift.
- e) Vedlikehold av vei til Nordlund gård av Jarbrufjell i henhold til forvaltningsplan. Vedlikehold innebærer ikke opprustning til annen veiklasse.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging
- b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo
- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) bygging av bruer og legging av klopper.
- e) oppsetting av skilt og merking av stier.
- f) ombygging og oppsetting av gjerder.
- g) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift.
- h) bruksendring av eksisterende bygninger.
- i) riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- j) oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdselen til sjøs.
- k) En viss opprusting av veien til Nordlund gård av Jarbrufjell.
- l) nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet.

Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Særmerkte og dekorative trær, og hule trær og stammer ellers, som er med på å prege landskapet må ikke felles eller fjernes. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2.2 Bestemmelsen i 2.1. er ikke til hinder for:

- a) beiting.
- b) skånsom bruk av trevirke til bålrensning.
- c) plukking av bær og matsopp.
- d) plukking av vanlige planter til eget bruk.
- e) skjøtsel av innmark på Nordlund gård av Jarbrufjell, Bredek, Stormdalen gård og Granneset
- f) uttak av plantefelt og skånsomt uttak av lauvtrevirke på privat grunn til eget bruk etter retningslinjer i forvaltningsplan.

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Hogst av ved til hytter og gammer i nasjonalparken.
- b) annet uttak av trevirke

2.4 Regulering av beiting:

Direktoratet for naturforvaltning kan ved særskilt forskrift forby beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet.

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt. Direktoratet for naturforvaltning kan, ut fra verneformålet eller behovet for referanseområder der vanlig jakt ikke forekommer, bestemme at dyrelivet i hele eller bestemte soner av verneområdet skal være totalfredet mot slik jakt. Direktoratet for naturforvaltning kan på samme måte unnta enkelte arter fra vanlig jakt.

3.2 Bestemmelsen i pkt 3.1 er ikke til hinder for:

- a) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- b) skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) utsetting av fisk fra lokale fiskestammer hvor dette er gjort tidligere.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5. Ferdsel

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner og tamrein

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Idrettsarrangement, jakthundprøver og annen større organisert virksomhet er ikke tillatt. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan.

5.3 Sykling og organisert bruk av hest

Sykling og organisert bruk av hest er tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

5.4 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet.

5.5 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

5.6 Generelle unntak for ferdsel

Reglene i punkt 5 gjelder ikke ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

6.2 Bestemmelsen i pkt 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med utøvelse av reindrift. Leiekjører for reineier eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.
- c) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe og tamrein i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- d) ferdsel med motordrevet båt på Nordfjorden
- e) Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg. Ferselen bør primært skje med beltekjøretøy på vinterføre. Traseer for slik kjøring fastsettes i forvaltningsplan, jf. § 5.
- f) Motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 6.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med bufehold.
- c) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.3.
- d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter.
- e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.
- f) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.
- g) bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift.
- h) motorferdsel på snødekt mark for varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan
- i) Nødvendig transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjell.

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent distriktsplan etter reindriftsloven slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte.

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Bruk av sand og liknende til snøsmelting.

7.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly, motordrevet isbor o.l. er forbudt.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljøverndepartementet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det kan (skal?) opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag

Arbeidsutvalget (...) alternative forslag for følgende paragrafer og punkter

5 Kommentarer til forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Denne kommentaren inneholder utdypninger av forslag til ny forskrift for en utvidet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Begrunnelsen for de enkelte bestemmelsene finnes også i dette kapitlet. Forskriften tar utgangspunkt i gjeldende mal for utforming av nasjonalparkforskrifter. Disse er justert og tilpasset med bakgrunn i verneverdiene, innspill til

arbeidet, de gamle forskriftene og forvaltningspraksis. Avvik fra malen er begrunnet. Oppbygningen av forskriften følger malen. I henhold til nyeste mal skal verneforskriftens § 1 være formålet med nasjonalparken, mens § 2 er geografisk avgrensning. Dette er motsatt av tidligere praksis, men får ingen betydning for realiteten i forskriften. Videre er § 3 vernebestemmelsene, altså de som definerer restriksjonsnivået i nasjonalparken. Vernebestemmelsene er bygd opp tematisk. Under hvert tema listes først forbudene, deretter spesifikke ting som likevel er tillatt og til slutt ting det kan søkes om.

§ 1 Formålet

Formålet er førende for forskriftsutforming, avgrensning og senere forvaltning av området. Derfor er formuleringen av dette viktig. Forskrifter og avgrensning skal ikke være strengere eller mer omfattende enn det som kreves for å ta vare på verneverdiene. I formålsbestemmelsen framheves områdets egenart/særtrekk. Nasjonalparker opprettes med hjemmel i naturmangfoldlovens § 33 og 35. Det skal derfor fremgå av formålsbestemmelsen hvilke alternativ i § 35 som er grunnlag for vernet. Lovens ordlyd skal benyttes.

Utgangspunktet for utforming av formålsbestemmelsen har altså vært naturmangfoldlovens bestemmelser, verneverdiene og formålene slik de er i dag i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-Stødi naturreservat og Storlia naturreservat.

I Saltfjellet er den store variasjonen og Saltfjellets viktige funksjon som vandringshinder og dermed viktig sør-/nordgrense for planter og dyr sentral. Også de store gradientene sør-nord, øst-vest, fjord-fjell og kyst-innland er viktige elementer i Saltfjellet-Svartisens betydning som viktig landskap og økologisk område. Landskapet og geologien er særlig variert og interessant. Samtidig er bremassivenes betydning og påvirkning av landskapet både i dag og bakover i tid en viktig del av verneverdiene. De store glasiale avsetningene i området på det sentrale Saltfjellet er for eksempel en kjent og særlig viktig verneverdi. De viktige karst og grotteforekomster i Saltfjellet er videre framhevet i formålet. Her finner vi blant annet det som kan omtales som typelokaliteten for stripekarst, Pikhågan, som er en type karst Norge stort sett er alene om å ha.

Nasjonalparken er også viktig for friluftslivet. Friluftsliv er derfor trukket inn som en del av verneformålet med fokus på det enkle og tradisjonelle friluftslivet. Saltfjellet-Svartisen er også på dette punktet svært variert og kompleks. Store vide vidder og fjelldaler i de østlige områdene til alpine og bredekte områder i vest. Tilrettelegging for friluftslivet er omfattende, men likevel begrenset til noen sentrale «ferdselsårer» slik at nasjonalparken inneholder viktige friluftsområder både for det friluftslivet som krever tilrettelegging og for det friluftslivet som ikke ønsker tilrettelegging.

Den foreslåtte nasjonalparken berører reindrifts bruksareal i Saltfjellet Reinbeitedistrikt og Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt. I tillegg har flere Svenske Samebyer beiterett på norsk side, øst for E6. Forslaget søker å utforme et vern og en forvaltningspraksis som gir akseptable rammebetingelser for reindrifta, samtidig som hensynet til verneverdiene blir godt ivaretatt. Områdets betydning for samisk kultur og næringsutnyttelse er derfor vektlagt i formålet gjennom at formålet også omfatter bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Denne formuleringen «det samiske naturgrunnlaget» er en etablert formulering som miljøverndepartementet og Sametinget i fellesskap har kommet fram til, og denne følger altså forskriftsmalen. Formuleringen kom første gang inn i en verneforskrift ved vedtak om

opprettelse av Sjunghatten nasjonalpark. I kongelig resolusjon for Sjunghatten skriver Miljøverndepartementet om denne bestemmelsen som følger: *I forhold til samiske interesser vil det være viktig at natur-grunnlaget opprettholdes slik at samisk kultur og næringsutøvelse som bygger opp under verneverdiene kan fortsette og videreutvikles. Det åpnes imidlertid ikke for særskilt bruk i samiske områder, tilrettelegging i form av nye bygninger eller økt motorferdsel som kan skade verneverdiene. For øvrig vises det til naturmangfoldloven § 14, annet ledd hvor det framkommer at det skal legges tilbørlig vekt på naturgrunnlaget for samisk kultur ved vedtak i eller i medhold av naturmangfoldloven, noe som også følger av konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27.*

Som helhet mener vi formålsbestemmelsen nå viderefører de sentrale punktene i formålparagrafene slik vi fant de i eksisterende verneforskrifter for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-Stødi naturreservat og Storlia naturreservat. Formålet er imidlertid gitt en mer moderne form, tilpasset kravene i nml §§ 34 og 35. Formålet er derfor betydelig mer spesifikt og henviser til noen av de sentrale verneverdiene som må tillegges vekt ved vurdering av tiltak etter forskriften.

§ 2 Avgrensning

I denne paragrafen klargjøres det hvilke eiendommer som er berørt, og hvor forskrift og vernekart skal oppbevares.

«Nye» Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark berører Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommuner, og består av de «gamle» verneområdene Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat. I tillegg er det foreslått utvidelser i Glomdalen og vestover mot Melfjorden, ved Austerdalsvatnet, i Blakkådalen ovenfor det eksisterende Blakkådalen naturreservat, elvestrengene i Tespa og Bjøllåga og et område ved Havvamåhke i Bodø kommune. Videre er det tatt ut et areal i en korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet. For nærmere beskrivelse av grensen vises det til kart og grensebeskrivelse i høringsdokument.

Totalt landareal for den nye nasjonalparken er 2839 km². Av dette er 95,5 % (2712 km²) statsgrunn, og 4,5 % (127 km²) privat grunn. I tillegg kommer et sjøareal på ca 7 km² i Nordfjorden. Grensen mellom stat og privat er fastslått og gått opp i alle kommunene, men det kan enkelte steder være uklarheter i grensene mellom private eiendommer.

Det finnes XX antall punktfester på statsgrunn. Videre finnes XX eiendommer som er tidligere festetomter, men nå utskilt som egne enheter på statsgrunn.

§ 3 Vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene definerer den framtidige bruken av området. Bestemmelsene er samlet under tema. Bestemmelsene har en oppbygging der forbudet/hovedregelen nevnes først. Deretter kommer en oversikt over unntak fra forbudet/hovedregelen og til sist hva det kan søkes om unntak for. Det at man kan søke om unntak for ulike tiltak innebærer ikke at forvaltningsmyndigheten må gi tillatelse. En eventuell tillatelse skal gis etter en nøye vurdering av tiltakets konsekvenser i forhold til verneformålet. Dispensasjon kan gis på vilkår.

Vernebestemmelsene kommer i tillegg til annen lovgivning. For eksempel vil bruk av motoriserte kjøretøyer i nasjonalparken være avhengig av både å ha tillatelse fra grunneier, kommunen etter motorferdselloven og fra forvaltningsmyndigheten etter verneforskriften. Tiltak som forskriften ikke regulerer må fortsatt ha tillatelse etter gjeldende særlov.

1. Landskapet

Punkt 1.1 Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparker er det et generelt vern av landskapet. Alle inngrep som endrer landskapet er i hovedregelen forbudt. Dette gjelder kun inngrep på overflaten. Det vil si at om man skal lage en tunnel under en nasjonalpark, vil ikke denne rammes av forskriften med mindre den fører til inngrep/forandringer på overflaten. Dette har for eksempel betydning for eventuell framtidig veiføring mellom Melfjordbotn og Straumdalen via Nordfjorden i Rødøy.

Opplistingen under pkt 1.1 skal være typiske eksempler på ulovlige inngrep. Den skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområde. At opplistingen ikke er uttømmende innebærer et forbud mot liknende inngrep eller tiltak. Formuleringen om fjerning eller ødeleggelse av inventaret i grotter er tatt inn i tråd tidligere forskrift, innspill fra Norsk Grotteforbund og på bakgrunn av at nasjonalparken har spesielt viktige karst og grottelokaliteter.

Punkt 1.2 bestemmene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for

Punktet gir generelle unntak. Disse skal beskrives og avgrenses presist. Det finnes en rekke eksempler på at "lovlige" tiltak gjennomført over en rekke år, samlet innebærer en uheldig påvirkning på landskapet.

I 1.2 a) og b) er det gitt åpning for vedlikehold av bygninger og stier, skilt og liknende. Videre er det presisert at vedlikehold ikke omfatter ombygginger og utvidelser av hytter. Dette må det søkes om, jf. 1.3 a). Vedlikehold av bygninger er altså tillatt. Arbeider som gjøres med sikte på bruksendring krever imidlertid tillatelse etter verneforskriften. Bruksendring krever også ofte tillatelse etter plan- og bygningsloven. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate. Innvendig ombygging som ikke endrer bruken av bygningen er tillatt. Arbeider som gjøres med sikte på bruksendring krever imidlertid tillatelse etter verneforskriften. Bruksendring krever også ofte tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Stier, skilt og liknende er gjennomgått i utarbeidelse av forvaltningsplan for nasjonalparken, det vises til kap XXXX for nærmere beskrivelse av dette og hvilke krav som stilles, for eksempel ved vedlikehold av merking.

Punkt 1.2 c) og d) er lik bestemmelsene som ble vedtatt for Láhku nasjonalpark i 2012, men er altså et avvik fra malen. I bestemmelsene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er ikke dette tatt med, selv om det finnes en bestemmelse om *vedlikehold av gjerder og andre innretninger til bruk for beiting*. Vedlikehold er dekt opp av punkt 1.2 a) og gjelder både midlertidige og permanente gjerder. Punkt 1.2 c) og d) fanger derimot opp behov for å sette opp midlertidige gjerder, dvs som skal stå i en sesong, jf. reindriftsloven. Slike gjerder blir i dag satt opp, og settes i første rekke opp på snødekt mark. Fylkesmannen mener dette er akseptabelt i forhold til verneverdiene, og hensiktsmessig i forhold til reindrift at dette er unntatt fra bestemmelsene i verneforskriften. Slike gjerder tas ned etter bruk og lagring av stolper og netting/duk må skje forsvarlig dersom det ikke skal rammes av § 3 punkt 7 *Forurensning* i forskriften.

I punkt 1.2 er også tatt inn en bokstav e som åpner for vedlikehold av vei til Nordlund gård av Jarbrufjell i henhold til forvaltningsplan. Vedlikehold innebærer ikke opprusting til annen veiklasse. Dette er tatt inn som følge av at liknende bestemmelser fantes i Gåsvatnan landskapsvernområde. Veien er per i dag opprustet noe siden vernevedtaket i 1989, men ikke

stengt med bom slik forskriften forutsatte. Motorferdselen langs veien har økt noe, da det også er gitt tillatelser til motorferdsel langs denne traséen utover det som er motorferdsel til Jarbrufjell gård. Det er av hensyn til verneverdiene, landskap og friluftsliv ikke ønskelig at trafikken på veien skal øke utover dagens nivå. Det er derfor i forskriften presisert at den ikke kan rustes opp til annen veiklasse, det vises da til landbruksveinormalene. Dette punktet bidrar til å sikre mulighet for fortsatt drift og ivaretagelse av gården, innmarka og bygningene.

Punkt 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

Dette er inngrep som forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til, dette innebærer altså en søknadsplikt. Under dette punktet er det noen endringer i forhold til forskriftsmalen. Dette er tiltak som man ser at det er behov for, men som det samtidig er viktig å ha kontroll med.

Etter søknad kan det gis tillatelse til ombygging, mindre utvidelser, gjenoppføring av bygninger etter brann eller naturskade og riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk. Videre åpnes det for muligheter for oppsetting av skilt langs merka stier.

Av hensyn til reindrifta videreføres at det kan gis tillatelse til visse bygninger og anlegg som er nødvendig i næringsøyemed.

Videre kan det søkes om bruksendring av eksisterende bygninger. Riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og samme bruk vil kunne tillates etter søknad.

Det er tatt inn et punkt om mulighet til å gi tillatelse til en viss opprusting av veien til Nordlund gård av Jarbrufjell, se også omtale av punkt 1.2 e. Formuleringen en viss opprusting er en videreføring fra forskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde. Det kan ikke tillates opprusting til annen veistandard, for eksempel fra traktorvei til bilvei. Dette punktet vil inbefatte eventuelle situasjoner der det er behov for å gå ut over vanlig vedlikehold (som kan skje uten søknad) for eksempel etablering av nye stikkrenner eller liknende.

Siste punkt er også en videreføring fra landskapsvernområdene om at det kan gis tillatelse til nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift. Dette kan for eksempel være saltslikketeiner, gjerder eller liknende.

2. Plantelivet

I utgangspunktet er all vegetasjon, også døde busker og trær, fredet mot all skade og ødeleggelse.

Bruk av nasjonalparken til beite vil kunne fortsette som før med de begrensinger som finnes i annet lovverk og beiterettigheter etc. Dette reguleres ikke av verneforskriften. Eventuelle konflikter om beitebruk skal forsøkes løst i minnelighet. Det er i verneforskriften tatt inn en bestemmelse som åpner for at Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift skal kunne forby beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet. I de snart 25 år Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har eksistert har Fylkesmannen ikke registrert store negative konsekvenser som følge av høyt beitetrykk. Det er imidlertid registrert noe tråkkskader etter beite med storfe og det er anbefalt at beitetrykket vurderes for enkelte naturtyper. Paragraf 3, punkt 2.4 er tatt med som en siste sikkerhetsventil om det i fremtiden skulle bli overbeiting eller andre skader som ikke løses på andre måter. Bruk av denne paragrafen krever høring og er ikke noe som eventuelt vil bli innført uten forvarsel.

En generell fredning av plantelivet gjør at vi må presisere at det er tillatt å plukke bær, sopp mv. Dette imøtekommer også den spesifikke bestemmelsen i tidligere forskrifter om at det var lov å plukke vanlige planter til pynt i hyttene.

Det foreslås åpnet for uttak av plantet gran og skånsomt uttak av lauvtrevirke til eget bruk på privat grunn etter retningslinjer beskrevet i forvaltningsplan. Det er her viktig at forvaltningsplanen viser hvor det er plantet gran. Dette er en videreføring med en liten innstramming av bestemmelsene i verneforskriftene for landskapsvernområdene og en liberalisering av eksisterende verneforskrift for nasjonalparken. I forvaltningsplanen vil det gis føringer for hvor, når og hvordan det kan hogges, eventuell hogst som skal gjennomføres på andre måter trenger særskilt tillatelse.

2.3 Det foreslås at det kan gis dispensasjon for hogst av ved til hytter og gammer i nasjonalparken. Hyttene ligger hovedsakelig ved tre områder, og i alle disse områdene er i ulik grad skogdekt. Pr. i dag hogges det såpass lite at det ikke er noen konflikt med verneverdiene, men om omfanget skulle øke mye kan det være aktuelt vil det være aktuelt å sette vilkår for hogsten. Dette foreslås derfor som søknadspliktig.

3. Dyrelivet

3.1. Dette punktet følger for det meste standard forskrift. Alt dyreliv – også det som ikke dekkes av viltloven – er i utgangspunktet fredet i en nasjonalpark. I likhet med det som gjelder generelt, er det et forbud mot utsetting av dyr.

Jakt, fangst og fiske etter gjeldende lovverk. For fiske i ferskvann betyr det bestemmelsene i nml og laks- og innlandsfiskeloven med underliggende forskrifter. Fiske i saltvann reguleres av havressursloven med underliggende forskrifter. For jakt er det nml, viltloven og havressursloven (sel) med underliggende forskrifter som er aktuelle. I tillegg er grunneiers rett til å tillate eller forby jakt og fiske i ferskvann på egen eiendom tilstede. Dette betyr i praksis at jakt og fiske vil kunne foregå på lik linje med det som gjelder utenfor verneområdet. Uttak av rovvilt vil også kunne foregå på lik linje med områder utenfor.

Forskriftsmalen inneholder et punkt hvor forvaltningsmyndigheten kan tillate kalking av vatn og elver som er nødvendig for å hindre at en art dør ut. I store deler av Saltfjellet-Svartisen er berggrunnen i hovedsak karbonatbergarter. Vi kan ikke se at kalking vil være et aktuelt skjøtselstiltak i området. Fylkesmannen foreslår derfor at denne bestemmelsen ikke tas inn i forskriften.

3.3 Det foreslås at fisk fra lokale stammer kan settes ut etter dispensasjon der dette er gjort tidligere. I området har det vært satt ut fisk i svært mange vann tidligere. Bestemmelsen er tatt inn for å gi forvaltningsmyndigheten en viss kontroll med omfanget og hvor fisk settes ut. Det vil være aktuelt å gi flerårige dispensasjoner.

4. Kulturminner

4.1 Det er aktuelt med særskilte bestemmelser om kulturminner i de fleste nasjonalparkene. Bestemmelsene om kulturminner endrer imidlertid ikke kulturminnemyndighetens ansvar for ivaretagelse av kulturminner. Ansvar for kulturminner er tillagt Riksantikvaren og regional kulturminnemyndighet ved fylkeskommunen eller Sametinget.

4.2 All skjøtsel og restaurering av kulturminner skal på forhånd være avklart med kulturminnemyndigheten. Restaurering eller skjøtsel skal ikke stride mot verneformålet.

5 Ferdsel

Bestemmelsen på ferdsel i forslag til forskrift for nasjonalparken følger siste versjon av standard forskrift fra Direktoratet for naturforvaltning.

5.1 og 5.2 Utgangspunktet er fri ferdsel i utmark. Restriksjoner på organisert ferdsel er tatt inn for å sikre en dialog mellom brukere og forvaltning og gi forvaltningsmyndigheten mulighet til å styre uheldig ferdsel slik at det ikke oppstår konflikter i forhold til dyreliv, sårbar natur og kulturminner.

I St.prp. nr. 65 (2002-2003) ble det lagt til grunn at den opplevelsesverdi urørt natur i våre fjellområder og nasjonalparker representerer, skal være grunnlag for økt turistmessig bruk og verdiskapning i fjellbygdene. Det vil innenfor rammene av verneforskriften være mulig å drive med ulike reiselivsrelaterte aktiviteter som guiding, fjellføring og annen organisert turvirksomhet. Dette uavhengig av om virksomheten er kommersiell eller ikke-kommersiell. Det avgjørende i forhold til verneforskriften er virksomhetens virkning på naturmiljøet.

Utviklingen viser at turoperatører kan utvikle reiselivstilbud som over tid kan bli en trussel mot verneverdiene. Kontroll med større arrangementer og noen former for organiserte turer kan derfor virke forebyggende mot slitasje/skade på vegetasjon eller forstyrrelse av dyreliv. Unødvendig regulering/kontroll skal unngås og faste arrangementer bør kunne få flerårige dispensasjoner hvis det ikke oppstår konflikter i forhold til naturmiljøet. Forvaltningsplanen skal avklare hvilke typer organisert ferdsel som krever særskilt tillatelse. Det er viktig at en sikrer dialog mellom forvaltningen og brukere for å unngå at aktiviteter kommer i konflikt med verneverdiene. Større arrangementer, konkurranser og jaktprøver er normalt aktiviteter som må omsøkes.

Gjennom arbeidet med forvaltningsplan må områdets sårbarhet, mulighetene for kanalisering av ferdsel, behov for tilrettelegging osv. vurderes

5.3 Med traseér menes stitraséer, løypetraséer og kjørespor. For enkelte verneområder kan det også være aktuelt å åpne for at avgrensede områder i verneområdet kan settes av til slik bruk.

5.4 Denne bestemmelsen vil kun være aktuell innenfor et avgrenset område hvor ferdsel er en direkte trussel mot verneverdiene. Utarbeidelse og vedtakelse av slik forskrift følger forvaltningslovens bestemmelser.

5.5 Dersom en sti eller løype har betydelig negative konsekvenser for naturmiljø, kulturminner eller annet, kan det kreves at denne legges om eller at merkingen fjernes. Denne bestemmelsen brukes bare unntaksvis, men for eksempel i Junkerdal nasjonalpark ble ei sti lagt om opp over en kortere strekning opp mot Solvågvatnet av hensyn til den svært sjeldne planten grønlandsstarr. Alt etter hvilken konflikt det er, kan det være snakk om omlegging over en kortere eller lengre strekning.

5.6 Dette punktet følger standard forskrift.

6. Motorferdsel

Motorferdsel er et omstridt tema så vel i verneplanprosesser som i den generelle samfunnsdebatten. Motorferdselregelverket er under revisjon og dette kan også få betydning for forvaltningen av verneområdene. Verneforskriften vil likevel være styrende for hva som kan tillates i et verneområde. Verneforskriften kan ikke lempe på reglene i motorferdselloven, det er med andre ord ikke anledning til å ha et mer liberalt regelverk innenfor et verneområde

enn utenfor. Det er hensynet til verneverdiene og verneformålet som er førende for forskriftsutformingen.

Nasjonalparken opprettes med hjemmel i naturmangfoldlovens § 35 hvor det blant annet heter at Forskriften skal (...) sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. I odelstingsproposisjon nr 52 (2008-2009) er dette utdypet, her heter det at dette har sammenheng med at opplevelsesverdien ofte er en viktig verneverdi i nasjonalparker. Til opplevelsesverdien hører ikke bare synsinntrykkene, men også opplevelsen av stillhet og naturens lukter og lyder. Bestemmelsen innebærer bl.a. at virksomhet som medfører støy, f.eks. motorferdsel, bør forbys i den grad den kan redusere opplevelsesverdien. Motorferdselen skal fortsatt reguleres strengt i nasjonalparkene.

I henhold til motorferdselloven er motorferdsel i utmark og vassdrag ikke tillatt med mindre annet følger av loven eller vedtak med hjemmel i loven. I verneområder er det spesielle forhold som gjør seg gjeldende. Hensynet til dyrelivet, stillhet, friluftslivet og urørte områder innebærer blant annet at motorisert ferdsel i utgangspunktet er forbudt innenfor nasjonalparker, jf punkt 6.1, og at det bare i særlige tilfeller det skal kunne gis dispensasjon for kjøring. Det er særlig problematisk når det er snakk om barmarkskjøring som skaper stor naturslitasje.

Forskriftsmalen for utarbeiding av forskrifter for verneområder etter naturmangfoldloven legger derfor opp til at det i utgangspunktet er et totalforbud mot motorisert ferdsel, jf § 3 punkt 6.1. Verneområdene på har stor verdi for friluftslivet. Det er viktig at det finnes områder tilgjengelig for friluftslivet der motorisert ferdsel er begrenset. Som det framgår av blant annet Stortingsmelding 39 (2000-2001) Friluftsliv – ein veg til høgare livskvalitet er dette kvaliteter som er i ferd med å forsvinne. I kap 9 i nevnte stortingsmelding heter det blant annet at *når bruk av motorkøyretøy i utmark likevel må karakteriserast som ein stor miljøtrussel, er dette eit resultat av den samla verknaden av barmarkskjøring og snøscooterkjøring til fritidsbruk. (...) Norsk natur er ikkje lenger ein fristad der ein kan vente å finne ro og stille, og søkje rekreasjon frå støy og mas i kvardagen. Kvardagen er i ferd med å flytte inn i fjellet. Dette er særleg ottefullt når ein ser det i forhold til at ro og fred er dei kvalitetane ved friluftslivet som utøvarane legg mest vekt på. (...) Motorferdsla er negativ også av omsyn til dyrelivet. Terrengekøyretøy har stor aksjonsradius. Område som før var vanskelege å nå blir i dag lett tilgjengelege for jakt, fiske og generell forstyrning. Dyr har ikkje høve til å trekkje seg unna for å vere i fred i sårbare periodar. Dette verkar negativt inn mellom anna på reproduksjonen av sårbare arter.*

Generelt er store deler av fjellområdene våre altså belastet med støy og motorisert ferdsel. Samtidig er motorisert ferdsel noe som kan bidra til at personer med funksjonshindring kan ta seg ut i terrenget, bedre tilrettelegging gjennom enklere merking av og oppkjøring av løyper, transport av nødvendig varer og utstyr til hytter og lignende.

Reindrifta har også behov for kjøring på snødekt mark og barmark i forbindelse med reindrift. Omfanget av denne kjøringen vil variere mellom år avhengig av bruken av området.

Punkt 6.1

Bestemmelsen følger forskriftsmalen. All motorferdsel på land, i ferskvatn og i lufta under 300 meter fra bakken er i utgangspunktet forbudt.

Punkt 6.2

Av hensynet til naturmiljø og friluftslivet er det generelt et behov for å regulere bruken av motorkjøretøy i en nasjonalpark strengere enn det som følger av motorferdselloven. Det er likevel behov for visse unntak.

Punkt 6.2 følger i hovedsak forskriftsmalen og det er direkte unntak for viktige kontroll-, forvaltnings- og redningsoppdrag. Dette punktet omfatter ikke øvelseskjøring for slike formål, dette må det søkes om særskilt i henhold til punkt 6.3 a). Videre kan reindrifta bruke snøskuter på vinterføre. SMS anses ikke som tilstrekkelig dokumentasjon/avtale for at kjøring skal være lovlig. Det er også åpnet for nødvendig motorferdsel i forbindelse med transport av syke/skadde bufe/tamrein i medhold av dyrevernloven.

Ferdse med båt på sjøen er normalt ikke regulert gjennom verneforskrifter, og det legges ikke opp til det her heller. Bruk av båt i Nordfjorden vil derfor kunne foregå som før. Videre kan beltekjøretøy på vinterføre benyttes i forbindelse med drift og vedlikehold av energi og kraftanlegg. På Saltfjellet vil dette gjelde noen traseer som det kan være behov for å benytte for å nå fram til anlegg utenfor nasjonalparken.

Punkt 6.3

Punkt 6.3 er en opplisting av tilfeller der forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse etter søknad.

Bestemmelsen i punkt 6.3 a) følger forskriftsmalen.

6.3 b) vil kunne fange opp eventuelle behov, for eksempel utkjøring av gjerdemateriell, saltslikkesteiner etc. Det er ikke tenkt at denne paragrafen skal brukes til for eksempel å leite etter sau på høsten.

I forbindelse med vedhogst vil kunne være behov for transport på vinterføre, jf. punkt 6.3 c). Det samme gjelder i forhold til varer, utstyr og materialer til hytter, punkt 6.3 d) og e). Her er forslaget til forskrift endret fra dagens forskrifter da det foreslås at bruk av snøskuter tillates hele vinteren i stedet for bare i perioden mars-april. Det kan være aktuelt å gi flerårige dispensasjoner, og lengden på dette vil avklares i forvaltningsplanen. Et begrenset antall turer til hver hytte vurderes ikke å komme i nevneverdig konflikt med de beskrevne verneverdiene. Dagens praksis i verneområder i Nordland er at forvaltningsmyndigheten gir dispensasjon til inntil seks turer pr. private hytte pr. sesong for nødvendig frakt av varer og utstyr. Bruk av snøskuter krever også tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven og fra grunneier. Innsjillingene i prosessen er at 6 turer er for lite da det er vanskelig terreng å ta seg fram i og store avstander.

Dispensasjoner omfatter vanligvis ikke bruk av følgeskuter. Det er generelt ikke grunnlag for å gi tillatelse til bruk av dette.

I samband med storviltjakt kan det være behov for uttransport av slakt. Forslaget i punkt 6.3 f) er i tråd med forskriftsmalen. Bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt storvilt er tiltak forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til. Hva slags kjøretøy som har så lavt marktrykk at de kan brukes til å frakte storvilt foreslås avklart i forvaltningsplanen. Traseer for slik transport og om det skal være områder der slik transport bør unngås er foreslått i utkast til forvaltningsplan.

Pkt 6.3 h) er tatt med med tanke på eventuell landing på vann med mikrofly. Landing med luftfartøy ellers i området vil kunne skade naturverdiene for eksempel sårbare karstforekomster. Se også utkast til forvaltningsplan.

Reindrifta er avhengig av en viss bruk av barmarkskjøretøy. Samtidig er det klart at verneverdiene på Saltfjellet er knyttet til geologi, landskap og naturtyper med vegetasjon som kan ta skade av barmarkskjøring. Videre er det behov for bruk av luftfartøy, det kan være helikopter eller mikrofly, i utøvelsen av reindrifta. I punkt 6.3. g) foreslås derfor at det kan gis dispensasjon for bruk av luftfartøy og motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift i henhold til forvaltningsplan. Det er viktig at forvaltningsmyndigheten har kontroll med barmarkskjøring og det tas sikte på at dette avklares gjennom forvaltningsplan for nasjonalparken og driftsplan for reinbeitedistriktet. Det legges opp til at det slik kan gis flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent driftsplan etter reindriftsloven slik at næringa kan utøves på en tilfredsstillende måte.

Punkt 6.3 i åpner for at det kan gis dispensasjon for bruk av motorkjøretøy for transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjell. Dette er en videreføring fra dagens verneforskrifter, og gjelder for drift av gården.

Det kan oppstå tilfeller der det søkes om persontransport til private hytter for familiemedlemmer som har varig bevegelsehemming. Som varig forflytningshemmet regnes den som ved legeerklæring kan dokumentere at han eller hun på grunn av medfødte fysiske problem, sykdom eller alvorlige skader, fysisk er ute av stand til å forflytte seg utenfor vei, og at dette ikke er en forbigående tilstand. Personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er forflytningshemmet omfattes ikke av reglen. Fylkesmannen er av den oppfatning at det bør kunne åpnes for en slik begrenset transport etter søknad, og dette er tatt i punkt 6.3 h.

7. Forurensing

7.1 Forurensningsloven gjelder på lik linje i nasjonalparken som ellers. Bestemmelsen går ikke ut over det som ligger i den, men er en presisering av det forbudet som gjelder generelt. Hovedregelen er at avfall skal tas med ut av området. I noen tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig at noe avfall brennes for å redusere transportbehovet. Brenning av avfall krever normalt tillatelse etter forurensningsloven. Materialer, gjerdeutstyr o.l. som blir henlagt utendørs f.eks. etter byggarbeider, må transporteres ut av området.

7.2 Det kan gis tillatelse til bruk av sand og jord mv. til snøsmelting. Bestemmelsen åpner ikke for bruk av kalk. Dette er for å åpne for slik bruk når det er nødvendig i forbindelse med for eksempel gjerder i reindrifta.

7.3 Punktet om forbud mot unødvendig støy er i tråd med forskriftsmalen.

§ 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser

Punktet er i tråd med naturmangfoldlovens § 48.

I forarbeidene til loven heter det blant annet i ot.prp. 52 (2008-2009) kap 11.8.14.4 heter det blant annet at (...) en generell dispensasjonsbestemmelse skal være en sikkerhetsventil for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som man ikke kunne forutse på vernetidspunktet. Departementet ser det som vesentlig at en dispensasjonsadgang ikke blir

brukt til å uthule vernet. Den skal i første rekke kunne anvendes på søknader som gjelder bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.

§ 5 Forvaltningsplan

Utkast til forvaltningsplan skal legges frem samtidig med vernevedtaket. Dersom det er utarbeidet en skjøtelsesplan for området, skal denne inngå i forvaltningsplanen.

Forvaltningsplaner skal vise hvordan forskriftene skal praktiseres og være et hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten i den daglige forvaltningen av verneområdet. Målsettingen er å kunne styre aktiviteter/virksomhet innenfor et verneområde slik at det ikke oppstår unødvendige konflikter mellom ulike brukerinteresser. De retningslinjer som trekkes opp i en forvaltningsplan må ligge innenfor rammen av forskriftene.

Forvaltningsplaner skal rulleres med jevne mellomrom, og/eller etter behov. En plan skal rulleres minst hvert 10 år

§ 6 Skjøtsel

Hjemmel for skjøtsel av verneområder følger av naturmangfoldloven § 47. Det følger av denne bestemmelsen at skjøtselstiltak er tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep.

Forvaltningsmyndigheten skal, hvis mulig, inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemte skjøtselstiltak. Eier eller rettighetshaver skal så vidt mulig varsles om skjøtselstiltak på forhånd, og økonomiske fordeler ved gjennomføring av skjøtselstiltak tilfaller grunneieren eller rettighetshaveren. Beslutning om iverksetting av tiltak er ikke et enkeltvedtak som kan påklages.

§ 7 Forvaltningsmyndighet

Forvaltningsmyndighet for et verneområde innebærer ansvar for å sikre en utvikling i tråd med verneformålet. Forvaltningsmyndigheten har som oppgaver å behandle søknader om dispensasjoner, utarbeide forvaltningsplaner, organisere oppsyn i samråd med SNO, vurdere skjøtselstiltak, samarbeide med andre myndigheter, lag og organisasjoner og holde kontakt med ev. rådgivende utvalg.

Direktoratet for naturforvaltning er delegert myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for et verneområde. I dag er Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat, mens Fylkesmannen i Nordland forvalter Blakkådalen, Dypen, Fisktjørna og Semska-Stødi naturreservater.

§8 Rådgivende utvalg

Et rådgivende utvalg skal bistå forvaltningsmyndigheten med råd og uttalelser i aktuelle forvaltningsspørsmål. Sammensetningen av slike råd må vurderes bl.a. ut fra brukerinteressene og forvaltningsmessige utfordringer. I samiske områder skal samiske interesser være representert i rådgivende utvalg.

Rådgivende utvalg bør som hovedregel oppnevnes for hele verneområdet.

§ 9 Ikrafttredelse

Ikrafttredelse av forskriften vil normalt være dato for vernevedtaket, dvs. når vedtaket blir truffet av regjeringen ved kgl. res.

Dersom tidligere forskrift skal oppheves, angis ”Fra samme tidspunkt oppheves forskrift [dato] nr... om... ”. Forskrifter om midlertidige vernevedtak oppheves særskilt av Miljøverndepartementet.

5.2 kommentar til arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

6 Forvaltning og oppsyn

6.1 Forvaltning og oppsyn

6.2 Ressursbehov i forvaltningsfasen

6.4 Nærmere undersøkelser

Fylkesmannen ser ikke behov for nærmere undersøkelser før et vern eventuelt vedtas. Men forvaltning av området kan kunne kreve oppfølgende undersøkelser og overvåkning. Dette er problemstillinger som vil bli tatt opp i arbeidet med forvaltningsplan for området.

7 Litteratur

Her gis en oversikt over de viktigste kildene brukt for i arbeidet med verneplanen. Flere av dokumentene har omfattende litteraturlister som også er oppsøkt der det har vært nødvendig.

Bendiksen, E., Brandrud, T. E. & Røsok, Ø. (red.) 2008 Boreale lauvskoger i Norge. Naturverdier og udekket vernebehov. – NINA Rapport 367. 331 s.

Blindheim, T., Hofton, T. H., Gaarder, G., Klepsland, J. T., Abel, K. og Høitomt, T. 2011. Naturfaglige registreringer av bekkekløfter i Buskerud, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Troms. BioFokus-rapport 2011-2

Ellingsen, K. & Henriksen, J.E. 2007. Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Kartlegging og verdisetting av kjente kulturminner og kulturmiljøer. NIKU rapport 18/2007

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H & Brandrud, T.E. 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. – NINA Fagrapport 54: 1-146.

Framstad, E., Stabbetorp, O.E., Skiftesvik, A.B. & Brandrud, T.E. 2009. Kriterier for vurdering av truede naturtyper. – NINA Rapport 428. 68 s.

Hofton, T. H., & Framstad, E. (red.) 2006. Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SFs eiendommer. Del 2 årsrapport for registreringer i Midt-Norge 2005. NINA Rapport 151

Holtan, D. 2007. Saltfjellet-Svartisen. Naturtyper og botanikk på sørsida av nasjonalparken. Miljøfaglig utredning rapport 2007:60

Lauritzen, S-E. 2008. Utredning karst, grotter og kvartærgeologi i deler av Rødøy og Rana kommuner. Del I: Oversikt over kjente forekomster pr. desember 2007. Universitetet i Bergen.

Lauritzen, S-E. 2009. Utredning karst, grotter og kvartærgeologi i deler av Rødøy og Rana kommuner. Del II: Oversikt over kjente forekomster befaring 2008. Universitetet i Bergen.

Melby, M. W. 2007. Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner, Nordland fylke. Landskapskartlegging. Miljøfaglig utredning rapport 2007:64.

Nybø, S., Strann, K-B., Bjerke, J., Tømmervik, H., Hagen, D., & Hofgaard, A. 2009. Tipasninger til klimaendringer i Nord-Norge og på Svalbard. Vurderinger av vernebehov og terrestriske økosystemers evne til å binde karbon. – NINA Rapport 436. 43 s + vedlegg

Polarsirkelen friluftsråd & Salten friluftsråd. 2007. Friluftsliv fra Melfjorden til Austerdalsisen.

Stortingsmelding nr 62 (1991-1992) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge

Stortingsmelding nr 37 (2000-2001) Om Vasskrafta og kraftbalansen. Det kongelige olje- og Energidepartement. 53 s.

Stortingsproposisjon nr 75 (2003-2004) Supplering av verneplan for vassdrag. Det kongelige Olje- og Energidepartement. 93 s.

Ødegaard, F., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2009. Rasmark, berg og bekkekløfter – Miljøforhold og påvirkninger på rødlistearter. Artsdatabanken, Norge. (www.artsdatabanken.no)

St.prp.nr. 75 (2003-2004). Supplering av Verneplan for vassdrag

Nettsteder

www.artsdatabanken.no

www.ssb.no

www.borchbio.no/narin

DEL C

VEDLEGG

- Temakart 1 Plankart ny avgrensning av nasjonalparken
- Temakart 2 Naturtyper
- Temakart 3 Kulturminner
- Temakart 4 Friluftsliv
- Temakart 5 Landskapsverdi
- Temakart 6 Landskapsområder og naturinngrep
- Temakart 7 Inngrepsfrie naturområder (INON)
- Temakart 8 Geologi
- Temakart 9 Reindrift

Mandat arbeidsutvalg

Sammensetting arbeidsutvalg

Eksisterende forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (foreslås endret)

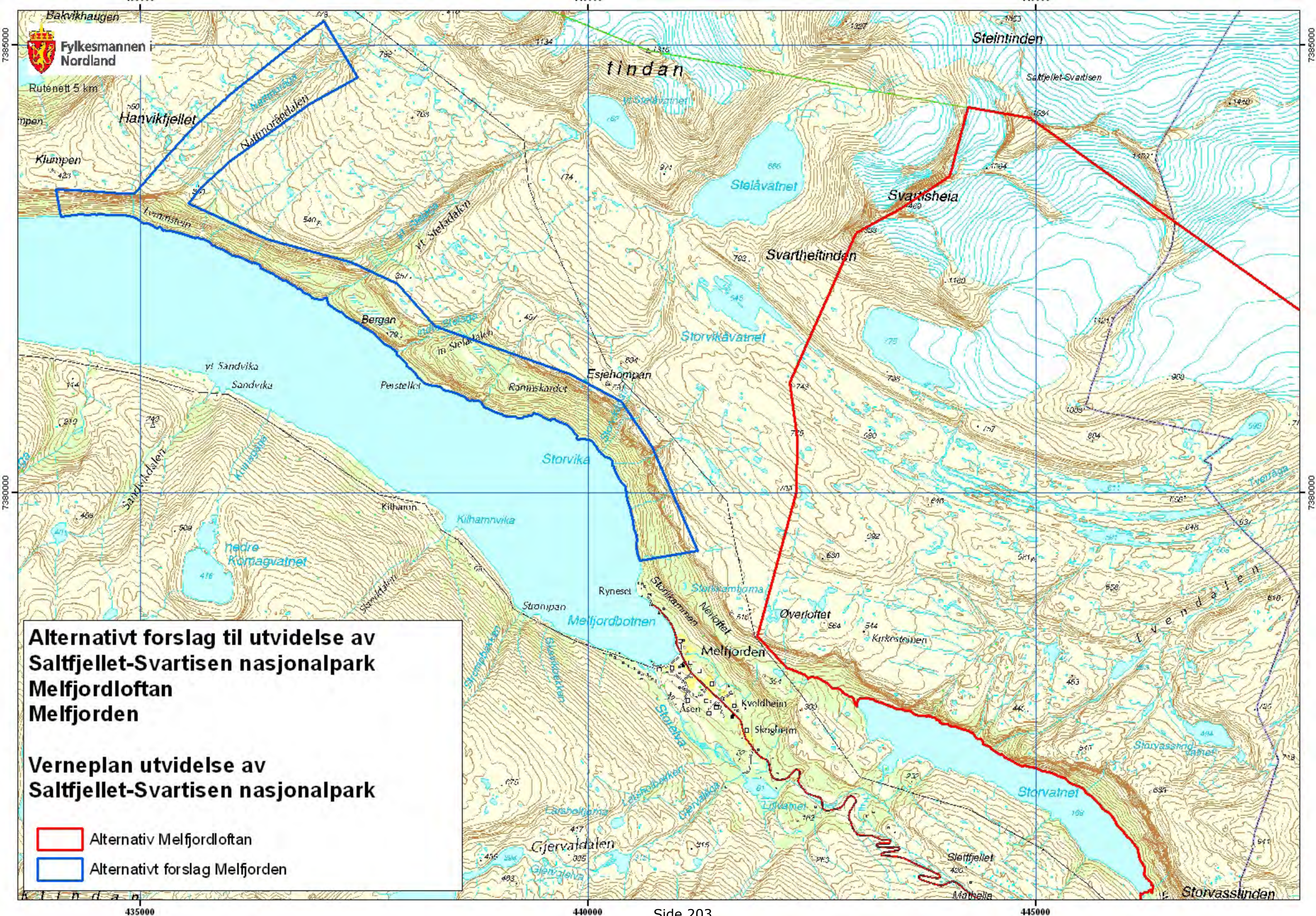
Forskrift for Storlia naturreservat (foreslås ???)

Forskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde (foreslås opphevet)

Forskrift for Saltfjellet landskapsvernområde (foreslås opphevet)

Forskrift for Semska-Stødi naturreservat (foreslås opphevet)

Alternativt forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
Melfjordloftan
Melfjorden

Verneplan utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

- Alternativ Melfjordloftan
- Alternativt forslag Melfjorden

Arkivsaksnr: 2013/3764-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 22.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	41/2013	30.05.2013

Retningslinjer for utbetaling av honorar ved befaringer og konferanser

Forslag til vedtak:

- Inntil 5 timer honoreres pr. dag ved befaringer/konferanser selv om arrangementet er av lengre varighet.
- Ordinære møter honoreres ihht. retningslinjer som gjelder for statlige utvalg.

Bakgrunn

Et styremøte med varighet på 5 timer godtgjøres i dag i tillegg med 5 timer til møteforberedelse slik at hvert medlem får honorar for 10 timer. Dette er i samsvar med bestemmelsene som gjelder for statlige utvalg.

Honorarsatsene er p.t. kr. 391,- pr. time for styremedlemmer og kr. 516,- pr. time for styreleder. For et slikt møte hvor styret møter fulltallig utgjør møtehonorar ca. kr. 50.000,-. I tillegg kommer dekning av reiseutgifter etter statens regulativ.

Møtet og befaringen i Meløy 29.-30 mai medfører høye kostnader og i samråd med AU har vi besluttet å forberede sak til styret der vi foreslår retningslinjer for utbetaling av honorar ved befaringer og konferanser. Retningslinjene foreslås lagt til grunn for styrets aktiviteter ut gjeldende styreperiode 2013-2015.

Forslag til retningslinjer

Deltakelse på befaringer og konferanser innebærer gjerne lange, men samtidig spennende arbeidsdager med personlig utbytte. Hvis slike arrangement skal honoreres fullt ut etter gjeldende satser, vil budsjettet sette begrensninger for aktiviteten.

Slike arrangement i egenregi vil i all hovedsak bli lagt i tilknytning til ordinære styremøter som honoreres på vanlig måte. Ut fra drøftingene i AU-møte, foreslår sekretariatet at inntil 5 timer honoreres pr. dag ved befaringer/konferanser selv om arrangementet er av lengre varighet.

For befaringen 29.mai vil forslaget være at det utbetales møtehonorer for 5 timer selv om turen vil vare 9-10 timer.

Arkivsaksnr: 2013/3769-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 22.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	42/2013	30.05.2013

Administrativt kontaktutvalg MNNPS - invitasjon til Nordland fylkeskommune om å være representert med en observatør i utvalget

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker å videreutvikle samarbeidet med Nordland fylkeskommune om forvaltning og tilrettelegging i tilknytning til de store verneområdene i Midtre Nordland.

Nordland fylkeskommune inviteres til å delta i administrativt kontaktutvalg – i første omgang med en observatør som en prøveordning for 2014-2015.

Ut fra erfaringene som høstes i prøveperioden, vurderes framtidig deltakelse og representasjon i utvalget.

Bakgrunn

Nordland fylkeskommune er representert i MNNPS med en representant valgt av fylkestinget. Alle kommunene er representert i styret og har samtidig en representant hver i administrativt kontaktutvalg som skal være bindeledd mellom sekretariatet og den enkelte kommune.

I styrets vedtekter heter det i **§ 10. Administrativt kontaktutvalg:**

«For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene».

Den nye forvaltningsmodellen er inne i sitt 3.driftsår og Riksrevisjonen er i gang med en forvaltningsrevisjon for å sjekke ut om Stortingets intensjoner med reformen blir oppfylt. Midtre

Nordland nasjonalparkstyre er valgt ut som en av 4 forvaltninger i denne revisjonen. Riksrevisjonens rapport vil bli presentert for Stortinget i 2014 og resultatet kan bli endringer/justeringer av forvaltningsmodellen.

Erfaringer så langt

Det tar tid å utvikle dialog og samarbeid med kommunene om forvaltning og tilrettelegging i og rundt de store verneområdene i Midtre Nordland. Det er nå etablert et forum som oppfattes som relevant for kommunene og ulike samarbeidsprosjekt diskuteres.

Erfaringene tilsier at det er behov også for en tettere dialog med Nordland fylkeskommune på administrativt nivå om gjennomføring av overordnede regionale planer og tilretteleggingstiltak. Vi har bl.a. sett dette i forbindelse med dialogen som har foregått rundt oppfølgingen av fylkesdelplan Sjunkan-Misten som ble utarbeidet parallelt med verneplanen for Sjunkhatten nasjonalpark. I tilknytning til de enkelte nasjonalparkene vil det de kommende år komme opp diskusjoner rundt tilrettelegging av hovedinnfallsporter og hvordan styret kan bidra til lokal verdiskaping. Tiltakene må vokse fram i et samspill mellom ulike aktører og vil ikke kunne realiseres uten et tett samarbeid mellom kommuner, fylkeskommune, nasjonalparkstyret og grunneiere/lokale organisasjoner.

Observatør i administrativt kontaktutvalg

Sekretariatet ønsker med denne saken å legge til rette for en diskusjon i styret om det vil være hensiktsmessig å invitere Nordland fylkeskommune inn i administrativt kontaktutvalg. Nordland fylkeskommune er også «en kommune» og sekretariatet kan ikke se at vedtektene setter begrensninger for en slik ordning.

Det er ingen grunn til å forhaste seg når nye modeller skal prøves ut og samarbeidsfora skal finne sin form. Det vil derfor være naturlig å tenke seg dette som en prøveordning for 2014-2015 som evalueres ved utløpet av denne styreperioden. Fylkeskommunen vil også ha behov for å vurdere om deltakelse i et slikt utvalg er hensiktsmessig og forenlig med andre roller som skal fylles. Derfor bør fylkeskommunen i første omgang inviteres til å ha en observatørrolle i administrativt kontaktutvalg, det vil gi alle parter den frihet og fleksibilitet som er nødvendig når nye samarbeidsmåter skal prøves ut.

Arkivsaksnr: 2013/1192-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 21.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	43/2013	30.05.2013

Faglig rådgivende utvalg - forslag til endret sammensetning etter høringsrunde

Forslag til vedtak

1. Styret finner ut fra erfaringene som er høstet gjennom 2 år og innkomne høringsuttalelser det riktig å foreslå en endring i sammensetningen av utvalget uten at antall representanter endres. Vedtatt mandat beholdes uendret ut denne styreperioden. Utvalget velges med følgende representanter for perioden 2013-2015:
  - 1 representant fra Nordland Bondelag
  - 1 representant fra Nordland Bonde- og Småbrukerlag
  - 1 repr. fra Reindriftsforvaltningen i Nordland
  - 2 fra reinbeitedistriktene
  - 2 fra FNF-organisasjonene
  - 2 private grunneiere
  - 1 fra Statskog -
  - 1 fra reiselivsorganisasjonene
  - 8 fra administrativt kontaktutvalg – en representant fra hver kommune. Gildeskål tiltrer som 9.kommune hvis MNNPS tillegges forvaltningsansvaret for Lakhu.
  - 1 Nordland nasjonalparksenter
2. Organisasjonene inviteres til selv å oppnevne sine representanter og vararepresentanter.
3. Det legges til rette for 2 møter i året hvorav det andre møtet legges i tilknytning til styremøtet i desember.
4. Utvalget bes om på sitt førstkommende møte å konstituere seg med egen leder og sekretær.
5. MNNPS dekker utgifter til leie av lokaler og servering i forbindelse med møtene. Reiseutgifter dekkes etter statens regulativ, men det utbetales ikke møtegodtgjørelse.

Bakgrunn

Det vises til styresak i 2010 og ST-sak 25/2013 behandlet i møte 18.februar 2013. Sistnevnte sak følger som trykt vedlegg til saken.

Forslaget som ble vedtatt av styret 18.februar har vært sendt på høring til kommunene og organisasjonene som er representert i dagens utvalg med høringsfrist 2.mai 2013.

Det er mottatt høringsuttalelser fra følgende instanser/enkeltpersoner:

- Nordland Bonde- og Småbrukerlag
- Audun Sandberg
- Reindriftsforvaltningen i Nordland
- FNF-organisasjonene
- Saltdal kommune
- Nordland Bondelag

Ingen reinbeitedistrikt og kun en kommune har valgt å avgi høringsuttalelse.

Vurdering av innkomne uttalelser

Brev fra Nordland Bonde- og Småbrukerlag v/ Terje Nystadbakk datert 23.april 2013:

«Styret i Nordland Bonde-&Småbrukerlag har mottatt evaluering/høring av Faglig rådgivende utvalg for MNNPS. Vi har ikke merknader til de endringene som er foreslått. Vi har imidlertid hatt problemer med å følge opp vår plass i utvalget. Vedk. som skulle representere oss mener at han aldri har fått innkalling til møtene i rådet. Vi ber om at innkallingsrutinene sikres.

Nyvalg: Vi ønsker at Lars Morten Rødås fortsetter som Nordland B&S sin representant i Faglig Rådgivende utvalg for MNNPS. Og vi ber om at Terje Nystabakk oppnevnes som vararepresentant, og at saksdokumenter sendes til begge».

Kommentar: Sekretariatet er overrasket over at møteinnkallingene ikke har nådd fram og vil kvalitetssikre innkallingsrutinene. Organisasjonen støtter styrets forslag.

Audun Sandberg skriver i mail datert 25.april 2013:

«Jeg viser til høringsforslag fra Nasjonalparkstyret om endringer i sammensetning og funksjon for rådgivende utvalg.

Jeg vil støtte forslagene om egen leder for utvalget og hyppigere møter. Det vil i større grad muliggjøre den tiltenkte rådgivingsfunksjonen enn ett møte i året.

Jeg vil tro at et alternativ med at ett av møtene er et fellesmøte med styret er et godt forslag. Dette bør da være godt forberedt og gjerne ha forberedte innlegg/presentasjoner og anledning til debatt på aktuelle forvaltningsmessige tema.

Når det gjelder sammensetningen av utvalget ser jeg nytten av å ta representanter for kommunenes administrasjoner (miljøadministrasjoner?) inn i rådgivende utvalg og således strømlinjeforme hele styringsstrukturen for nasjonalparkene.

Når det gjelder FNF- organisasjonene er jeg skeptisk til en reduksjon fra 3 til 2 medlemmer - her vil det være behov med faglige råd både fra Jeger- og fiskeforeningene som jakter/fisker i nasjonalparkene, Turistforeningene som har det meste av infrastrukturen i Nasjonalparkene og fra Naturvernforbundet som representant for verneinteressene i disse naturvernområdene. Det er ikke alltid mulig innenfor FNF-systemet å koordinere de ulike

brukerinteressene fullstendig, derfor vil jeg hevde at det faglig rådgivende utvalg vil tjene på å ha med 3 representanter fra FNF systemet».

Kommentar:

Gir støtte til forslaget om at det velges en leder av utvalget og at det avholdes minimum 2 møter pr. år. Sandberg, som har vært representant for FNF i FRU, uttrykker et annet synspunkt enn FNF v/styreleder hva gjelder antall FNF-representanter i utvalget. Stiller seg bak forslaget om en sterkere kommunal representasjon.

Reindriftsforvaltningen i Nordland skriver i brev datert 26.april 2013:

«Vi viser til epost fra Midtre Nordland Nasjonalparkstyre v/Ole Petter Rundhaug av 19.03.13 vedrørende endringer i sammensetning av Faglig rådgivende utvalg. Reindriftsforvaltningen anmodes om å komme med en uttalelse til de foreslåtte endringer innen 3. mai.

Begrunnelsen for endringene er at en ønsker administrativt nivå i kommunene sterkere inn i utvalget, samtidig som at en ikke ønsker å øke antallet utvalgsmedlemmer. Dette innebærer at bruker- og interesseorganisasjonene får en reduksjon i sin representasjon. De foreslåtte endringer er som følger:

Bonde- og småbrukarlagene: reduksjon fra 4 til 2 medlemmer.

Reinbeitedistriktene: reduksjon fra 4 til 2 medlemmer.

Reindriftsforvaltningen: tiltrer som nytt fast medlem.

FNF-organisasjonene: reduksjon fra 3 til 2 medlemmer.

Statskog: 1 medlem som i dag.

Relselivsorganisasjonene: reduksjon fra 3 til 1 medlem.

Kommunene: 8 medlemmer fra administrativt kontaktutvalg tiltrer som faste medlemmer av utvalget.

Nordland Nasjonalparksenter: tiltrer som nytt fast medlem.

For reinbeitedistriktene innebærer den foreslåtte endringen en reduksjon fra 4 til 2 medlemmer. Vi oppfatter at Nasjonalparkstyret ser denne reduksjonen i sammenheng med at de inviterer Reindriftsforvaltningen til å delta i utvalget.

Da Midtre Nordland Nasjonalparkstyre ble opprettet var det enighet om at reindriftsinteressene skulle ivaretas i Faglig rådgivende utvalg av reindriftsutøverne selv gjennom reinbeitedistriktene. Dersom reinbeitedistriktene nå ønsker at Reindriftsforvaltningen skal overta en av deres plasser i utvalget kan Reindriftsforvaltningen prioritere denne oppgaven. Dersom reinbeitedistriktene ønsker å videreføre etablert ordning med egne representanter har Reindriftsforvaltningen ingen motforestillinger mot dette.

I denne saken er det grunn til å minne om Regjeringens vedtak om å legge ned Områdestyrene og å legge Reindriftsforvaltningens områdekontor inn under fylkesmannsembetet. Dersom dette vedtaket blir iverksatt etter planen, vil denne omorganiseringen skje fra årsskiftet 13/14. Dette må Nasjonalparkstyret vurdere i sammenheng med de intensjoner som ligger til grunn for opprettelse av desentralisert verneområdeforvaltning».

Kommentar: Reindriftsforvaltningen er positiv til forslaget om å tiltre utvalget forutsatt at reinbeitedistriktene støtter en slik løsning. Ingen reinbeitedistrikt har valgt å avgi høringsuttalelse og utfordringen med færre representanter må tas av de sametingsvalgte i styret som alle har nær kontakt med sine respektive distrikt. Sekretariatet vurderer det som positivt at forvaltningen blir med i utvalget og mener en slik representasjon også vil være tjenlig etter at Reindriftsforvaltningen er blitt en del av Fylkesmannens landbruksforvaltning.

FNF v/Gisle Sæterhaug skriver i brev datert 3.mai 2013:

«FNF vil først påpeke at vi er fornøyd med forvalterne vi har i MNPS og at FNF kan delta på møter i faglig rådgivende utvalg en gang i året. FNF er et forum med 14 naturvern- og friluftslivsorganisasjoner (med over 20 000 medlemmer) som aktivt jobber for å fremme naturvern- og friluftslivsinteressene. FNF vil trekke frem de tre største medlemsorganisasjonene;

- Norges Jeger- og fiskerforbund - Nordland,*
- Turistforeningene i Nordland*
- Naturvernforbundet i Nordland.*

Organisasjonene innehar mye (lokal)kunnskap og kompetanse om tur- og overnattingsmuligheter, jakt og fiske og naturvern. Det er følgelig et naturlig behov med faglige råd fra disse organisasjonene i forvaltningen av våre nasjonalparker. FNF sin oppgave er å koordinere og bidra med å fremme interessene.

Styret i FNF hadde høringsforslaget fra MNNPS oppe som sak på styremøte den 23. april, hvor det også ble diskutert vår erfaring med nasjonalparkstyret og deltakelse i det faglig rådgivende utvalg. Styret fattet et vedtak om at FNF kan være representert med to medlemmer, slik det foreslås i høringsutkastet (fra tre til to medlemmer).

Styreleder Erling Solvang fra Naturvernforbundet og daglig leder Gisle Sæterhaug, skal være FNFs medlemmer i utvalget. Vara er Ylva Edvardsen (NJFF-Nordland) og Robert Bjugn (Rana Turistforening).

For FNF er det en utfordring å få personer fra de frivillige organisasjoner til å ta seg fri fra jobb og delta på møter på dagtid. I den sammenheng ber vi MNNPS om å legge til rette for at disse kan få utbetalt møtegodtgjørelse ved deltakelse på møtene. FNF støtter også forslaget om å velge en leder for utvalget og at det avholdes to møter i året.

Vi har tro på at to møter i året kan øke aktiviteten og engasjementet. Vi støtter også at administrativt kontaktutvalg inngår i forumet og at faglige instanser deltar. FNF mener også at det fortsatt bør hete 'faglig rådgivende utvalg'.

FNF ønsker Midtre Nordland Nasjonalparkstyre lykke til med det videre arbeidet».

Kommentar: FNF støtter styrets forslag til endringer i utvalgssammensetningen og at det avholdes 2 årlige møter, men ber om at det tilrettelegges slik at medlemmene får utbetalt møtegodtgjørelse. Spørsmålet om møtegodtgjørelse er tatt opp med MD i forbindelse med budsjettarbeidet, men konklusjonen ble negativ.

Saltdal kommune v/Rune Berg skriver i brev datert 3.mai 2013:

Viser til deres forslag til endring av sammensetning av faglig rådgivende utvalg. Saltdal kommune synes at det kan være fornuftig med en justering av medlemmer i utvalget slik som deres forslag lyder. En ser jo at det kan være vanskelig å få medlemmer til å møte slik at en reduksjon kan være en løsning. Kommunen vil uansett kunne ivareta brukere og interesseorganisasjoner innenfor egen kommune.

Kommunen støtter også forslaget om at det bør velges en leder for utvalget og at det kan være 2. årlige møter. Det kan være en styrke om et av møtene er i tilknytning til et styremøte. Det bør også ses på en rullering for møteplass innenfor de kommunene som er delaktige.

Kommentar: Saltdal kommune støtter styrets forslag fullt ut.

Nordland Bondelag v/Geir Jostein Sandmo skriver i mail datert 6.mai 2013 at Nordland Bondelag har fattet slikt vedtak:

«Nordland Bondelag vil prinsipielt gå imot en redusert representasjon i Midtre Nordland Nasjonalparkstyre. Dette begrunnes med at avklaringer omkring beitenæring og annen aktivitet i tilknytning til nasjonalparkene best håndteres i partssammensatte fora der det er bred representasjon. Videre vil Nordland Bondelag påpeke at de administrative rutiner bør bedres som gir representantene tilgang til nødvendig informasjon på en akseptabel måte, tidlig innkalling, gode referater og at det kvalitetssikres slik at korrekte mailadresser som benyttes.

Skulle nasjonalparkstyret velge å gjennomføre en reduksjon som skissert, vil vi anmode at det åpnes for personlige vara for representantene fra bondelagene."

For øvrig er følgende valgt som medlemmer fra Nordland Bondelag i det faglig rådgivende utvalget:

1) Org.sjef Geir Jostein Sandmo, mobil 95772032, mail: geir.jostein.sandmo@bondelaget.no

2) Lokallagsleder Geir Asle Haraldsen, mobil 41100243, mail: gharald@online.no

Kommentar: Sekretariatet forutsetter at rutinene er slik at medlemmene nås med nødvendig informasjon og at det lages referat fra hvert møte. Nordland Bondelag stiller seg ikke bak forslaget om færre representanter fra bondeorganisasjonene i utvalget.

Vurdering og konklusjon

Nordland Bondelag stiller seg negative til forslaget om færre representanter for bondeorganisasjonene i utvalget. Reindriftsforvaltningen forutsetter at reinbeitedistriktene aksepterer den foreslåtte endringen som innebærer reduksjon fra 4 til 2 distrikt. I og med at ingen distrikt har avgitt uttalelse, bør styret som har representanter med tilknytning til det enkelte reinbeitedistrikt drøfte hvilke distrikt som skal være representert i FRU.

Øvrige organisasjoner/instanser stiller seg positive til styrets forslag til endringer for perioden 2013-2015, herunder at det åpnes for at utvalget har 2 årlige møter og selv velger leder/sekretær. Innspillet om personlige vararepresentanter forutsettes også fulgt opp.

MNNPS har stilt seg positive til å ta forvaltningsansvaret for Lakhu nasjonalpark forutsatt at berørte kommuner går for en slik modell. Endringen i faglig rådgivende utvalg må ta høyde for at Gildeskål kommune kommer inn i utvalget som den 9.kommunen.

På denne bakgrunn foreslås endringen gjennomført slik at utvalget kan få gjennomført 2 møter i 2013.

Medlemmer av faglig rådgivende utvalg

SAKSBEHANDLER: OLE PETTER RUNDHAUG

ARKIVKODE: 2013/1192 - DATO: 19.03.2013

Faglig rådgivende utvalg MNNPS - styrets evaluering av utvalget etter 2 år

Styret valgte faglig rådgivende utvalg for 2 år i 2010 og har evaluert erfaringene så langt og dagens organisering i ST-sak 25/2013 i møte 18.februar 2013. Protokoll med saksframlegg følger vedlagt.

Styret har i nevnte sak foreslått en endring i sammensetningen som innebærer at administrativt nivå i kommunene trekkes sterkere inn i utvalget. En ønsker ikke å øke antall utvalgsmedlemmer og foreslår derfor at antall representanter fra bruker- og interesseorganisasjonene reduseres noe. Dette begrunnes med at det i praksis har vist seg vanskelig for en del av disse å prioritere utvalgsarbeidet.

Høringsforslaget innebærer følgende endringer:

Bonde- og småbrukerlag – reduksjon fra 4 til 2 medlemmer
Reinbeitedistriktene – reduksjon fra 4 til 2 samtidig som Reindriftsforvaltningen blir representert
FNF-organisasjonene – reduksjon fra 3 til 2 medlemmer
Private grunneiere – reduksjon fra 4 til 2 medlemmer
Statskog – 1 medlem som i dag
Reiselivsorganisasjonene – reduksjon fra 3 til 1 medlem
Kommunene – 8 medlemmer fra administrativt kontaktutvalg tiltrer som faste medlemmer i utvalget
Nordland nasjonalparksenter – tiltrer som nytt fast medlem

Styret ønsker tilbakemelding på dette forslaget fra dagens medlemmer og de bruker- og interesseorganisasjonene som disse representerer innen 3.mai 2013. Styret vil ta endelig stilling til sammensetningen av faglig rådgivende utvalg på styremøte 30.mai 2013.

Vi har ellers konkludert med at det bør velges en leder for faglig rådgivende utvalg og at utvalget bør inviteres til møter 2 ganger i året. Et alternativ kan være et eget møte for utvalget på våren og et felles møte med styret i tilknytning til styremøtet i november-desember. Vi er også interessert i å høre hva dere mener om dette forslaget.

Vi håper på konstruktive innspill som kan bidra til at vi får økt aktivitet og engasjement i faglig rådgivende utvalg de kommende år.

Med hilsen

Ole Petter Rundhaug
Nasjonalparkforvalter

Kopi til:

Gisle Sæterhaug
Elise Blind
Asbjørn Hagen
Halvor Bakken
Gudrun Hagalinsdottir
Duokta reinbeitedistrikt
Geir Asle Haraldsen
Jan Nilsen
Saltfjellet
reinbeitedistrikt
Rune Berg
Trond Skoglund
Ole Nilsen
Kenneth Norum
Balvatn reinbeitedistrikt
Hestmannen /
Strandtindene
reinbeitedistrikt
Erling Solvang
Arnfinn Pavall
John Anders Kuhmunen
Otto John Navjord
Jan Wasmuth
Reindriftsforvaltningen
Nordland
Wanja Rakvaag
Steinar Nordvik
Nordland Bondelag
Nordland Bonde- og
Småbrukerlag
Eirik Stendal
Audun Sandberg
Torbjørn Tråslett
Roger Johansen
Nils Mathis Anti
Hilde Sofie Hansen
Bjørn Karlsen
Lars Monsen Rødaas

Arkivsaksnr: 2013/1192-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 07.02.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	25/2013	18.02.2013

Faglig rådgivende utvalg MNNPS - styrets evaluering av utvalget etter 2 år**Saksprotokoll i Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 18.02.2013****Forslag til vedtak:**

1. Styret finner ut fra erfaringene som er høstet gjennom 2 år det riktig å foreslå en endring i sammensetningen av utvalget uten at antall representanter endres. Vedtatt mandat beholdes uendret ut denne styreperioden. Utvalget foreslås sammensatt slik for perioden 2013-2015:
  - 2 fra bondeorganisasjonene
  - 1 repr. fra reindriftsforvaltningen og 2 fra reinbeitedistriktene
  - 2 fra FNF-organisasjonene
  - 2 private grunneiere
  - 1 fra Statskog -
  - 1 fra reiselivsorganisasjonene
  - 8 fra administrativt kontaktutvalg – en representant fra hver kommune
  - 1 Nordland nasjonalparksenter
2. Styrets forslag sendes ut på høring til medlemmene av dagens faglige rådgivende utvalg med frist 1.mai 2013
3. Styret oppnevner nytt faglig rådgivende utvalg for perioden 2013-2015 i styremøte 30.mai 2013

Styrets behandling:

Det blir viktig at representantene i styret bidrar til at alle kommunene møter med sine representanter i administrativt kontaktutvalg. Den foreslåtte endringen i sammensetningen må også ta høyde for at Gildeskål kommune kommer inn med en representant i utvalget forutsatt at forvaltningen av Lakhu nasjonalpark tillegges Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Styrets vedtak – enstemmig:

Som innstillingen

Bakgrunn

Utvalget ble valgt for 2 år – ref. styresak i 2010. Det betyr at det er naturlig for styret å oppsummere erfaringene som er gjort gjennom de 2 utvalgsmøtene som er avholdt og at dette skjer på styremøtet 18.februar 2013.

AU har drøftet saken med utgangspunkt i et notat fra sekretariatet og det er med utgangspunkt i dette forberedt sak til styret.

Vedtak i sak 10/2010 i styremøte 17.november 2010: Styret har besluttet følgende medlems sammensetning av det faglige rådgivende utvalget: 2 representanter fra Bondelaget, 2 representanter fra Bonde- og småbrukerlaget, 1 grunneierrepresentant fra hver av de 4 kommunene som ikke får representanter fra de to bondelagene. 3 representanter fra Forum for natur og friluftsliv, 2 representanter fra Salten reiseliv, 1 fra Polarsirkelen reiseliv, 1 representant fra hver av reinbeitedistriktene Hestmannen/Strandtindene, Saltfjellet, Balvatn og Duokta, samt 1 representant fra Statskog.

Totalt 19 medlemmer.

Utvalgets mandat

Sak nr. 27/2011 Mandat for faglig rådgivende utvalg

«Sekretariatets innstilling

- Faglig rådgivende utvalg skal fungere som et rådgivende utvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre i saker som gjelder den faglige forvaltningen av Rago nasjonalpark, Junkerdal nasjonalpark, Sjunkehatten nasjonalpark, Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat.
- Faglig rådgivende utvalg skal bidra med lokalkunnskap om områdene.
- Faglig rådgivende utvalg skal gi råd om hvordan best samhandling mellom ulike brukerinteresser i områdene kan oppnås.

- Faglig rådgivende utvalg skal minimum ha ett årlig møte med Midtre Nordland nasjonalparkstyre.
- Medlemmene i Faglig rådgivende utvalg velges for 4 år.
- Faglig rådgivende utvalg skal bestå av 20 representanter. 2 representanter fra Bondelaget, 2 representanter fra Bonde- og småbrukerlaget, 1 grunneierrepresentant fra hver av de 4 kommunene som ikke får representanter fra de to bondelagene. 3 representanter fra Forum for natur og friluftsliv, 2 representanter fra Salten reiseliv, 1 fra Polarsirkelen reiseliv, 1 representant fra hver av reinbeitedistriktene Hestmannen/Strandtindene, Saltfjellet, Balvatn og Duokta, samt 1 representant fra Statskog.

Behandlingen i styret – 13.05.2011

Det var enighet i styret om at vil være behov for å vurdere utvalgets størrelse og sammensetning etter en kortere periode enn 4 år. Derfor ble det foreslått å endre valgperioden for utvalgets representanter til 2 år.

Vedtak

- Faglig rådgivende utvalg skal fungere som et rådgivende utvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre i saker som gjelder den faglige forvaltningen av Rago nasjonalpark, Junkerdal nasjonalpark, Sjunkehatten nasjonalpark, Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat.
- Faglig rådgivende utvalg skal bidra med lokalkunnskap om områdene.
- Faglig rådgivende utvalg skal gi råd om hvordan best samhandling mellom ulike brukerinteresser i områdene kan oppnås.
- Faglig rådgivende utvalg skal minimum ha ett årlig møte med Midtre Nordland nasjonalparkstyre.
- Medlemmene i Faglig rådgivende utvalg velges for 2 år. Etter denne perioden foretas det en evaluering der sammensetningen av utvalget vurderes.
- Faglig rådgivende utvalg skal bestå av 19 representanter. 2 representanter fra Bondelaget, 2 representanter fra Bonde- og småbrukerlaget, 1 grunneierrepresentant fra hver av de 4 kommunene som ikke får representanter fra de to bondelagene. 3 representanter fra Forum for natur og friluftsliv, 2 representanter fra Salten reiseliv, 1 fra Polarsirkelen reiseliv, 1 representant fra hver av reinbeitedistriktene Hestmannen/Strandtindene, Saltfjellet, Balvatn og Duokta, samt 1 representant fra Statskog».

Erfaringer - generelt

- I utgangspunktet bred representasjon gjennom ulike organisasjoner fra alle de 8 kommunene som styret omfatter, men noen av de valgte representantene har aldri møtt.
- Det er avklart med DN at det kun utbetales reisegodtgjørelse for disse møtene. Noen gav allerede i 2011 uttrykk for at de ikke ville møte dersom de ikke fikk utbetalt møtegødtgjørelse.

Erfaringer 2011:

- God deltakelse fra styret
- Svak deltakelse fra reinbeitedistriktene
- Fravær av reiselivsorganisasjoner
- Svak deltakelse fra FNF-organisasjonene

Erfaringer 2012:

- God deltakelse fra styret
- Svært positivt bidrag fra administrativt kontaktutvalg
- Svak deltakelse fra reinbeitedistriktene
- Fravær av reiselivsorganisasjoner
- Svak deltakelse fra bondeorganisasjonene
- Svak deltakelse fra valgte grunneierrepresentanter – Halvor Bakken ventet på innkalling i 2012 og ble offer for feil ep-adresse
- Svak intern koordinering blant FNF-organisasjonene i forhold til forfall og hvem som møtte
- Positiv tilbakemelding på møte- og arbeidsform

Sekretariatets vurdering:

Svært dårlig kontinuitet i forumet

- Kun en representant for de 4 reinbeitedistriktene har møtt på begge møtene
- Kun en av de 4 representantene for bondeorganisasjonene har møtt på begge møtene
- Ingen av grunneierrepresentantene har møtt på begge møtene og de har en spesielt utfordrende rolle uten en organisasjon i ryggen
- Reiselivsorganisasjonene har vært fraværende

Interessen for den nye forvaltninga synes foreløpig begrenset og det er kanskje for mye forlangt at alle skal stille opp? Forumet er stort og det er arbeidskrevende å «administrere» - spørsmålet er om arbeidsinnsatsen står i forhold til resultatet?

Vil et annet møtetidspunkt på høsten sikre større deltakelse?

Noen vil kanskje si at det er tilstrekkelig at 25 av de 45 møtes? Det gir kanskje god nok representasjon?

Vil styret forlenge dagens sammensetning 1 år til og i invitasjonen til neste møte klargjøre hvilke forutsetninger som må oppfylles for at forumet skal bestå, eventuelt konkret foreslå ny modell som en ønsker å drøfte med dagens utvalg?

Hvis dagens modell skal videreføres, bør administrativt kontaktutvalg inngå i forumet fast. En bør også vurdere om flere offentlige og faglige instanser skal delta – f.eks. Reindriftsforvaltningen, evt. representanter for kraftselskap m.v. Nordland nasjonalparksenter bør bl.a. tas inn som fast medlem.

Hvis en ikke innlemmer faglige instanser i utvalget, bør navnet endres til «Rådgivende utvalg».

Forslag til organisering

Ut fra drøftingene som er gjennomført i AU, anbefaler sekretariatet at sammensetningen endres og at utvalget oppnevnes med slik representasjon:

- 2 fra bondeorganisasjonene
- 1 repr. fra reindriftsforvaltningen og 2 fra reinbeitedistriktene

- 2 fra FNF-organisasjonene
- 2 private grunneiere
- 1 fra Statskog -
- 1 fra reiselivsorganisasjonene
- 8 fra administrativt kontaktutvalg – en representant fra hver kommune
- 1 Nordland nasjonalparksenter

Forslaget innebærer at kommunene får en sterkere forankring i utvalget.

Forslaget som vedtas av styret 18.februar bør imidlertid sendes på høring til kommunene og organisasjonene som er representert i dagens utvalg. Framdriften bør være slik at styret kan oppnevne nytt faglig rådgivende utvalg i møte 30.mai 2013.

Arkivsaksnr: 2013/1852-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 26.04.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	44/2013	30.05.2013

Samarbeidsavtale mellom Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Fauna KF/Forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole

Forslag til vedtak

Intensjonsavtale mellom Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Fauna KF/forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole vedtas.

Bakgrunn

Fauna KF/forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole ved Bror Myrvang var invitert til styremøtet 18.02.2013 for å orientere om planen med etablering av Sjunkhatten folkehøgskole. I denne forbindelse kom det frem et ønske om å se på muligheten for et samarbeid mellom Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Sjunkhatten folkehøgskole. Det var enighet om at Fauna KF/forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole utarbeidet et forslag til avtale som blir fremlagt for Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Sekretariatet har sendt forslag til avtale på en intern høringsrunde i styret før saken fremlegges i styremøte. 2 av styrets medlemmer har stilt seg positiv til avtalen slik den foreligger, resten av medlemmene har ikke kommentert avtalen.

Vurdering

Fauna KF leder et offentlig støttet prosjekt med formål å etablere Sjunkhatten folkehøgskole i Valnesfjord. I den forbindelse har Midtre Nordland Nasjonalparkstyre og Fauna KF/Forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole (SFHS), sett på muligheter for samarbeid. Partene er enige om at et betydelig potensiale for faglig og praktisk samarbeid eksisterer. Avtalen har en intensjon om å samarbeide om blant annet om faglige orienteringer, seminarer og eventuelt andre tiltak. Avtalen gjelder så lenge søknaden om godkjenning og etablering er til behandling hos statlige myndigheter. Ved godkjenning av skolen skal avtalen gjennomgås og konkretiseres av partene i fellesskap.

Avtalen kan sies opp med en måned varsel med skriftlig varsel til den annen part. Avtalen vedlegges Fauna KFs søknad til statlige myndigheter om godkjenning av Sjunkhatten folkehøgskole. Sekretariatet anbefaler at avtalen vedtas slik den foreligger.

Parter i saken:

Fauna KF v/ Bror Myrvang

Fauske kommune

Valnesfjord

helsesportsenter

Postboks 93

8201

Fauske

Østerkløft

8215

VALNESFJORD

Vedlegg:

1 Utkast til samarbeidsavtale

INTENSJONSAVTALE

Bakgrunn

Fauna KF leder et offentlig støttet prosjekt med formål å etablere Sjunkhatten folkehøgskole i Valnesfjord. I den forbindelse har Midtre Nordland Nasjonalparkstyre og Fauna KF/Forprosjekt Sjunkhatten folkehøgskole (SFHS), heretter kalt partene, avholdt møter om muligheter for samarbeid. Partene er enige om at et betydelig potensiale for faglig og praktisk samarbeid eksisterer.

Intensjon

Partene i denne avtalen bekrefter intensjonen om å samarbeide om:

- SFHS kan anmode MNNPS om faglige orienteringer i forbindelse med undervisningen ved.
- MNNPS kan anmode SFHS om å avholde faglige seminarer ved SFHS.
- Samarbeidet kan, etter nærmere avtale, utvides til å omfatte andre tiltak enn de som er listet her.
- Partene kan, etter nærmere vurdering om relevans og behov, fritt invitere hverandre til faglige seminarer og lignende.
- Partene skal holde hverandre orientert om forhold av betydning for etablering av Sjunkhatten folkehøgskole og det påtenkte samarbeidet.

Avtalens gyldighet

Avtalen gjelder så lenge søknaden om godkjenning og etablering er til behandling hos statlige myndigheter. Ved godkjenning av skolen skal avtalen gjennomgås og konkretiseres av partene i fellesskap.

Avtalen kan sies opp med en måned varsel med skriftlig varsel til den annen part.

Avtalen vedlegges Fauna KFs søknad til statlige myndigheter om godkjenning av Sjunghatten folkehøgskole.

xx. yyyy 2013

For Fauna KF:

Kristian Amundsen
Daglig leder
Mobil 90829822
kristian@faunakf.no

For MNNPS:

Siv
Leder
Mobil
.no

Arkivsaksnr: 2012/8564-0
Saksbehandler: Hanne Etnestad
Dato: 18.03.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	45/2013	30.05.2013

Saltfjellet landskapsvernområde - Behandling av klage på vedtak i sak 30/2013 i Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Søknad om å få sette vedovn i naust ved Kjemåvatnet - Ørjan Eliassen

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre kan ikke se at klagen har kommet med nye momenter som gir grunnlag for å gjøre om vedtaket i sak 30/2013. Vi opprettholder derfor vedtaket, og oversender klagen til Direktoratet for naturforvaltning for forberedelse til Miljøverndepartementets endelige behandling.

Saksopplysninger

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for Saltfjellet landskapsvernområde og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles. Om styret velger å opprettholde vedtaket, sendes saken over til Miljøverndepartementet (MD) for endelig behandling. Direktoratet for naturforvaltning (DN) skal forberede klagen.

Ørjan Eliassen har i brev av 25.02.2013 klaget på vedtaket i sak 30/2013 Søknad om å få sette vedovn i naust ved Kjemåvatnet, hvor det ble gitt avslag på søknad om å få sette opp pipe på naustet.

Klagen begrunnes med at han ikke har tenkt å sette opp en permanent pipe på naustet, og kan skaffe ved utenfra uten at han har behov for dispensasjon til motorisert transport. Klager mener også at en oppsetting av et røykrør i begrensede perioder ved behov ikke vil påvirke verneverdiene negativt eller stride mot vernevedtakets formål. Tiltaket vil heller ikke skape presedens da flere av naustene ikke er i bruk i dag. Klager mener også at et stort antall båter som ligger lagret langs bredden av Kjemåvatnet hele året er et større problem for landskapets karakter enn et lite røykrør på et naust.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedtok i sak 30/2013 ikke å gi tillatelse til montering av pipe som følge av innsetting av vedovn i naust ved Kjemåvatnet.

Grunnlag for avgjørelsen

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak i sak 30/2013 med utgående brev til søker datert 21.02.2013. Klagen er datert 25.02.2013, innenfor fristen til å klage, og vilkårene for å behandle klagen er derfor oppfylt.

Vurdering av klagen

Formålet med landskapsvernområdet er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt i landskapsvernområdet, jfr. kap. IV, pkt. 1. Oppføring av bygning, anlegg og faste innretninger er noen eksempler på slike inngrep, i forskriften er opplistingen imidlertid ikke uttømmende. I henhold til kap. IV, pkt. 1, siste avsnitt, skal forvaltningsmyndigheten i tvilstilfelle avgjøre om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig.

Klager mener tiltaket ikke kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig og således ikke strider med formålet med vernet. Det skulle dermed kunne gis dispensasjon for omsøkte tiltak. Forvaltningsmyndigheten vil presisere at et tiltak i noen saker vil kunne være i strid med verneformålet selv om det ikke kan påvises noen nevneverdig negativ virkning på verneverdiene av det omsøkte tiltaket alene. Det gjelder for eksempel dersom et mindre tiltak har liten betydning for verneverdiene på stedet isolert sett, men presedenshensyn står så sterkt at en dispensasjon på sikt vil kunne føre til en uthuling av verneformålet. Det skal også i behandling av saker legges vekt på at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, ettersom mange mindre inngrep i sum kan påvirke verneformålet negativt. Det er også viktig å være oppmerksom på at selv i tilfeller der omsøkte tiltak ikke har negativ betydning for verneverdier kan tiltaket generere annen virksomhet som kan skade verneverdiene. (DN-rundskriv nov. 2001, revidert feb. 2010. Forvaltning av verneforskrifter.)

Klager argumenterer med at det er mange naust på statens grunn som har innmontert ovn, og at det allerede er skapt presedens for det omsøkte tiltaket. Det nevnes to områder innfor de større verneområdene i Salten; naust ved Solvågvatnet og naust ved Nordre Bjøllåvatnet i Saltdal kommune. Så vidt forvaltningsmyndigheten for landskapsvernområdet kjenner til er de to nevnte naustene satt opp før vernet av nasjonalparkene ble vedtatt, vi kjenner heller ikke til tilfeller hvor det er gitt tillatelse etter verneforskriftene for innsetting av vedovn i naust.

Omsøkte tiltak er tiltak på et naust. Naust er etter styrets vurdering et enkelt bygg for oppbevaring av båt og utstyr. Styret ønsker ikke en utvikling der naust innenfor de store verneområdene i Salten gjøres om til hytter. Ved innsetting av vedovn i et naust med det formålet å bruke naustet som oppholdsrom, må naustet defineres som ei hytte.

Klager nevner naust i noen områder på statsgrunn som eksempel på at det allerede er en presedens for at det settes inn vedovn i naust. Klager mener også at en oppsetting av et røykrør i begrensede perioder ved behov ikke vil påvirke verneverdiene negativt eller stride mot vernevedtakets formål.

Verneforskriftene kan ikke regulere hva som skjer inne i et naust, men utbygging / endring av bygg kan det settes restriksjoner for. Klager har ikke tenkt å montere pipe / skorstein på taket av naustet, men har tenkt å velge en løsning med hull i veggen og avtakbart røykrør av beskjedne

karakter. Selv om ikke pipa skal være permanent vil det føre til en endring av bygget og en endring av bruken av bygget.

Det er ut fra den beskrivelse som er gitt av klager ikke klart hvordan den aktuelle skorsteinen vil se ut. Oppføring av skorstein er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, men tiltaket er per nå ikke behandlet etter dette regelverket. Det er i byggt teknisk forskrift § 15-1 stilt generelle krav til varme- og kuldeinstallasjon og i § 15-3 krav til røykkanal og skorstein.

Klager mener at utbygging av naustet er et mye større inngrep i området enn montering av ei lita pipe / røykrør. Tillatelse til utvidelse av naustet ble gjort med det grunnlaget at naustet ikke ville bli større enn øvrige naust i området, og søker hadde behov for mer plass i forbindelse med fremtidig kjøp av større båt og oppbevaring av utstyr. Tillatelsen ble gitt med grunnlag i at bruken av naustet ikke skulle endres, altså at bygget bestod som et naust.

Forvaltningsmyndigheten kan ikke se at det i naustet skal være behov for vedovn, med dertil hørende skorstein. Naustet fremstår allerede i dag ikke som noe typisk naust, særlig ved at døra ser ut til å være for smal til å gjøre det mulig å ta inn og ut en båt av den størrelse som ble beskrevet i forbindelse med tidligere tilbygg. En skorstein vil ytterligere forsterke inntrykket av at det her kan være snakk om noe annet enn et naust. Selv om det i området finnes hytter fra før, er det ikke ønskelig at bebyggelsen med de naust og hytter som er i området i dag endres ytterligere og derved endrer inntrykket av landskapet og tilgjengeligheten for andre som ønsker å bruke området til friluftsliv.

Klager har ingen planer om å hogge ved i området. Behovet for ved vil være beskjedent og han har ikke behov for dispensasjon til motorisert transport, mener han kan få fraktet veden opp på annet vis. Forvaltningsmyndigheten registrerer klagerens intensjon når det gjelder transport av ved til bygningen, men finner ikke grunn til å kommentere dette. Det legges uansett ikke stor vekt på dette forholdet.

Klager mener også at tiltaket ikke vil skape presedens da flere av naustene ikke er i bruk i dag, og han mener at det virker som eiere at naust innenfor dette verneområdet ikke skal få kunne bruke naustene. Til dette vil forvaltningsmyndigheten bemerke at naustet fremdeles kan brukes som et naust; til oppbevaring av båt og annet fiskeutstyr, selv om søknaden om å sette inn vedovn ikke innvilges. Området kan benyttes til friluftsliv; turer, fiske, jakt, her er mulighet for leie av hytte, lage bål, sette opp telt / lavvo, og området ligger kort avstand fra vei, jernbane og andre overnattingsmuligheter.

Klager mener også at et stort antall båter som ligger lagret langs bredden av Kjemåvatnet hele året er et større problem for landskapets karakter enn et lite røykrør på et naust. Forvaltningsmyndigheten er enig i at langtidsoppbevaring av båter ved et vatn er uheldig. En vil imidlertid presisere at skal en båt oppbevares over lengre tid ved et vatn skal det innhentes tillatelse fra grunneier. Bli båtene liggende og forsøple området er dette ulovlig i forhold til verneforskriftene for landskapsvernområdet, samt i henhold til forurensingsloven, og eier kan pålegges å fjerne disse.

Konklusjonen er at nasjonalparkstyret ikke kan se at det har kommet fram nye opplysninger i saken som gjør at klager gis medhold og at vedtaket i sak 30/2013 bør omgjøres.

Parter i saken:

Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske

Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/Per Tomas Kuhmunen	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten v/Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog SF avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Ørjan Eliassen	Buen 15	8250	ROGNAN

Vedlegg:

- 1 Klage - Vedtak - Søknad om å få sette vedovn inn i naust ved Kjemåvatn
- 2 MIDNOR - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet landskapsvernområde -
Montering av vedovn i naust - Ørjan Eliassen
- 3 Fjelltjeneste-rapport feb. 2013 - Naust Kjemåvatn
- 4 Skjema 1997 - Byggverk og inngrep i verneområder - Saltfjellet landskapsvernområder

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt

- Verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for de verna områdene i Saltfjellet

Ørjan Eliassen
Buen 15
8250 Rognan

Rognan 25.febr 2013.

Mottatt FM-ND
28 FEB. 2013

Midtre Nordland nasjonalparkstyre / Miljøverndep.
Moloveien 10
8002 Bodø

Klage på vedtak i utvalgssak: 30/2013 Søknad om å få sette vedovn i naust ved Kjemåvatn.

Undertegnede klager herved på vedtak om at det ikke gis tillatelse til montering av pipe som følge av innsetting av vedovn i naust ved Kjemåvatn.

For det første så vil jeg si at jeg synes det er meget trist at man skal få avslag på et slikt tiltak som er av en så liten karakter, et lite røykavtrekk på et båtnaust er knapt synlig. Det ville være flott for meg og mine barn og mine barns venner om vi kunne ha muligheten til å fyre opp en ovn, om ikke annet for å tørke klær når vi bruker området aktivt til friluftsliv. Jeg trodde det var et overordnet politisk mål å stimulere befolkningen til friluftsliv og på den måten være med å bidra til en god folkehelse.

Når det gjelder et røykavtrekk så kan dette lages på flere måter. Det trenger ikke være en skorstein som en fast innretning på taket. For min del kan jeg ta et hull i veggen på ca 1 meter over bakkenivå, her kan det lages et system der et avtagbart røykrør settes i åpningen kun ved fyring. På denne måten blir det ikke en fast innretning som det påstås i vedtaket. Behovet for fyring vil begrense seg til noen få dager i året. Høyden på røykrøret vil ikke gå over mønet på bygget og vil således i praksis være usynlig for allmenheten. Undertegnede ble i denne saken oppringt av saksbehandler Hanne Etnestad med spørsmål om hvordan jeg hadde tenkt å løse problematikken rundt røykavtrekk, her ble det opplyst fra min side at det kunne lages et hull i veggen med et avtagbart røykrør som kunne nedmonteres når det ikke var i bruk. I vedtaket kan det ses ut som om at det omsøkte tiltak er behandlet som om jeg skulle montere pipe/skorstein på taket av naustet. Synes det er merkelig at saksbehandler har behandlet søknaden som om det skulle monteres pipe/skorstein på taket når undertegnede har gitt beskjed om at det kan velges en løsning med hull i veggen og avtagbart røykrør av beskjeden karakter.

I vedtaket pekes det på at at montering av ovn vil medføre behov for tilgang på ved og at dette vil kunne utløse hogst i området og økt fare for motorisert ferdsel. Dette vil jeg tilbakevise. Har ingen planer om å hogge ved i området, det er helt uaktuelt, har ikke tenkt tanken engang. Jeg kjenner til at det er flere som har dispensasjon til å kjøre med snøscooter til Kjemåvatn, jeg vil kunne få fraktet noen sekker ved opp til Kjemåvatnet med de som allerede har dispensasjon. Behovet for ved vil for min del være av en beskjeden karakter og i

ytterste konsekvens kan jeg selv dra veden på pulk opp fra Lønsdal stasjon og opp til naustet.

Det pekes i vedtaket på at det har vært kontakt med Saltdal kommune i saken og at en der har fått opplyst at det ikke vil bli gitt tillatelse til innsetting av ovn. Til deres informasjon kan jeg meddele at undertegnede også har vært i kontakt med Saltdal kommune i samme sak. Jeg fikk da opplyst at jeg måtte først søke nasjonalparkstyret om tillatelse, dersom denne ble innvilget måtte jeg søke kommunen så skulle de behandle saken. Jeg stiller meg sterkt kritisk til at nasjonalparkstyret her har forskuttert en kommunal avgjørelse uten at den har blitt saksbehandlet i kommunen, dette kan umulig være normal praksis.

Det pekes i vedtaket også på at Statskog har vært kontaktet og at de heller ikke ønsker at det monteres ovn i naust på statens grunn. Meg bekjent er det mange naust på Statens grunn som har innmontert ovn, blant annet i området Mourki i Fauske kommune. Det samme gjelder naust ved Solvågvatn, Nordre Bjøllåvatn i Saltdal kommune. Jeg kan være villig til å kjøre denne saken veldig langt for å få samme beskaffenhet på mitt naust ved Kjemåvatn som naustet plassert ved Solvågvatn, dvs med innmontert ovn. Regner med at dere og Statskog er klar over at det finns mange naust med innmontert ovn i Saltenregionen så man kan vel si at det blir feil dersom min sak skal skape presedens, presedens er allerede tilstede og det akter jeg å bruke i den videre behandling av saken.

Som dere skriver i vedtaket så fikk undertegne tillatelse til å utvide naustet med 1 meter i lengderetning, denne utbyggingen gjorde naustet 3 kvadratmeter større. Den gangen fikk jeg først avslag men etter å ha klaget så fikk jeg medhold av Direktoratet for naturforvaltning. Det ble også denne gang pekt på at en utbygging kunne skape presedens. Dette har ikke skjedd, ingen av de andre hjemmelshaverne ved Kjemåvatn har så vidt meg bekjent søkt om tillatelse til utbygging. Som tidligere nevnt ble det fra Fylkesmannen gitt avslag i første søkerunde. Direktoratet omgjorde dette vedtaket etter min klage og begrunnet det med at en utbygging på 3 kvadratmeter ikke strider mot vernevedtakets formål og heller ikke påvirker verneverdiene nevneverdig jfr. nml§8. Tiltaket var så lite at det etter direktoratets vurdering ikke kunne endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Jeg ble da gitt medhold i at det kunne dispenseres etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48. Jeg er av den oppfatning av at nml. § 48 også vil komme til anvendelse i utvalgssak 30/2013 og ber dere derfor om å innvilge min søknad

Hvis man setter dette tiltaket oppimot mitt nå omsøkte tiltak så fremstår en utbygging på 3 kvadratmeter som et mye større inngrep enn å lage hull i veggen til et røykrør hvor det i en svart begrenset periode settes opp et røykrør. Jeg kan ikke se noen problemer med dette og den som påstår at mitt omsøkte tiltak påvirker verneverdiene negativt eller strider mot vernevedtakets formål har tolket dette på en feil måte etter min mening. Jeg ser heller ikke at et hull i veggen med et røykavtrekk er et inngrep som kan endre landskapets karakter.

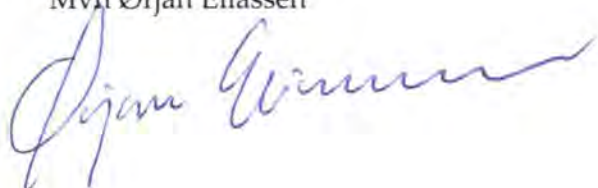
Det vil aldri bli gitt tillatelse til oppsetting av nybygg ved Kjemåvatn, området har pr i dag 3 hytter og 6 naust. Flere av naustene er ikke i bruk pr i dag. Jeg har vondt for å tro at en innvilgelse av min søknad skulle skape presedens. Om så skulle være tilfelle så vil landskapets karakter fremdeles bli bevart. Det virker som om at det ikke er meningen at folk som tilfeldigvis har et naust i området ikke skal få kunne bruke det. Dette handler jo

til syvende og sist om at folk som bor i bygda skal ha en viss livskvalitet og kunne bruke området. Det er jo svært begrenset hvor mye aktivitet man kan greie å skape rundt et naust på 15 kvadratmeter.

I tillegg ligger det et stort antall båter lagret langs vannkanten, dette er hovedsakelig plastbåter og noen trebåter, dette er båter som ligger ute hele året. Jeg kan ikke se at et røykrør på et naust endrer landskapets karakter mer enn røde og hvite plastbåter som ligger i landskapet året rundt. Alle båtene vil i langt større grad være synlig for allmenheten.

På bakgrunn av nevnte argumentasjon bes det om at min søknad tas opp til ny vurdering på en menneskelig og rettferdig måte som ikke strider mot den menige manns rettsoppfatning og som samtidig bidrar og stimulerer til et friluftsliv i folket og dermed ei god folkehelse. Det er i bunn og grunn det som det dreier seg om i denne saken.

Mvh Ørjan Eliassen

23 NOV. 2012

Ørjan Eliassen
Buen 15
8250 Rognan

Rognan. 15nov2012.

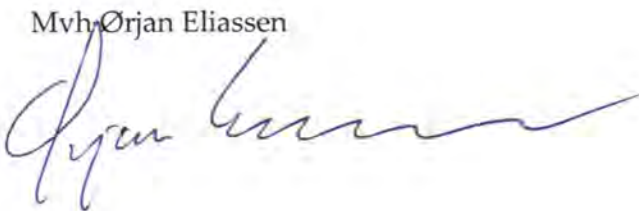
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Søknad om å få sette vedovn inn i naust.

Undertegnede søker herved om å få sette vedovn inn i mitt naust ved Kjemåvatn i Saltdal kommune. Begrunnelsen for søknaden er at jeg og mine barn benytter området i stor grad til friluftsliv. Vinterstid er det en trygghet å kunne ha mulighet til å søke ly i naustet ved dårlig vær når man utfører isfiske, friluftsliv og jakt.

Jeg er av den oppfatning at et slikt tiltak ikke bryter med verneforskriften da tiltaket ikke vil endre landskapets art eller karakter og håper utfra dette at min søknad innvilges.

Mvh, Ørjan Eliassen

Google

* plassering av navstet.

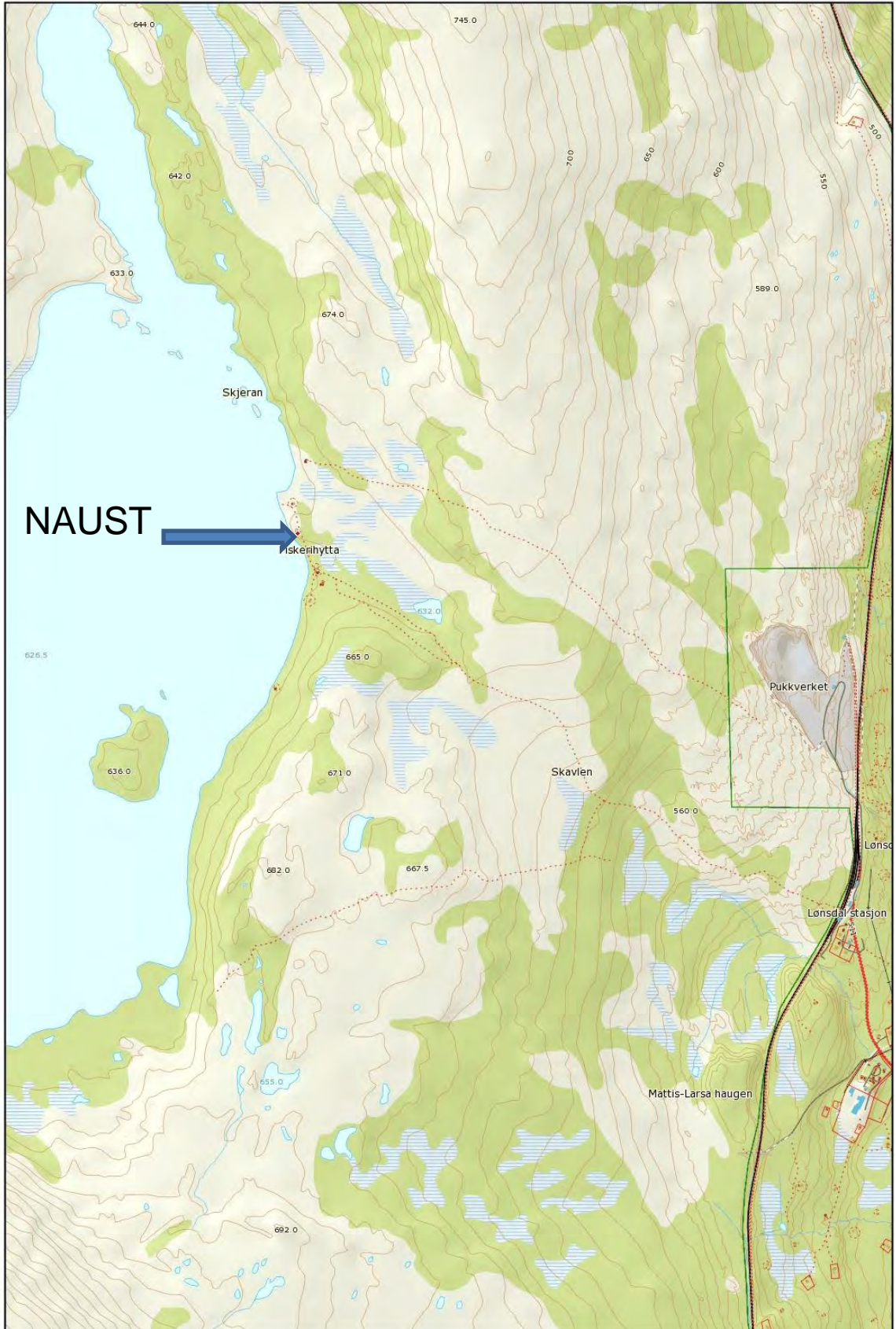
Rapport: Naust ved Kjemåvatn i Saltfjellet Landskapsvernområde.

Kristian Sivertsen, Statskog Fjelltjenesten. 01.03.2013

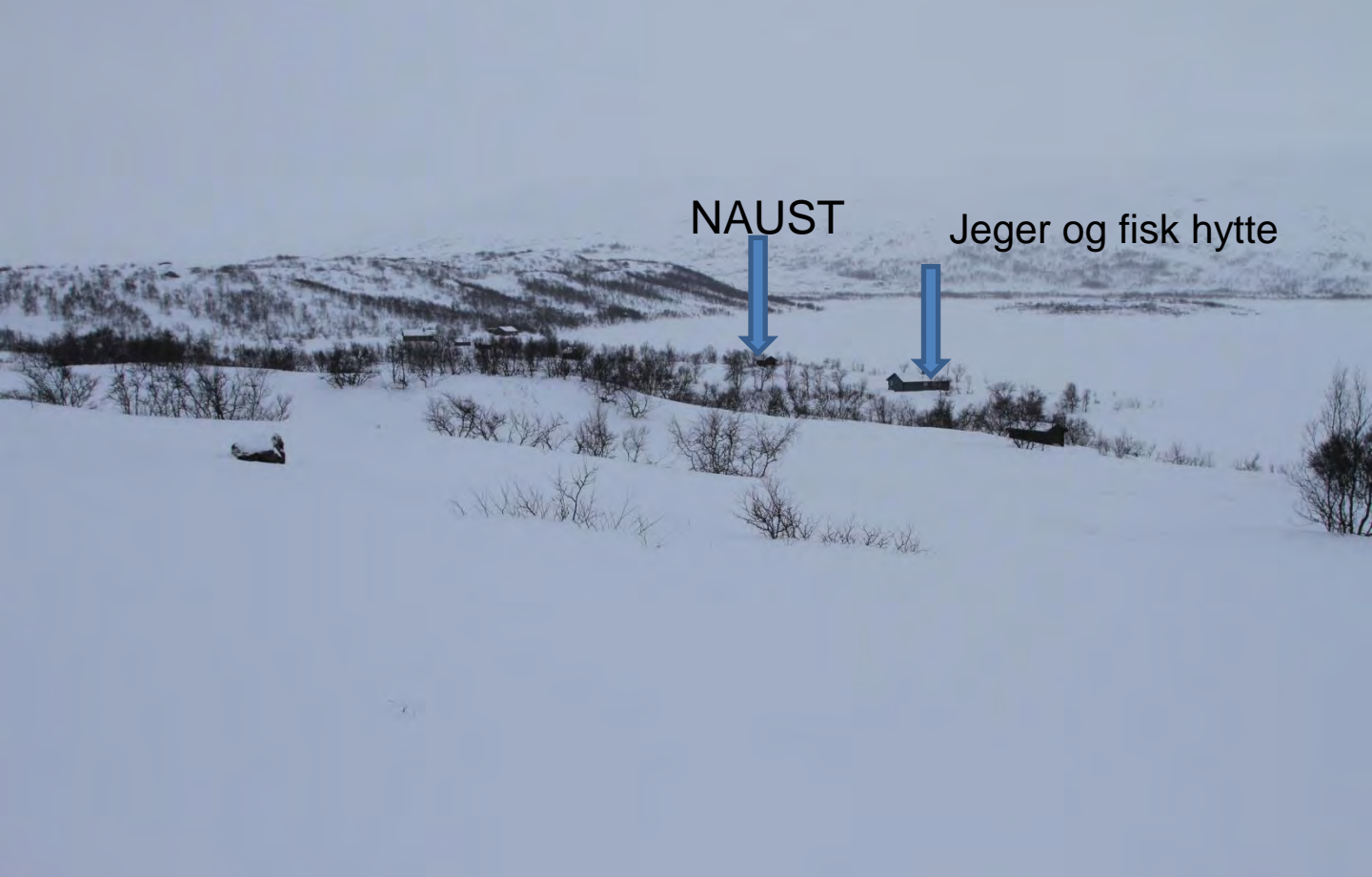

17.02.2013 var jeg på en oppsynrunde i området rundt Kjemåvatnet i Saltdal kommune. I den forbindelse ble det tatt en befaring av et naust etter ønske fra nasjonalparkforvalter Hanne Etnestad. Naustet eies av Ørjan Eliassen. Det ble tatt mål og foto av naustet. Det var: 4,90 meter langt og 3 meter bredt. Det var et vindu som var skalket igjen og låst med hengelås. Det var en dør som virket å være ny. Naustet var nymalt og velstelt. Se kart og bilder.

17.02.2013. Naust Kjemåvatn
Side 236

17.02.2013. Naust Kjemåvatn.

BYGGVERK OG INNGREP I VERNEOMRÅDER

Nr.:

Verneområde	Saltfjellet landskapsvernområde		
Kommune	Saltdal	Stedsnavn	Kjemåvatnet
Kartreferanse	3WVA 187041	Kartblad	2128 IV

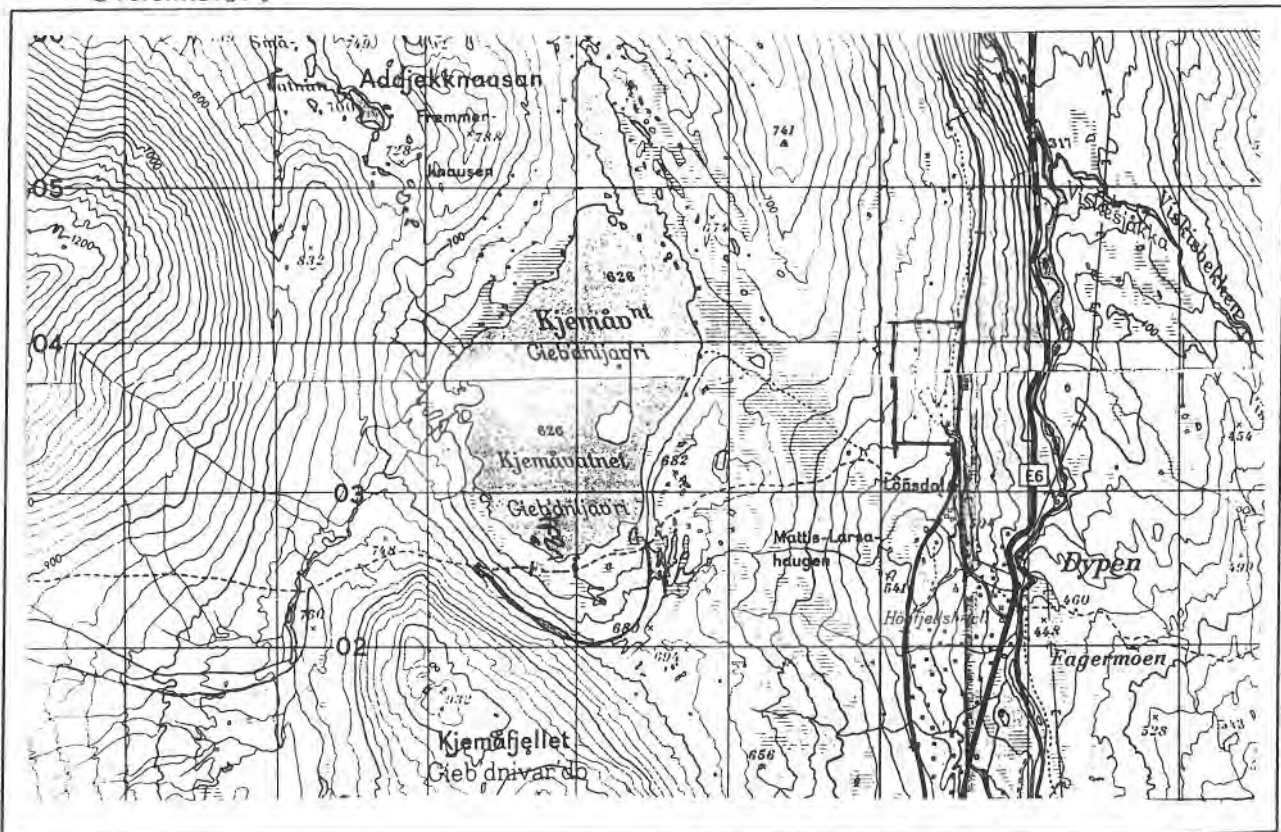
Type byggverk/inngrep	Naust ②
Eier/adresse	
evt. festearkivnr.:	

Merknader/andre opplysninger

Dato/navn
(foto/reg.)

22/8-97 SOJ

Oversiktskart

s.2 Byggverk og inngrep i verneområder

Arkivsaksnr: 2011/5030-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 06.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	46/2013	30.05.2013

Rago nasjonalpark - Godkjenning av endelig forslag til forvaltningsplan

Forslag til vedtak:

- + Endelig forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark godkjennes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.
- + Endelig forslag til plan oversendes Direktoratet for naturforvaltning til godkjenning.

Bakgrunn

- + Plan mottatt fra Fylkesmannen i Nordland 28.06.2011 etter faglig gjennomgang i Direktoratet for naturforvaltning, datert 20.06.2011.
- + Planutkastet endret i henholdt til dette i dialog med Direktoratet for naturforvaltning
- + Høringsutkast behandlet i møte i Midtre Nordland nasjonalparkstyre 04.09.12.
- + Høringsutkast behandlet i arbeidsutvalget for planen 20.11.12.
- + Høringsutkast sendt på offentlig høring 12.12.12 med høringsfrist 25.03.13, 10 innspill mottatt.
- + Åpent møte 27.02.13 med 12 deltagere
- + Høringsinnspill og forslag til endringer lagt fram for arbeidsutvalget for forvaltningsplanen 22.04.13.
- + Kap. 3 Bevaringsmål skrevet om i forhold til utarbeiding av et eget vedlegg til planen for dette arbeidet. Dette i henhold til signaler fra Direktoratet for naturforvaltning, samt ønske om bedre faggrunnlag for dette arbeidet.
- + Høringsdokument av 06.05.13 utarbeidet med grunnlag i møte med arbeidsutvalget 22.04.13
- + Endelig forslag til forvaltningsplan endret i forhold til høringsdokument av 06.05.13

Vedlegg:

Høringsdokument av 06.05.13

Endelig forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark

Andre relevante dokument - høringsinnspill, ikke vedlagt:

- + Statens vegvesen, region nord - Uttalelse til forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Statskog Salten - Høringsuttalelse – forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Fauske og Sørfold jeger og fiskeforening - Innspill til forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Tuorpon sameby - Yttrande över förslag till förvaltningsplan för Rago Nationalpark
- + Reindriftsforvaltningen Nordland - Høring – forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Bodø og Omegns Turistforening - Høringsuttalelse til Forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Nordland fylkeskommune - Uttalelse – høring av forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Norges vassdrags- og energidirektorat - Uttalelse til høring – Forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark
- + Sametinget - Uttalelse til forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark i Sørfold kommune
- + Daniel André Koskinen - Innspill til Forvaltningsplanen av Rago nasjonalpark

Forvaltningsplan for Rago nasjonalpark, Sørfold kommune, Nordland

Oppsummering og kommentarer til høringsuttalelser

Rago nasjonalpark ble opprettet ved kgl. res. av 22.januar 1971. Rago omfatter et område på ca. 171 km² og ligger i sin helhet i Sørfold kommune i Nordland fylke.

Nasjonalparken grenser mot det svenske verdensarvområdet Lapponia, bestående blant annet av nasjonalparkene Padjelanta, Store Sjøfallet og Sarek. Totalt utgjør vernet areal over 5400 km², noe som gjør det til ett av Europas største sammenhengende verneområder.

Forslag til forvaltningsplan ble utarbeid i perioden 2008 - 2012 og ble sendt på høring 12.12.2012 med høringsfrist 25.03.2013.

Dette dokumentet er Midtre Nordland nasjonalparkstyre sin oppsummering og tilbakemelding på uttalelsene fra høringen av utkastet av forvaltningsplanen for Rago nasjonalpark.

I vurderingen av noen av innspillene har arbeidsutvalget for forvaltningsplanen bistått sekretariatet. Arbeidsutvalget hadde møte på Straumen i Sørfold 22.04.2013. Tilstede på dette møtet var Lars Kr. Evjenth, Signar Pavall, Tore Veisetaune, Eirik Stendahl og Hanne Etnestad (sekretær).

Vensmoen 06.05.2013

Innhold

1 Oppsummering av høringsuttalelser	3
2 Merknad til verneforskriften, forvaltningsplanen og prosessen	3
3 Innspill om bruk og vern i området.....	4
1 Reindrift	4
2 Friluftsliv, jakt og fiske	6
Friluftsliv	6
Innfallsporner, skilting og stier.....	6
Jakt.....	8
Fiske	9
3 Bruk av naturressurser.....	10
4 Bygninger.....	11
5 Motorisert ferdsel	12
6 Kulturminner	12
7 Forvaltningsoppgaver og tiltak.....	14
Oppsyn.....	14
Overvåkning	14
Informasjon.....	15
8 Andre tema	16
9 Innspill som er utenfor rammene for forvaltningsplanarbeidet	16
4 Oversikt over uttaleparter	17

1 Oppsummering av høringsuttalelser

Det har kommet inn 10 uttalelser til forvaltningsplanen for Rago nasjonalpark, fra Daniel André Koskinen, Statens Vegvesen Region nord, Statskog Salten, Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening, Reindriftsforvaltningen i Nordland, Tuorpon sameby v/Ante Blind, Bodø og omegn turistforening, Nordland Fylkeskommune, Norges vassdrags- og energidirektorat og Sametinget. Av disse har Statens Vegvesen Region nord og Norges vassdrags- og energidirektorat ingen merknader.

Før planen ble sendt på høring ble det avholdt møte i Arbeidsutvalget den 20.november 2012, innspill på dette møtet er også tatt med i denne oppsummeringen.

Åpent møte ble avholdt i høringsperioden på Straumen i Sørfold 27.februar 2012.

Forvaltningsplanen ble stort sett positivt mottatt, og innspill som kom til planen er tatt med i denne oppsummeringen.

Innspill som går på faktafeil og rettinger av tekst/kart blir gjort direkte i forvaltningsplanen, og er ikke nevnt i oppsummeringen.

Endringer som foreslås etter høringen:

- + Reindriftens behov for uthus ved Ragovatna tas inn i kap. 4.2.1, status for reindriften.
- + Søknad om barmarkskjøring i reindriften vurderes etter en godkjent distriktsplan tas inn i kap. 4.2.4 Retningslinjer for forvaltningsmyndigheten, Reindriften.
- + Endring under kap. 4.2.3 Rammer og regelverk, Reindrift; tolking av reindriftens rett til bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken.
- + Nytt tiltak i kap. 4.3.5 under Friluftsliv; omlegging av sti ura
- + Nytt tiltak i kap. 4.3.5 under Friluftsliv; oppdatering og utskifting av skilt ved hovedinnfallsportene og langs hovedstiene i parken.
- + Nytt punkt om universell utforming i kap. 4.3.4 Retningslinjer for forvaltningen, Friluftsliv.
- + Endring av vedhogst-perioden til 1.august – 15. april i kap. 4.4.4 Retningslinjer for forvaltningen, Bruk av naturressurser.
- + Noe utvidelse av hogstområder på vedlegg 7 Aktuelle hogstområder
- + Utarbeiding av et informasjonshefte om utvalgte kulturminner, samt informasjon til publikum ved innfallsportene om sårbare kulturminner i området settes opp som tiltak under kap.4.7 Kulturminner
- + Revidering av verneforskriften tas inn som nytt tiltak i kap.5 Forvaltningsoppgaver
- + Endring i kap. 5.3.3 Retningslinjer, Informasjon; Alt informasjonsmaterieell som lages skal om mulig helst foreligge på lulesamisk, engelsk og tysk i tillegg til norsk.
- + Nytt tiltak i kap. 5.3 Informasjon; utarbeiding av informasjon til turister for å hindre bygging av turistvarder.
- + Nytt tiltak kap. 5.2.4 under Overvåking; naturtypekartlegging og en sårbarhetsanalyse i forhold til barmarkskjøring i Flat-kjølen-området.

2 Merknad til verneforskriften, forvaltningsplanen og prosessen

Bodø og omegn turistforening

Turistforeningen slutter seg til både hovedprinsippene i planen og de enkelte forslag.

Foreningen mener det er viktig at det opprinnelige verneformålet for Rago som villmarkspark

holdes fast og ikke uthules av ureflektert dispensasjonsadgang. De er også enig i forvaltningsplanenes intensjon om et fortsatt strengt vern av nasjonalparken. BOT er en aktiv bruker av området på de premisser som ligger i forvaltningsplanen og vil fortsatt være en bruker som setter stor pris på nasjonalparkens urørte karakter.

Nordland Fylkeskommune

Fylkeskommunen er positiv til at det har blitt utarbeidet forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark og ser at det har vært sikret god medvirkning i forbindelse med utarbeidelse av planen. Brukerinteressene har vært godt representert i arbeidsutvalget som har bistått i denne prosessen.

Statskog SF

Statskog ser et sterkt behov for å revidere den nå over 40 år gamle verneforskriften for Rago nasjonalpark. Dette for å harmonisere verneforskriften med forskriftene for andre nasjonalparker, og for å få inn generelle unntak fra bestemmelsene som ligger i verneforskrifter for nyere nasjonalparker. Statskog mener imidlertid at verneforskriften burde vært revidert før forvaltningsplanen ble utarbeidet og sendt på høring. Da en endring av verneforskriften vil medføre et behov for å revidere forvaltningsplanen.

Forvaltningsmyndigheten ser også behovet for en revidering og oppdatering av de gamle verneforskriftene. Slik verneforskriften er i dag er det få hjemler for å gi dispensasjon fra disse. De dispensasjoner som forvaltningsplanen åpner opp for må derfor behandles etter unntaksparagrafen, naturmangfoldloven §48. Denne paragrafen er imidlertid ment benyttet kun unntaksvis, og skal behandles strengt. Revidering av verneforskriftene vil bli tatt inn som et tiltak under kap. 5 Forvaltningsoppgaver og tiltak, i tillegg vil behovet bli presisert ved oversendelsen av forvaltningsplanen for endelig godkjenning til Direktoratet for naturforvaltning.

3 Innspill om bruk og vern i området

1 Reindrift

Reindrifftsforvaltningen i Nordland

Reindrifftsforvaltningen opplyser om at reindriftens arealbrukskart for Nordland er under revidering, og at kartene vil være tilgjengelig i løpet av våren 2013. Her vil en få oppdatert informasjon om anlegg og bruk av områdene i reindriften. Parallelt med dette arbeidet skal reinbeitedistriktene i Nordland få oppdatert sine distriktsplaner.

Forvaltningen viser til møte mellom verneforvaltningen og reindrifftsforvaltningen den 04.03.13 vedrørende reindrift innenfor verneområder. Under møtet var motorferdsel et hovedtema, og det ble konkludert med at reindrifftsforvaltningens planmal ville være tilfredsstillende for at reindriftens distriktsplaner skal kunne brukes som grunnlag for å gi flerårige dispensasjoner til barmarkskjøring og bruk av luftfartøy. Reindrifftsforvaltningen peker på at det er ønskelig å få forankret i forvaltningsplanen for Rago at reindriftens distriktsplan kan gi grunnlag for flerårige dispensasjoner. Det understekes at reindrifftsforvaltningen er opptatt av at det skal etableres en forvaltningspraksis på dette området som er forutsigbar og tydelig.

Tuorpon sameby

Tuorpon sameby driver reindrift i hele Rago gjennom avtale med Duokta reinbeitedistrikt, samebyen nytter årlig området, hovedsakelig som sommerbeite. Løytadalen sør i Rago har et veldig godt gras- og urtebeite.

Samebyen støtter forvaltningsplanenes mål vedrørende reindrift i området, og framhever at Rago nasjonalpark er et samisk kulturlandskap som går langt tilbake i tiden.

Doukta reinbeitedistrikt (Arbeidsutvalget 20.11.12)

Reinbeitedistriktet kan se et behov for et uthus/naust ved distriktets hytte ved Ragovatna i framtiden.

Distriktet melder også om behov for bruk av barmarkkjøretøy på Flatkjølen som er sommerbeite for svensk reindrift. Norsk reindrift har vinterbeite i Sølvs kardvatn-området, og en del okserein blir gående igjen i området om våren og trekker opp mot Flatkjølen. For å samle disse brukes stort sett helikopter, men det kan være behov for bruk av barmarkskjøretøy i Flatkjølen-området.

Reinbeitedistriktet ønsker også klarere retningslinjer i planen for reindriften bruk av snøscooter i parken.

Da reindriften bruker Rago mer til vinterbeite for reinen ser de et behov for et uthus i tilknytning til hytta ved Ragovatnan. Reinen føres en del med kraftfôr og lav om vinteren og det er behov for å ha et lager for dette fôret inne i området. Slik verneforskriften er utformet kan reindriften sette opp bygg og anlegg med hjemmel i forskriften, forvaltningsmyndigheten for parken ønsker imidlertid en dialog om plassering og utforming av bygget. Eventuell oppsetting av bygg og anlegg i parken må også behandles etter andre gjeldene lovverk som reindriftenloven og plan- og bygningsloven. Behovet for et uthus ved Ragovatna tas inn under status for reindriften i området, kap. 4.2.

I henhold til gjeldende verneforskrifter er motorferdsel ikke tillatt innenfor nasjonalparken, reindriften skal søke Lappefogden i Nordland om tillatelse til å nytte snøscooter og luftfartøy i forbindelse med reindriften. Lappefogden i Nordland eksisterer ikke i dag, men er erstattet av reindriftenforvaltningen og reindriftenloven. I henhold til reindriftenloven og motorferdselloven kan reindriften i næringsøyemed benytte snøscooter i utmark. Midtre Nordland nasjonalparkstyre som har forvaltningsansvar for Rago nasjonalpark anser derfor at reindriften kan benytte snøscooter i sitt arbeid innenfor nasjonalparken i henhold til gjeldende lovverk. Reindriften rammer for bruk av snøscooter innenfor nasjonalparken, kap. 4.2.3, foreslås endret i forhold til det overstående.

Denne tolkingen er forelagt Direktoratet for naturforvaltning og det er bedt om en vurdering i forhold til praksis i øvrige nasjonalparker.

I henhold til verneforskriftene og retningslinjer utformet i forvaltningsplanen må reindriften søke om dispensasjon for kjøring med barmarkskjøretøy. En slik søknad må vurderes for hvert enkelt tilfelle i henhold til §48 i naturmangfoldloven. Retningslinjene for forvaltningsmyndigheten utformes slik at en søknad vil bli behandlet med grunnlag i en godkjent distriktplan med oversikt over behov for kjøring med barmarkskjøretøy; områder, strekninger og tidsperioder. Det er også ønskelig å få utført en sårbarhetsanalyse i forhold til barmarkskjøring i Flatkjølen-området. I planen tas inn behov for naturtypekartlegging av

nasjonalparken, og med bakgrunn i dette en sårbarhetsanalyse og anbefaling i forhold til motorferdsel i området.

2 Friluftsliv, jakt og fiske

Friluftsliv

Bodø og omegn turistforening

BOT ser det som viktig at nye generasjoner av turgåere får kjennskap til parken og lærer seg ferdselskultur i denne særegne parken og i de store svenske villmarksområdene bakenfor Rago.

I forbindelse med overvåkning av ferdselen i parken er det derfor viktig for BOT som regional friluftsansett å beholde adgangen til å organisere fellesturer inn i Rago. Foreningen ber om at det tas inn i forvaltningsplanen at fellesturer til fots organisert av norske friluftsansetter - med inntil 20 deltakere - gis generell tillatelse til ferdsel i nasjonalparken.

Slik verneforskriften er i dag er det ingen hjemmel for å begrense ferdsel av turfolk inne i parken, verken organisert eller uorganisert. For å få en oversikt over de endringene som skjer i ferdselen, og en pekepinn på behovet for tilretteleggingstiltak for å redusere eventuelle slitasjeskader på vegetasjon eller forstyrrelse av dyreliv foregår det en registrering av ferdselen inn i nasjonalparken.

Dette innspillet er utenfor forvaltningsplanens rammer, og blir derfor ikke behandlet i forvaltningsplanen.

Innfallsporter, skilting og stier

Åpent møte 27.02.13

Servicebygg Lakshola – Gerd Bente Jakobsen, Sørfold kommune, informerte om at dette tiltaket medfører store utgifter for kommunen. Forvaltningsplanen angir et tilskudd til kommunen på kr 15000 pr. år av tiltaksmidler for nasjonalparken. Kommunen ønsker imidlertid at denne summen økes.

Nordfjorden Rasteplass – her er det en gapahuk, utedo og søppelhåndtering. Et bra initiativ fra grunneierne som det må støttes opp om.

P-plass Lakshola – her er det behov for større parkeringsareal, samt en bedre regulering av parkeringen for ikke å være til hinder for grunneier

Slitasje og vedlikehold av stien - arbeidet med klopping av stier både i og utenfor parken bør fortsette. Langs stien Nordfjord – Litlverivatnet er det en del våte partier. Opp Nordskaret er det mye slitasje og stien deler seg i mange traseer, her bør det vurderes tilrettelegging i form av for eksempel bygging av trapper. Fra Storskogvatnet opp mot Sølvskardvatna går stien gjennom ei steinur øst for et lite vatn, her bør stien legges om for å trygge ferdselen for turgåere.

Nordland Fylkeskommune

Fylkeskommunen ønsker at eventuell tilrettelegging i verneområder bør gjøres i henhold til universell utforming og med tanke på tilgjengelighet for alle. Aktuelle tiltak hvor universell utforming bør inngå er utarbeidelse av informasjonsmateriell og skilt, samt klopplegging. De

viser til Fylkesplan for Nordland 2013-2025 som er i tråd med Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet (2009-2013).

Statskog SF

Statskog mener informasjonsskilt ved utgangspunkt for nasjonalparken; Lakshola og Nordfjord, bør skiftes ut og erstattes med skilt etter ny skiltmal i Statskog (metallskilt med antall km). Veiviserskilt i krysset sør for Storskogvatnet til Sølvskardvatnan og Rago kunne også vært skiftet ut med skilt etter denne standarden.

På statsbudsjettet blir det stilt til disposisjon midler øremerket gjennomføring av nødvendige tiltak for å fremme eller ivareta verneformålet, eller andre nødvendige tiltak i verneområdene. Disse midlene fordeles av Direktoratet for naturforvaltning, dvs Statens naturoppsyn (SNO) i samråd med arealforvaltningsavdelingen, som er overordnet forvaltningsmyndighet for verneområdene. Budsjettpostene for tiltaksmidlene har følgende føringer: «Midlene dekker statlige investeringsutgifter og tiltak (i nasjonalparker og landskapsvernområder / naturreservat). Midlene går til tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene inkludert investeringsutgifter til informasjon, skjøtsel- og tilretteleggingstiltak. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- /skjøtselsplan og andre relevante styringsdokument».

En del av stien opp til Storskogvatnet er klopplagt, og disse vil bli vedlikeholdt. Klopplugging ble gjort for å hindre skade og slitasje på vegetasjonen ved at stiene utvidet seg i bløtt terreng. Behov for videre klopplugging for å hindre slitasje og skade på vegetasjonen inne i nasjonalparken vil bli vurdert fortløpende.

Forvaltningsplanen legger opp til at det ikke skal igangsettes sikkerhetstiltak utover de tiltak som allerede er utført i tilknytning til parken. Stien opp til Sølvskardvatna går gjennom ei steinur ved østenden av et lite vatn og ferdsel gjennom denne ura anser en som svært risikabelt. Forvaltningsmyndigheten ønsker derfor å åpne for omlegging av stien for å trygge ferdselen for turgåere. Tiltaket vil derfor bli tatt inn i forvaltningsplanen.

Nye tiltak langs stien utenfor nasjonalparken, som klopplugging og bygging av for eksempel steintrapper opp Nordskaret, faller utenfor forvaltningsplanen sine rammer og vil ikke bli tatt inn som tiltak i forvaltningsplanen. Forvaltningsmyndigheten ser imidlertid på prosjektene som positive og mener de kan utføres som samarbeidsprosjekt mellom for eksempel kommunen, grunneier og friluftsansjoner.

Når det gjelder tilrettelegging av innfallsporter utenfor parken, som P-plass Lakshola, Servicebygg, Gapahuk Nordfjorden ser forvaltningsmyndigheten det som naturlig å bidra med delfinansiering i et samarbeidsprosjekt hvor andre står som initiativtaker og prosjektansvarlig.

I Arbeidsutvalgets møte 20.11.12 ble det ytret ønske om at informasjonsarbeidet i parken ble samordnet med Statskog og eventuelt andre aktuelle samarbeidspartnere. Oppdatering av skilting ved hovedinnfallsportene og langs hovedstiene vil bli tatt inn som tiltak i forvaltningsplanen.

I retningslinjene for forvaltningen vil det bli tatt inn et punkt om at universell utforming ivaretas så langt som mulig når det gjelder utarbeiding av informasjonsmateriell og tilrettelegging ved skilting. Universelt utformet klopplugging langs stien inn til Rago anser en

som uaktuelt, det er bratt og kupert i området opp til nasjonalparken og innenfor, og lite egnet for tilrettelegging for funksjonshemmede.

Jakt

Generelt

Det har kommet innspill om endring av verneforskriften i forhold til ønske om jakt på flere arter fra Daniel André Koskinen, Statskog Salten og Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening.

Åpent møte 27.02.13

Elgjakt etterspørres av flere. Det er en stor elgstamme i området og dette medfører stort beitetrykk på vegetasjonen i deler av nasjonalparken. I følge Gunnar Fredheim, grunneier Nordfjorden, har imidlertid elgstammen variert i området, og den har også tidligere vært større enn den er i dag.

Endring av verneforskrifta vedrørende småviltjakta ble noe diskutert. Flere innspill om at jakt på skogsfugl /storfugl / orrfugl i området ikke er ønskelig, det er ønskelig å beholde nasjonalparken som et oppvekstområde for disse artene.

Daniel André Koskinen:

Koskinen mener at på bakgrunn av en voksende elgstamme i Nordland, og spesielt i Salten, så må det sees på grunnlaget for å ta ut elg i Rago nasjonalpark, da hovedsakelig i Storskogen og Trolldalen. Han skriver at det har vært en voksende elgstammer de siste årene, og med en vesentlig stor elgstamme som overvintrer. Videre skriver han at påvist kalving og overvintring av elg høyt til fjells ved Lisjverrvatn og Sølvskarvatna kan tyde på en høy elgstamme. Han mener det er behov for å utarbeide en plan for elgforvaltningen i området, samt utført en beitetaksering i nasjonalparken. Han ser ingen grunner til at det ikke skal kunne bedrives elgjakt i Rago nasjonalpark, på lik linje med landets andre nasjonalparker

Statskog SF

Statskog ønsker at det snarlig tas tak i revidering av verneforskriften for Rago, og at denne harmoniseres med jaktbestemmelsene for andre nasjonalparker hvor jakta forvaltes i henhold til viltloven. Slik verneforskriften er i dag kan det ikke felles fremmede arter med et høyt skadepotensial på den stedege fauna, for eksempel mårhund. Det kan heller ikke jantes smårovvilt som kråke, ravn og mår innenfor parken, og Statskog setter også spørsmålstejn ved begrunnelsen for ikke å tillate elgjakt innenfor nasjonalparken.

Statskog mener at elgens bruk av Rago bør kartlegges med tanke på trekkveier, vinterbeite, beiteskader, dødelighet osv. Kartlegging av beiteskader mener Statskog også er interessant i forhold til bevaringsmål for naturkvaliteter i nasjonalparken. I forbindelse med kvotejakt på gaupe og lisensjakt på jerv påpeker også Statskog at det må søkes om dispensasjon fra verneforskriften for denne jakta.

Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening

Forening mener at viltloven med jakttidsrammer og jakttider også skal gjelde i Rago nasjonalpark, og de kan ikke se at dette er i strid med formålet med vernet. Det gir ikke noen verneverdi å frede elgstammen i et lite område på 171km², når det jantes i de omkringliggende områdene på begge sider av riksgrensen. Foreningen forutsetter imidlertid at en eventuell åpning av elgjakt ikke skal bidra til økt motorferdsel i Rago.

Dagens verneforskrifter for Rago nasjonalpark hjemler ikke jakt etter Viltlovens bestemmelser slik bestemmelsen er for nyere nasjonalparker. I følge verneforskriftene for nasjonalparken er det kun tillatt å jakte på rype, hare, villmink og rev. For jakt på andre arter må det innhentes dispensasjon fra verneforskriften. I henhold til dagens verneforskrift er det derfor ikke anledning til å åpne opp for en generell elgjakt innenfor Rago nasjonalpark.

Verneformålet for nasjonalparken er at den skal representere et uberørt nordlandsk fjellandskaps med egenartet dyreliv i grenseområdet mot den svenske nasjonalparken Padjelanta. Arbeidsutvalget har også kommet med innspill om at det ikke bør tillates jakt på skogsfugl i området, det er ønskelig å bevare Rago som et oppvekstområde for orrfugl og storfugl. Endres verneforskriftene slik at jakt blir tillatt i henhold til Viltloven vil det åpne for jakt på disse artene.

Det er imidlertid grunneier som har rett til å forvalte sin eiendom når det gjelder jakt og fiske. Hvis det åpnes for jakt i henhold til Viltloven i Rago er det grunneier som gir tillatelse til hvilke jaktbare arter det kan jaktes på i området. Ved en eventuell endring av verneforskriftene vil Arbeidsutvalget henstille til Statskog at det ikke åpnes for jakt på skogsfugl i Rago.

Mårhund er en innført art som er uønsket i norsk natur, og ikke en del av verneformålet i parken eller beskyttet av verneforskriften. Verneforskriften har også en bestemmelse om at nye arter ikke må innføres, skulle en mårhund komme inn i nasjonalparken vil det være behov for å avlive denne, ikke drive jakt på arten i vanlig forstand.

I henhold til verneforskriftene kan det etter særskilt søknad gjøres unntak for avlaving av enkeltindivider av pattedyr som volder særlig skade, dette gir hjemmel for dispensasjon for ekstraordinær skadefelling av jerv og gaupe. Søknad om kvotejakt og lisensjakt på jerv og gaupe må imidlertid behandles etter unntaksparagrafen, naturmangfoldloven § 48, og hver enkelt søknad vurderes særskilt.

Forvaltningsmyndigheten ser problemet med en gammel verneforskrift i forhold til øvrig rovviltforvaltning i området, men vil bemerke at det ikke er registrert søknader om jakt på gaupe og jerv innenfor nasjonalparken.

Prosessen med forvaltningsplanen for Rago nasjonalpark la opp til at verneforskriftene skulle revideres parallelt med arbeidet med forvaltningsplanen. På grunn av mangler på ressurser til arbeidet med revisjon i direktoratet for naturforvaltning ble dette arbeidet stoppet. Oppdatering av verneforskriftene vil derfor bli lagt inn i planen som et tiltak som ønsket prioritert de nærmeste år.

Fiske

Fauske og Sørfold jeger- og fisk

Foreningen vil at forvaltningsplanen også skal gi mulighet for fiskekultivering i Rago. Dette gjelder prøvofiske/bestandsundersøkelser og kultiveringstiltak for å høyne kvaliteten på fiskebestander.

Forvaltningsplanen gir retningslinjer om at det kan gis tillatelse til utsetting av fisk i vatn der dette har blitt gjort før. Dette skal være fisk fra lokal stamme. Fiskeforvaltningen for øvrig skjer etter gjeldende lovverk (laks- og innlandsfiske_loven)

Verneforskriften regulerer ikke arbeidet med prøvefiske og bestandsundersøkelser. Skal det imidlertid benyttes motorisert transport i forbindelse med dette arbeidet må det søkes om tillatelse til dette etter naturmangfoldloven §48, og hver enkelt sak vurderes for seg.

Når det gjelder kultiveringsarbeid utover utsetting av fisk må inngrep eller tekniske installasjoner i området behandles i forhold til verneforskriften; unntaksparagrafen naturmangfoldlovens §48 og verneformål.

3 Bruk av naturressurser

Åpent møte 27.02.13

Under møtet ble det satt fram behov for mer informasjon om bålbrekking; når bålbrekking er tillatt, bruk av bålved, hvor det er tillatt å lage bål osv.

Statskog SF

Statskog mener at siden verneforskriften er streng når det gjelder bruk av ved til bålfyring, støtter de forslaget under Kap 4.4.5 om at informasjonen om dette må bli bedre. Statskog har forslag om å sette opp skilt ved bål plass i vestenden av Storskogvatnet, samt ved parkeringsplasser i Lakshola og Nordfjorden.

Under kapittel 4.4 Bruk av naturressurser, er behov for ytterligere informasjon om regler for bålbrekking og forbud mot bruk av hytteved til bålfyring satt opp som et tiltak. Tiltaket vil bli beskrevet mer utfyllende; bedre informasjon om regelverk, bålved og bål plasser, samt plassering av informasjonen ved innfallsporter og hyttene i nasjonalparken.

Vedhogst til hyttene innenfor nasjonalparken

Åpent møte 27.02.13

Det ble satt fram ønske om utvidelse av hogstperioden fra 1.august og samt mulighet for hogst på vårvinteren.

Statskog Salten

Statskog ved Fjelltjenesten utfører i dag vedhogst i Rago på vinteren, og veden transporteres ut med snøskuter. Det er ofte ikke godt nok skuterføre til å komme seg inn i Rago før i mars måned, at vedhogsten må utføres før 15. mars kan bety at hogsten kan bli vanskelig å få utført. Statskog foreslår derfor at denne fristen utvides til 15. april, og mener at vedhogst fram til 15. april ikke vil medføre negative konsekvenser for den stedegne fauna og planteliv. Dette kan også gjøre vilkåret om at trærne skal kappes like ved bakken lettere å overholde. Statskog synes også at tillatte områder for vedhogst er noe små. Dersom man kan drive plukkhogst over et større område, vil dette bidra til at hogsten blir enda mindre synlig/enderer landskapets urørte preg i enda større grad.

Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening

Foreningen mener at perioden for uttak av ved bør utvides til å gjelde fra 15. juli til 15. mars, for at vilkåret om at trærne skal kappes ved bakken skal kunne gjennomføres

Doukta reinbeitedistrikt

Reindriften har behov for vedhogst ved Ragovatna, ønsker at det settes av et hogstområde i sørenden av vatnet, pluss mulighet for uttak fra rasområder.

Tidsperiode for vedhogst er satt til høst – vinter for å unngå forstyrrelser i hekketid. Forvaltningsmyndigheten forstår problemet med hogst om vinteren, og vil utvide hogsttiden fra 1.august til 15.april. Hogsten kan da utføres i en periode før høsten hvor det enda er lange dager og ingen snø, og uttransport av den klargjorte veden kan gjøres i en periode med godt vårføre i månedsskiftet mars / april.

Hogstområdene er lagt ut i tilknytning til de hyttene i området som har behov for ved, kun ei til to hytter for hvert hogstområde, noe som tilsier at uttak av antall trær hvert år vil være begrenset. Områdene er også lagt til rasområder hvor allerede nedbrekte trær bør tas ut først. Området som er lagt ut ved Ragovatnet er imidlertid lite, her er det også områder på vestsida av vatnet hvor det er en del skog og rasområder som egner seg for vedhogst. I retningslinjene for vedhogst står det at uttaket skal være i form av tynningshogst og skal utføres på en slik måte at landskapets urørte preg ikke endres. For å kunne ha større områder for tynningshogst ønsket derfor arbeidsutvalget at områdene ved Storskogvatnet og Ragovatnan ble utvidet noe.

4 Bygninger

Bodø og omegn turistforening

Foreningen er enig i forvaltningsplanens intensjon om et fortsatt strengt vern av Rago nasjonalpark. De støtter forslaget om at det ikke tilrettelegges ytterligere ved bygging av flere hytter eller merking av flere stier i området, men at de hyttene og gammene som står der vedlikeholdes på skikkelig vis.

Turistforeningene i Salten ønsker at Rago skal framstå som et mest mulig villmarkspreget område, ingen av de tre foreningene har hytter eller T-merkede ruter i området, og har i overskuelig framtid heller ingen planer om slike.

Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening

Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening mener at forvaltningsplanen ikke må sette begrensinger som vanskeliggjør driften av de hytter, naust og båter som forening eier innenfor nasjonalparken. Det må gis mulighet til renovering/utbedringer og vedlikehold på hytter og naust, samt snøskutertransport av utstyr til Lisjverrivasshytta, og nødvendig helikopterfrakt til Storskogshytta.

Verneforskriftene setter ikke begrensinger for renovering og vedlikehold for hytter og naust i nasjonalparken, så lenge dette ikke innebærer en ombygging, utvidelse eller vesentlig endring av utvendig fasade . I retningslinjene står det at «Eksisterende hytter skal kunne vedlikeholdes», her vil det bli korrigert til «Eksisterende hytter og naust skal kunne vedlikeholdes».

I retningslinjene står det imidlertid at antall overnattingssteder i Rago nasjonalpark blir vurdert til å være tilstrekkelig, og det vil ikke bli gitt tillatelse til oppføring av nye hytter eller utvidelse av eksisterende hytter innenfor nasjonalparken.

Motorisert transport til hyttene innenfor nasjonalparken må ha dispensasjon fra verneforskriftene. Søknad om slik transport vil bli behandlet etter den generelle unntaksparagrafen i naturmangfoldloven, §48. Retningslinjene for forvaltningen sier noe om behandlingen av slike saker, bl.a. står det at ved en eventuell tillatelse skal slik transport begrenses mest mulig og transportbehov bør i størst mulig grad samordnes mellom de ulike interessegruppene i nasjonalparken, transport med helikopter vil eventuelt bli gitt i perioden juli – desember.

5 Motorisert ferdsel

Bodø og omegn turistforening

Foreningen er enig i forvaltningsplanens intensjon om et fortsatt strengt vern av Rago nasjonalpark, og de støtter derfor forslaget om et strengt forbud for barmarkskjøring og at det må gjelde alle brukere av nasjonalparken, også reindriften. Et strengt snøskuterforbud støttes også, samt at det heller brukes helikopter og samordnede transporter.

Statskog SF

Statskog ønsker at det skal være mulig å få dispensasjon fra verneforskriften til å benytte helikopter for få fraktet inn/ut utstyr i forbindelse med en eventuell fiskekultivering. Bruk av påhengsmotor kan også være aktuelt ved gjennomføring av eventuelle fiskekultiveringstiltak. Det kommenteres at forvaltningsplanen ikke sier noe om dette.

Ved behov for motorisert transport i forbindelse med arbeidet med en eventuell fiskekultivering må det søkes om dispensasjon fra unntaksparagrafen, naturmangfoldloven §48, og hver enkelt søknad om slik transport må vurderes særskilt. Bestemmelsen gjelder i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene.

6 Kulturminner

Sametinget

Sametinget er tilfreds med at høringsforslaget klart uttrykker at Nordland fylkeskommune og Sametinget skal involveres i alt arbeid i tilknytning til kulturminner i nasjonalparken. De understreker at alle nye tiltak som planlegges i Rago nasjonalpark skal på ordinær måte sendes kulturvernmyndighetene, med Sametinget og Nordland fylkeskommune, for uttalelse. Sametinget stiller seg generelt positiv til at det i noen grad foretas skilting av kulturminner med henblikk på formidling og for å hindre skade og slitasje.

Kulturminnetypen barns kulturminner blir trukket frem som spesielt verdifulle og sårbare. Sametinget ønsker ingen spesiell informasjon eller skilting i forbindelse med disse kulturminnene fordi dette med stor grad av sannsynlighet vil kunne føre til økt slitasje av disse spesielt verdifulle og sårbare kulturminnene. På bakgrunn av det ovennevnte ber Sametinget

om at setningen om informasjon knyttet til barns kulturminner under kap. 4.7.5 Tiltak, tas ut av dokumentet. Sametinget er for øvrig enig med forslag om overvåking og fotodokumentasjon av disse verdifulle kulturminnene for å registrere og rapportere eventuelle uønskede endringer. Sametinget ønsker imidlertid nærmere formalisert samarbeid med SNO om den praktiske gjennomføringen av dette.

Sametinget understreker at de undersøkelser som ble gjort i forbindelse med feltarbeidet 2009 ikke er å anse som undersøkelser etter kulturminnelovens bestemmelser. Dette betyr at ingen områder i Rago nasjonalpark er endelig avklart i forhold til kulturminner. Alle kulturminner som er eldre enn 1537 e.kr. er automatisk fredet, og for samiske kulturminner gjelder det samme for kulturminner som er eldre enn 100 år. Dette betyr at forslaget i tabell 5 Bevaringsmål, ønske om å rydde vekk bålplasser som tilsynelatende er av ny dato kan medføre at automatisk fredete kulturminner kan gå tapt. For å forhindre dette ønsker Sametinget en nærmere dialog med SNO om den praktiske gjennomføringen av slike ryddetiltak.

Til slutt anmodes det om at det viderefremidles til Direktoratet for naturforvaltning at de ønsker konsultasjon om forvaltningsplanen når planen sendes til direktoratet for endelig godkjenning. I disse konsultasjonene ønsker vi å diskutere forvaltningsmessige forhold knyttet til samiske interesser.

Arbeidsutvalget 20.11.12

Det bør utarbeides et informasjonshefte for noen av kulturminnene i nasjonalparken, dette arbeidet bør skje i samarbeid med kulturminnemyndigheten, Sametinget og Nordland fylkeskommune. Ønske om at dette settes som et tiltak i forvaltningsplanen.

Nordland Fylkeskommune

Fylkeskommunen vil framheve Storskoghytta; hytta som disponeres av Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening og reinbeitedistriktet, som et regionalt viktig kulturminne. Hytta har godt lesbare spor etter bruk av tysk og norsk grensepoliti, som hadde som oppgave å hindre flyktningetraffikk over grensa under andre verdenskrig. Fylkeskommunen mener at hytta er et viktig kulturminne som bør tas inn i kapittel 4.7.

Utarbeiding av et informasjonshefte for noen utvalgte kulturminner i nasjonalparken settes opp som et tiltak under kap. 4.7 Kulturminner. Dette arbeidet skal skje i samarbeid med kulturminnemyndighetene for området; Sametinget og Nordland fylkeskommune, samt øvrige aktuelle samarbeidsparter.

Arbeidsutvalget ønsker at det også ved innfallsportene til parken gis informasjon om at det finnes mange sårbare kulturminner innenfor nasjonalparken, samt henstille til folk å ta hensyn til disse. Denne informasjonen må også avklares med kulturminnemyndighetene.

Det avklares med Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening om Storskoghytta kan tas med i det nevnte informasjonsheftet. Overvåking fra oppsynet er ikke aktuelt da Fauske og Sørfold jeger- og fiske eier hytta og er ansvarlig for denne. Endring av hytta innvendig berøres ikke av verneforskriftene da dette ikke vil gå utover verneformålet eller påvirke verneverdiene i nasjonalparken.

Ved oppsyn og overvåking av barns kulturminner etableres et formalisert samarbeid mellom oppsynet i nasjonalparken / SNO og Sametinget hvor det utarbeides et opplegg for praktisk gjennomføring av overvåking og fotodokumentasjon. Oppsynets oppgave med å informere om disse kulturminnene under foreslåtte tiltak fjernes.

Tiltak med årlig tilsyn og rydding av bålplasser. For å hindre at automatisk fredete kulturminner går tapt, skal det før et slikt tiltak settes i gang være en dialaog mellom oppsynet / SNO og Sametinget om den praktiske gjennomføringen av slike ryddetiltak.

7 Forvaltningsoppgaver og tiltak

Oppsyn

Statskog SF

Statskog setter spørsmålstegn ved om at det er behov for et helt årsverk oppsyn i Rago nasjonalpark. Dette sett i forhold til at i kap. 4.6.3 i forvaltningsplanen står det at også Statens naturoppsyn /Fjelltjenesten skal begrense bruken av motorkjøretøy (snøskuter om vinteren) i sitt arbeid.

En vil bemerke at en økning av oppsynsressursene ikke nødvendigvis må bety en økning i bruk av motorisert ferdsel. En ser det største behovet for en økning av oppsynsressursene i Rago i sommerhalvåret da besøk av turister i området er størst. Storskogvatnet ligger ca. åtte km fra nærmeste vei, dessuten er terrenget krevende innenfor parken og det er lange avstander. Det å gå til fots opp til Rago, samt ferdes rundt i nasjonalparken krever derfor en del timeressurser, og derved behov for mer ressurser til oppsynet i parken.

Arbeidsutvalget mener også at det er flere oppgaver som bør ivaretas i Rago utover en rein naturoppsyns-stilling, slik som behov for mer ressurser til registrering og overvåking av biologisk mangfold i området, naturveiledning til forskjellige målgrupper i området og parken, utføre vedlikehold og tilsyn av anlegg innenfor parken og ved innfallsportene, tilsyn og tilstedeværelse i området i høysesongen for turister. Når utarbeiding av bevaringsmål og opplegg for oppfølging av disse er avklarte vil dette også kreve en del ressurser i registrering, overvåking og rapportering.

Behovet for oppsynsressurser i Rago bør også sees i sammenheng med behovet for naturoppsyn i Salten-området generelt, og en felles oppsynsstilling med Sjunkehatten nasjonalpark.

Overvåking

Statskog SF

Statskog gir informasjon om ferdselstilleren som er satt opp langs stien fra Lakshola og inn til Rago. Telleren registrerte 1988 passeringer i 2012, noe som tilsvarer ca. 1000-1100 besøkende i tidsperioden juni – oktober 2012. Statskog opplyser om at dette viser at det ikke er en økning i antall fotturister i Rago, men at antall besøkende er relativt stabilt om ikke noe nedadgående. Statskog mener at en noe bedre tilrettelegging på de åpne hyttene og bedre skilting derfor ikke vil være i strid med verneformålet. Det påpekes også at oppdaterte tall fra ferdselsregistreringene bør inn i forvaltningsplanen.

Teller-resultater vil bli oppdatert i forvaltningsplanen.

Oppdatering av skiltingen i parken vil bli tatt med som et tiltak i forbindelse med tilrettelegging for friluftslivet i området.

Forvaltningsplanen gir retningslinjer om at Storskogvasshytta og Ragohytta skal holdes ved like slik at de fungerer som overnattingstilbud. Det vil ikke bli gitt tillatelse til utvidelse av hyttene for å bedre tilretteleggingen.

Arbeidsutvalget 20.11.12

Et økende problem er «turist-varder» som settes opp ved stiene. Dette er en tradisjon som er utbredt blant mange utenlandske turister. Enkelte steder langs stien blir også vardene som angir retningen på stien bygget ned slik at merkingens funksjon forsvinner (for eksempel at eventuell fargemerking ikke vises). Slike varder må fjernes, og turgåere bør informeres bedre om at slik vardebygging ikke er ønskelig.

Utarbeiding av informasjon til turister for å hindre bygging av turistvarder tas inn som et tiltak i forvaltningsplanen.

Naturoppsynets oppgaver innenfor nasjonalparken er bl.a. oppsyn med aktivitet og ferdsel som kan virke negativt på naturmiljøet, og gjennomføring av tiltak og praktiske oppgaver. Arbeid med å fjerne slike «turist-varder» vil bli tatt inn i bestillingen av oppsynstjenester i nasjonalparken.

I forbindelse med utarbeiding av bevaringsmål for nasjonalparken samt ønske om en vurdering av Flatkjølen-området i forhold til ferdsel med barmarkskjøretøy ønsker forvaltningsmyndigheten å få utført en naturtypekartlegging av nasjonalparken, samt en sårbarhetsanalyse av de sør-østre delene av parken. Settes opp som nytt tiltak.

Informasjon

Sametinget

Sametinget ber om at informasjonsmateriell også utarbeides på lulesamisk i tillegg til norsk, engelsk og tysk som er foreslått i forvaltningsplanen.

Informasjon om Rago foreligger i dag på norsk og engelsk, en stor del av turistene i nasjonalparken er fra øst-Europa hvor mange ikke forstår engelsk, men tysk er et felles språk. For å nå denne gruppen av besøkende i områdene er det ønskelig at det finnes informasjon også på tysk.

Arbeidsutvalget mener at det er et mål at all informasjon også finnes på lulesamisk, da Rago er et lulesamisk område. Navnet på Rago bør som et minimum brukes på all informasjonsmateriell som utarbeides om nasjonalparken.

Retningslinjene for forvaltningen endres derfor til «Alt informasjonsmateriell som lages skal om mulig helst foreligge på lulesamisk, engelsk og tysk i tillegg til norsk».

8 Andre tema

Saksbehandling

Statskog SF

Ved søknad om tiltak innenfor nasjonalparken hvor det kreves tillatelse fra grunneier ønsker Statskog at forvaltningsmyndigheten presiserer dette i eventuelle vedtak om dispensasjon fra verneforskriftene.

I forbindelse med innvilgelse av dispensasjoner gis søker saksopplysning om at tillatelse må innhentes fra grunneier

Bruk av navn i området

Tuorpon sameby

Samebyen vil framheve at Rago nasjonalpark er et samisk kulturlandskap som går langt tilbake i tid, de nevner f.eks. at Ragoområdet kalles på Jokkmokksamisk Rakkok som betyr steinete terreng. Det foreslås at god stedsnavnsskikk skal gjelde i området, at samisk og norsk skal være hovedspråk i området og brukes på både kart, utdanningsmateriell og annen informasjon. Slik det gjør i verdensarvområdet Lapponia på svensk side

I planen brukes kart fra Statens Kartverk hvor navnsettingen som benyttes er i henhold til Sentralt stedsnavnregister (SSR) som inneholder offisielle skrivemåter og saksbehandlingsinformasjon. Vedtatte skrivemåter skal brukes av det offentlige.

Det er plan om utarbeiding av et turkart for nasjonalparken, forslag til kart legges fram for reindriftsutøverne i området for å få med rette samiske navn i området. Viser for øvrig til pkt. sju under avsnittet om informasjonsmateriell for verneområdet.

9 Innspill som er utenfor rammene for forvaltningsplanarbeidet

Bevaringsmål

Statskog SF

Statskog SF har ingen merknader til de bevaringsmål som er satt, men mener de bør suppleres med overvåking av beiteskader på lauvtrær av elg.

Bevaringsmål settes for kulturpåvirkede naturkvaliteter i et område. Elgen en del av det naturlige dyrelivet i området, og et av verneformålene med parken er at den skal representere et uberørt nordlandsk fjellandskaps med egenartet dyreliv. Hard beiting av elg i området kan derfor ikke defineres som et problem for verneverdiene i nasjonalparken. Dette innspillet faller derfor utenfor forvaltningsplanen sine rammer, og blir ikke behandlet i forvaltningsplanen.

Bodø og omegn turistforening

Foreningen mener det er viktig at det opprinnelige verneformålet for Rago som villmarkspark holdes fast, og at det større, sammenhengende området Rago/Padjelanta/Sarek/Stora Sjøfallet

holdes intakt som Europas største sammenhengende villmarksområde. Her savner foreningen kanskje en noe mer utfyllende analyse av naturtilstand og forvaltningsutfordringer i de tilgrensende villmarksområder på svensk side.

Dette innspillet faller utenfor forvaltningsplanen sine rammer, og blir ikke behandlet i forvaltningsplanen.

4 Oversikt over uttaleparter

Nr	Navn
1	Daniel André Koskinen
2	Statens Vegvesen Region nord
3	Statskog Salten
4	Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening
5	Reindriftsforvaltningen i Nordland
6	Tuorpon sameby v/Ante Blind
7	Bodø og omegn turistforening
8	Nordland Fylkeskommune
9	Norges vassdrags- og energidirektorat
10	Sametinget